

AIK BANKA A.D., BEOGRAD

**Finansijski izveštaji
31. decembar 2024. godine
i
Izveštaj nezavisnog revizora**

SADRŽAJ	Strana
Izveštaj nezavisnog revizora	1 - 3
Finansijski izveštaji:	
Bilans stanja	4
Bilans uspeha	5
Izveštaj o ostalom rezultatu	6
Izveštaj o promenama na kapitalu	7
Izveštaj o tokovima gotovine	8
Napomene uz finansijske izveštaje	9 – 108
Godišnji izveštaj o poslovanju	

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

AKCIONARIMA I UPRAVNOM ODBORU AIK BANKE A.D. BEOGRAD

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izveštaja AIK BANKE A.D. BEOGRAD (u daljem tekstu "Banka"), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2024. godine i bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i napomene uz finansijske izveštaje koje sadrže materijalne računovodstvene politike i ostala obelodanjivanja.

Po našem mišljenju, priloženi finansijski izveštaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim aspektima, finansijsku poziciju Banke na dan 31. decembra 2024. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa MSFI računovodstvenim standardima izdatim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde ("MSFI računovodstveni standardi").

Osnova za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji i Međunarodnim standardima revizije (MSR). Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima detaljnije su opisane u odeljku našeg izveštaja *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izveštaja*. Mi smo nezavisni u odnosu na Banku u skladu sa *Etičkim kodeksom za profesionalne računovođe (uključujući Međunarodne standarde nezavisnosti)* Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe ("IESBA Kodeks") i etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izveštaja u Republici Srbiji, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtevima i IESBA Kodeksom. Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da nam pruže osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Ostale informacije

Rukovodstvo je odgovorno za ostale informacije. Ostale informacije obuhvataju Godišnji izveštaj o poslovanju (koji ne uključuje finansijske izveštaje i Izveštaj revizora o njima) za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2024. Naše mišljenje o finansijskim izveštajima se ne odnosi na ostale informacije i ne izražavamo bilo koji oblik zaključka kojim se pruža uveravanje o njima.

U vezi sa našom revizijom finansijskih izveštaja, naša odgovornost je da pročitamo ostale informacije i pritom razmotrimo da li postoji materijalno značajna nedoslednost između njih i finansijskih izveštaja ili naših saznanja stečenih tokom revizije, ili na drugi način, predstavljaju materijalno pogrešna iskazivanja.

U vezi sa Godišnjim izveštajem o poslovanju, sprovedi smo postupke u skladu sa Zakonom o računovodstvu. Ti postupci uključuju proveru da li je Godišnji izveštaj o poslovanju, koji uključuje i nefinansijski izveštaj, sastavljen u skladu sa važećim odredbama Zakona o računovodstvu.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

**AKCIONARIMA I UPRAVNOM ODBORU
AIK BANKE A.D. BEOGRAD (Nastavak)**

Ostale informacije (Nastavak)

Samo na osnovu rada koji smo obavili tokom revizije finansijskih izveštaja, po našem mišljenju:

- informacije obelodanjene u Godišnjem izveštaju o poslovanju za 2024. godinu su, po svim materijalno značajnim aspektima, usklađene sa finansijskim izveštajima Banke za 2024. godinu;
- Godišnji izveštaj o poslovanju je sastavljen u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu; i
- nefinansijski izveštaj Banke, koji je sastavni deo Godišnjeg izveštaja o poslovanju, sastavljen je u skladu sa važećim zakonskim odredbama.

Pored toga, ako na osnovu rada koji smo obavili, zaključimo da postoji materijalno značajno pogrešno iskazivanje ostalih informacija, od nas se zahteva da tu činjenicu saopštimo u izveštaju. U tom smislu, ne postoji ništa što bi trebalo da saopštimo u izveštaju.

Odgovornosti rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje ovih finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI računovodstvenim standardima, kao i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja, rukovodstvo je odgovorno za procenu sposobnosti Banke da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, obelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na nastavak poslovanja i primenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Banku ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadzor nad procesom finansijskog izveštavanja Banke.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izveštaja

Naš cilj je sticanje uveravanja u razumnoj meri o tome da finansijski izveštaji, uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške, i izdavanje izveštaja revizora koji sadrži naše mišljenje. Uveravanje u razumnoj meri označava visok nivo uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Zakonom o reviziji i Međunarodnim standardima revizije uvek otkriti materijalno značajan pogrešan iskaz ako takav iskaz postoji. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

AKCIONARIMA I UPRAVNOM ODBORU
AIK BANKE A.D. BEOGRAD (Nastavak)

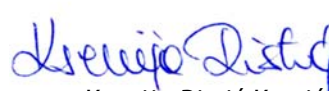
Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izveštaja (Nastavak)

Kao deo revizije u skladu sa Zakonom o reviziji i Međunarodnim standardima revizije mi primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom obavljanja revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procenjujemo rizike od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške, osmišljavamo i obavljammo revizijske postupke koji su prikladni za te rizike, i pribavljamo dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat kriminalne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što kriminalna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaoblazanje interne kontrole.
- Stičemo razumevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola Banke.
- Vršimo procenu adekvatnosti primenjenih računovodstvenih politika i u kojoj meri su razumne računovodstvene procene i povezana obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o prikladnosti primene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i da li, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, postoji materijalna neizvesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Banke da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u našem izveštaju revizora skrenemo pažnju na odgovarajuća obelodanjivanja u finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima pribavljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posledicu da imaju da Banka prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo ocenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izveštaja, uključujući i obelodanjivanja, kao i da li su u finansijskim izveštajima prikazane osnovne poslovne promene i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

Saopštavamo licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vreme revizije i značajne revizijske nalaze, uključujući i značajne nedostatke u internim kontrolama koje smo identifikovali tokom naše revizije.

Beograd, 25. februar 2025. godine

Ksenija Ristić Kostić
Ovlašćeni revizor

BILANS STANJA

Na dan 31. decembra 2024. godine
(U hiljadama dinara)

	Napomena	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
AKTIVA			
Gotovina i sredstva kod centralne banke	20	66,074,054	74,271,638
Založena finansijska sredstva	21	6,806,777	20,420,056
Potraživanja po osnovu derivata	22.1.	9,380	114,421
Hartije od vrednosti	23	52,058,288	44,821,602
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	24	85,771,023	68,141,375
Kredit i potraživanja od komitenata	25	236,068,910	227,387,789
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	26.1.	-	150,064
Investicije u zavisna društva	26.2.	26,782,517	12,633,118
Nematerijalna imovina	27	659,570	417,590
Nekretnine, postrojenja i oprema	28, 29	5,850,907	3,911,742
Investicione nekretnine	30	1,093,373	1,733,280
Tekuća poreska sredstva	31	3,023,477	2,220,054
Odložena poreska sredstva, neto	32	379,878	559,504
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja		5,537	5,537
Ostala sredstva	33	3,688,546	1,909,462
UKUPNO AKTIVA		488,272,237	458,697,232
PASIVA			
Obaveze po osnovu derivata	22.2.	45,773	21,556
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	34	43,330,274	18,905,515
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	35	339,375,779	338,631,966
Rezervisanja	36	1,465,184	833,553
Ostale obaveze	37	5,970,389	4,471,680
UKUPNO OBAVEZE		390,187,399	362,864,270
KAPITAL			
Akcijski kapital	38	35,987,974	35,987,974
Dobitak		47,842,093	46,781,335
Rezerve		14,254,771	13,063,653
UKUPNO KAPITAL		98,084,838	95,832,962
UKUPNO PASIVA		488,272,237	458,697,232

Napomene na narednim stranama čine sastavni
deo ovih finansijskih izveštaja.

Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane rukovodstva AIK Banke A.D., Beograd na dan 24. februara 2025. godine.

Potpisano u ime AIK Banke A.D., Beograd:

Petar Jovanović
Predsednik Izvršnog odbora

Andrija Vuković
Član Izvršnog odbora

BILANS USPEHA

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2024. godine
(U hiljadama dinara)

	Napomena	2024.	2023.
Prihodi od kamata	7	24,044,439	24,215,283
Rashodi od kamata	7	(9,314,284)	(9,639,636)
Neto prihodi od kamata	7	14,730,155	14,575,647
Prihodi od naknada i provizija	8	5,209,877	4,709,330
Rashodi od naknada i provizija	8	(1,741,320)	(1,299,295)
Neto prihodi od naknada i provizija	8	3,468,557	3,410,035
Neto dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	9	258,762	453,005
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	10	38,179	7,693
Neto rashod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	11	(245,163)	(141,527)
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	12	(550,849)	(2,279,039)
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	13	112,168	123,231
Ostali poslovni prihodi	14	2,397,207	524,351
Ukupan neto poslovni prihod		20,209,016	16,673,396
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	15	(4,353,979)	(2,701,795)
Troškovi amortizacije	16	(922,356)	(980,850)
Ostali prihodi	17	743,687	1,228,915
Ostali rashodi	18	(5,762,616)	(5,213,982)
Dobitak pre oporezivanja		9,913,752	9,005,684
Porez na dobitak	19	(711,934)	(639,439)
Dobitak/(gubitak) po osnovu odloženih poreza	19	30,571	(194,614)
Dobitak tekuće godine		9,232,389	8,171,631

Napomene na narednim stranama čine sastavni
deo ovih finansijskih izveštaja.

Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane rukovodstva AIK Banke A.D., Beograd na dan 24. februara 2025. godine.

Potpisano u ime AIK Banke A.D., Beograd:

Petar Jovanović
Predsednik Izvršnog odbora

Andrija Vuković
Član Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2024. godine
(U hiljadama dinara)

	Napomena	2024.	2023.
Dobitak tekuće godine		9,232,389	8,171,631
Ostali rezultat perioda:			
<i>Komponente ostalog rezultata koje ne mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:</i>			
Aktuarski gubici	36, 38(iii)	(7,754)	(5,718)
Negativni efekti promene vrednosti vlasničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	38(ii)	(32,993)	(151)
<i>Komponente ostalog rezultata koje mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:</i>			
Pozitivni efekti promene vrednosti dužničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	38(ii)	1,442,062	1,882,153
Gubitak po osnovu poreza koji se odnosi na ostali rezultat perioda	32.2.	(210,197)	(281,444)
Ukupan pozitivan ostali rezultat, posle poreza		1,191,118	1,594,840
Ukupan pozitivan rezultat perioda		10,423,507	9,766,471

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane rukovodstva AIK Banke A.D., Beograd na dan 24. februara 2025. godine.

Potpisano u ime AIK Banke A.D., Beograd:

Petar Jovanović
Predsednik Izvršnog odbora

Andrija Vuković
Član Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2024. godine
(U hiljadama dinara)

	Akcijski i ostali kapital	Emisiona premija	Rezerve iz dobiti i ostale rezerve	Revalori- zacione rezerve	Dobitak	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2023. godine	19,762,595	7,433,135	13,953,877	(2,485,064)	38,609,706	77,274,249
Transakcije sa vlasnicima evidentirane direktno na kapitalu – povećanje akcijskog kapitala	2,029,086	6,763,158	-	-	-	8,792,244
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	8,171,631	8,171,631
Ostalo	-	-	-	-	(2)	(2)
Ostali ukupan rezultat, posle poreza	-	-	-	1,594,840	-	1,594,840
Stanje na dan 31. decembra 2023. godine	21,791,681	14,196,293	13,953,877	(890,224)	46,781,335	95,832,962
Stanje na dan 1. januara 2024. godine	21,791,681	14,196,293	13,953,877	(890,224)	46,781,335	95,832,962
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	9,232,389	9,232,389
Raspodela dobitka (dividenda)	-	-	-	-	(8,171,631)	(8,171,631)
Ostali ukupan rezultat, posle poreza	-	-	-	1,191,118	-	1,191,118
Stanje na dan 31. decembra 2024. godine	21,791,681	14,196,293	13,953,877	300,894	47,842,093	98,084,838

Napomene na narednim stranama čine sastavni
deo ovih finansijskih izveštaja.

Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane rukovodstva AIK Banke A.D., Beograd na dan 24. februara 2025. godine.

Potpisano u ime AIK Banke A.D., Beograd:

Petar Jovanović
Predsednik Izvršnog odbora

Andrija Vuković
Član Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2024. godine
(U hiljadama dinara)

	2024.	2023.
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	32,843,130	29,083,805
Prilivi od kamata	25,274,347	23,860,650
Prilivi od naknada	5,212,501	4,306,436
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih aktivnosti	617,306	841,919
Prilivi od dividendi i učešća u dobitku	1,738,976	74,800
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	(19,548,117)	(15,769,602)
Odlivi po osnovu kamata	(8,846,164)	(7,494,835)
Odlivi po osnovu naknada	(1,799,527)	(1,281,324)
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda	(3,955,771)	(2,831,443)
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina na teret rashoda	(218,058)	(378,484)
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	(4,728,597)	(3,783,516)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja finansijskih sredstava i obaveza	13,295,013	13,314,203
Smanjenje finansijskih sredstava i povećanje finansijskih obaveza	16,807,218	32,352,293
Smanjenje potraživanja po osnovu hartija od vrednosti i ostalih finansijskih sredstava koja nisu namenjena investiranju	-	2,110,952
Povećanje depozita i ostalih obaveza prema bankama, drugim finansijskim organizacijama, centralnoj banci i komitentima	16,807,218	30,241,341
Povećanje finansijskih sredstava i smanjenje finansijskih obaveza	(31,742,302)	(37,040,979)
Povećanje kredita i drugih potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	(30,019,678)	(37,040,979)
Povećanje potraživanja po osnovu hartija od vrednosti i ostalih finansijskih sredstava koja nisu namenjena investiranju	(1,722,624)	-
Neto (odliv)/priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre poreza na dobitak	(1,640,071)	8,625,517
Plaćeni porez na dobitak	(1,511,160)	(4,841,675)
Isplaćene dividende	(8,171,686)	(194)
Neto (odliv)/priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	(11,322,917)	3,783,648
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	3,466,389	21,679,435
Prilivi od ulaganja u investicione hartije od vrednosti	2,669,418	21,233,272
Prilivi od prodaje nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	5,843	30,244
Prilivi od prodaje investicionih nekretnina	629,263	412,201
Ostali prilivi iz aktivnosti investiranja	161,865	3,718
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	(11,251,688)	(41,583,160)
Odlivi po osnovu ulaganja u investicione hartije od vrednosti	(6,722,606)	(6,373,654)
Odlivi za kupovinu investicija u zavisna i pridružena društva i zajedničke poduhvate	(536,120)	(33,053,174)
Odlivi za kupovinu nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	(1,940,360)	(2,156,332)
Odlivi po osnovu nabavke investicionih nekretnina	-	-
Ostali odlivi iz aktivnosti investiranja	(2,052,602)	-
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	(7,785,299)	(19,903,725)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	9,046,269	9,610,107
Prilivi po osnovu uvećanja kapitala	-	8,792,244
Prilivi po osnovu uzetih kredita	9,046,269	817,863
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	(347,174)	(395,427)
Ostali odlivi iz aktivnosti finansiranja - lizing	(347,174)	(395,427)
Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	8,699,095	9,214,680
SVEGA PRILIVI GOTOVINE	62,163,006	92,725,640
SVEGA ODLIVI GOTOVINE	(72,572,127)	(99,631,037)
NETO SMANJENJE GOTOVINE	(10,409,121)	(6,905,397)
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKIVALENTI NA POČETKU GODINE	55,905,031	62,874,307
POZITIVNE KURSNE RAZLIKE	279,751	495,109
NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE	(239,148)	(558,988)
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKIVALENTI NA KRAJU PERIODA (Napomena 20)	45,536,513	55,905,031

Napomene na narednim stranama čine sastavni
deo ovih finansijskih izveštaja.

Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane rukovodstva AIK Banke A.D., Beograd na dan 24. februara 2025. godine. Potpisano u ime AIK Banke A.D., Beograd:

Petar Jovanović
Predsednik Izvršnog odbora

Andrija Vuković
Član Izvršnog odbora

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2024. godine****1. OSNIVANJE I POSLOVANJE BANKE**

Agroindustrijsko komercijalna banka „AIK Banka“ a.d., Beograd (u daljem tekstu: „Banka“) osnovana je Ugovorom o osnivanju 10. avgusta 1993. godine. Svoje poslovanje i organizaciju Banka je uskladila sa Zakonom o bankama i drugim finansijskim organizacijama 1995. godine i kod Privrednog suda u Nišu upisana je kao akcionarsko društvo rešenjem Fi 1291/95 od 22. juna 1995. godine.

Skupština Banke, na redovnoj sednici održanoj 29. juna 2015. godine, donela je Odluku o promeni sedišta Banke. Promena je registrovana u Agenciji za privredne registre rešenjem BD 57565/2015 od 2. jula 2015. godine. Zbog promene sedišta Agroindustrijsko komercijalna banka AIK Banka a.d., Niš je promenila poslovno ime u Agroindustrijsko komercijalna banka „AIK Banka“ a.d., Beograd.

Najveće učešće u upravljačkim akcijama Banke na dan 31. decembra 2024. godine ima Brokersko-dilersko društvo „M&V Investments“ a.d., Beograd sa 100% (31. decembar 2023. godine: „M&V Investments“ a.d., Beograd sa 100%). Detaljan prikaz strukture akcionara dat je u Napomeni 38.

Banka je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje platnog prometa i kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i inostranstvu i u skladu sa Zakonom o bankama dužna je da posluje po principima likvidnosti, sigurnosti i profitabilnosti.

Banka je 1. marta 2022. godine stekla 100% akcija Sberbank Srbija a.d., Beograd koja je promenila naziv u Naša AIK Banka a.d., Beograd („Naša AIK Banka“). Shodno Ugovoru o pripajanju između Banke, kao banke sticaoca i Naše AIK Banke, kao banke prenosioca koja prestaje da postoji pripajanjem bez sprovođenja postupka likvidacije, kao ugovoreni datum pripajanja definisan je 1. decembar 2022. godine, kada je statusna promena i registrovana kod Agencije za privredne registre.

Banka je 2. marta 2023. godine potpisala kupoprodajni sporazum sa Eurobank S.A Atina, Grčka o preuzimanju 100% vlasništva Eurobank Direktne a.d., Beograd („Eurobank Direktna“). Dana 2. novembra 2023. godine, nakon dobijanja saglasnosti Narodne banke Srbije i drugih nadležnih regulatornih tela, Banka je zvanično postala jedini vlasnik Eurobank Direktne a.d., Beograd. Banka i Eurobank Direktna a.d., Beograd su nastavile da posluju kao dve zasebne banke, bez ikakvih promena koje bi uticale na klijente i usluge koje im ove dve banke danas pružaju.

Uzimajući u obzir da je Banka jedini akcionar i direktni kontrolni vlasnik 100% akcija i kapitala Eurobank Direktne kao zavisnog podređenog društva, Banka planira da izvrši pripajanje podređenog društva nakon dobijanja saglasnosti Narodne banke Srbije. Pripajanjem Eurobank Direktne „Banci“ mogu se postići sinergijski efekti koji će za posledicu imati značajnije prisustvo i jačanje pozicije na lokalnom tržištu. Pripajanjem se, takođe, ostvaruje bolja kontrola nad kapitalom i procesom upravljanja rizicima.

Dana 21. oktobra 2024. godine prihvaćen je nacrt Ugovora o pripajanju između Banke kao Banke sticaoca i Eurobank Direktne kao Banke Prenosioca od strane Upravnih odbora obe banke i objavljen je na internet stranici Registra privrednih društava koji vodi Agencija za privredne registre, kao i internet stranicama Banke sticaoca i Banke prenosioca.

U skladu sa strategijom daljeg rasta i razvoja Banka je uspešnim zaključenjem kupoprodajne transakcije dana 29. februara 2024. godine postala jedini vlasnik NDM Leasing d.o.o., Beograd, koji je promenio ime u AIK Leasing d.o.o., Beograd. Ova akvizicija je prilika za proširenje ponude proizvoda i usluga za postojeće klijente AIK Banke i Eurobank Direktne, kroz istovremeno jačanje pozicije na tržištu finansijskih usluga. AIK Leasing d.o.o., Beograd će biti važan kanal za privlačenje novih klijenata, kako pravnih tako i fizičkih lica.

Sedište Banke je u Beogradu, ulica Mihaila Pupina 115d. Svoje poslovanje Banka obavlja preko Centrale u Beogradu, 18 filijala i 3 šaltera u Beogradu, 4 filijale u Nišu, 4 filijale u Novom Sadu, 2 filijale u Zrenjaninu po jedna filijala u: Lazarevcu, Obrenovcu, Pančevu, Požarevcu, Smederevu, Šapcu, Valjevu, Pirotu, Prokuplju, Kruševcu, Leskovcu, Vranju, Jagodini, Paraćinu, Zaječaru, Boru, Negotinu, Kragujevcu, Čačku, Gornjem Milanovcu, Užicu, Prijepolju, Novom Pazaru, Kraljevu, Rumi, Indiji, Staroj Pazovi, Sremskoj Mitrovici, Vršcu, Subotici, Kikindi, Vrbasu, Somboru, što je ukupno 1 centrala, 61 filijala i 3 šaltera širom Srbije.

Na dan 31. decembra 2024. godine, Banka je imala 1,310 zaposlenih radnika (31. decembar 2023. godine: 1,133 zaposlena radnika).

Poreski identifikacioni broj Banke je 100618836, a matični broj Banke je 06876366.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2024. godine****2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA****2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja**

Redovni finansijski izveštaji Banke (u daljem tekstu „finansijski izveštaji“) za 2024. godinu sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja i Međunarodnim računovodstvenim standardima, izdatim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i tumačenjima standarda (zajedno „MSFI računovodstveni standardi“), kao i propisima Narodne banke Srbije koji regulišu finansijsko izveštavanje banaka.

Banka, kao veliko pravno lice, u skladu sa Zakonom o računovodstvu („Službeni glasnik RS“, br. 73/2019 i 44/2021 - u daljem tekstu „Zakon“) u obavezi je da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja (MSFI). Dodatno, u skladu sa Zakonom o bankama („Službeni glasnik RS“, br. 107/2005, 91/2010 i 14/2015), propisano je da banke pri sastavljanju godišnjih finansijskih izveštaja primenjuju MSFI od dana koji je nadležno međunarodno telo odredilo kao dan početka njihove primene. MSFI čine Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje, Međunarodni računovodstveni standardi - MRS, Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja - MSFI i sa njima povezana tumačenja, naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, izdata od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (IASB), odnosno Komiteta za tumačenje MSFI (IFRIC).

Priloženi finansijski izveštaji su prikazani u formatu propisanom Odlukom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke („Službeni glasnik RS“, br. 93/2020).

Finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela prvobitne (istorijske) vrednosti, osim vrednovanja sledećih značajnih stavki bilansa stanja:

- finansijskih sredstava iskazanih po fer vrednosti kroz ostali rezultat;
- finansijskih sredstava i obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha;
- derivativnih finansijskih instrumenata iskazanih po fer vrednosti; i
- investicionih nekretnina po tržišnoj vrednosti.

Istorijski trošak je zasnovan na fer vrednosti naknade plaćene u zamenu za dobra i usluge.

Fer vrednost je cena koja se može primiti za prodaju nekog sredstva ili platiti za prenos neke obaveze u uobičajenoj transakciji između učesnika na tržištu na datum odmeravanja, bez obzira na to da li je cena direktno utvrđiva ili procenjena korišćenjem neke druge tehnike vrednovanja. Prilikom procenjivanja fer vrednosti sredstva ili obaveze, Banka uzima u obzir karakteristike datog sredstva ili obaveze ukoliko bi i ostali učesnici na tržištu uzeli navedene karakteristike u obzir prilikom utvrđivanja cene navedenog sredstva ili obaveze na datum odmeravanja.

U priloženim finansijskim izveštajima, za svrhe vrednovanja i/ili obelodanjivanja, fer vrednost je utvrđena na prethodno opisani način, osim za transakcije plaćanja akcijama, koje su u delokrugu MSFI 2, transakcija lizinga, koje su u delokrugu MSFI 16 i vrednovanja koja imaju neke sličnosti sa fer vrednošću ali nisu fer vrednost, kao što su neto prodajna vrednost u MRS 2 ili vrednost u upotrebi u MRS 36.

Takođe, za potrebe finansijskog izveštavanja, odmeravanja fer vrednosti kategorisana su u Nivo 1, 2 ili 3 hijerarhije fer vrednosti na osnovu stepena utvrdivosti parametara za utvrđivanje fer vrednosti i značaja navedenih parametara za odmeravanje fer vrednosti u celini, kako sledi:

- Nivo 1: kotirane (nekorigovane) cene na aktivnim tržištima za identična sredstva ili obaveze koje su subjektu dostupne na datum odmeravanja.
- Nivo 2: uočljivi inputi osim kotiranih cena svrstanih u nivo 1, koji su utvrđivi za dato sredstvo ili obavezu, bilo direktno ili indirektno.
- Nivo 3: neutvrđivi/neuočljivi inputi za dato sredstvo ili obavezu koji odražavaju sopstvene pretpostavke i procene Banke.

Banka je u sastavljanju ovih finansijskih izveštaja primenjivala računovodstvene politike obrazložene u Napomeni 3.

Računovodstvene politike i procene korišćene prilikom sastavljanja ovih finansijskih izveštaja su konzistentne sa računovodstvenim politikama i procenama primenjenim u sastavljanju godišnjih finansijskih izveštaja Banke za 2023. godinu, izuzev za primenu novih i izmenjenih MSFI računovodstvenih standarda obelodanjenih u Napomeni 2.2. od 1. januara 2024. godine, gde je primenjivo.

Finansijski izveštaji Banke su iskazani u hiljadama dinara, osim ukoliko nije drugačije naznačeno. Dinar predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji. Sve transakcije u valutama koje nisu funkcionalna valuta, tretiraju se kao transakcije u stranim valutama.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2024. godine****2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)****2.2. Novi i izmenjeni MSFI računovodstveni standardi koji se obavezno primenjuju prvi put za izveštajne periode koji počinju 1. januara 2024. godine**

Sledeće izmene i dopune postojećih standarda izdate od strane IASB-a se obavezno primenjuju prvi put za finansijske periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine i stoga su primenjive na priložene finansijske izveštaje Banke:

– Izmene MSFI 16 „Lizing“ – Obaveze po osnovu lizinga u prodaji i povraćaju lizinga

Izmene i dopune imaju za cilj da poboljšaju zahteve koje prodavac-zakupac koristi u odmeravanju obaveze za lizing koja proizilazi iz transakcije prodaje i povratnog zakupa u MSFI 16, dok se ne menja računovodstveni tretman zakupa koji nije u vezi sa transakcijama prodaje i povratnog lizinga.

Izmenama MSFI 16 su dodati zahtevi u pogledu naknadnog odmeravanja transakcija prodaje i povraćaja lizinga koje ispunjavaju zahteve MSFI 15 „Prihodi od ugovora sa kupcima“ da budu računovodstveno obuhvaćene kao prodaja. Izmenama se od prodavca-zakupca zahteva da odredi „zakupnine“ ili „revidirane zakupnine“ tako da prodavac-zakupac ne priznaje dobitke ili gubitke koji se odnose na pravo korišćenja koje zadržava prodavac-zakupac nakon datuma početka lizinga.

Izmene ne utiču na dobitke ili gubitke priznate od strane prodavca-zakupca u vezi sa delimičnim ili potpunim raskidom ugovora o zakupu. Bez novih zahteva, prodavac-zakupac je možda priznavao dobitke na pravo korišćenja koje isključivo zadržava zbog ponovnog odmeravanja obaveze za zakup (npr. nakon modifikacije ili izmene perioda zakupa) primenjujući opšte zahteve MSFI 16. To je konkretno mogao da bude slučaj kod povratnog zakupa koji obuhvata promenljive zakupnine koje ne zavise od indeksa ili cene.

Prodavac-zakupac primenjuje izmene retrospektivno u skladu sa MRS 8 na transakcije prodaje i povratnog zakupa koje su sklopljene nakon datuma početne primene, koji je definisan kao početak godišnjeg izveštajnog perioda u kome je entitet prvi put primenio MSFI 16.

Navedene izmene nisu imale efekat na priložene finansijske izveštaje Banke.

– Izmene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ – Klasifikacija obaveza na kratkoročne i dugoročne

Cilj izmena je da razjasni principe u MRS 1 za klasifikaciju obaveza na kratkoročne i dugoročne. Ove izmene utiču isključivo na prikazivanje obaveza kao kratkoročnih ili dugoročnih u bilansu stanja (izveštaju o finansijskoj poziciji), a ne na iznos ili vreme priznavanja imovine, obaveza, prihoda ili rashoda, ili obelodanjene informacije o ovim stavkama.

Izmenama je pojašnjeno da se klasifikacija obaveza na kratkoročne ili dugoročne zasniva na pravima koja postoje na kraju izveštajnog perioda, kao i da na klasifikaciju ne utiču očekivanja o tome da li će entitet ostvariti svoje pravo da odloži izmirenje obaveza, objašnjavaju da prava postoje ako se kovenante poštuju na kraju izveštajnog perioda, i uvode definiciju „poravnjanja“ da bi se pojasnilo da se poravnanje odnosi na prenos gotovine, vlasničkih instrumenata, ostale imovine i usluga drugoj strani.

Navedene izmene nisu imale efekat na priložene finansijske izveštaje Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2024. godine****2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)****2.2. Novi i izmenjeni MSFI računovodstveni standardi koji se obavezno primenjuju prvi put za izveštajne periode koji počinju 1. januara 2024. godine (Nastavak)***– Izmene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ – Dugoročne obaveze sa kovenantama*

Izmenama se pojašnjava kako uslovi koje entitet mora da ispuni u roku od dvanaest meseci nakon datuma izveštajnog perioda utiču na klasifikaciju obaveza. Dodatna obelodanjivanja su takođe potrebna za dugoročne obaveze koje proizilaze iz kreditnih aranžmana koji su predmet usaglašenosti sa kovenantama u roku od dvanaest meseci nakon datuma izveštajnog perioda.

Izmenama se pojašnjava da samo kovenante kojih entitet mora da se pridržava na dan ili pre kraja izveštajnog perioda utiču na pravo entiteta da odloži izmirenje obaveza na najmanje dvanaest meseci nakon izveštajnog datuma (i stoga moraju da se uzmu u obzir prilikom procene klasifikacije obaveza na kratkoročne i dugoročne). Uticaj kovenanti se ogleda u tome da li pravo postoji na kraju izveštajnog perioda, čak i ako se usklađenost sa kovenantama procenjuje tek nakon izveštajnog datuma (npr. kovenanta koja zavisi od finansijske pozicije entiteta na izveštajni datum čija se usklađenost procenjuje tek nakon izveštajnog datuma).

IASB takođe precizira da pravo na odlaganje izmirenja obaveza na najmanje dvanaest meseci nakon izveštajnog perioda nije pogođeno ako entitet mora da postupa u skladu sa kovenantama tek nakon izveštajnog perioda. Međutim, ako pravo entiteta da odloži izmirenje obaveza zavisi od njegovog poštovanja kovenanti u roku od dvanaest meseci nakon izveštajnog perioda, entitet obelodanjuje informacije koje omogućavaju korisnicima finansijskih izveštaja da razumeju rizik da obaveze postaju otpлатive u roku od dvanaest meseci nakon izveštajnog perioda. To bi obuhvatilo informacije o kovenantama (uključujući i prirodu kovenanti i kada se od entiteta zahteva da ih ispuni), knjigovodstvenu vrednost povezanih obaveza i činjenice i okolnosti, ukoliko postoje, koje upućuju na to da se entitet suočava s poteškoćama kada je reč o usklađenosti s kovenantama.

Navedene izmene nisu imale efekat na priložene finansijske izveštaje Banke.

– Izmene MRS 7 „Izveštaj o tokovima gotovine“ i MSFI 7 „Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja“ – Finansijski aranžmani dobavljača

Izmenama se dodaju zahtevi za obelodanjivanjem, kao i „reperne tačke“ u okviru postojećih zahteva za obelodanjivanjem koji od entiteta traže da obezbede kvalitativne i kvantitativne informacije o finansijskim aranžmanima dobavljača.

Izmene MRS 7 zahtevaju od entiteta da obelodani informacije o finansijskim aranžmanima dobavljača kako bi korisnici finansijskih izveštaja mogli da procene uticaj ovih aranžmana na tokove gotovine i obaveze entiteta. Pored toga, izmenama MSFI 7 dodaju se finansijski aranžmani dobavljača kao primer zahteva za obelodanjivanje informacija o izloženosti entiteta riziku likvidnosti.

Ove izmene sadrže posebne prelazne odredbe za prvi godišnji izveštajni period u kome entitet primenjuje izmene. Prema prelaznim odredbama, entitet nije dužan da obelodani:

- uporedne podatke za izveštajne periode iskazane pre početka godišnjeg izveštajnog perioda u kome entitet po prvi put primenjuje ove izmene; i
- informacije koje zahteva MRS 7:44H(b)(ii)–(iii) na početku godišnjeg izveštajnog perioda u kome entitet po prvi put primenjuje ove izmene.

Navedene izmene nisu imale efekat na priložene finansijske izveštaje Banke.

Usvajanje prethodno navedenih izmena standarda nije rezultiralo u značajnim izmenama računovodstvenih politika i nije imalo uticaj na priložene finansijske izveštaje Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2024. godine****2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)****2.3. Novi i izmenjeni MSFI računovodstveni standardi koji nisu stupili na snagu i koji nisu ranije usvojeni od strane Banke**

IASB je objavio određeni broj novih i izmenjenih standarda, koji se primenjuju na buduće izveštajne periode. Oni nisu ranije usvojeni od strane Banke, a Banka namerava da ih primeni kada stupe na snagu.

- Izmene MRS 21 „Efekti promene deviznih kurseva“ – Nedostatak razmenjivosti (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2025. godine). Izmene se precizira kako se vrši procena da li je valuta razmenjiva i kako se utvrđuje trenutni devizni kurs ukoliko nije. U izmenama se navodi da je valuta zamenjiva drugom valutom kada entitet može da dobije drugu valutu u vremenskom periodu koji dozvoljava uobičajeno administrativno kašnjenje, i putem tržišta i mehanizma zamene, u kome bi transakcija zamene doprinela nastanku izvršnih prava i obaveza. Entitet procenjuje da li je valuta zamenjiva drugom valutom na datum odmeravanja i za konkretnu svrhu. Ako entitet dobija ne više od beznačajnog iznosa druge valute na dan odmeravanja za konkretnu svrhu, ta valuta nije zamenjiva drugom valutom.
- Izmene MSFI 9 „Finansijski instrumenti“ i MSFI 7 „Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja“ – Izmene u vezi sa klasifikacijom i vrednovanjem finansijskih instrumenata (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2026. godine). Izmene se bave stvarima koje su identifikovane tokom preispitivanja post-implementacije zahteva u vezi sa klasifikacijom i vrednovanjem u skladu sa MSFI 9 „Finansijski instrumenti“.
- Izmene MSFI 9 „Finansijski instrumenti“ i MSFI 7 „Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja“ – Ugovori koji se odnose na električnu energiju koja zavisi od prirode (prethodno Ugovori o kupovini energije) (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2026. godine).
- Godišnja unapređenja MSFI računovodstvenih standarda – Tom 11 (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2026. godine). Ona obuhvataju izmene sledećih 5 standarda, kao rezultat IASB-ovog godišnjeg projekta unapređenja: MSFI 1, MSFI 7, MSFI 9, MSFI 10 i MRS 7.
- MSFI 18 „Prezentacija i obelodanjivanja u finansijskim izveštajima“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2027. godine). MSFI 18, koji zamenjuje MRS 1, uključuje zahteve za sve entitete koji primenjuju MSFI za prezentaciju i obelodanjivanje informacija u finansijskim izveštajima opšte namene.
- MSFI 19 „Zavisna pravna lica bez javne odgovornosti: Obelodanjivanja“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2027. godine). MSFI precizira zahteve za (smanjeno) obelodanjivanje koje kvalifikovano zavisno pravno lice može da primeni umesto zahteva za obelodanjivanjem iz drugih MSFI računovodstvenih standarda.

U toku je procena uticaja navedenih izmenjenih i novih standarda od strane rukovodstva Banke. Rukovodstvo Banke ne očekuje da će primena izmenjenih standarda koji stupaju na snagu 1. januara 2025. godine imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke u periodu njihove početne primene.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)**2.4. Načelo stalnosti poslovanja**

Priloženi finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, što podrazumeva da će Banka nastaviti da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti.

Na dan sastavljanja ovih finansijskih izveštaja Banka nastavlja da ispunjava svoje obaveze kako dospevaju, te stoga nastavlja da primenjuje načelo stalnosti poslovanja.

Glavni pokretači koji odgovaraju tome da su finansijski izveštaji Banke sastavljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja su:

- o **Likvidnost** – Banka kontinuirano, na dnevnom nivou prati svoju likvidnu poziciju. Pokazatelji likvidnosti su tokom cele 2024. godine bili značajno iznad regulatornih limita. Dodatno, Banka ima sve pokazatelje likvidnosti iznad regulatorno propisanih limita, kao što je prikazano u Napomeni 4.2.
- o **Kapital** – Banka ima jaku kapitalnu poziciju i samim tim i visok pokazatelj adekvatnosti kapitala, kako je obelodanjeno u Napomeni 4.9.
- o **Rezerve i dobitak** – Kapital Banke predstavlja 20.09% ukupne aktive, dok rezerve i dobitak predstavljaju 12.72% ukupne aktive.

2.5. Uporedni podaci

Uporedne podatke čine godišnji finansijski izveštaji Banke za 2023. godinu koji su bili predmet revizije.

2.6. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI računovodstvenim standardima zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na primenu računovodstvenih politika i na prikazane iznose sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procene izvršene, su predmet redovnih provera. Revidirane računovodstvene procene se prikazuju za period u kojem su revidirane i za buduće periode.

Oblasti koje zahtevaju prosuđivanje većeg stepena ili veće složenosti, odnosno oblasti u kojima pretpostavke i procene imaju materijalni značaj za priložene finansijske izveštaje obelodanjene su u Napomeni 5.

2.7. Izjava o usklađenosti

Finansijski izveštaji Banke sastavljeni su u skladu sa MSFI računovodstvenim standardima izdatim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (IASB).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2024. godine****3. PREGLED MATERIJALNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA**

Priloženi finansijski izveštaji predstavljaju redovne (pojedinačne) finansijske izveštaje Banke.

Banka na dan 31. decembra 2024. godine ima kontrolu nad Eurobank Direktna a.d., Beograd i AIK Leasing d.o.o., Beograd, kao što je obelodanjeno u Napomeni 26.2.

Banka u 2024. godini, kao i u prethodnim godinama, nije sastavljala konsolidovane finansijske izveštaje saglasno članu 32. Zakona o računovodstvu, s obzirom da je kao obveznik konsolidacije prepoznato najviše matično lice u zemlji – M&V Investments a.d., Beograd.

3.1. Prihodi i rashodi po osnovu kamata

Prihodi i rashodi od kamata evidentiraju se u bilansu uspeha u periodu na koji se odnose u skladu sa načelom uzročnosti prihoda i rashoda i uslovima iz obligacionih odnosa koji su definisani ugovorom Banke i komitenta. Priznaju se u bilansu uspeha u periodu na koji se odnose i obračunati su primenom metode efektivne kamatne stope za sve kamatonosne finansijske instrumente vrednovane po amortizovanoj vrednosti i po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Prihodi od kamata na finansijska sredstva po fer vrednosti kroz ostali rezultat prema MSFI 9 takođe se evidentiraju metodom efektivne kamatne stope.

Banka u slučaju finansijskih sredstava koja postanu obezvređena nakon početnog priznavanja, prihod od kamate obračunava primenom efektivne kamatne stope na amortizovanu (neto) vrednost finansijskog sredstva. Dodatno, ukoliko sredstvo prestane da bude obezvređeno, osnovica za obračun prihoda od kamata opet postaje bruto knjigovodstvena vrednost finansijskog sredstva.

U slučaju finansijskih sredstava koja su kupljena ili izvorno obezvređena prilikom inicijalnog priznavanja („POCI“), prihod od kamata se obračunava primenom efektivne kamatne stope prilagođene za kreditni rizik na amortizovanu (neto) vrednost finansijskog sredstva.

Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procenjena buduća plaćanja ili primanja kroz očekivani životni vek finansijskog instrumenta ili, kada je to prikladno, u kraćem vremenskom periodu na neto knjigovodstvenu vrednost finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza. Kada se računa efektivna kamatna stopa, Banka procenjuje tokove gotovine uzimajući u obzir sve ugovorene uslove finansijskog instrumenta, ali ne uzima u obzir buduće kreditne gubitke.

Obračun efektivne kamatne stope uključuje sve naknade i iznose plaćene ili primljene između dve ugovorne strane koje su sastavni deo efektivne kamatne stope, troškove transakcija i sve druge premije ili diskonte. U obračun efektivne kamatne stope uključuju se sledeće vrste naknada Banke, koje su po svojoj prirodi sastavni deo efektivne kamatne stope: naknada za obradu kreditnog zahteva, naknada za obradu zahteva za dozvoljeno prekoračenje, naknada za ocenu i proveru investicionih projekata, naknade za obavezu davanja kredita, kada je verovatno da će doći do izdavanja finansijskog sredstva, naknada za izmenu uslova kreditiranja.

Naknade koje čine sastavni deo efektivne kamatne stope razgraničavaju se i amortizuju kao prihod od kamate tokom perioda trajanja kredita primenom metode efektivne kamatne stope.

Prihodi i rashodi od kamata iskazani u okviru bilansa uspeha uključuju: kamate obračunate za finansijska sredstva i finansijske obaveze vrednovane po amortizovanoj vrednosti primenom efektivne kamatne stope, kamate za hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali rezultat obračunate primenom efektivne kamatne stope i kamate po osnovu kupona kod kuponskih hartija od vrednosti namenjenih trgovanju.

3.2. Prihodi i rashodi po osnovu naknada i provizija

Naknade i provizije prevashodno čine naknade za usluge platnog prometa u zemlji i inostranstvu, platnih kartica, izdate garancije i akreditive i druge bankarske usluge.

Prihodi i rashodi od naknada i provizija priznaju se po načelu nastanka događaja kada je usluga pružena.

Naknade po osnovu garancija i akreditiva se odlažu i priznaju kao prihod u srazmeri sa proteklom vremenom korišćenja kredita, odnosno garancija i akreditiva.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2024. godine****3. PREGLED MATERIJALNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****3.3. Preračunavanje deviznih iznosa**

Poslovne promene nastale u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Sredstva u stranoj valuti, kao i ona u koje je ugrađena valutna klauzula, na dan bilansa stanja, preračunata su u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza koji je važio na dan bilansa stanja (Napomena 44).

Neto pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti i prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti knjižene su u korist ili na teret bilansa uspeha, kao prihodi ili rashodi po osnovu kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule (Napomena 11).

3.4. Dividende

Prihodi po osnovu dividendi se priznaju u momentu kada je utvrđeno pravo Banke na priliv po osnovu dividende. Dividende se prikazuju u okviru pozicije ostali poslovni prihodi.

3.5. Neto dobitak/(gubitak) po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata

Neto dobitak/(gubitak) po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata uključuje neto efekat po osnovu promene vrednosti derivata (izuzev derivata namenjenih zaštiti od rizika) kao i promene vrednosti finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

3.6. Neto dobitak/(gubitak) po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata

Neto dobitak/(gubitak) po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata i investicija predstavlja neto efekat po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata u skladu sa MSFI 9.

3.7. Neto dobici po osnovu zaštite od rizika

Neto dobici po osnovu zaštite od rizika obuhvataju neto dobitke po osnovu promene vrednosti finansijskih derivata koji su namenjeni zaštiti od rizika kao i promene fer vrednosti plasmana, potraživanja i hartija od vrednosti kao stavki koje se štite, a koje proizilaze po osnovu rizika od kojeg se stavka štiti.

3.8. Poreski rashod

Poreski rashodi obuhvataju tekuće poreze i odložene poreze. Tekući porezi i odloženi porezi se prikazuju u bilansu uspeha, osim u meri u kojoj se odnose na stavke koje se direktno priznaju u okviru kapitala ili u okviru ostalog ukupnog rezultata.

Tekući porez na dobitak

Porez na dobitak predstavlja iznos obračunat primenom poreske stope od 15% (2023. godina: 15%) na iznos dobitka pre oporezivanja, po odbitku efekata stalnih razlika koje propisanu poresku stopu svode na efektivnu poresku stopu. Konačni iznos obaveza po osnovu poreza na dobitak utvrđuje se primenom propisane poreske stope na poresku osnovicu utvrđenu poreskim bilansom.

Zakon o porezu na dobitak Republike Srbije ne predviđa da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjeње poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2024. godine****3. PREGLED MATERIJALNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****3.8. Poreski rashod (Nastavak)***Odloženi porez na dobitak*

Odloženi porezi na dobitak se obračunavaju na sve privremene razlike na dan bilansa stanja između sadašnje vrednosti sredstava i obaveza u finansijskim izveštajima i njihove vrednosti za svrhe oporezivanja. Važeće poreske stope na dan bilansa stanja ili poreske stope koje su nakon tog dana stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje razgraničenog iznosa poreza na dobit.

Odložena poreska sredstva priznaju se kao odbitne privremene razlike i za efekte prenetog gubitka i neiskorišćenih poreskih kredita iz prethodnih perioda koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do iznosa do kojeg je verovatno da će postojati budući oporezivi dobiti na teret kojih se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Knjigovodstvena vrednost odloženih poreskih sredstava preispituje se na svaki izveštajni datum i umanjuje do mere do koje više nije izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se ukupna vrednost ili deo vrednosti odloženih poreskih sredstava može iskoristiti. Odložena poreska sredstva koja nisu priznata procenjuju se na svaki izveštajni datum i priznaju do mere do koje je postalo izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Tekuća i odložena poreska sredstva i obaveze prebijaju se kada su nametnuta od istog poreskog organa, kada se odnose na isti poreski organ i kada postoji zakonsko pravo da se prebiju.

Tekući i odloženi porezi se iskazuju kao prihod ili rashod i uključuju se u neto dobitak perioda osim onih iznosa koji su direktno evidentirani na računu kapitala u tekućem ili nekom drugom periodu.

Indirektni porezi i doprinosi

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata uključuju porez na imovinu, lokalne komunalne takse, kao i druge poreze i doprinose koji se plaćaju u skladu sa republičkim i lokalnim poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru ostalih rashoda.

3.9. Finansijska sredstva i obaveze*Priznavanje*

Banka vrši početno priznavanje finansijskih sredstava i obaveza na datum poravnanja.

Finansijsko sredstvo ili obaveza se početno vrednuju po fer vrednosti uvećanoj za troškove transakcije koji se mogu direktno pripisati njihovom sticanju ili izdavanju, osim za finansijska sredstva i obaveze koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, u čije se početno vrednovanje ne uključuju ovi troškovi.

Klasifikacija

Saglasno MSFI 9 klasifikacija i vrednovanje finansijskih sredstava zavisi od dva osnovna kriterijuma:

- (a) poslovnog modela na osnovu kojeg Banka upravlja finansijskim sredstvom; i
- (b) karakteristika ugovorenih novčanih tokova finansijskog sredstva (tzv. „SPPI“ kriterijum).

Poslovni model odražava način na koji Banka upravlja svojim finansijskim sredstvima u cilju sticanja novčanih tokova odnosno, poslovni model određuje da li će novčani tokovi Banke biti rezultat prikupljanja ugovorenih novčanih tokova, prodaje finansijskih sredstava ili i jednim i drugim. Banka je sprovedla detaljnu analizu i definisala sledeće poslovne modele:

- (a) držanje radi prikupljanja novčanih tokova;
- (b) držanje radi prikupljanja novčanih tokova i prodaje; i
- (c) ostali poslovni modeli (npr. držanje radi prodaje).

Ukoliko je poslovni model „držanje radi prikupljanja novčanih tokova“ ili „držanje radi prikupljanja novčanih tokova i prodaje“, vrši se procena da li novčani tokovi predstavljaju samo plaćanje glavnice i kamate (tzv. „SPPI test“).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2024. godine****3. PREGLED MATERIJALNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****3.9. Finansijska sredstva i obaveze (Nastavak)***Klasifikacija (Nastavak)*

Saglasno osnovnom kreditnom aranžmanu, kamata uključuje nadoknadu za vremensku vrednost novca, prihvaćeni nivo kreditnog rizika dužnika i ostale osnovne rizike kreditiranja uključujući i odgovarajuću maržu. Ukoliko ugovoreni uslovi uključuju izloženost rizicima koji nisu u skladu sa osnovnim kreditnim aranžmanom, finansijsko sredstvo se klasifikuje i vrednuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha nezavisno od poslovnog modela.

Na osnovu sprovedene analize poslovnih modela i karakteristika ugovorenih novčanih tokova, Banka u skladu sa MSFI 9, finansijska sredstva klasifikuje u jednu od tri kategorije prilikom početnog priznavanja:

- 1) Finansijska sredstva po amortizovanoj vrednosti;
- 2) Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz ostali rezultat (u daljem tekstu: FVOCI); i
- 3) Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha (u daljem tekstu: FVTPL).

Banka vrednuje svoje finansijske obaveze po amortizovanoj vrednosti.

Reklasifikacija

Ukoliko dođe do promene poslovnog modela na osnovu kojeg se upravlja finansijskim sredstvom vrši se reklasifikacija finansijskog sredstva. Reklasifikacija se sprovodi prospektivno odnosno od prvog dana sledećeg izveštajnog perioda.

Prilikom reklasifikacije finansijskog sredstva iz kategorije za odmeravanje po amortizovanoj vrednosti u kategoriju za odmeravanje po fer vrednosti kroz bilans uspeha, njegova fer vrednost se odmerava na datum reklasifikacije, dok se svaki dobitak ili gubitak nastao zbog razlike između prethodne amortizovane vrednosti finansijskog sredstva i njegove fer vrednosti priznaje u bilansu uspeha.

U slučaju reklasifikacije finansijskog sredstva iz kategorije za odmeravanje po fer vrednosti kroz bilans uspeha u kategoriju za odmeravanje po amortizovanoj vrednosti, njegova fer vrednost na datum reklasifikacije postaje njegova nova bruto knjigovodstvena vrednost.

Kod reklasifikacije finansijskog sredstva iz kategorije za odmeravanje po amortizovanoj vrednosti u kategoriju za odmeravanje po fer vrednosti kroz ostali rezultat, njegova fer vrednost se odmerava na datum reklasifikacije, dok se svaki dobitak ili gubitak nastao zbog razlike između prethodne amortizovane vrednosti finansijskog sredstva i njegove fer vrednosti priznaje u ostalom rezultatu.

U slučaju reklasifikacije finansijskog sredstva iz kategorije za odmeravanje po fer vrednosti kroz ostali rezultat u kategoriju za odmeravanje po amortizovanoj vrednosti, finansijsko sredstvo se reklasifikuje po fer vrednosti. Međutim, akumulirani dobitak ili gubitak prethodno priznat u ostalom rezultatu prestaje da se priznaje u okviru kapitala i za njegov iznos se koriguje fer vrednost finansijskog sredstva na datum reklasifikacije. Posledica toga je da se finansijsko sredstvo odmerava na datum klasifikacije kao da je oduvek bilo odmeravano po amortizovanoj vrednosti.

Kod reklasifikacije finansijskog sredstva iz kategorije za odmeravanje po fer vrednosti kroz bilans uspeha u kategoriju za odmeravanje po fer vrednosti kroz ostali rezultat, finansijsko sredstvo nastavlja da se odmerava po fer vrednosti.

Kod reklasifikacije finansijskog sredstva iz kategorije za odmeravanje po fer vrednosti kroz ostali rezultat u kategoriju za odmeravanje po fer vrednosti kroz bilans uspeha, finansijsko sredstvo nastavlja da se odmerava po fer vrednosti. Akumulirani dobitak ili gubitak prethodno priznat u ostalom rezultatu se reklasifikuje iz kapitala u bilans uspeha.

Modifikacija i prestanak priznavanja finansijskih sredstava

U nekim okolnostima ponovo ugovaranje ili modifikacija ugovornih tokova gotovine finansijskog sredstva mogu da dovedu do prestanka priznavanja postojećeg finansijskog sredstva u skladu sa MSFI 9. Kada modifikacija finansijskog sredstva rezultira u prestanku priznavanja postojećeg finansijskog sredstva i naknadnog priznavanja modifikovanog finansijskog sredstva, modifikovano sredstvo se smatra „novim“ finansijskim sredstvom za svrhe ovog standarda.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2024. godine****3. PREGLED MATERIJALNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****3.9. Finansijska sredstva i obaveze (Nastavak)***Modifikacija i prestanak priznavanja finansijskih sredstava (Nastavak)*

U ovakvim situacijama, Banka vrši kvantitativnu i kvalitativnu procenu i ocenjuje da li postoji značajna razlika između novčanih tokova originalnog finansijskog sredstva i novčanih tokova modifikovanog ili zamenjenog finansijskog sredstva. Ukoliko postoji značajna razlika u novčanim tokovima, ugovorna prava od originalnog finansijskog sredstva se smatraju isteklim i treba priznati novo sredstvo izdato pod novim uslovima.

Shodno tome, datum modifikacije će se tretirati kao datum početnog priznavanja tog finansijskog sredstva prilikom primene zahteva za umanjeње vrednosti na modifikovano finansijsko sredstvo.

MSFI 9 u slučaju značajne modifikacije finansijskog instrumenta ukazuje na potrebu za prestankom priznavanja starog finansijskog sredstva i priznavanjem novog po fer vrednosti na dan priznavanja.

Prestanak priznavanja dovodi do trajnog dobitka ili gubitka, koji mora biti priznat u okviru bilansa uspeha, a jednakog razlici između amortizovane vrednosti starog finansijskog sredstva i fer vrednost novog finansijskog sredstva umanjenog za iznos očekivanih kreditnih gubitaka priznatih kao ispravka vrednosti na novom finansijskom sredstvu.

Kupljena ili kreditno obezvređena sredstva prilikom inicijalnog priznavanja (POCI)

Finansijsko sredstvo je kreditno obezvređeno kada se dogodi jedan ili više događaja koji imaju negativan uticaj na procenjene buduće tokove gotovine tog finansijskog sredstva.

Ova finansijska sredstva u momentu inicijalnog priznavanja neće imati obezvređenje ali je potrebno uključiti očekivane kreditne gubitke tokom veka trajanja u obračun efektivne kamatne stope. Samim tim, Banka uključuje inicijalne očekivane kreditne gubitke u procenu novčanih tokova, prilikom obračuna kreditno-prilagođene efektivne kamatne stope finansijskog sredstva za koje se smatra da su obezvređena u momentu inicijalnog priznavanja.

Očekivani kreditni gubitak za kupljena ili kreditno obezbeđena sredstva prilikom inicijalnog priznavanja (POCI) se uvek odmerava kao očekivani kreditni gubitak tokom veka trajanja. Međutim, na datum izveštavanja Banka priznaje i dodatni nivo obezvređenja respektujući promenu objektivnih okolnosti od trenutka priznavanja finansijskog sredstva. Odnosno, na svaki datum izveštavanja, za ova sredstva u bilansu uspeha se priznaju promene u očekivanim kreditnim gubicima tokom životnog veka kao dobiti ili gubici po osnovu umanjeња vrednosti.

Prestanak priznavanja

Banka prestaje sa priznavanjem finansijskog sredstva kada ugovorna prava nad gotovinskim tokovima vezanim za sredstvo isteknu, ili kada Banka transakcijom prenese sva suštinska prava i koristi vezane za vlasništvo nad finansijskim sredstvom ili ako transakcijom Banka niti prenese niti zadrži sva suštinska prava vezana za vlasništvo, ali ne zadržava kontrolu nad finansijskim sredstvom. Celokupno vlasništvo nad prenesenim finansijskim sredstvom koje ispunjava uslove za prestanak priznavanja, koje je Banka stvorila ili zadržava, priznaje se kao zasebno sredstvo ili obaveza u bilansu stanja. Prilikom prestanka priznavanja finansijskog sredstva, razlika između knjigovodstvene vrednosti (ili knjigovodstvene vrednost dela sredstva koji je prenet) i zbira primljene nadoknade (uključujući nova sredstva koja su nabavljena umanjena za nove preuzete obaveze), kao i zbirni dobiti ili gubici koji su prethodno priznati u izveštaju o ostalom rezultatu, priznaju se u bilansu uspeha.

Banka obavlja transakcije po kojima vrši prenos sredstava priznatih u svom bilansu stanja, mada zadržava sve ili suštinski sve rizike i koristi ili njihov deo od prenesenih sredstava. Ako se svi ili suštinski svi rizici i koristi zadržavaju, onda ne dolazi do prestanka priznavanja sredstva. Prenos sredstava sa zadržavanjem svih ili suštinski svih rizika i koristi uključuje, na primer, transakcije ponovnog otkupa.

Netiranje

Finansijska sredstva i obaveze se netiraju, a neto iznos se prikazuje u bilansu stanja samo kada Banka ima zakonsko pravo da netira priznate iznose i kada ima nameru da izmiri obaveze na neto osnovi ili da istovremeno realizuje sredstvo i izmiri obavezu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2024. godine****3. PREGLED MATERIJALNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****3.9. Finansijska sredstva i obaveze (Nastavak)***Netiranje (Nastavak)*

Prihodi i rashodi se iskazuju po neto principu samo u slučajevima kada je to dozvoljeno prema MSFI ili za prihode i rashode koji nastaju po osnovu grupe sličnih transakcija, kao što su to transakcije koje Banka ima po osnovu trgovanja.

Vrednovanje po fer vrednosti

Fer vrednost je cena koja se može primiti za prodaju nekog sredstva ili platiti za prenos neke obaveze u uobičajenoj transakciji na glavnom (ili najpovoljnijem) tržištu na datum odmeravanja pod tekućim tržišnim uslovima, bez obzira na to da li je cena direktno utvrđiva ili procenjena korišćenjem neke druge tehnike vrednovanja.

Kada god je moguće, Banka meri fer vrednost upotrebom tržišnih cena dostupnih na aktivnom tržištu za dati instrument. Tržište se smatra aktivnim ako su kotirane cene lako i redovno dostupne i predstavljaju stvarne i redovne tržišne transakcije pod tržišnim uslovima.

U slučaju da tržište za finansijske instrumente nije aktivno, Banka određuje fer vrednost upotrebom metodologije procene. Metodologije procene uključuju transakcije po tržišnim uslovima između upućenih, voljnih strana (ako su dostupne), pozivanje na postojeću fer vrednost ostalih instrumenata koji su suštinski isti, analiza diskontovanih tokova gotovine i druge alternativne metode.

Odabrana metodologija procene maksimalno koristi tržišne podatke, zasniva se u najmanjoj mogućoj meri na procenama koje su specifične za Banku, a uključuje sve faktore koje učesnici na tržištu smatraju značajnim za definisanje cene, i u skladu je sa prihvaćenim ekonomskim metodologijama za određivanje cene finansijskih instrumenata.

Ulazni podaci za metode procene razumno odražavaju tržišna očekivanja i faktore rizika prinosa koji su sadržani u finansijskom instrumentu. Banka podešava metode procene i testira njihovu ispravnost upotrebom cena iz utvrdivih postojećih transakcija na tržištu za iste instrumente na osnovu drugih dostupnih utvrdivih tržišnih podataka.

Sredstva i duge pozicije se mere po ponuđenoj ceni, a obaveze i kratke pozicije se mere po traženoj ceni. Kada Banka ima poziciju sa netiranjem rizika, srednje tržišne cene se koriste za merenje netiranja rizičnih pozicija, dok se usklađivanja po ponuđenoj ili traženoj ceni primenjuju samo na neto otvorene pozicije. Fer vrednost odražava kreditni rizik instrumenta i uključuje korekcije koje odražavaju kreditni rizik Banke i druge ugovorne strane, gde je to relevantno. Procene fer vrednosti zasnovane na modelima procene se koriguju za sve ostale faktore, kao što su rizik likvidnosti ili modeli neizvesnosti, u meri u kojoj Banka smatra da treća lica učesnici na tržištu mogu da ih uzmu u obzir prilikom određivanja cene transakcije.

Najbolji dokaz fer vrednosti finansijskog instrumenta prilikom inicijalnog priznavanja je cena ostvarena u transakciji, odnosno fer vrednost nadoknade koja je data ili primljena. Međutim, ako je fer vrednost datog instrumenta dokazana poređenjem sa drugim utvrdivim postojećim transakcijama na tržištu za iste instrumente (odnosno bez modifikovanja ili preformulisanja) ili je zasnovana na metodi procene čije promenljive uključuju samo podatke koji su utvrdivi na tržištu, u tom slučaju se razlika priznaje u bilansu uspeha prilikom početnog priznavanja instrumenta. U suprotnom, razlika se ne priznaje odmah u bilansu uspeha, već tokom trajanja instrumenta na odgovarajućoj osnovi, ili kada se instrument otkupi, prenese ili proda ili kada fer vrednost postane utvrđiva.

Obezvredjenje finansijskih instrumenata

Shodno MSFI 9 prilikom obezvredjenja finansijskih instrumenata nije neophodno da postoji objektivni dokaz obezvredjenja da bi kreditni gubitak bio prepoznat. Očekivani kreditni gubici se prepoznaju takođe i za neobezvređenu finansijsku aktivu, odnosno Banka preračunava rezervisanja za kreditne gubitke za sve kreditne izloženosti osim onih koje se već vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (uključujući i neproblematičnu i problematičnu finansijsku aktivu).

Očekivani kreditni gubici se rekalkulišu na svaki izveštajni datum u cilju da reflektuju promenu u kreditnom riziku od inicijalnog priznavanja finansijskog instrumenta. Ovakav pristup rezultira u ranijem prepoznavanju kreditnih gubitaka.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2024. godine****3. PREGLED MATERIJALNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****3.9. Finansijska sredstva i obaveze (Nastavak)***Obezbvredjenje finansijskih instrumenata (Nastavak)*

Pri obračunu očekivanih kreditnih gubitaka Banka koristi buduće informacije i makro-ekonomske faktore, odnosno Banka ne razmatra samo istorijske informacije prilagođene da odražavaju efekte sadašnjih uslova i informacija koje pružaju objektivne dokaze da su finansijska sredstva umanjena za nastale gubitke, već se razmatraju i razumljive i podržive informacije koje uključuju i projekcije budućih ekonomskih uslova pri kalkulisanju očekivanih kreditnih gubitaka, kako na individualnoj tako i na grupnoj osnovi. Nivo rezervisanja za gubitke će rasti kako se projektovani ekonomski uslovi pogoršavaju odnosno padaće kako projektovani ekonomski uslovi postaju povoljniji.

Osnovni principi i pravila Banke pri obračunu rezervisanja prema MSFI 9 su:

Banka kalkuliše dvanaestomesečni očekivani kreditni gubitak ili očekivani kreditni gubitak za ceo životni vek finansijskog instrumenta u zavisnosti od značaja promene kreditnog rizika finansijskog instrumenta od njegovog početnog priznavanja. Za ove svrhe, Banka primenjuje sledeća tri nivoa obezbvredjenja:

- Nivo 1 pokriva svu novu finansijsku aktivu u trenutku inicijalnog priznavanja i instrumente koji nemaju značajno pogoršanje kreditnog kvaliteta od trenutka inicijalnog priznavanja;
- Nivo 2 pokriva finansijske instrumente koji imaju značajno pogoršanje u kreditnom kvalitetu od trenutka inicijalnog priznavanja, ali da ne postoji objektivni dokaz obezbvredjenja po osnovu kreditnih gubitaka;
- Nivo 3 pokriva finansijsku aktivu kod koje postoji objektivni dokaz obezbvredjenja na izveštajni datum.

Nivoi 1 i 2 uključuju samo neproblematičnu finansijsku aktivu. Nivo 3 uključuje samo problematičnu finansijsku aktivu.

U skladu sa navedenim, Banka obračunava rezervisanje u iznosu koji je jednak očekivanim kreditnim gubicima tokom životnog veka, ako je kreditni rizik za taj finansijski instrument značajno porastao od početnog priznavanja, ili postoji identifikovan objektivni dokaz obezbvredjenja (finansijska sredstva u Nivou 2 i 3 redom), odnosno do iznosa koji je jednak očekivanim dvanaestomesečnim kreditnim gubicima za sve finansijske instrumente kod kojih kreditni rizik nije značajno porastao od početnog priznavanja (finansijska sredstva u Nivou 1).

Za potrebe obračuna ispravke vrednosti, očekivani dvanaestomesečni kreditni gubici su deo očekivanih kreditnih gubitaka identifikovanih tokom čitavog životnog veka finansijskog instrumenta i predstavljaju manjkove gotovine tokom roka trajanja koji će nastati ako se dogodi neizvršenje u roku od 12 meseci nakon datuma izveštavanja (ili kraći period, ako je očekivani rok trajanja finansijskog instrumenta kraći od 12 meseci).

Transfer finansijske aktive iz Nivoa 1 u Nivo 2 se realizuje kada je kreditni rizik finansijske aktive značajno porastao od trenutka inicijalnog priznavanja. Transfer logika se zasniva na kvantitativnim i kvalitativnim kriterijumima i mora se primeniti na sve finansijske instrumente. Relativno pogoršanje lifetime PD-a iznad praga od 200% za pravna lica i 250% za fizička lica, na izveštajni datum u odnosu na datum odobrenja plasmana, je glavni element na kome se zasniva kvantitativni kriterijum transfer logike. Dodatni kvalitativni kriterijumi koji dolaze nakon primene kvantitativnog kriterijuma su:

- Klasifikacija u status restrukturiranih neproblematičnih izloženosti – rezultira automatskom klasifikacijom u Nivo 2.
- Reklasifikacija u crvenu zonu Watch list procesa.
- 30 dana kašnjenja – kada transakcija dostigne duže od 30 a, do 90 dana kašnjenja treba da bude prepoznata u Nivou 2.

Kada je reč o potraživanjima od banaka i države kriterijum je: Pogoršanje rejtinga eksterne rejting agencije koje dovodi do prelaska iz nekog od investment rejtinga (Aaa-Baa3) u neki od non-investment rejtinga (Ba-C).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2024. godine****3. PREGLED MATERIJALNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****3.9. Finansijska sredstva i obaveze (Nastavak)***Obezbvredjenje finansijskih instrumenata (Nastavak)*

U postupku obezbvredjenja, Banka posebno tretira kupovinu već obezbvredjene aktive - tzv. problematičnog ili NPL portfolija, odnosno odobravanje novih plasmana klijentima koji su već obezbvredjeni u portfoliju. Ovakva aktiva je u skladu sa Standardom definisana kao POCI (*Purchased and originated impaired credit assets*) i za nju se izdvaja dodatni nivo obezbvredjenja nakon protoka određenog vremena. Pozitivna promena u očekivanim kreditnim gubicima u toku životnog veka instrumenta se priznaje kao dobitak zbog umanjjenja vrednosti instrumenta, ako je očekivani kreditni gubitak manji od iznosa očekivanih kreditnih gubitaka koji su uključeni u procenjene novčane tokove prilikom inicijalnog priznavanja.

Direktan otpis i prenos potraživanja iz bilansa u vanbilansnu evidenciju

Banka (u skladu sa Procedurom za direktan otpis potraživanja i prenos potraživanja iz bilansa u vanbilansnu evidenciju) vrši otpis određenih kredita, plasmana i hartija od vrednosti za koje je utvrđeno da neće biti naplaćeni.

3.10. Gotovina i sredstva kod centralne banke

Gotovina i sredstva kod centralne banke obuhvataju gotovinu u blagajni, žiro račun Banke, ostala novčana sredstva i obaveznu rezervu kod centralne banke u stranoj valuti. Gotovina i sredstva kod centralne banke su iskazani po amortizovanoj vrednosti u bilansu stanja.

U Izveštaju o tokovima gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumevaju se i sredstva na računima kod stranih banaka, dok se sredstva obavezne rezerve kod centralne banke u stranoj valuti ne uključuju.

3.11. Finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti

U ovu kategoriju spadaju sredstva ako su sledeća dva kriterijuma zadovoljena i ako nisu opredeljena pri inicijalnom priznavanju kao FVTPL:

- Cilj poslovnog modela za upravljanje sredstvima je naplata ugovorenih novčanih tokova; i
- Ugovoreni uslovi pružaju osnov za naplatu na određene datume novčanih tokova koji su isključivo naplata glavnice i kamate na preostalu glavicu.

Nakon inicijalnog priznavanja ista se vrednuju se po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope uz umanjjenje po osnovu očekivanih kreditnih gubitaka.

Prihodi po osnovu obračunatih kamata na ove instrumente se obračunavaju metodom efektivne kamatne stope i iskazuju u okviru prihoda od kamata. Gubici od obezbvredjenja se priznaju u bilansu uspeha u okviru rashoda po osnovu obezbvredjenja finansijskih sredstava.

Kredit i potraživanja

Kredit i potraživanja su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim otplatama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu i koja Banka ne namerava da proda u kratkom roku. Kredit i potraživanja nastaju kada Banka plasira novac ili usluge dužniku bez namere da dalje trguje ovim plasmanima. Kredit i potraživanja obuhvataju plasmane bankama i plasmane klijentima.

Svi kredit i plasmani se inicijalno priznaju po fer vrednosti. Prilikom inicijalnog priznavanja, kredit i potraživanja se na osnovu analize poslovnog modela i analize karakteristika ugovorenih novčanih tokova odmeravaju po amortizovanoj vrednosti, po fer vrednosti kroz ostali rezultat ili po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Nakon početnog vrednovanja, kredit i plasmani bankama i komitentima koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti se iskazuju u neotplaćenim iznosima plasmana, uzimajući u obzir sve popuste ili premije prilikom sticanja, umanjnim za iznose ispravki vrednosti po osnovu obezbvredjenja.

Prihodi i potraživanja po osnovu obračunatih kamata na ove instrumente se evidentiraju u okviru prihoda od kamata, odnosno potraživanja za kamatu. Naknade, koje su deo efektivnog prinosa na ove instrumente, se razgraničavaju i priznaju u korist bilansa uspeha u okviru prihoda od kamata tokom perioda trajanja instrumenta.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2024. godine****3. PREGLED MATERIJALNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****3.11. Finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti (Nastavak)***Kredit i potraživanja (Nastavak)*

Kredit i odobreni u dinarima, za koje je ugovorena zaštita od rizika putem vezivanja za kurs dinara u odnosu na EUR, drugu inostranu valutu ili indeks potrošačkih cena preračunati su u dinare na dan bilansa u skladu sa odredbama konkretnog ugovora za kredit. Efekti izvršenog preračuna su iskazani u okviru prihoda i rashoda od kursnih razlika, odnosno prihoda i rashoda od ugovorene zaštite od rizika.

U skladu sa internom metodologijom Banka na svaki izveštajni period procenjuje da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika za sva finansijska sredstva i obračunava na svaki datum izveštavanja ispravku vrednosti u iznosu koji je jednak očekivanim kreditnim gubicima tokom životnog veka, ako je kreditni rizik za to finansijsko sredstvo značajno porastao od početnog priznavanja, ili postoji identifikovan objektivan dokaz obezvređenja, odnosno po iznosu koji je jednak očekivanim dvanaestomesečnim kreditnim gubicima za sva finansijska sredstva kod kojih kreditni rizik nije značajno porastao od početnog priznavanja.

Za potrebe obračuna ispravke vrednosti, očekivani dvanaestomesečni kreditni gubici su deo očekivanih kreditnih gubitaka identifikovanih tokom čitavog životnog veka finansijskog instrumenta i predstavljaju manjkove gotovine tokom roka trajanja koji će nastati ako se dogodi neizvršenje u roku od 12 meseci nakon datuma izveštavanja (ili kraći period, ako je očekivani rok trajanja finansijskog instrumenta kraći od 12 meseci), ponderisani verovatnoćom nastanka takvog neizvršenja.

Ako u budućem periodu dođe do smanjenja obezvređenja zbog gubitka, a smanjenje se može objektivno pripisati događaju koji se dogodio nakon priznavanja gubitka zbog obezvređenja (kao što je poboljšanje u kreditnom rejtingu dužnika), prethodno priznat gubitak usled obezvređenja se ukida korigovanjem računa ispravke vrednosti. Ukinuti iznos se priznaje u bilansu uspeha u okviru pozicije Neto prihod/rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

3.12. Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat

Nakon inicijalnog priznavanja, finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat se iskazuju po fer vrednosti. Fer vrednost finansijskih sredstava se utvrđuje u skladu sa internom metodologijom za obračun fer vrednosti. Dobitak ili gubitak od finansijskog sredstva koje se odmerava po fer vrednosti kroz ostali rezultat se priznaje u ostalom rezultatu, osim dobitaka ili gubitaka zbog umanjenja vrednosti i pozitivnih i negativnih kursnih razlika, sve do prestanka priznavanja ili reklasifikacije finansijskog sredstva. Prilikom prestanka priznavanja finansijskog sredstva akumulirani dobitak ili gubitak prethodno priznat u ostalom rezultatu se reklasifikuje iz kapitala u bilans uspeha.

Kamata obračunata metodom efektivne kamatne stope se priznaje u bilansu uspeha u okviru prihoda od kamata.

Obračunati očekivani kreditni gubici za finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat priznaju se u okviru ostalog rezultata, i ne umanjuju knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva što je slučaj kod finansijskih sredstava koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti, odnosno ispravka vrednosti ne utiče na knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva.

3.13. Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha

Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha su sva ona finansijska sredstva koja se ne vrednuju po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti kroz ostali rezultat. U skladu sa MSFI 9 ova sredstva se vrednuju po fer vrednosti, pri čemu se promene u fer vrednosti evidentiraju u bilansu uspeha.

Sredstvo koje spada u ovu kategoriju je finansijsko sredstvo koje se drži radi trgovanja i to je ono sredstvo koje je pribavljeno prvenstveno radi ostvarivanja dobitka iz kratkoročnih kolebanja cena ili marže dilera.

Finansijski instrumenti (uključujući i akcije kojima se trguje) razvrstani u knjigu trgovanja početno se priznaju po vrednosti po kojoj su nabavljeni. Troškovi transakcije ne uključuju se u vrednost već predstavljaju troškove perioda. Finansijska sredstva kojima se trguje naknadno se vrednuju - svođenjem na fer vrednost svakodnevno. Dobici i gubici po osnovu prodaje finansijskih sredstava kojima se trguje priznaju se kao prihod ili rashod perioda.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2024. godine****3. PREGLED MATERIJALNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****3.13. Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha (Nastavak)***Derivati*

Finansijski derivati obuhvataju forward i swap transakcije. Finansijski derivati inicijalno se priznaju po nabavnoj vrednosti i naknadno se preračunavaju po tržišnoj vrednosti. Tržišne vrednosti se dobijaju na osnovu različitih tehnika procene, uključujući diskontovanje novčanih tokova.

Finansijski derivati se računovodstveno prikazuju u okviru aktive ukoliko je njihova tržišna vrednost pozitivna, odnosno u okviru pasive ukoliko je njihova tržišna vrednost negativna.

Derivatna sredstva ukoliko nisu određena kao instrumenti zaštite smatra se da su namenjeni trgovanju i vrednuju se po fer vrednosti kroz bilans uspeha u skladu sa MSFI 9. Promene u tržišnoj vrednosti finansijskih derivata iskazuju se u bilansu uspeha u okviru Neto dobitka/(gubitka) po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata.

3.14. Vlasnička finansijska sredstva

Sve investicije u instrumente kapitala u skladu sa MSFI 9 Banka odmerava po fer vrednosti kroz bilans uspeha, sa promenama fer vrednosti priznatim u bilansu uspeha, osim onih ulaganja u kapital za koje je Banka odabrala da promene fer vrednosti priznaje u okviru izveštaja o ostalom rezultatu.

Prihodi od dividendi po osnovu investicija u instrumente kapitala, za koje je Banka prilikom početnog priznavanja donela odluku da promene u fer vrednosti prikazuje u ostalom rezultatu, se priznaju u bilansu uspeha. Kod ovih investicija prilikom prestanka priznavanja akumulirani dobitci i gubici iz ostalog rezultata se ne prenose u bilans uspeha. U skladu sa zahtevima MSFI 9 ovi finansijski instrumenti se ne testiraju na obezvređenje.

Za instrumente kapitala koji se ne drže radi trgovine, Banka može prilikom početnog priznavanja napraviti kasnije nepromenljivi izbor da se sve promene fer vrednosti ovih instrumenata priznaju kroz ostali rezultat, osim prihoda od dividendi koji se priznaju u bilansu uspeha. Ovi finansijski instrumenti nisu predmet utvrđivanja obezvređenja u skladu sa zahtevima MSFI 9.

3.15. Nekretnine i oprema*Priznavanje i vrednovanje*

Početno merenje nekretnina i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja.

Nabavna vrednost uključuje izdatke koji se direktno mogu pripisati nabavci sredstva. Kupljeni softver koji je sastavni deo neophodan za funkcionalnu upotrebljivost opreme, kapitalizuje se kao deo te opreme.

Nakon početnog priznavanja, nekretnine i oprema se vrednuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ukupnu akumuliranu amortizaciju i ukupne akumulirane gubitke usled smanjenja vrednosti.

Dobici ili gubici nastali otuđenjem nekretnina i opreme utvrđuju se kao razlika između vrednosti ostvarene njihovom prodajom i njihove knjigovodstvene vrednosti i iskazuju se u okviru ostalih prihoda ili rashoda.

Naknadni troškovi

Troškovi zamene sastavnog dela nekog osnovnog sredstva priznaju se kao deo knjigovodstvene vrednosti tog osnovnog sredstva ukoliko je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim sastavnim delom priliti u Banku i ako se cena koštanja tog dela može pouzdano izmeriti. Knjigovodstvena vrednost zamenjenog dela se isknižava.

Troškovi redovnog servisiranja nekretnina i opreme se priznaju u bilansu uspeha kada nastanu.

Amortizacija

Amortizacija se obračunava ravnomerno na nabavnu vrednost sredstava primenom sledećih godišnjih stopa, s ciljem da se sredstva u potpunosti otpišu u toku njihovog korisnog veka trajanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

3. PREGLED MATERIJALNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.15. Nekretnine i oprema (Nastavak)

Amortizacija (Nastavak)

Primenjene stope amortizacije u tekućem i prethodnom obračunskom periodu su:

Građevinski objekti	1.30%
Kompjuterska oprema	20.00%
Nameštaj i ostala oprema	8.00% - 40.00%
Motorna vozila	15.50%

Obračun amortizacije sredstava počinje od narednog meseca u odnosu na mesec kada se ova sredstva stave u upotrebu, a za otuđena sredstva prekida se sa obračunom amortizacije, od narednog meseca u odnosu na mesec u kome je sredstvo otuđeno.

Metod amortizacije, korisni vek i rezidualna vrednost se procenjuju na kraju svakog izveštajnog perioda i kada je to potrebno vrši se njihova korekcija.

3.16. Sredstva sa pravom korišćenja

Računovodstvene politike u vezi sa priznavanjem i merenjem lizinga u skladu sa MSFI 16 „Lizing“ primenjene na tekući i prethodni izveštajni period su prikazane u nastavku.

(i) Banka kao korisnik lizinga

Lizing je saglasno MSFI 16 definisan kao ugovor, ili deo ugovora, kojim se prenosi pravo korišćenja imovine u određenom vremenskom periodu u zamenu za naknadu. Sredstvo sa pravom korišćenja se priznaje ukoliko su kumulativno ispunjeni sledeći uslovi:

- ukoliko se sredstvo koje je predmet lizinga može eksplicitno ili implicitno identifikovati;
- kada se tokom lizing perioda mogu ostvariti sve suštinske ekonomske koristi od korišćenja sredstva; i
- ako se može upravljati korišćenjem sredstva, odnosno odlučivati na koji način i za koje svrhe će se sredstvo koristiti tokom celog perioda lizinga.

Banka ne primenjuje zahteve MSFI 16 na sredstva male vrednosti, kratkoročne zakupe (do godinu dana) i nematerijalnu imovinu. Navedeni zakupi se priznaju kao rashod po proporcionalnoj metodi u bilansu uspeha u okviru ostalih rashoda (Napomena 18).

Kada se analizom ugovora proceni da je ugovor lizing, sredstvo sa pravom korišćenja se priznaje u aktivi, a obaveza po osnovu lizinga u pasivi bilansa stanja. Sredstvo sa pravom korišćenja se početno vrednuje po nabavnoj vrednosti koja se sastoji iz:

- inicijalnog iznosa lizing obaveze prilagođenog za sva lizing plaćanja nastala na dan početka lizinga ili pre početka lizinga;
- uvećanog za sve nastale inicijalne direktne troškove i procenjene troškove demontiranja i uklanjanja sredstva ili vraćanja sredstva ili mesta na kojem je locirano u prvobitno stanje; i
- umanjenog za primljene olakšice po osnovu lizinga.

Nakon početnog priznavanja, sredstvo sa pravom korišćenja se vrednuje po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke po osnovu obezvređenja, usklađenoj za ponovna merenja obaveza po osnovu lizinga.

Sredstva za pravom korišćenja se amortizuju proporcionalnom metodom. Obračun amortizacije kreće od prvog dana narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je sredstvo raspoloživo za korišćenje.

Obaveza po osnovu lizinga se inicijalno vrednuje po sadašnjoj neto vrednosti svih budućih lizing plaćanja po osnovu lizinga (bez poreza na dodatu vrednost), diskontovanih po kamatnoj stopi implicitnoj za lizing, a u nedostatku iste, po inkrementalnoj stopi zaduživanja. Inkrementalna stopa zaduživanja se određuje na bazi troškova finansiranja obaveze sličnog trajanja i sličnog obezbeđenja kao ona koja je predviđena lizing ugovorom.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2024. godine****3. PREGLED MATERIJALNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****3.16. Sredstva sa pravom korišćenja (Nastavak)***(i) Banka kao korisnik lizinga (Nastavak)*

Buduća lizing plaćanja koja se nakon diskontovanja uključuju u vrednost lizing obaveze obuhvataju:

- fiksna plaćanja umanjena za eventualne primljene podsticaje u vezi sa zakupom;
- varijabilna lizing plaćanja, odnosno plaćanja koja zavise od indeksa ili stope;
- plaćanja u skladu sa klauzulom o garanciji rezidualne vrednosti predmeta zakupa;
- cenu koštanja opcije otkupa, ukoliko je razumno sigurno da će se opcija koristiti; i
- kazne za raskid ugovora, ukoliko je razumno verovatno da će se iskoristiti opcija raskida.

Nakon početnog priznavanja, obaveza po osnovu lizinga se umanjuje za izvršena plaćanja lizing obaveze, povećava za pripisanu kamatu i usklađuje po osnovu:

- promene u budućim lizing plaćanjima, koje nastaju kao rezultat promene stope ili indeksa koji je korišćen za utvrđivanje inicijalne lizing obaveze;
- promene u proceni korišćenja opcije za kupovinu predmetne imovine;
- promene iznosa za koji se očekuje da će se platiti prema garanciji rezidualne vrednosti; i
- promene lizing perioda.

Usklađivanje vrednosti obaveze po osnovu lizinga zahteva i usklađivanje sredstva sa pravom korišćenja. Po osnovu lizinga, Banka priznaje troškove amortizacije i rashod kamate u bilansu uspeha.

(ii) Banka kao davalac lizinga

Kada se Banka pojavljuje u ulozi davaoca lizinga, vrši se procena da li se radi o finansijskom ili operativnom lizingu. Ukoliko Banka proceni da se ugovorom prenose svi rizici i koristi koji proizilaze iz vlasništva, lizing se klasifikuje kao finansijski. U suprotnom, radi se o operativnom lizingu. MSFI 16 ne donosi suštinske promene u vezi sa računovodstvenim tretmanom lizinga kod davaoca lizinga u odnosu na MRS 17.

3.17. Nematerijalna imovina

Nematerijalna ulaganja obuhvataju softver, licence i ostalu nematerijalnu imovinu. Nematerijalna ulaganja stečena kupovinom se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i eventualne akumulirane gubitke usled obezvređenja.

Naknadni troškovi po osnovu ulaganja u nematerijalna ulaganja se mogu kapitalizovati samo u slučaju kada se mogu očekivati povećane buduće ekonomske koristi od sredstva na koje se oni odnose. Svi ostali troškovi predstavljaju rashod perioda u kojem su nastali.

Nematerijalna ulaganja amortizuju se proporcionalnom metodom u roku od 5 godina osim ukoliko procena korisnog veka trajanja i mogućnosti korišćenja odnosno ulaganja uz uzimanje u obzir tehnološke karakteristike i efikasnost ne prevazilaze navedeni rok. Za nematerijalna ulaganja čije je vreme korišćenja utvrđeno ugovorom stopa amortizacije se utvrđuje na osnovu rokova korišćenja iz ugovora.

Metod amortizacije, korisni vek i rezidualna vrednost se procenjuju na kraju svakog izveštajnog perioda i kada je to potrebno vrši se njihova korekcija.

3.18. Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina je nekretnina (zemljište ili zgrada, deo zgrade ili jedno i drugo) koju vlasnik (ili korisnik lizinga) drži radi ostvarivanja prihoda od izdavanja nekretnine ili radi uvećanja vrednosti kapitala ili radi i jednog i drugog (MRS 40 „Investicione nekretnine“).

Početno merenje investicione nekretnine prilikom sticanja vrši se po modelu nabavne vrednosti ili cene koštanja. Pri početnom merenju zavisni troškovi nabavke uključuju se u nabavnu vrednost ili u cenu koštanja investicione nekretnine.

Nakon početnog priznavanja, naknadno merenje investicione nekretnine se vrši po metodu fer vrednosti. Fer vrednost je cena koja bi se naplatila za prodaju sredstava ili platila za prenos obaveze u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum odmeravanja.

Dobitak ili gubitak nastao po osnovu promene fer vrednosti investicione nekretnine priznaje se kao prihod ili rashod perioda u kojem je nastao.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2024. godine****3. PREGLED MATERIJALNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****3.19. Obezvređenje nefinansijske imovine**

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan izveštavanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna imovina, nekretnine, postrojenja i oprema i sredstva (nekretnine) stečene naplatom potraživanja Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja.

Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike na teret rashoda saglasno MRS 36 „Umanjenje vrednosti imovine“.

Nefinansijska sredstva (osim goodwill-a) kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti se revidiraju na svaki izveštajni period zbog mogućeg ukidanja efekata umanjenja vrednosti.

3.20. Investicije u zavisna društva

Zavisnim društvom se smatraju društva nad kojima Banka ima kontrolu odnosno ima prava na varijabilne prinose po osnovu svog učešća i ima sposobnost da utiče na te prinose po osnovu moći koju ima nad društvom u koje je investirala.

Ulaganja u zavisna društva u pojedinačnim finansijskim izveštajima evidentiraju se u skladu sa MRS 27, primenom metode nabavne vrednosti. Metod istorijskog troška zahteva da se ulaganja u zavisna društva evidentiraju po nabavnoj vrednosti (visina investicije) i da se periodično (jednom godišnje) testira na obezvređenje u skladu sa MRS 36.

Ukoliko dođe do obezvređivanja učešća, odnosno ukoliko se u naknadnom vrednovanju utvrdi da je nadoknativna vrednost manja od nabavne vrednosti (ili knjigovodstvene vrednosti), onda se nabavna (knjigovodstvena) vrednost učešća umanjuje za ispravke vrednosti i svodi na nadoknativu vrednost. Ispravke vrednosti učešća terete bilans uspeha (rashode) tekućeg perioda.

Prihodi po osnovu ulaganja se priznaju samo ako je zavisno društvo donelo odluku o distribuciji profita.

Konsolidacija finansijskih izveštaja se vrši primenom metode pune konsolidacije koji između ostalog podrazumeva sabiranje „red po red“ istih stavki aktive, pasive, prihoda i rashoda uz eliminisanje svih salda u okviru grupe, transakcija prihoda i rashoda.

3.21. Zalihe

U okviru zaliha iskazuju se materijalne vrednosti stečene po osnovu naplate potraživanja.

Materijalne vrednosti stečene naplatom potraživanja predstavljaju nekretnine na kojima je inicijalno bila uspostavljena hipoteka u korist Banke, po osnovu obezbeđenja plasmana, a koje je Banka preuzela po osnovu naplate potraživanja.

One su vrednovane po ceni koja je niža od knjigovodstvene vrednosti plasmana koji se naplaćuje iz materijalne vrednosti, ili tržišnih cena, utvrđenih od strane ovlašćenih procenitelja.

3.22. Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica

Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica, kojima Banka upravlja uz naknadu, nisu uključena u bilans stanja Banke, već u vanbilansnu evidenciju (Napomena 39.2). Banka po navedenim plasmanima ne snosi nikakav rizik.

3.23. Depoziti i primljeni krediti

Depoziti se iskazuju u visini deponovanih iznosa koji mogu biti uvećani za obračunatu kamatu, što zavisi od obligacionog odnosa između deponenta i Banke.

Depoziti i primljeni krediti se početno vrednuju po fer vrednosti uvećanoj za transakcione troškove koji im se mogu direktno pripisati, dok se nakon početnog priznavanja, vrednuju po amortizovanoj vrednosti primenom metode efektivne kamatne stope.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2024. godine****3. PREGLED MATERIJALNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****3.24. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva***Rezervisanja*

Rezervisanje se priznaje u slučaju kada se očekuje da će Banka, kao rezultat prošlih događaja, imati sadašnju zakonsku ili ugovornu obavezu, koja se može pouzdano utvrditi i za čije izmirenje je neophodan odliv resursa koji predstavljaju ekonomsku korist za Banku (Napomena 36).

Rezervisanje se utvrđuje diskontovanjem očekivanih budućih novčanih odliva, primenom diskontne stope pre poreza, koja odražava trenutnu tržišnu procenu vremenske vrednosti novca i, po potrebi, rizika specifičnih za datu obavezu.

Potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje (Napomena 39.1), osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Banka ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

3.25. Finansijske garancije

Finansijske garancije predstavljaju ugovore kojima se Banka obavezuje da izvrši plaćanja njihovim korisnicima za gubitke nastale zbog neispunjavanja obaveze plaćanja određenog dužnika po dospeću obaveze, a u skladu sa uslovima dužničkog instrumenta.

Obaveze po finansijskim garancijama se inicijalno priznaju po fer vrednosti, a inicijalna fer vrednost se amortizuje tokom trajanja finansijske garancije. Obaveza po osnovu garancije se naknadno odmerava u iznosu koji je veći od amortizovane vrednosti i sadašnje vrednosti očekivanog budućeg plaćanja (kada je plaćanje po osnovu garancije verovatno). Finansijske garancije se evidentiraju u okviru vanbilansnih stavki.

3.26. Beneficije zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Banka plaća doprinose državnim fondovima kojima se štiti socijalna sigurnost radnika. To su doprinosi na teret zaposlenih koje Banka obračunava po propisanim stopama, obustavlja od bruto zarada i uplaćuje fondovima. Banka takođe obračunava i doprinose za zaposlene na teret poslodavca i uplaćuje ih tim fondovima.

U skladu sa Zakonom o radu, Banka je u obavezi da isplati zaposlenima otpremnine za odlazak u penziju, a u skladu sa svojim aktima isplaćuje i jubilarne nagrade za ostvarenih 10, 20, 30 i 40 godina rada u Banci.

Dugoročne obaveze po osnovu rezervisanja za otpremnine za odlazak u penziju i jubilarne nagrade u skladu sa MRS 19, predstavljaju sadašnju vrednost očekivanih budućih isplata utvrđenih aktuarskim odmeravanjem uz korišćenje pretpostavki obelodanjenih u Napomeni 36(b).

Akumulirana plaćena odsustva mogu da se prenose i koriste u narednim periodima, ukoliko u tekućem periodu nisu iskorišćena u potpunosti. Očekivani troškovi plaćenih odsustava se priznaju u iznosu kumuliranih neiskorišćenih prava na dan bilansa, za koje se očekuje da će biti iskorišćena u narednom periodu. U slučaju neakumuliranog plaćenog odsustva, obaveza ili trošak se ne priznaju do momenta kada se odsustvo iskoristi.

3.27. Kapital

Kapital Banke obuhvata osnivačke akcije, akcije narednih emisija, emisiju premiju, rezerve, rezerve fer vrednosti, akumulirani rezultat tekuće godine i rezultat prethodnih perioda. Kapital Banke formiran je iz uloženi sredstava osnivača Banke u novčanom obliku. Osnivač ne može povlačiti sredstva uložena u kapital Banke.

Dobici i gubici po osnovu promene tržišne vrednosti hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat, kao i ispravka vrednosti ovih hartija od vrednosti u skladu sa MSFI 9 se evidentiraju u okviru nerealizovanih dobitaka/gubitaka po osnovu navedenih hartija od vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2024. godine****3. PREGLED MATERIJALNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****3.28. Obelodanjivanje odnosa sa povezanim licima**

Za svrhe ovih finansijskih izveštaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugog pravnog lica ili vrši značajan uticaj na finansijske i poslovne odluke drugog lica, što je definisano u MRS 24 „Obelodanjivanje povezanih strana“.

Odnosi između Banke i njenih povezanih lica regulisani su na ugovornoj osnovi. Stanja potraživanja i obaveza na dan izveštavanja, kao i transakcije u toku izveštajnih perioda nastale sa povezanim licima posebno se obelodanjuju (Napomena 40).

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA

Rizik je mogućnost nastanka negativnih efekata na kapital i finansijski rezultat Banke kao posledica transakcija koje Banka obavlja i makroekonomskog okruženja u kome posluje. Dugoročni cilj Banke u upravljanju rizicima je da se minimiziraju negativni efekti na finansijski rezultat i kapital Banke usled izloženosti Banke rizicima.

Rizici su sastavni deo bankarskog poslovanja i nemoguće ih je u potpunosti eliminisati. Bitno je međutim da se rizicima upravlja na takav način da se oni svedu u granice prihvatljive za sve zainteresovane strane: vlasnika kapitala, kreditore, deponente i regulatore.

Proces upravljanja rizicima podrazumeva kontinuirano identifikovanje, merenje, odnosno procenjivanje, preduzimanje mera za ublažavanje rizika, praćenje i kontrolu rizika, odnosno uspostavljanje sistema limita izloženosti rizicima kao i izveštavanje o rizicima u skladu sa internim aktima Banke i odlukama regulatora. Adekvatan sistem upravljanja rizicima predstavlja jedan od ključnih elemenata u obezbeđivanju stabilnosti poslovanja Banke.

Praćenje i kontrola rizika su prvenstveno zasnovani na uspostavljanju procedura i sistema limita. Uspostavljeni limiti odražavaju poslovnu strategiju i tržišno okruženje Banke, kao i nivo rizika koji je Banka spremna da prihvati. Banka permanentno prati i meri kapacitet prihvatljivog nivoa izloženosti rizicima uzimajući u obzir ukupnu izloženost svim tipovima rizika i aktivnostima.

Banka kontinuirano prati sve izmene u zakonskoj i podzakonskoj regulativi i međunarodnim standardima, analizira uticaj na nivo rizika i preduzima mere za blagovremeno usklađivanje svog poslovanja sa aktuelnim propisima.

Sistem upravljanja rizicima

Banka je uspostavila sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima koji je definisan:

- Strategijom upravljanja rizicima;
- Apetitom za rizicima;
- Strategijom i planom upravljanja kapitalom;
- Politikom za upravljanje rizicima;
- Procedurama za upravljanje pojedinačnim rizicima;
- Metodologijama kojima Banka detaljnije definiše metode i pristupe koji se koriste u sistemu upravljanja pojedinačnim rizicima; i
- Ostalim aktima Banke.

Strategija za upravljanje rizicima definiše principe upravljanja rizicima u cilju obezbeđenja adekvatne procene svih rizika kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju i odgovarajućeg kapitala potrebnog da podrži realizaciju strateških ciljeva Banke, u skladu sa Poslovnom politikom i strategijom Banke.

Strategijom upravljanja rizicima definisani su:

- svi rizici kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju;
- dugoročni ciljevi u upravljanju rizicima, utvrđeni Poslovnom politikom i strategijom Banke, kao i sklonost i toleranciju ka rizicima određenu u skladu sa tim ciljevima;
- osnovna načela preuzimanja i upravljanja rizicima;
- osnovna načela procesa interne procene adekvatnosti kapitala;
- obaveza redovnog izveštavanja organa Banke i Narodne banke Srbije o upravljanju rizicima; i
- kriterijumi za utvrđivanje loše aktive Banke, osnovna načela upravljanja tom aktivom, kao i najviši prihvatljivi nivo loše aktive Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2024. godine****4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)****Sistem upravljanja rizicima (Nastavak)**

Apetitom za rizike definisan je skup indikatora sa definisanim limitima ili targetima kojima Banka definiše maksimalnu toleranciju izloženosti rizicima po različitim vrstama rizika, način obračuna odabranih indikatora, kao i način dizajna apetita za rizike i njegove povezanosti sa procesom strateškog planiranja. Takođe, Apetitom za rizike propisuje se detaljan proces eskalacije u slučaju prekoračenja limita. O usklađenosti sa Apetitom za rizike se redovno izveštavaju organi upravljanja Banke, a sam dokument se ažurira najmanje jednom godišnje, a po potrebi, odnosno u slučaju značajnih promena faktora koji mogu uticati na rizični apetit Banke, i češće.

Politikom za upravljanje rizicima Banka utvrđuje osnovne principe upravljanja rizicima, a naročito definiše organizaciju procesa upravljanja rizicima, osnove za procenu rizičnog profila Banke, odnosno za identifikovanje i merenje rizika, mere za ublažavanje i praćenje pojedinačnih rizika, sistem unutrašnjih kontrola za upravljanje rizicima, uspostavljanje sistema limita za pojedine rizike kao i postupanje u slučaju prekoračenja definisanih limita, način i metodologiju za sprovođenje procesa interne procene adekvatnosti kapitala, uspostavlja okvir i učestalost stres testiranja pojedinačnih vrsta rizika. Pored toga, Politikom za upravljanje rizicima se utvrđuje i obaveza redovnog izveštavanja organa Banke i Narodne banke Srbije o upravljanju rizicima.

Procedurama za upravljanje rizicima Banka detaljnije definiše proces identifikovanja, merenja, odnosno procene rizika kao i postupak ublažavanja, praćenja i kontrole rizika, izveštavanje o rizicima kojima je Banka izložena, kao i nadležnosti i odgovornosti organizacionih delova Banke u sistemu upravljanja rizicima. Dodatno, Banka posebnom procedurom definiše aktivnosti, pravila postupanja zaposlenih, ovlašćenja i odgovornosti u vezi sa:

- upravljanjem plasmanima u kašnjenju iz segmenta privrede, javnog i finansijskog sektora koji imaju kašnjenja koja su manja od 90 dana; i
- u vezi sa problematičnim plasmanima koje Banka ima prema klijentima, pravnim licima, u domenu restrukturiranja njihovih plasmana, odnosno prema svim problematičnim klijentima (pravnim i fizičkim licima) u domenu prinudne naplate.

Pojedinačnim metodologijama Banka je detaljnije propisala metode i pristupe koji se koriste za merenje izloženosti pojedinačnim rizicima.

Nadležnosti

Banka je uspostavila sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima koji je u potpunosti integrisan u sve poslovne aktivnosti Banke i koji obezbeđuje da rizični profil Banke bude u skladu sa definisanom sklonošću Banke ka rizicima. Radi adekvatnog upravljanja rizicima, Banka je uspostavila odgovarajuću organizacionu strukturu koja odgovara obimu, vrsti i složenosti poslova koje ona obavlja i u cilju sprečavanja sukoba interesa uspostavila je odvojenost funkcija preuzimanja rizika (front office) od funkcija upravljanja rizicima (middle office) i aktivnosti podrške (back office). Ovakva organizaciona struktura omogućava ostvarivanje utvrđenih ciljeva i principa upravljanja rizicima u praksi.

U procesu upravljanja rizicima učestvuju:

Skupština Banke - usvaja Poslovnu politiku i Strategiju Banke kojima se definišu poslovni ciljevi Banke za period od najmanje tri godine, usvaja finansijski izveštaj Banke i odlučuje o upotrebi i raspoređivanju ostvarene dobiti odnosno pokriću gubitaka. Skupština takođe odlučuje o povećanju kapitala, odnosno o ulaganjima kapitala u druga lica u finansijskom sektoru ili druga pravna lica, kao i o visini ulaganja u osnovna sredstva i investicione nekretnine.

Upravni odbor Banke je nadležan i odgovoran za uspostavljanje jedinstvenog sistema upravljanja rizicima i nadzor nad tim sistemom, usvajanje Strategije i Politike za upravljanje rizicima, Strategije i plana upravljanja kapitalom i Metodologije za procenu internih kapitalnih zahteva, uspostavljanje sistema unutrašnjih kontrola, usvajanje Kriznog plana likvidnosti i Plana oporavka Banke, kao i za ostale aktivnosti propisane Zakonom o bankama. Dodatno, Upravni odbor vrši nadzor nad radom Izvršnog odbora.

Izvršni odbor je nadležan i odgovoran za sprovođenje Poslovne politike i Strategije Banke sa strateškim planom za trogodišnji period, Strategije i Politike za upravljanje rizicima, Strategije i plana upravljanja kapitalom, Politike sistema unutrašnjih kontrola, za usvajanje i analizu efikasnosti primene procedura za upravljanje pojedinačnim rizicima, kojima se bliže definiše proces identifikovanja, merenja (procene), ublažavanja, praćenja i kontrole rizika kao i izveštavanja o rizicima kojima je Banka izložena. Izvršni odbor Banke redovno izveštava Upravni odbor o efikasnosti primene usvojene Politike i procedura za upravljanje rizicima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

Nadležnosti (Nastavak)

Odbor za praćenje poslovanja Banke je nadležan i odgovoran za usvajanje predloga Strategije i Politike Banke vezano za upravljanje rizicima i sprovođenje sistema internih kontrola koje se Upravnom odboru podnose na razmatranje i usvajanje. Takođe, Odbor za praćenje poslovanja je nadležan za analizu i nadzor primene i adekvatno sprovođenje usvojenih internih akata: Strategije i Politike za upravljanje rizicima i Politike sistema unutrašnjih kontrola. Najmanje jednom mesečno izveštava Upravni odbor o svojim aktivnostima i utvrđenim nepravilnostima i predlaže način na koji će se one otkloniti.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom prati izloženost Banke rizicima koji proizilaze iz strukture njenih bilansnih obaveza i potraživanja i vanbilansnih stavki i predlaže mere za upravljanje tržišnim rizicima, kamatnim rizikom i rizikom likvidnosti.

Komiteť za rizike je odgovoran za praćenje izloženosti Banke kreditnom riziku, riziku likvidnosti, kamatnom riziku, tržišnim rizicima, operativnom riziku, riziku zemlje, riziku koncentracije, riziku ulaganja i ostalim rizicima i Izvršnom odboru Banke predlaže mere za upravljanje tim rizicima. Komiteť za rizike se sastaje u skladu sa dinamikom propisanom Poslovnikom.

Komiteť za praćenje klijenata je odgovoran za praćenje kvaliteta plasmana na nivou pojedinačnih klijenata i uočavanje povećanog kreditnog rizika, odnosno za praćenje potraživanja od klijenata u docnji i klijenata kod kojih je moguće uvećanje kreditnog rizika. Uloga ovog Komiteťa je da razmatra potencijalno problematične klijente i plasmane, kao i da preduzme određene aktivnosti kako bi se unapredio status ovih plasmana/klijenata. Komiteť je takođe zadužen za praćenje statusa ranije predloženih mera i odluka sa sednica Komiteťa. Komiteť za praćenje klijenata se sastaje najmanje jednom mesečno, po potrebi i češće.

Kreditni odbori Banke odlučuju o kreditnim zahtevima / plasmanima u okvirima utvrđenim aktima Banke, analiziraju izloženost Banke kreditnim rizicima, kamatnom i tržišnom riziku. Upravni odbor Banke donosi Odluku o formiranju kreditnih odbora Banke i imenovanju članova sledećih kreditnih odbora:

- Kreditni odbor za privredu i javni sektor; i
- Kreditni odbor za stanovništvo i mala i srednja preduzeća (SBB).

Službe upravljanja kreditnim rizikom (Služba upravljanja kreditnim rizikom u privredi, javnom i finansijskom sektoru i Služba upravljanja kreditnim rizikom - stanovništvo i SBB) vrše identifikovanje, merenje odnosno procenu i upravljanje kreditnim rizikom neproblematičnih klijenata koji pripadaju segmentu privrede, javnog i finansijskog sektora, odnosno segmentu stanovništva i malih i srednjih preduzeća.

Služba monitoringa vrši praćenje, analizu, kontrolu i izveštavanje o potraživanjima od potencijalno problematičnih klijenata kojima se upravlja od strane prodaje u segmentima privrede, javnog sektora, finansijskih institucija, stanovništva i malih klijenata, kao i praćenje, kontrolu i izveštavanje o ugovorenim sredstvima obezbeđenja, važnosti procena vrednosti i polisa osiguranja hipotekovanih nepokretnosti, valjanosti podataka vezanih za ugovorena sredstva obezbeđenja unetih u *Collateral Management System (aplikacija za evidenciju i upravljanje kolateralima)*, statusu ugovorenih naknadnih uslova sa kreditnim klijentima Banke i dr.

Sektor kontrole rizika predlaže za usvajanje Strategiju, Politiku, procedure i metodologije za upravljanje rizicima. Sektor je odgovoran za implementaciju i održavanje metodologija i procedura vezanih za rizike, sa aspekta obezbeđenja nezavisnog procesa kontrole rizika. Ovaj Sektor takođe obezbeđuje kompletno obuhvatanje rizika u sistemu merenja i izveštavanja o rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju. Sektor kontrole rizika se sastoji iz dve službe:

- Služba kontrole kreditnog rizika; i
- Služba kontrole rizika likvidnosti, tržišnih rizika i operativnih rizika.

Sektor naplate problematičnih plasmana - u cilju implementacije strategije za rešavanje problema loše aktive Banke, koja je sastavni deo strategije za upravljanje rizicima, Banka je u okviru svoje organizacione strukture uspostavila ovaj Sektor kao posebnu organizacionu jedinicu za upravljanje lošom aktivom i isti je funkcionalno i organizaciono odvojen od organizacionih jedinica u čijem je delokrugu preuzimanje rizika. Osnovna funkcija ovog Sektora je upravljanje naplatom problematičnih plasmana klijenata - pravnih i fizičkih lica, preduzetnika i registrovanih poljoprivrednih gazdinstava i upravljanje ranom naplatom plasmana u kašnjenju klijenata fizičkih lica.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

Nadležnosti (Nastavak)

Sektor finansija za osnovnu funkciju ima vođenje poslovnih knjiga, sastavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja i izveštavanje Narodne banke Srbije i drugih eksternih korisnika. Takođe, *sprovodi analizu i kontrolu* pružajući odgovarajuću podršku svim učesnicima u procesu planiranja raspoloživog internog kapitala kao i u pripremi Finansijskog plana Banke, a koji se uzima kao osnova za planiranje raspoloživog internog kapitala.

Sektor sredstava i upravljanja bilansom je odgovoran za upravljanje sredstvima i likvidnošću, kao i za upravljanje aktivom i pasivom Banke. Takođe, učestvuje u upravljanju rizikom likvidnosti, kamatnom pozicijom i deviznom pozicijom Banke. Poslovanje ovog Sektora je organizovano kroz dve službe: Služba trgovanja, prodaje i odnosa sa finansijskim institucijama i Služba upravljanja bilansom i likvidnošću.

Sektor za operacije koji kroz svoje operativno poslovanje vrši funkciju podrške, kroz upravljanje operativnim poslovima Banke u oblastima poslovne podrške, platnog prometa, kreditne i depozitne administracije.

Služba unutrašnje revizije je odgovorna za kontinuiran nadzor sprovođenja politika i procedura za upravljanje rizicima kao i za redovnu procenu adekvatnosti, pouzdanosti i efikasnosti sistema unutrašnjih kontrola i funkcije kontrole usklađenosti poslovanja Banke.

Sektor kontrole usklađenosti poslovanja odgovoran je za identifikaciju i praćenje rizika usklađenosti poslovanja Banke, kao i za upravljanje tim rizikom koji posebno obuhvata rizik od pranja novca i finansiranja terorizma, rizik od sankcija regulatornog tela i finansijskih gubitaka, kao i reputacioni rizik. Osnovna funkcija ovog Sektora je sprovođenje kontinuirane, odgovarajuće i efikasne kontrole usklađenosti poslovanja Banke na način kojim se omogućava ukazivanje na postojeće i potencijalne rizike usklađenosti i na upravljanje tim rizicima radi ostvarivanja najviših standarda u poslovanju Banke.

U svom poslovanju Banka je posebno izložena sledećim vrstama rizika: kreditnom i sa njim povezanim rizicima, riziku likvidnosti, kamatnom riziku, tržišnim rizicima, operativnom riziku, riziku izloženosti odnosno riziku koncentracije, riziku ulaganja i riziku zemlje.

4.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci.

Banka je internom Politikom kreditiranja, procedurama i metodologijama kreditiranja definisala kriterijume za odobravanje plasmana, izmenu uslova korišćenja i izmirenja obaveza po odobrenim plasmanima, reprogramiranje i restrukturiranje potraživanja i dr. Politikom kreditiranja se utvrđuju opšti uslovi i način poslovanja sa klijentima Banke kao i osnove kreditiranja segmenata privrede, javnog sektora, stanovništva i SBB i upravljanje kreditnim rizikom u navedenim segmentima.

Proces odobravanja plasmana zavisi od tipa klijenta, vrste, karakteristika i namene plasmana, instrumenata obezbeđenja plasmana i dr.

U cilju sprovođenja politike optimalne izloženosti kreditnom riziku, Banka ocenjuje bonitet, odnosno finansijsko stanje i kreditnu sposobnost svakog dužnika kako u momentu podnošenja zahteva za odobrenje određenog plasmana tako i naknadno, kada se isti javi sa zahtevom za bilo koji novi plasman ili kao deo redovnog i kontinuiranog praćenja performansi dužnika.

Analiza finansijskog stanja i kreditne sposobnosti dužnika, urednosti u izmirivanju obaveza u prošlosti, kao i analiza vrednosti ponuđenog instrumenta zaštite od rizika, vrši se na pojedinačnom nivou odnosno za svaki pojedinačni plasman.

U analizi, Banka procenjuje mogućnost dužnika da izmiri svoje obaveze prema Banci.

U cilju ublažavanja kreditnog rizika, prilikom odobravanja određenih plasmana zahtevaju se sredstva obezbeđenja. Iznos i tip zahtevanog sredstva obezbeđenja zavisi od procenjenog kreditnog rizika svakog komitenta. Uslovi obezbeđenja koji prate plasman su opredeljeni analizom boniteta dužnika, vrstom i stepenom izloženosti kreditnom riziku, ročnošću plasmana, kao i iznosom plasmana.

Banka upravlja kreditnim rizikom na nivou pojedinačnog potraživanja, na nivou pojedinačnog dužnika, kao i na nivou celokupnog portfolija potraživanja Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2024. godine****4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)****4.1. Kreditni rizik (Nastavak)**

Praćenje kreditnog rizika na nivou pojedinačnog dužnika zasniva se na obezbeđenju ažurnih podataka o finansijskom stanju i kreditnoj sposobnosti dužnika, tržišnoj vrednosti sredstava obezbeđenja, dok se praćenje kreditnog rizika na nivou kreditnog portfolija Banke sprovodi analizom promena na nivou grupe klijenata sa sličnim nivoom rizika i karakteristikama, a u cilju utvrđivanja i upravljanja stanjem i kvalitetom aktive.

Na nivou kreditnog portfolija vrši se procena, odnosno obračun obezvređenja za kreditni rizik na mesečnom nivou, u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI 9).

Banka, takođe, vrši klasifikaciju svoje bilansne aktive vanbilansnih stavki u skladu sa Odlukom o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke.

Banka osim kredita izdaje garancije i akreditive svojim klijentima i po tom osnovu ima potencijalnu obavezu da izvrši plaćanje u korist trećih lica. Na ovaj način Banka se izlaže rizicima srodnim kreditnom riziku, koji se mogu prevazići i/ili ublažiti kontrolnim procesima i procedurama koje se koriste za kreditni rizik.

Merenje i procena kreditnog rizika

Kreditni rizik se procenjuje i meri primenom kvantitativnih i kvalitativnih kriterijuma na osnovu kojih se dužnici i njihova potraživanja svrstavaju u odgovarajuće rizične kategorije, a u skladu sa:

- Politikom rejtinga;
- Metodologijom Banke za procenu obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama u skladu sa MSFI 9;
- Metodologijom Banke za klasifikaciju bilansne aktive i vanbilansnih stavki; i
- Metodologijama za identifikovanje i merenje kreditnog rizika koji proističe iz uticaja promene kursa dinara na finansijsko stanje dužnika.

Banka u procesu upravljanja kreditnim rizikom koristi interno razvijene modele internog rejtinga za različite segmente klijenata, od kojih se statistički razvijeni rejting modeli primenjuju na klijente fizička lica, korporativne klijente i mikro segment. Model internog rejtinga definiše nivo kreditnog kvaliteta pojedinačnog klijenta i shodno tome odgovarajući nivo verovatnoće neizvršenja obaveza.

Banka koristi rejting skalu koja uključuje 26 kategorija rejtinga, od kojih 25 kategorija kod kojih ne postoji status neizmirenja obaveza i jedna kategorija koja označava status neizmirenja obaveza. Ekspertske rejting model je razvijen za klijente sa specifičnim karakteristikama kod kojih Banka nije bila u mogućnosti da razvije adekvatan statistički PD model, kao što je specijalizovano kreditiranje i sl., pre svega zbog nedostatka statistički relevantnog ukupnog broja klijenata i/ili beznačajnog broja default-a ovih klijenata.

Banka je za sledeća portfolija primenila ekspertske rejtinge: lokalna samouprava, javna preduzeća, finansijske institucije, novoosnovana preduzeća i specijalizovana finansiranja. Dodatno, u skladu sa regulativom Narodne banke Srbije, Banka vrši klasifikaciju klijenata. Klasifikacija dužnika i plasmana se vrši na osnovu sledećih osnovnih kriterijuma:

- blagovremenosti, odnosno docnje dužnika u izmirivanju obaveza
- procene finansijskog stanja, odnosno kreditne sposobnosti dužnika; i
- kvaliteta sredstava obezbeđenja potraživanja.

Na osnovu navedenih kriterijuma potraživanja dužnika se klasifikuju u jednu od sledećih kategorija: A, B, V, G ili D.

Procena obezvređenja potraživanja

Procenu obezvređenja bilansnih i vanbilansnih potraživanja Banka vrši u skladu sa svojom računovodstvenom politikom i Metodologijom za procenu obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama u skladu sa MSFI 9 (u daljem tekstu: „Metodologija za procenu obezvređenja“).

Banka je u skladu sa zahtevima MSFI 9 definisala kriterijume za razvrstavanje bilansne aktive i vanbilansnih stavki u nivoe obezvređenja (Nivo 1, 2 i 3) u zavisnosti od stepena povećanja kreditnog rizika u odnosu na dan početnog priznavanja, uključujući i kriterijume za prelazak potraživanja iz jednog nivoa obezvređenja u drugi.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Procena obezvređenja potraživanja (Nastavak)

Vanbilansne izloženosti su uključene u obračun izloženosti u trenutku *defaulta* (EAD) uz primenu faktora kreditne konverzije (CCF) definisanih Odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala Banke.

Banka redovno za sve finansijske instrumente:

- procenjuje kvalitet potraživanja, utvrđuje da li postoji objektivan dokaz obezvređenja; i
- procenjuje da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika u odnosu na dan početnog priznavanja i obračunava iznos obezvređenja po osnovu očekivanih kreditnih gubitaka.

EAD – Izloženost u trenutku default-a

Izloženost u trenutku *default-a* se izračunava kao zbir bilansne i vanbilansne izloženosti. Vanbilansne izloženosti su uključene u obračun EAD uz primenu faktora kreditne konverzije (CCF) koje je Banka na statističkoj osnovi obračunala.

PD – Verovatnoća neizvršavanja obaveza

Za potrebe obračuna obezvređenja, verovatnoća nastanka *default-a* (PD) procenjuje se korišćenjem tranzicionih matrica koje pokazuju tranzicije dužnika iz različitih performing rejtinga u default u periodu između dva datuma. Polazna osnova su migracione matrice koje Banka obračunava posmatrajući godišnje migracije klijenata po rejtingima u kategoriju default-a (po broju) za svaki mesec za 8 godina unazad u odnosu na datum obračuna. Za obračun PD dobijena TTC (*Through the cycle*) matrica se množi onoliko puta koliko je preostalo godina do preostalog roka dospeća plasmana.

Uticaj makroekonomskih kretanja

Banka za potrebe izračunavanja forward looking komponente PD-a, utvrđuje odnos između makroekonomskih indikatora i stopa *default-a*.

PD parametar se prilagođava uzimajući u obzir makroekonomska scenarija koji su razvijeni na bazi statističkih modela i modele linearne regresije. Analizom pretpostavki utvrđene su varijable koje imaju značajan uticaj na kretanje *default rate-a*.

Forward-looking modeli bazirani su na istorijski ostvarenim vrednostima i projekcijama makroekonomskih indikatora za tekući kvartal i narednih sedam kvartala, koristeći podatke objavljene od strane Narodne banke Srbije, ministarstava, zavoda za statistiku Republike Srbije ili međunarodnih relevantnih izvora podataka. Za svaki portfolio različita kombinacija nezavisnih varijabli koje se izvode iz makroekonomskih varijabli (GDP, cena nafte, potrošačka korpa) daje željenu prediktivnu vrednost.

Dodatno, u cilju poštovanja principa konzervativnosti, Banka je u obračun obezvređenja za kreditni rizik uključila dodatni zaštitni sloj od 7% za pravna lica i 10% za fizička lica, kojim se uključuju specifični teško merljivi faktori rizika kao što su ESG (*Environmental, social and governance*) komponenta, politički rizik, rizik lanaca snabdevanja i sl.

LGD – Gubitak u slučaju nastupanja neizmirenja obaveza

Parametar LGD, predstavlja procenu gubitka kod pojedinačnog finansijskog instrumenta, pod pretpostavkom *default-a*, odnosno statusa neizmirenja obaveza. U svojoj proceni kreditnih gubitaka, Banka želi da odrazi mogućnost naplate novčanih tokova kako iz redovnih novčanih tokova, tako i kolaterala i drugih sredstava obezbeđenja, koji su direktno povezani sa finansijskim instrumentom.

Banka primenjuje generalno koncept odvojenog obračuna LGD-ja: za obezbeđeni deo potraživanja („*LGD secured*“) i za neobezbeđeni deo potraživanja („*LGD unsecured*“) u zavisnosti od stepena obezbeđenosti pojedinačnog plasmana za obračun obezvređenja za potraživanja u Nivou 1 i 2. Za projektna finansiranja i finansiranja na bazi kolaterala LGD *unsecured* je jednak 100%.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

*Procena obezvređenja potraživanja (Nastavak)**Objektivni dokaz obezvređenja i značajno povećanje kreditnog rizika*

Prilikom procene očekivanih kreditnih gubitaka za potrebe obračuna ispravke vrednosti, Banka procenjuje za sve finansijske instrumente pojedinačno (na nivou pojedinačne partije) da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika odnosno default-a i na osnovu toga vrši raspodelu potraživanja po nivoima:

- Nivo 1 pokriva sve nove finansijske instrumente u trenutku inicijalnog priznavanja i instrumente koji nemaju značajno pogoršanje kreditnog kvaliteta od trenutka inicijalnog priznavanja;
- Nivo 2 pokriva finansijske instrumente koji imaju značajno povećanje kreditnog rizika od trenutka inicijalnog priznavanja, ali ne postoji objektivni dokaz obezvređenja po osnovu kreditnih gubitaka; i
- Nivo 3 pokriva finansijske instrumente kod kojih postoji objektivni dokaz obezvređenja na izveštajni datum.

Default, odnosno status neizmirenja obaveza, je definisan kao materijalno značajno kašnjenje od najmanje 90 dana na nivou pojedinačnog finansijskog instrumenta. *Default* može biti identifikovan i pre kašnjenja od 90 dana ukoliko se identifikuju drugi kvantitativni ili kvalitativni kriterijumi koji ukazuju na postojanje objektivnog dokaza obezvređenja finansijskog sredstva. Za te potrebe, Banka je identifikovala listu indikatora koje sagledava radi identifikacije statusa *default-a*.

U slučaju da klijent Banke kasni manje od 90 dana, default oznaka se dodeljuje partiji kredita ukoliko postoji procena Banke da je sposobnost dužnika da otplati dug pogoršana i da je otplata duga u punom iznosu dovedena u pitanje.

Potraživanja koja nisu razvrstana u status neizmirenja obaveza se razvrstavaju u performing status.

Utvrđivanje značajnog povećanja kreditnog rizika

U Nivo 2 svrstavaju se potraživanja kod kojih je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika u odnosu na momenat inicijalnog priznavanja, kao što je docnja od 30 do 90 dana, značajno povećanje *lifetime* PD-a u odnosu na trenutak odobrenja plasmana, restrukturiranje, crvena zona EWS sistema i slično.

Potraživanja od banaka i države: Pogoršanje rejtinga eksterne rejting agencije koje dovodi do prelaska iz nekog od investment rejtinga (Aaa-Baa3) u neki od non-investment rejtinga (Ba-C).

Banka priznaje ispravku vrednosti u iznosu koji je jednak očekivanim kreditnim gubicima tokom životnog veka finansijskog instrumenta, ako je kreditni rizik za taj finansijski instrument značajno porastao od početnog priznavanja, ili postoji identifikovan objektivni dokaz obezvređenja (finansijska sredstva u Nivou 2 i 3 redom), odnosno do iznosa koji je jednak očekivanim dvanaestomesečnim kreditnim gubicima za sve finansijske instrumente kod kojih kreditni rizik nije značajno porastao od početnog priznavanja (finansijska sredstva u Nivou 1).

Obračun obezvređenja – Nivo 1

Za potrebe obračuna ispravke vrednosti, očekivani dvanaestomesečni kreditni gubici su deo očekivanih kreditnih gubitaka tokom čitavog roka trajanja finansijskog sredstva i predstavljaju manjkove gotovine tokom roka trajanja koji će rezultirati ako se dogodi neizvršenje u roku od 12 meseci nakon datuma izveštavanja, ponderisani verovatnoćom nastanka takvog neizvršenja.

Obračun obezvređenja – Nivo 2

Očekivani gubitak predstavlja verovatnoćom ponderisane procene kreditnih gubitaka tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

*Procena obezvređenja potraživanja (Nastavak)**Obračun obezvređenja – Nivo 3*

Procena obračuna ispravke vrednosti za izloženosti koje se nalaze u Nivou 3 se vrši za sve izloženosti sa identifikovanim statusom neizmirenja obaveza - statusom *default-a*.

Za ove finansijske instrumente, ispravka vrednosti se obračunava kao razlika između bruto knjigovodstvene vrednosti sredstva i sadašnje vrednosti procenjenih budućih tokova gotovine diskontovanih efektivnom kamatnom stopom finansijskog sredstva.

Takođe, Banka za potrebe obračuna obezvređenja otkupljenih ili odobrenih finansijskih sredstava sa identifikovanim objektivnim dokazom obezvređenja u momentu inicijalnog priznavanja tj. finansijskih sredstava koja se nalaze u statusu POCI vrši obračun na način da uvaži objektivne okolnosti moguće naplate istih u momentu obračuna. Obezvređenje za POCI izloženosti se bazira na životnom veku instrumenta. POCI izloženosti u Nivou 3 koje su materijalno značajne se pojedinačno obezvređuju, dok se za izloženosti sa nižim iznosima u odnosu na definisane vrednosti materijalne značajnosti, obezvređenje vrši na grupnoj osnovi. Objektivne okolnosti moraju se zasnivati na svim relevantnim činjenicama bitnim za naplatu ovih potraživanja. To podrazumeva moguća scenarija naplate koja uvažavaju potencijalni izvor naplate i rok u kome se naplata može očekivati. Obezvređenje za POCI izloženosti raspoređenih u Nivo 2 i grupisanih u slične grupe, se vrši na grupnoj osnovi.

POCI izloženosti na koje se primenjuje grupni pristup obezvređenja, se razlikuju po tome da li su obezbeđene kreditnom zaštitom ili ne. U slučaju obezbeđenih POCI izloženosti, diskontovana vrednost kolaterala se uzima u obzir. Iznos obezvređenja baziran na iznosu potraživanja pre umanjena za priznati kreditni gubitak, se upoređuje sa iznosom već priznatog gubitka za kreditni rizik u slučaju POCI plasmana, i u slučaju kada je iznos obezvređenja veći priznaje se dodatno obezvređenje za tu razliku. Obezvređenje neobezbeđenih POCI plasmana se vrši na isti način kao u slučaju sličnih izloženosti koje nisu POCI ali umanjene za inicijalno priznat gubitak.

Procena na pojedinačnoj osnovi

Banka u obračunu obezvređenja deo klijenata sagledava na individualnoj osnovi. Pojedinačno značajna izloženost - izloženost koja prelazi 18,000,000 dinara na nivou klijenta - pravnog lica, odnosno 12,000,000 dinara na nivou klijenta - fizičkog lica.

Kako u skladu sa standardom, očekivani kreditni gubici predstavljaju verovatnoćom ponderisane procene kreditnih gubitaka, Banka uvažava postojanje više mogućih scenarija naplate prilikom procene očekivanih budućih tokova gotovine: realizacija kolaterala, naplata iz redovnih novčanih tokova, restrukturiranje i reprogramiranje, stečaj, prodaja potraživanja, namirenje i sve ostalo što se smatra relevantnim.

Prilikom utvrđivanja scenarija, Banka polazi od definisanih strategija naplate koje definišu Sektor naplate problematičnih plasmana, Služba upravljanja kreditnim rizikom u privredi, javnom i finansijskom sektoru, Služba upravljanja kreditnim rizikom – stanovništvo i SBB, u saradnji sa nadležnim Sektorima/Službama prodaje, a na osnovu, između ostalog i zaključaka /mera Komiteta za praćenje klijenata.

Prilikom određivanja procenata verovatnoće određenih scenarija, Banka se vodi istorijom realizacije i naplate problematičnih plasmana, ali i specifičnostima pojedinačnih izloženosti kao i svim ostalim raspoloživim informacijama koje mogu biti relevantne u proceni verovatnoće realizacije određene strategije naplate.

Grupna procena

Za izloženosti za koje se ne primenjuje procena na pojedinačnoj osnovi, primenjuje se grupni pristup, koji podrazumeva grupisanje preostalih finansijskih instrumenata u Nivou 3 po podsegmentima:

1. pravna lica
2. fizička lica
3. finansijske institucije
4. izloženosti prema državama i ostalim državnim institucijama.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Procena obezvređenja potraživanja (Nastavak)

Grupna procena (Nastavak)

Banka dalje u okviru svakog podsegmenta deli dužnike po kategorijama na grupe R1-R26 koji su grupisani prema internom rejting modelu Banke. Klijenti sa rejtingom R26 su klijenti u statusu default.

Pristup segmentu izloženosti prema državama i finansijskim organizacijama

Kako Banka ne poseduje adekvatnu istoriju u pogledu migracija i *default-a* izloženosti prema državama i finansijskim institucijama, prilikom procene ispravke vrednosti i rizika *default-a* izloženosti po osnovu finansijskih instrumenata država, njenih organa kao i finansijskih institucija, oslanja se na podatke eksterne rejting agencije Moody's.

Za Banke koje nemaju određen rejting eksterne rejting agencije (Moody's), uzima se u obzir rejting države u kojoj banka ima sedište.

Obračun ispravke vrednosti i rezervisanja po zemljama

Banka obračunava ispravku po osnovu rizika zemlje za klijente koji pripadaju segmentu pravnih lica i koji podležu riziku transfera. Rizik zemlje/transfera je rizik da će klijentova sposobnost da izmiri svoje obaveze biti uslovljena rizikom zemlje u kojoj posluje. Ovaj rizik transfera izražava se rejtingom zemlje.

PD klijenta koji je izložen ovom riziku transfera ne može biti niži od PD zemlje rizika za klijente. Stoga se gornja granica zemlje definiše kao granica kvaliteta rejtinga klijenta (odnosno ocena klijenta ne može biti bolja od gornje granice zemlje).

Obračun ispravke vrednosti za plasmane obezbeđene kolateralima velike vrednosti

Banka će za plasmane iz segmenta pravnih lica i fizičkih lica u delu stambenih kredita, za plasmane obezbeđene kolateralima velike vrednosti primeniti stopu obezvređenja od 0.5% u slučajevima kada predmetna potraživanja ne dobiju obezvređenje.

Ovaj princip primenjuje se za sve partije iz pomenutih segmenata osim onih koje su individualno sagledavane. Iznos izloženosti na koji se primenjuje navedeni procenat sastoji se od zbira bilansne izloženosti i vanbilansne izloženosti pomnožene faktorom konverzije.

Procena verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama

Procena verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama vrši se na isti način kao za bilansne izloženosti osim primene faktora kreditne konverzije (CCF). Banka koristi CCF faktore definisane odgovarajućom Metodologijom.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Maksimalna izloženost kreditnom riziku

Tabela u nastavku predstavlja maksimalnu izloženost kreditnom riziku izuzimajući sredstva obezbeđenja ili druga povećanja kreditnog boniteta hartija od vrednosti. Izloženost je zasnovana na knjigovodstvenim iznosima iz bilansa stanja na dan 31. decembra 2024. i 31. decembra 2023. godine.

U slučaju finansijskih instrumenata vrednovanih po fer vrednosti (tržišna vrednost), prikazani iznosi predstavljaju trenutnu izloženost kreditnom riziku, ali ne i maksimalnu izloženost riziku koji može nastati u budućnosti kao rezultat promena fer vrednosti.

Pregled aktive

U hiljadama dinara 31. decembar 2024.			
	Bruto potraživanja	Ispravka vrednosti	Neto izloženost
I Bilansne stavke	449,818,098	(8,673,856)	441,144,242
Gotovina i sredstva kod centrale banke	66,082,059	(8,005)	66,074,054
Potraživanja po osnovu derivata	9,380	-	9,380
Hartije od vrednosti	52,104,191	(45,903)	52,058,288
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	86,012,503	(241,480)	85,771,023
Kredit i potraživanja od komitenata	244,359,704	(8,290,794)	236,068,910
Ostala sredstva	1,250,261	(87,674)	1,162,587
II Vanbilansne stavke	119,190,911	(188,054)	119,002,857
Date garancije, nepokriveni akreditivi, avali	55,003,971	(99,957)	54,904,014
Preuzete obaveze - po okvirnim kreditima i plasmanima	64,186,940	(88,097)	64,098,843
Ukupno	569,009,009	(8,861,910)	560,147,099

U hiljadama dinara 31. decembar 2023.			
	Bruto potraživanja	Ispravka vrednosti	Neto izloženost
I Bilansne stavke	424,018,142	(8,201,106)	415,817,036
Gotovina i sredstva kod centrale banke	74,281,428	(9,790)	74,271,638
Potraživanja po osnovu derivata	114,421	-	114,421
Hartije od vrednosti	44,868,868	(47,266)	44,821,602
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	68,482,275	(340,900)	68,141,375
Kredit i potraživanja od komitenata	235,095,372	(7,707,583)	227,387,789
Ostala sredstva	1,175,778	(95,567)	1,080,211
II Vanbilansne stavke	67,023,959	(146,348)	66,877,611
Date garancije, nepokriveni akreditivi, avali	62,590,939	(127,068)	62,463,871
Preuzete neopozive obaveze - po okvirnim kreditima i plasmanima	4,433,020	(19,280)	4,413,740
Ukupno	491,042,101	(8,347,454)	482,694,647

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Kvalitet portfolija

Sledeća tabela prikazuje kvalitet **bruto portfolija** na osnovu internog rejtinga Banke sa stanjem na dan **31. decembra 2024.** godine:U hiljadama dinara
31. decembar 2024.

Rejting	Plasmani komitentima			Plasmani bankama			Bilansna aktiva izložena kreditnom riziku	Vanbilansne stavke izložene kreditnom riziku			Ukupno
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3		Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	
R1	-	-	-	1,770,818	-	-	1,770,818	-	-	-	1,770,818
R2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
R3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
R4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
R5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
R6	2,270,584	7,176	-	-	-	-	2,277,760	1,386,868	-	-	3,664,628
R7	2,341,921	7,109	-	-	-	-	2,349,030	6,101,698	9	-	8,450,737
R8	15,330,626	109,896	-	-	-	-	15,440,522	26,277,658	477	-	41,718,657
R9	13,617,036	192,466	-	-	-	-	13,809,502	13,152,431	19,547	-	26,981,480
R10	29,574,976	174,158	-	9,627,284	-	-	39,376,418	16,122,419	194,777	-	55,693,614
R11	26,845,212	160,430	-	-	-	-	27,005,642	12,618,732	18,677	-	39,643,051
R12	12,552,999	91,991	-	-	-	-	12,644,990	10,488,842	281,725	-	23,415,557
R13	12,455,855	114,948	-	1,006,754	-	-	13,577,557	4,183,582	14,374	-	17,775,513
R14	26,385,559	180,387	-	-	-	-	26,565,946	6,241,981	1,013,002	-	33,820,929
R15	7,365,510	7,650,699	-	-	-	-	15,016,209	1,354,616	1,974,809	-	18,345,634
R16	8,682,401	664,703	-	176,417	-	-	9,523,521	4,532,046	105,209	-	14,160,776
R17	15,301,833	1,210,645	-	-	-	-	16,512,478	6,264,070	301,650	-	23,078,198
R18	14,644,364	5,648,717	-	-	-	-	20,293,081	3,697,009	61,332	-	24,051,422
R19	9,280,392	479,163	-	600	-	-	9,760,155	531,363	49,785	-	10,341,303
R20	7,775,970	92,896	-	-	-	-	7,868,866	619,672	38,301	-	8,526,839
R21	1,469,552	4,235,592	-	-	-	-	5,705,144	20,195	11,455	-	5,736,794
R22	294,514	4,426,030	-	-	-	-	4,720,544	65,468	29,287	-	4,815,299
R23	513,043	2,952,506	-	-	-	-	3,465,549	1,616	23,014	-	3,490,179
R24	162,477	831,913	-	-	-	-	994,390	60	8,765	-	1,003,215
R25	117,162	1,362,766	-	-	-	-	1,479,928	30	300,321	-	1,780,279
R26	-	-	6,783,509	-	-	182,112	6,965,621	-	-	86,194	7,051,815
Aaa - Aa3	-	-	-	571,647	-	-	571,647	-	-	-	571,647
A1-A3	-	-	-	15,955,183	-	-	15,955,183	56	-	-	15,955,239
Baa1-Baa3	-	-	-	4,826,576	-	-	4,826,576	-	-	-	4,826,576
Ba1-Ba3	18	-	-	51,895,112	-	-	51,895,130	-	-	-	51,895,130
B1-B3	-	-	-	-	-	-	-	997,789	-	-	997,789
Caa1 i niže	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	206,982,004	30,594,191	6,783,509	85,830,391	-	182,112	330,372,207	114,658,201	4,446,516	86,194	449,563,118

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Kvalitet portfolija (Nastavak)

Sledeća tabela prikazuje kvalitet **bruto portfolija** na osnovu internog rejtinga Banke sa stanjem na dan **31. decembra 2023.** godine:U hiljadama dinara
31. decembar 2023.

Rejting	Plasmani komitentima			Plasmani bankama			Bilansna aktiva izložena kreditnom riziku	Vanbilansne stavke izložene kreditnom riziku			Ukupno
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3		Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	
R1	211,284	18,574	-	1,080,046	-	-	1,309,904	35,894	-	-	1,345,798
R2	206,830	-	-	-	-	-	206,830	38,800	-	-	245,630
R3	747,242	10,364	-	-	-	-	757,606	53,194	-	-	810,800
R4	5,110,054	25,009	-	-	-	-	5,135,063	93,462	-	-	5,228,525
R5	4,347,033	61,160	-	-	-	-	4,408,193	134,246	-	-	4,542,439
R6	4,129,045	80,097	-	-	-	-	4,209,142	1,129,424	62	-	5,338,628
R7	5,450,390	118,207	-	-	-	-	5,568,597	4,351,753	1,620	-	9,921,970
R8	10,687,101	138,478	-	1,449	-	-	10,827,028	23,373,292	2,124	-	34,202,444
R9	9,820,373	198,294	-	-	-	-	10,018,667	7,435,075	12,082	-	17,465,824
R10	32,505,199	364,308	-	1,470,690	-	-	34,340,197	9,734,700	403,155	-	44,478,052
R11	16,355,202	7,546,464	-	-	-	-	23,901,666	5,956,612	71,270	-	29,929,548
R12	10,220,050	5,813,522	-	-	-	-	16,033,572	1,389,078	70,856	-	17,493,506
R13	10,613,255	181,383	-	644,711	-	-	11,439,349	3,238,760	1,336,841	-	16,014,950
R14	12,214,299	537,553	-	-	-	-	12,751,852	2,110,108	20,702	-	14,882,662
R15	17,687,352	321,875	-	-	29,931	-	18,039,158	608,851	386,838	-	19,034,847
R16	16,441,821	1,536,351	-	-	-	-	17,978,172	1,878,555	28,328	-	19,885,055
R17	14,485,399	1,926,047	-	-	-	-	16,411,446	927,968	88,923	-	17,428,337
R18	7,068,431	2,470,679	-	-	-	-	9,539,110	253,852	35,946	-	9,828,908
R19	10,766,860	1,165,091	-	2,254	-	-	11,934,205	262,945	466,262	-	12,663,412
R20	3,807,661	582,030	-	-	-	-	4,389,691	147,446	10,478	-	4,547,615
R21	599,565	1,380,038	-	-	-	-	1,979,603	11,331	112,467	-	2,103,401
R22	353,494	535,608	-	-	-	-	889,102	197,102	2,771	-	1,088,975
R23	56,525	2,036,062	-	-	202	-	2,092,789	50	591	-	2,093,430
R24	26,249	368,827	-	-	-	-	395,076	1,272	1,297	-	397,645
R25	17,229	5,165,904	-	-	436,228	-	5,619,361	-	288,998	-	5,908,359
R26	-	-	8,565,152	-	-	-	8,565,152	-	-	222,002	8,787,154
Aaa - Aa3	-	-	-	1,308,910	-	183,205	1,492,115	-	-	-	1,492,115
A1-A3	-	-	-	9,679,401	-	-	9,679,401	57	-	-	9,679,458
Baa1-Baa3	-	-	-	2,292,720	-	-	2,292,720	-	4,226	-	2,296,946
Ba1-Ba3	13,425	-	6,927	51,163,902	-	88,625	51,272,879	-	-	-	51,272,879
B1-B3	-	-	-	98,337	-	-	98,337	92,293	-	-	190,630
Caa1 i niže	-	-	-	-	-	1,664	1,664	-	-	-	1,664
Ukupno	193,941,368	32,581,925	8,572,079	67,742,420	466,361	273,494	303,577,647	63,456,120	3,345,837	222,002	370,601,606

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Ispravka vrednosti

Tabele u nastavku analiziraju kretanje ispravke vrednosti tokom izveštajnog perioda po klasama aktive:

	U hiljadama dinara 2024.				
<i>Kredit i potraživanja od komitenata</i>	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Ukupno
Ispravka vrednosti na dan					
31. decembra 2023. godine	(1,925,731)	(2,392,498)	(2,953,258)	(436,096)	(7,707,583)
Promene u ispravci vrednosti					
– Prelazak u Nivo 1	(280,975)	179,459	101,516	-	-
– Prelazak u Nivo 2	76,700	(436,134)	359,434	-	-
– Prelazak u Nivo 3	49,736	79,395	(129,131)	-	-
– POCI	-	-	-	-	-
Povećanje ispravke zbog promene kreditnog rizika	(495,580)	(1,051,150)	(1,813,473)	-	(3,360,203)
Smanjenje ispravke zbog promene kreditnog rizika	798,001	1,313,113	1,452,523	-	3,563,637
Nova finansijska sredstva	(6,493,921)	(3,195,074)	(3,892,669)	(176,894)	(13,758,558)
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	5,937,724	2,805,140	2,190,579	211,269	11,144,712
Otpisi	2,882	-	111,946	-	114,828
Ostale promene	(271,304)	(6,003)	(91,905)	(74,959)	(444,171)
Uticaj kursa	(1,597)	1,381	(303)	(166)	(685)
Prenos na vanbilans	194,396	271,726	1,316,311	374,796	2,157,229
Ispravka vrednosti na dan					
31. decembra 2024. godine	(2,409,669)	(2,430,645)	(3,348,430)	(102,050)	(8,290,794)

	2023.				
<i>Kredit i potraživanja od komitenata</i>	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Ukupno
Ispravka vrednosti na dan					
31. decembra 2022. godine	(2,174,599)	(1,840,230)	(1,045,989)	(21,872)	(5,082,690)
Promene u ispravci vrednosti					
– Prelazak u Nivo 1	(273,050)	237,279	35,771	-	-
– Prelazak u Nivo 2	310,827	(326,547)	15,720	-	-
– Prelazak u Nivo 3	10,859	248,472	(259,331)	-	-
– POCI	-	-	-	-	-
Povećanje ispravke zbog promene kreditnog rizika	(595,493)	(148,386)	(163,845)	-	(907,724)
Smanjenje ispravke zbog promene kreditnog rizika	409,649	114,909	134,646	-	659,204
Nova finansijska sredstva	(6,739,726)	(3,516,084)	(2,904,464)	(414,024)	(13,574,298)
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	7,144,741	2,854,444	647,706	-	10,646,891
Otpisi i prenos na vanbilans	-	-	702,129	-	702,129
Ostale promene	(20,067)	(16,982)	(116,267)	(200)	(153,516)
Uticaj kursa	1,128	627	666	-	2,421
Ispravka vrednosti na dan					
31. decembra 2023. godine	(1,925,731)	(2,392,498)	(2,953,258)	(436,096)	(7,707,583)

Tokom 2024. godine promene ispravke vrednosti po nivoima rizika su posledice sledećih poslovnih promena:

- efekta makroekonomskih faktora na portfolio stanovništva;
- pogoršanja finansijskog stanja određenih klijenata i transfera u lošije nivoe rizika, ali i transfera određenih klijenata (kako fizičkih, tako i pravnih lica) u bolje nivoe rizika i redovne naplate kredita; i
- dodatnog obezvređenja POCI klijenata.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Ispravka vrednosti (Nastavak)

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	2023. Ukupno
Hartije od vrednosti					
Ispravka vrednosti na dan					
31. decembra 2022. godine	(10,985)	(145)	(110,495)	-	(121,625)
Promene u ispravci vrednosti					
– Prelazak u Nivo 1	-	-	-	-	-
– Prelazak u Nivo 2	-	-	-	-	-
– Prelazak u Nivo 3	-	-	-	-	-
Nova finansijska sredstva	(6,168)	(18)	-	-	(6,186)
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	14,121	54	96	-	14,271
Otpisi	-	-	66,447	-	66,447
Ostale promene	(173)	-	-	-	(173)
Ispravka vrednosti na dan					
31. decembar 2023. godine	(3,205)	(109)	(43,952)	-	(47,266)

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	U hiljadama dinara 2024. Ukupno
Ostala sredstva					
Ispravka vrednosti na dan					
31. decembra 2023. godine	(13,745)	(1,218)	(69,561)	(11,043)	(95,567)
Promene u ispravci vrednosti					
– Prelazak u Nivo 1	(4,294)	723	3,571	-	-
– Prelazak u Nivo 2	40	(913)	873	-	-
– Prelazak u Nivo 3	13	33	(46)	-	-
– POCI	-	-	-	-	-
Nova finansijska sredstva	(79,474)	(1,529)	(20,235)	(57)	(101,295)
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	87,068	96	14,109	2,595	103,868
Otpisi	635	2	3,644	915	5,196
Uticao kursa	10	-	224	-	234
Ostale promene	-	(26)	(84)	-	(110)
Ispravka vrednosti na dan					
31. decembra 2024. godine	(9,747)	(2,832)	(67,505)	(7,590)	(87,674)

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	2023. Ukupno
Ostala sredstva					
Ispravka vrednosti na dan					
31. decembra 2022. godine	(12,881)	(277)	(103,623)	-	(116,781)
Promene u ispravci vrednosti					
– Prelazak u Nivo 1	(6,357)	70	6,287	-	-
– Prelazak u Nivo 2	3,881	(3,981)	100	-	-
– Prelazak u Nivo 3	206	13	(219)	-	-
Nova finansijska sredstva	(47,167)	(10,305)	(92,092)	-	(149,564)
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	51,091	24,269	34,700	-	110,060
Otpisi	-	-	13,159	-	13,159
Ostale promene	(2,518)	(11,007)	72,127	(11,043)	47,559
Ispravka vrednosti na dan					
31. decembra 2023. godine	(13,745)	(1,218)	(69,561)	(11,043)	(95,567)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Ispravka vrednosti (Nastavak)

	U hiljadama dinara 2024.				
<i>Gotovina i sredstva kod centralne banke</i>	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Ukupno
Ispravka vrednosti na dan					
31. decembra 2023. godine	(9,790)	-	-	-	(9,790)
Promene u ispravci vrednosti					
– Prelazak u Nivo 1	-	-	-	-	-
Nova finansijska sredstva	(14,393)	-	-	-	(14,393)
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	16,172	-	-	-	16,172
Uticaj kursa	6	-	-	-	6
Ispravka vrednosti na dan					
31. decembra 2024. godine	(8,005)	-	-	-	(8,005)

	2023.				
<i>Gotovina i sredstva kod centralne banke</i>	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Ukupno
Ispravka vrednosti na dan					
31. decembra 2022. godine	(28,810)	-	-	-	(28,810)
Promene u ispravci vrednosti					
– Prelazak u Nivo 1	-	-	-	-	-
Nova finansijska sredstva	(38,034)	-	-	-	(38,034)
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	57,045	-	-	-	57,045
Uticaj kursa	9	-	-	-	9
Ispravka vrednosti na dan					
31. decembra 2023. godine	(9,790)	-	-	-	(9,790)

	U hiljadama dinara 2024.				
<i>Vanbilansna aktiva</i>	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Ukupno
Rezervisanja na dan					
31. decembra 2023. godine	(91,040)	(30,165)	(25,143)	-	(146,348)
Promene u ispravci vrednosti					
– Prelazak u Nivo 1	(308)	302	6	-	-
– Prelazak u Nivo 2	16,643	(16,838)	195	-	-
– Prelazak u Nivo 3	1,213	492	(1,705)	-	-
Nova finansijska sredstva	(242,822)	(14,993)	(841)	-	(258,656)
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	174,443	23,970	18,402	-	216,815
Uticaj kursa	130	2	3	-	135
Rezervisanja na dan					
31. decembra 2024. godine	(141,741)	(37,230)	(9,083)	-	(188,054)

	2023.				
<i>Vanbilansna aktiva</i>	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Ukupno
Rezervisanja na dan					
31. decembra 2022. godine	(137,797)	(88,294)	(57,983)	-	(284,074)
Promene u ispravci vrednosti					
– Prelazak u Nivo 1	(31,852)	31,797	55	-	-
– Prelazak u Nivo 2	856	(886)	30	-	-
– Prelazak u Nivo 3	2	1	(3)	-	-
Nova finansijska sredstva	(323,411)	(63,912)	(62,868)	-	(450,191)
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	400,947	91,107	95,626	-	587,680
Uticaj kursa	215	22	-	-	237
Rezervisanja na dan					
31. decembra 2023. godine	(91,040)	(30,165)	(25,143)	-	(146,348)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

*Kredit i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih institucija po nivoima rizika*U hiljadama dinara
31. decembar 2024.

	Izloženost				Ispravka vrednosti			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Privredni klijenti	150,403,342	26,918,007	4,684,252	182,005,601	(1,988,225)	(1,767,641)	(1,971,576)	(5,727,442)
Preduzetnici	2,708,730	291,056	136,847	3,136,633	(21,907)	(16,723)	(103,724)	(142,354)
Ukupno privredni klijenti	153,112,072	27,209,063	4,821,099	185,142,234	(2,010,132)	(1,784,364)	(2,075,300)	(5,869,796)
Gotovinski krediti	29,708,514	2,465,887	1,434,433	33,608,834	(274,972)	(583,944)	(1,143,854)	(2,002,770)
Kreditne kartice	1,568,291	93,324	25,797	1,687,412	(20,703)	(19,408)	(20,144)	(60,255)
Tekući računi-overdraft	560,934	15,100	11,050	587,084	(4,577)	(3,621)	(8,411)	(16,609)
Stambeni krediti	21,875,973	619,432	437,278	22,932,683	(96,569)	(29,118)	(191,875)	(317,562)
Poljoprivredni krediti	52	-	-	52	-	-	-	-
Ostalo	156,150	191,385	52,995	400,530	(2,716)	(12,797)	(7,432)	(22,945)
Ukupno stanovništvo	53,869,914	3,385,128	1,961,553	59,216,595	(399,537)	(648,888)	(1,371,716)	(2,420,141)
Ukupno	206,981,986	30,594,191	6,782,652	244,358,829	(2,409,669)	(2,433,252)	(3,447,016)	(8,289,937)
Potraživanja od banaka	85,830,391	-	182,112	86,012,503	(59,392)	-	(182,088)	(241,480)
Ostalo - nije pokriveno modelima	18	-	857	875	-	-	(857)	(857)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

*Kredit i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih institucija po nivoima rizika (Nastavak)*U hiljadama dinara
31. decembar 2023.

	Izloženost				Ispravka vrednosti			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Privredni klijenti	146,805,298	28,753,664	5,305,480	180,864,442	(1,514,845)	(1,929,725)	(1,143,191)	(4,587,761)
Preduzetnici	1,879,697	595,136	190,455	2,665,288	(33,732)	(41,034)	(87,893)	(162,659)
Ukupno privredni klijenti	148,684,995	29,348,800	5,495,935	183,529,730	(1,548,577)	(1,970,759)	(1,231,084)	(4,750,420)
Gotovinski krediti	25,193,428	2,266,757	2,250,602	29,710,787	(272,125)	(372,054)	(1,835,764)	(2,479,943)
Kreditne kartice	1,685,004	136,984	73,700	1,895,688	(21,168)	(13,128)	(57,492)	(91,788)
Tekući računi-overdraft	581,142	27,140	27,784	636,066	(3,700)	(3,006)	(22,185)	(28,891)
Stambeni krediti	17,509,528	543,750	654,683	18,707,961	(78,903)	(29,568)	(223,577)	(332,048)
Poljoprivredni krediti	273,795	258,494	62,415	594,704	(2,305)	(8,413)	(10,059)	(20,777)
Ostalo	51	-	33	84	-	-	(33)	(33)
Ukupno stanovništvo	45,242,948	3,233,125	3,069,217	51,545,290	(378,201)	(426,169)	(2,149,110)	(2,953,480)
Ukupno	193,927,943	32,581,925	8,565,152	235,075,020	(1,926,778)	(2,396,928)	(3,380,194)	(7,703,900)
Potraživanja od banaka	67,742,420	466,361	273,494	68,482,275	(15,132)	(135,656)	(190,112)	(340,900)
Ostalo - nije pokriveno modelima	13,425	-	6,927	20,352	(26)	-	(3,657)	(3,683)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Banka je razvrstavanje u kategorije rizika uradila na osnovu klasifikacije potraživanja u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki. U nizak rizik su svrstana potraživanja klasifikovana u kategorije A i B, potraživanja klasifikovana u V i G kategoriju su uključena u srednji rizik, dok visok rizik obuhvata potraživanja klasifikovana u kategoriju D.

U nastavku su tabele koje analiziraju pregled izloženosti po klasama aktive i nivoima rizika:

<i>Gotovina i sredstva kod centralne banke</i>	U hiljadama dinara 31. decembar 2024.		
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Nizak	66,082,059	-	-
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	66,082,059	-	-
Ispravka vrednosti	(8,005)	-	-

<i>Gotovina i sredstva kod centralne banke</i>	U hiljadama dinara 31. decembar 2023.		
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Nizak	74,281,428	-	-
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	74,281,428	-	-
Ispravka vrednosti	(9,790)	-	-

<i>Hartije od vrednosti</i>	U hiljadama dinara 31. decembar 2024.		
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Nizak	51,982,477	1	-
Srednji	77,892	-	-
Visok	2	-	43,819
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	52,060,371	1	43,819
Ispravka vrednosti	(2,085)	-	(43,818)

<i>Hartije od vrednosti</i>	U hiljadama dinara 31. decembar 2023.		
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Nizak	43,966,035	24	-
Srednji	840,396	3,194	-
Visok	15,266	-	43,953
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	44,821,697	3,218	43,953
Ispravka vrednosti	(3,205)	(109)	(43,952)

<i>Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija</i>	U hiljadama dinara 31. decembar 2024.		
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Nizak	85,825,371	-	181,989
Visok	5,020	-	123
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	85,830,391	-	182,112
Ispravka vrednosti	(59,392)	-	(182,088)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

<i>Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija</i>	U hiljadama dinara 31. decembar 2023.		
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Nizak	67,736,685	29,931	273,453
Srednji	-	202	-
Visok	5,735	436,228	41
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	67,742,420	466,361	273,494
Ispravka vrednosti	(15,132)	(135,656)	(190,112)

<i>Kredit i potraživanja od komitenata</i>	U hiljadama dinara 31. decembar 2024.			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI
Nizak	148,909,213	26,990,757	614,167	31,050
Srednji	54,261,084	2,905,117	1,545,328	61,997
Visok	3,811,707	632,032	4,437,034	160,218
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	206,982,004	30,527,906	6,596,529	253,265
Ispravka vrednosti	(2,409,669)	(2,430,645)	(3,348,430)	(102,050)

<i>Kredit i potraživanja od komitenata</i>	U hiljadama dinara 31. decembar 2023.			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI
Nizak	143,163,533	21,955,324	2,873,663	39,030
Srednji	48,403,408	9,823,672	1,633,272	129,809
Visok	2,337,962	758,398	3,293,546	683,755
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	193,904,903	32,537,394	7,800,481	852,594
Ispravka vrednosti	(1,925,731)	(2,392,498)	(2,953,258)	(436,096)

<i>Ostala sredstva</i>	U hiljadama dinara 31. decembar 2024.			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI
Nizak	960,945	2,511	11,340	316
Srednji	80,951	35,422	2,162	174
Visok	29,485	1,964	116,054	8,937
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	1,071,381	39,897	129,556	9,427
Ispravka vrednosti	(9,747)	(2,832)	(67,505)	(7,590)

<i>Ostala sredstva</i>	U hiljadama dinara 31. decembar 2023.			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI
Nizak	888,478	29,386	9,639	60
Srednji	80,155	1,296	3,586	35
Visok	69,732	869	80,876	11,666
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	1,038,365	31,551	94,101	11,761
Ispravka vrednosti	(13,745)	(1,218)	(69,561)	(11,043)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Vanbilansna aktiva	U hiljadama dinara 31. decembar 2024.		
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Nizak	101,704,284	3,979,940	22,428
Srednji	11,624,033	227,222	19,759
Visok	1,329,884	239,354	44,007
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	114,658,201	4,446,516	86,194
Rezervisanja	(141,741)	(37,230)	(9,083)

Vanbilansna aktiva	U hiljadama dinara 31. decembar 2023.		
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Nizak	48,265,394	1,503,932	126,252
Srednji	14,929,545	1,333,841	2,263
Visok	261,181	508,064	93,487
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	63,456,120	3,345,837	222,002
Rezervisanja	(91,040)	(30,165)	(25,143)

Kreditni sa izmenjenim inicijalno ugovorenim uslovima

Kreditni sa izmenjenim inicijalno ugovorenim uslovima su oni krediti koji su restrukturirani usled pogoršanog finansijskog stanja dužnika, odnosno usled problema u izmirivanju obaveza o rokovima dospeća. Ugovorom o restrukturiranju plasmana bitno se menjaju uslovi u odnosu na prethodni plasman i sva potraživanja od dužnika (odnosno njihov veći deo) zamenjuju se novim plasmanom.

Bitnom promenom uslova smatra se naročito: produženje roka vraćanja glavnice ili plaćanja kamate, smanjenje kamatne stope ili visine potraživanja (otpis dela glavnice pod kojim se podrazumeva prestanak priznavanja tog dela u bilansu, otpis dela obračunate kamate), promena datuma dospeća glavnice i/ili kamate, promena načina valorizacije, i druge promene kojima se olakšava položaj dužnika.

Restrukturiranje plasmana je prihvatljivo za Banku samo ako se radi o plasmanima koji su na drugi način teško naplativi, a restrukturiranje plasmana po programu finansijske konsolidacije omogućava, u roku prihvatljivom za Banku, značajno poboljšanje finansijske situacije dužnika, sa velikim procentom sigurnosti naplate plasmana u ugovorenoj visini i u novim rokovima dospeća, dodatna obezbeđenja u vidu jemaca - pristupioaca dugu ili upisom zaloge na pokretnoj i nepokretnoj imovini dužnika ili trećih lica, a što poboljšava kvalitet aktive.

Prilikom restrukturiranja kredita Banka vrši finansijsku analizu dužnika i ako proceni da će dužnik nakon restrukturiranja kredita ostvarivati novčane tokove koji će biti dovoljni za otplatu glavnice i kamate odlučuje se za proceduru restrukturiranja plasmana. U narednoj tabeli prikazana je bruto izloženost restrukturiranih i reprogramiranih plasmana.

	U hiljadama dinara			
	Restrukturirani		Reprogramirani	
	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Privredni klijenti	9,608,357	7,296,244	-	244,414
Stanovništvo	1,772,365	2,738,781	53,237	5,984
Ukupno	11,380,722	10,035,025	53,237	250,398

Ukupan nivo restrukturiranih kredita beleži porast usled povećanja restrukturiranih kredita u delu privrednih klijenata.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Rizik koncentracije

Banka upravlja rizikom koncentracije uspostavljanjem sistema limita koji obuhvata limite izloženosti sa istim ili sličnim faktorima rizika (prema sektorima / delatnostima, geografskim područjima, pojedinačnim dužnicima ili grupi povezanih lica, instrumentima kreditne zaštite itd.).

Kredit i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija po sektorima, neto

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Sektor finansija i osiguranja	85,771,023	68,141,375
Sektor javnih preduzeća	20,784,987	24,122,080
Sektor privrednih društava	139,491,993	136,761,247
Sektor preduzetnika	2,995,290	2,502,625
Javni sektor	2,297,531	331,271
Sektor stanovništva	55,763,027	47,364,320
Sektor stranih lica	13,939,529	15,248,557
Privatna domaćinstva sa zaposlenim licima i registrovani poljoprivredni proizvođači	375,069	572,460
Sektor drugih komitenata	421,484	485,229
Stanje na dan	321,839,933	295,529,164

Kredit i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija po geografskim područjima, neto

	U hiljadama dinara			
	31. decembar 2024.			
	Srbija	Evropa	Ostalo	Ukupno
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	60,947,988	24,495,612	327,423	85,771,023
Kredit i potraživanja od komitenata	222,129,382	13,600,809	338,719	236,068,910
Ukupno	283,077,370	38,096,421	666,142	321,839,933

	U hiljadama dinara			
	31. decembar 2023.			
	Srbija	Evropa	Ostalo	Ukupno
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	53,256,703	13,792,937	1,091,735	68,141,375
Kredit i potraživanja od komitenata	212,139,233	14,953,167	295,389	227,387,789
Ukupno	265,395,936	28,746,104	1,387,124	295,529,164

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Rizik koncentracije (Nastavak)

Kredit i potraživanja od komitenata po granama industrije

Naziv industrijske grane	31. decembar 2024.			U hiljadama dinara 31. decembar 2023.		
	Bruto izloženost	Učešće	Ispravka vrednosti	Bruto izloženost	Učešće	Ispravka vrednosti
Stanovništvo	59,216,594	24%	(2,420,142)	51,545,285	22%	(2,953,480)
Prerađivačka industrija	33,577,999	14%	(1,677,750)	33,728,569	14%	(1,304,948)
Trgovina na veliko i trgovina na malo; popravka motornih vozila i motocikala	31,129,735	13%	(630,382)	30,801,486	13%	(578,925)
Građevinarstvo	21,652,717	9%	(597,211)	22,481,366	10%	(674,516)
Poslovanje nekretninama	22,856,755	9%	(497,540)	21,880,987	9%	(739,416)
Snabdevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	18,569,989	8%	(269,023)	18,833,998	8%	(240,971)
Informisanje i komunikacije	9,460,160	4%	(99,063)	15,034,872	6%	(314,317)
Saobraćaj i skladištenje	16,793,603	7%	(720,980)	14,578,192	5%	(315,376)
Rudarstvo	7,589,896	3%	(493,411)	6,108,008	3%	(52,372)
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	5,586,242	2%	(199,064)	4,433,964	2%	(134,926)
Usluge smeštaja i ishrane	6,207,322	3%	(307,351)	4,292,031	2%	(102,504)
Administrativne i pomoćne uslužne delatnosti	2,353,972	1%	(93,240)	3,834,892	2%	(116,046)
Finansijska delatnost i delatnost osiguranja	2,974,564	1%	(38,274)	2,688,373	1%	(48,593)
Stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti	2,496,223	1%	(51,063)	1,511,677	1%	(33,088)
Snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	795,514	0%	(14,637)	1,232,003	1%	(23,095)
Umetnost, zabava i rekreacija	2,013,507	1%	(96,449)	1,229,132	1%	(54,147)
Državna uprava i odbrana, obavezno socijalno osiguranje	384,641	0%	(2,374)	303,921	0%	(2,050)
Obrazovanje	372,004	0%	(77,121)	269,360	0%	(2,763)
Zdravstvena i socijalna zaštita	236,566	0%	(4,261)	159,650	0%	(8,797)
Ostale uslužne delatnosti	91,701	0%	(1,458)	147,606	0%	(7,253)
Ukupno	244,359,704	100%	(8,290,794)	235,095,372	100%	(7,707,583)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Sredstva zaštite od kreditnog rizika

U cilju zaštite od kreditnog rizika, najčešća praksa koju Banka koristi, pored redovnog praćenja poslovanja klijenta, je i pribavljanje sredstava obezbeđenja, kojima se obezbeđuje naplata potraživanja i ublažava kreditni rizik.

Kao standardni instrumenti obezbeđenja potraživanja uzimaju se od dužnika ugovorno ovlašćenje kao i menice sa adekvatnim ovlašćenjem, dok se kao dodatni instrumenti obezbeđenja uzimaju hipoteke na nepokretnostima, zaloga na pokretnoj imovini, delimično ili potpuno pokriće plasmana depozitom, dobijanje garancije druge banke ili drugog pravnog lica, obezbeđenje adekvatnim hartijama od vrednosti, ugovaranje sadužništva drugog pravnog lica koji time postaje solidarni dužnik, a kada se radi o stambenim kreditima uzimaju se i osiguranja kod Nacionalne korporacije za osiguranje stambenih kredita.

U slučaju ugovaranja hipoteke na nepokretnostima ili zaloge na pokretnoj imovini, Banka uvek zahteva procenu vrednosti urađenu od strane ovlašćenog procenitelja, a sve u cilju minimiziranja potencijalnog rizika.

U sledećim pregledima vrednost kolaterala je prikazana prema fer vrednosti kolaterala, tako da je vrednost kolaterala prikazana samo do iznosa bruto plasmana (u slučaju kada vrednost kolaterala prekoračuje iznos kredita). Kada je vrednost kolaterala niža od bruto vrednosti plasmana iskazuje se vrednost kolaterala.

Vrednosti kolaterala i garancija primljenih u cilju ublažavanja izloženosti kreditnom riziku koji proizilazi iz plasmana klijentima, prikazane su u sledećim tabelama:

U hiljadama dinara 31. decembar 2024.					
	Hipoteka	Garancije	Depozit	Ostalo	Ukupno
Privredni klijenti	82,243,616	3,166,696	14,479,877	66,905,597	166,795,786
Preduzetnici	596,876	-	129,151	20,489	746,516
Ukupno privredni klijenti	82,840,492	3,166,696	14,609,028	66,926,086	167,542,302
Gotovinski krediti	271,997	-	295,056	-	567,053
Kreditne kartice	-	-	278,318	-	278,318
Tekući računi-overdraft	-	-	2	-	2
Stambeni krediti	13,723,737	-	59,431	10,712	13,793,880
Poljoprivredni krediti	185,676	-	1,945	773	188,394
Ostalo	5,129,783	-	26,511	115,007	5,271,301
Ukupno stanovništvo	19,311,193	-	661,263	126,492	20,098,948
Ukupno	102,151,685	3,166,696	15,270,291	67,052,578	187,641,250

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Sredstva zaštite od kreditnog rizika (Nastavak)

	U hiljadama dinara 31. decembar 2023.				
	Hipoteka	Garancije	Depozit	Ostalo	Ukupno
Privredni klijenti	79,616,448	3,918,087	15,306,538	42,078,317	140,919,390
Preduzetnici	585,702	-	128,045	103,854	817,601
Ukupno privredni klijenti	80,202,150	3,918,087	15,434,583	42,182,171	141,736,991
Gotovinski krediti	344,286	-	475,921	-	820,207
Kreditne kartice	-	-	286,479	-	286,479
Tekući računi-overdraft	-	-	4	-	4
Stambeni krediti	17,701,323	-	96,586	14,370	17,812,279
Poljoprivredni krediti	248,470	-	12,555	1,801	262,826
Ostalo	463,225	-	94,297	709	558,231
Ukupno stanovništvo	18,757,304	-	965,842	16,880	19,740,026
Ukupno	98,959,454	3,918,087	16,400,425	42,199,051	161,477,017

Napomena: Deo stambenih kredita koji je pokriven nekretninama osiguran je kod Nacionalne korporacije za osiguranje stambenih kredita (decembar 2024. godine: 757,781 hiljada dinara i decembar 2023. godine: 861,177 hiljada dinara).

Ostala sredstva obezbeđenja uključuju zaloge na robi, zaloge na potraživanjima, zaloge na opremi, zaloge na akcijama i zaloge na plemenitim metalima.

Odnos visine kredita i procenjene vrednosti nekretnine koja se drži kao kolateral prati se prema rasponu Loan to Value ratio - LTV ratio.

Pregled stambenih kredita prema rasponu LTV racija

	31. decembar 2024.	U hiljadama dinara 31. decembar 2023.
<50%	9,974,787	9,537,181
51% - 70%	6,174,516	5,654,848
71% - 100%	10,856,547	8,845,883
100% - 150%	907,114	374,668
>150%	537,435	293,157
ostali	-	-
Ukupno	28,450,399	24,705,737
<i>Prosečni LTV</i>	<i>47%</i>	<i>50%</i>

Materijalne vrednosti stečene naplatom potraživanja

Sredstva obezbeđenja preuzeta od strane Banke u procesu naplate plasmana, prikazana su u narednom pregledu:

	31. decembar 2024.	U hiljadama dinara 31. decembar 2023.
Poslovni objekti (Napomena 33(b))	430,172	720,132
Oprema (Napomena 33(b))	7,417	7,417
Stalna sredstva namenjena prodaji	5,537	5,537
Ukupno	443,126	733,086

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2024. godine****4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)****4.2. Rizik likvidnosti**

Rizik likvidnosti predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nesposobnosti Banke da ispunjava svoje dospele obaveze i to zbog:

- povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava); ili
- otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti).

Rizik likvidnosti se ogleda u dnevnoj neusklađenosti priliva i odliva, ročnoj neusklađenosti obaveza i potraživanja, neusklađenosti dinarskih i deviznih priliva i odliva, neusklađenosti gotovinskih i bezgotovinskih tokova ili disproporciji nivoa i strukture bilansne i vanbilansne aktive i pasive. U tom smislu, likvidnost Banke podrazumeva sagledavanje ukupne likvidnosti na više načina (dugoročno i kratkoročno, tržišni rizik likvidnosti, rizik koncentracije finansiranja, rizik troškova finansiranja, rizik transfera, likvidnost u gotovinskom poslovanju, likvidnost u bezgotovinskom poslovanju, likvidnost u dinarskom i deviznom poslovanju itd.).

U cilju minimiziranja rizika likvidnosti, Banka:

- vrši diversifikaciju izvora sredstava, po valutama i ročnosti;
- formira i održava dovoljan nivo rezervi likvidnosti;
- upravlja dnevnom likvidnošću kao i novčanim sredstvima, prati stanja na dinarskom i deviznim računima;
- prati i projektuje buduće novčane tokove i likvidnost; i
- sprovodi periodično testiranje Kriznog plana likvidnosti.

Proces upravljanja rizikom likvidnosti sprovodi se kroz identifikaciju, merenje, ublažavanje, praćenje, kontrolu i izveštavanje o riziku likvidnosti.

Osnovni metod merenja likvidnosti podrazumeva procenu i upoređivanje svih budućih novčanih priliva i odliva po osnovu bilansnih i vanbilansnih stavki u različitim vremenskim intervalima, a sa ciljem utvrđivanja potencijalnih nedostataka likvidnih sredstava, kako u uslovima redovnog poslovanja, tako i u uslovima stresnih događaja, odnosno krize likvidnosti. Za potrebe merenja i praćenja rizika likvidnosti Banka je uspostavila proces:

- dnevnog planiranja i praćenja ostvarenja planova svih priliva i odliva sredstava pojedinačno u svim značajnim valutama u kojima Banka posluje i ukupno za sve valute;
- praćenja stanja i promena stanja imovina i obaveza za period do njihovog dospeća kao i po značajnim valutama – pojedinačno i ukupno za sve valute; i
- merenje i praćenje dnevnog pokazatelja pokrića likvidnom aktivom i pokazatelja neto stabilnih izvora finansiranja za potrebe izveštavanja Grupe kojoj Banka pripada (AEC Limited, Kipar).

Merenje rizika likvidnosti podrazumeva obračun i praćenje pokazatelja likvidnosti i praćenje odstupanja od definisanih internih i regulatornih limita. U cilju zaštite od rizika likvidnosti i merenja, Banka sprovodi racio analizu, GAP analizu kao i stres testiranje. Stres testiranjem sagledavaju se efekti tri tipa scenarija: idiosinkratskog, tržišnog i kombinovanog sa dve varijante težine (adverse i extreme), gde se za potrebe ILAAP (procesa interne procene adekvatnosti likvidnih sredstava) prikazuju rezultati kombinovanog adverse scenarija i period preživljavanja u slučaju nastupanja istog.

Pod ublažavanjem rizika likvidnosti podrazumeva se diversifikacija, prenos, smanjenje i/ili izbegavanje rizika koji mogu nastati usled izloženosti riziku likvidnosti. Radi ublažavanja rizika likvidnosti Banka koristi kratkoročne i dugoročne mere zaštite od rizika likvidnosti. Dodatno, Banka sprovodi analize ponašanja deponenata i identifikuje izvore sredstava koji su stabilni pod različitim okolnostima, kao i one koji će se postepeno povlačiti kako se budu pojavljivali problemi i one koji će biti povučeni na prvi znak problema. U cilju ublažavanja rizika likvidnosti, Banka umanjuje oslanjanje na izvore sredstava koji su nestabilni i promenljivi.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

Banka usklađuje svoje poslovanje sa regulatorno propisanim pokazateljem likvidnosti i užim pokazateljem likvidnosti, koji su se u toku 2024. godine kretali znatno iznad definisanih limita:

	Pokazatelj likvidnosti		Uži pokazatelj likvidnosti	
	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.
Na dan	3.13	3.13	1.98	2.05
Prosek godine	3.11	3.35	2.16	2.01
Maksimum	3.71	4.00	3.31	2.89
Minimum	2.39	2.70	1.35	1.43
Regulatorni limit	1.00		0.70	

Banka takođe usklađuje svoje poslovanje sa regulatorno propisanim pokazateljem pokrića likvidnom aktivom i pokazateljem neto stabilnih izvora finansiranja, o kome izveštava Narodnu banku Srbije počev od 30. juna 2024. godine. Isti su se u toku 2024. godine kretali iznad definisanih limita:

	Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom (LCR)		Pokazatelj neto stabilnih izvora finansiranja (NSIF)	
	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.
Na dan	187%	165%	163%	/
Prosek godine	171%	202%	162%	/
Maksimum	197%	236%	164%	/
Minimum	144%	165%	160%	/
Regulatorni limit	100%		100%	

U procesu merenja rizika likvidnosti Banka koristi i GAP analizu, grupisanjem bilansnih i vanbilansnih pozicija po vremenskim segmentima prema ugovorenom datumu dospeća, tj. očekivanom vremenu za generisanje novčanog toka (priliva ili odliva). Prilikom izrade internog izveštaja GAP-a likvidnosti sagledava se celokupna aktiva, obaveze i vanbilansne stavke koje su potencijalni odliv sredstava i raspoređivanje istih se vrši u više vremenskih perioda.

Tokom 2024. godine Banka je nastavila unapređenje procesa upravljanja rizikom likvidnosti uvažavajući kontinuirani proces harmonizacije sa standardima Grupe kojoj Banka pripada.

Tokom proteklog perioda u 2024. godini, Banka je bila usklađena sa RAS (*Risk Appetite Statement* – izjava apetita za rizike) i interno definisanim limitima i targetima rizika likvidnosti. Rizik likvidnosti se kretao u kontrolisanim okvirima uz aktivno upravljanje i preduzimanje preventivnih mera u cilju minimiziranja izloženosti riziku likvidnosti.

Banka najmanje jednom godišnje testira Krizni plan likvidnosti Banke u slučaju nastanka nepredviđenih događaja i proverava period preživljavanja, način pristupa raspoloživim ili potencijalnim izvorima likvidnosti, a naročito izvorima koji se ne koriste u redovnom poslovanju.

Krizni plan likvidnosti sadrži procedure za rano otkrivanje mogućih problema u vezi sa likvidnošću Banke, koje uključuju listu indikatora ranog upozorenja, imena i funkcije lica odgovornih za identifikovanje problema i lica koja o tome moraju biti obaveštena.

Pregled ročne strukture monetarne aktive i monetarne pasive na dan 31. decembra 2024. i 31. decembra 2023. godine dat je u nastavku. Ovaj pregled sadrži monetarne bilansne pozicije koje su raspoređene prema preostalom dospeću. Banka je primenila konzervativnu pretpostavku o transakcionim depozitima i depozitima po viđenju koji su u skladu sa tim raspoređeni u vremenski interval do jednog meseca.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

	U hiljadama dinara 31. decembar 2024.					
	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina
						Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	66,074,054	-	-	-	-	66,074,054
Potraživanja po osnovu derivata	8,241	1,139	-	-	-	9,380
Hartije od vrednosti	10,390,055	670,014	169,123	9,527,906	24,927,500	52,058,288
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	69,419,704	453,409	5,064,082	1,258,498	3,726,428	85,771,023
Kredit i potraživanja od komitenata	10,522,220	16,667,097	22,610,609	33,206,898	109,650,568	236,068,910
Ostala sredstva	862,381	292,294	-	5	7,820	1,162,587
UKUPNO AKTIVA	157,276,655	18,083,953	27,843,814	43,993,307	138,312,316	441,144,242
Obaveze po osnovu derivata	25,855	19,918	-	-	-	45,773
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	5,602,280	4,159,386	9,591,844	9,401,241	14,575,523	43,330,274
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	179,147,383	30,699,075	23,659,430	72,255,905	33,013,459	339,375,779
Ostale obaveze	3,992,078	261,773	324,091	225,385	1,083,107	5,970,389
UKUPNO OBAVEZE	188,767,596	35,140,152	33,575,365	81,882,531	48,672,089	388,722,215
Neto ročna neusklađenost na dan 31. decembar 2024. godine	(31,490,941)	(17,056,199)	(5,731,551)	(37,889,224)	89,640,227	52,422,027
Kumulativna neto ročna neusklađenost na dan 31. decembar 2024. godine	(31,490,941)	(48,547,140)	(54,278,691)	(92,167,915)	(2,527,688)	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

	U hiljadama dinara 31. decembar 2023.						
	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	74,271,638	-	-	-	-	-	74,271,638
Potraživanja po osnovu derivata	58,164	56,257	-	-	-	-	114,421
Hartije od vrednosti	2,619,401	1,685,987	227,590	1,334,623	33,556,746	5,397,255	44,821,602
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	60,492,697	418,795	442,965	156,281	774,588	5,856,049	68,141,375
Kredit i potraživanja od komitenata	15,660,011	13,073,425	22,845,185	45,092,458	96,634,833	34,081,877	227,387,789
Ostala sredstva	78,179	156,745	-	6	780,478	64,803	1,080,211
UKUPNO AKTIVA	153,180,090	15,391,209	23,515,740	46,583,368	131,746,645	45,399,984	415,817,036
Obaveze po osnovu derivata	21,556	-	-	-	-	-	21,556
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	5,491,861	1,789,770	2,429,466	4,186,227	5,008,191	-	18,905,515
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	174,682,638	37,848,536	25,282,276	67,980,013	32,005,062	833,441	338,631,966
Ostale obaveze	3,162,684	206,491	118,989	220,785	742,921	19,810	4,471,680
UKUPNO OBAVEZE	183,358,739	39,844,797	27,830,731	72,387,025	37,756,174	853,251	362,030,717
Neto ročna neusklađenost na dan 31. decembra 2023. godine	(30,178,649)	(24,453,588)	(4,314,991)	(25,803,657)	93,990,471	44,546,733	53,786,319
Kumulativna neto ročna neusklađenost na dan 31. decembra 2023. godine	(30,178,649)	(54,632,237)	(58,947,228)	(84,750,885)	9,239,586	53,786,319	-

Izveštavanje o riziku likvidnosti obuhvata sistem internog i eksternog izveštavanja i sprovodi se na dnevnom nivou i po utvrđenoj dinamici, a u skladu sa definisanim sistemom.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2024. godine****4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)****4.3. Tržišni rizici**

Tržišni rizici predstavljaju mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki Banke koje nastaju usled kretanja cena na tržištu. Tržišni rizici u užem smislu obuhvataju devizni rizik za sve poslovne aktivnosti, cenovni rizik po osnovu pozicija iz knjige trgovanja i robni rizik. U širem smislu, tržišnim rizikom se smatra i rizik promene kamatnih stopa u bankarskoj knjizi.

Cilj upravljanja tržišnim rizicima podrazumeva održavanje nivoa izloženosti navedenim rizicima u prihvatljivim okvirima za Banku uz istovremeno maksimiziranje finansijskog rezultata kroz zauzimanje pozicija u postojećim i novim proizvodima na tržištu. Radi adekvatnog upravljanja tržišnim rizicima, Banka je uspostavila organizacionu strukturu koja odgovara obimu, vrsti i složenosti poslova koje ona obavlja, i koja obezbeđuje odvojenost funkcija preuzimanja rizika od funkcija podrške i upravljanja rizicima.

Banka je tokom 2024. godine bila usklađena sa interno i eksterno definisanim limitima izloženosti deviznom riziku.

Na dan 31. decembra 2024. godine Banka je u knjizi trgovanja imala akcije privrednih društava u ukupnoj tržišnoj vrednosti od 0,73 milijarde dinara. Od četvrtog kvartala 2018. godine do trećeg kvartala 2023. godine, Banka je obračunavala kapitalne zahteve za cenovni rizik u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala banke, nakon čega je ispunila uslove za uključivanje navedenih pozicija u obračun kreditnih rizika saglasno pomenutoj Odluci.

Banka tokom 2024. godine nije bila izložena robnom riziku usled toga što nije imala pozicije u robi.

4.3.1. Devizni rizik

Devizni rizik je rizik mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promena deviznog kursa. Deviznom riziku su izložene sve pozicije Banke izražene u stranoj valuti, dinarske pozicije indeksirane valutnom klauzulom i pozicije u zlatu.

Proces upravljanja deviznim rizikom sprovodi se kroz identifikaciju, merenje, ublažavanje, praćenje, kontrolu i izveštavanje o deviznom riziku. Banka vrši identifikaciju izloženosti deviznom riziku pomoću otvorenih pozicija u značajnim valutama i ukupno za sve valute u kojima posluje. Otvorena devizna pozicija Banke predstavlja razliku između potraživanja i obaveza Banke u stranoj valuti i u dinarima koja su indeksirana valutnom klauzulom (uključujući i apsolutnu vrednost neto otvorene pozicije u zlatu).

Merenje deviznog rizika obuhvata procenu izloženosti primenom regulatornih (pokazatelj deviznog rizika) i interno definisanih metoda. Osnova merenja i procene izloženosti deviznom riziku jeste izračunavanje devizne pozicije po svim pojedinačno značajnim valutama i po svim ostalim valutama koje se iskazuju objedinjeno.

Praćenje deviznog rizika obuhvata i projekciju deviznog rizika u cilju umanjenja izloženosti Banke deviznom riziku. Projekcija deviznog rizika omogućava definisanje preventivnih mera za umanjenje izloženosti deviznom riziku. Merenje i praćenje deviznog rizika vrši se svakodnevno uz obavezu izrade detaljnijih izveštaja o pokazatelju deviznog rizika u skladu sa internim aktima u slučajevima:

- kada se dva uzastopna pokazatelja deviznog rizika razlikuju za dva procentna poena; i
- kada zbir pet uzastopnih apsolutnih razlika u pokazatelju deviznog rizika iznosi više od pet procentnih poena.

U toku 2024. godine, pokazatelj deviznog rizika je bio u okvirima internog i regulatornog limita:

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Na dan	1.94%	0.43%
Maksimum	8.22%	8.30%
Minimum	0.02%	0.02%
Regulatorni limit	Maksimum 20%	Maksimum 20%

U cilju efikasne kontrole deviznog rizika Banka strogo vodi računa o usklađenosti pokazatelja deviznog rizika, prati deviznu poziciju i eventualna odstupanja od definisanih internih i regulatornih limita.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31 decembar 2024. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.3. Tržišni rizici (Nastavak)

4.3.1. Devizni rizik (Nastavak)

Tabele u nastavku prikazuju izloženost Banke deviznom riziku odnosno neto otvorenu deviznu poziciju po valutama na dan 31. decembra 2024. i 31. decembra 2023. godine:

	U hiljadama dinara 31. decembar 2024.				
	EUR	USD	CHF	Ostale valute	Ukupno u stranoj valuti
Gotovina i sredstva kod centralne banke	29,714,664	460,035	463,006	42,247	30,679,952
Hartije od vrednosti	7,403,045	-	-	-	7,403,045
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	30,161,602	894,196	150,099	116,808	31,322,705
Kredit i potraživanja od komitenata	161,476,813	458,167	114,547	-	162,049,527
Ostala sredstva	2,171,815	2,734	126	-	2,174,675
UKUPNO AKTIVA	230,927,939	1,815,132	727,778	159,055	233,629,904
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	17,728,343	272,768	532,789	11	18,533,911
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	199,605,121	5,531,006	6,752,348	378,373	212,266,848
Rezervisanja	115,793	51	-	767	116,611
Ostale obaveze	1,642,793	89,846	7,386	22,718	1,762,743
UKUPNO OBAVEZE	219,092,050	5,893,671	7,292,523	401,869	232,680,113
Vanbilans - neto spot pozicija	(12,982,569)	4,194,310	6,565,336	185,819	(2,037,104)
Duga devizna pozicija	-	115,771	591	9,875	126,237
Kratka devizna pozicija	1,146,680	-	-	66,872	1,213,552
Neto otvorena devizna pozicija na dan 31. decembra 2024. godine	(1,146,680)	115,771	591	(66,872)	(1,213,552)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31 decembar 2024. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.3. Tržišni rizici (Nastavak)

4.3.1. Devizni rizik (Nastavak)

	U hiljadama dinara 31. decembar 2023.				
	Ukupno u stranoj valuti				
	EUR	USD	CHF	Ostale valute	
Gotovina i sredstva kod centralne banke	27,704,201	497,129	1,176,011	40,207	29,417,548
Hartije od vrednosti	6,840,222	-	-	-	6,840,222
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	13,904,357	2,107,431	534,242	453,329	16,999,359
Kredit i potraživanja od komitenata	156,768,607	504,772	137,280	-	157,410,659
Ostala sredstva	188,213	8,114	-	3	196,330
UKUPNO AKTIVA	205,405,600	3,117,446	1,847,533	493,539	210,864,118
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	5,929,614	671,461	173,407	271,765	7,046,247
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	189,267,887	5,872,636	7,249,802	526,305	202,916,630
Rezervisanja	104,871	209	-	342	105,422
Ostale obaveze	1,264,306	93,726	7,467	23,073	1,388,572
UKUPNO OBAVEZE	196,566,678	6,638,032	7,430,676	821,485	211,456,871
Vanbilans - neto spot pozicija	(8,578,287)	3,516,489	5,585,326	263,624	787,152
Duga devizna pozicija	260,635	-	2,183	8,024	270,842
Kratka devizna pozicija	-	4,097	-	72,346	76,443
Neto otvorena devizna pozicija na dan 31. decembra 2023. godine	260,635	(4,097)	2,183	(72,346)	270,842

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31 decembar 2024. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.3. Tržišni rizici (Nastavak)

4.3.1. Devizni rizik (Nastavak)

Banka sprovodi redovno stres testiranje deviznog rizika kako bi procenila uticaj vanrednih okolnosti i stresnih događaja na finansijski rezultat, kapital Banke i pokazatelj deviznog rizika.

Tabela u nastavku prikazuje uticaj promene deviznog kursa na pokazatelj deviznog rizika i otvorenu deviznu poziciju:

	Pokazatelj deviznog rizika (%)	31. decembar 2024. godine Otvorena devizna pozicija (000 dinara)
Depresijacija RSD (10%)	2.14%	1,334,907

Izveštavanje o deviznom riziku obuhvata sistem internog i eksternog izveštavanja i sprovodi se dnevno.

Za potrebe dodatnog praćenja i procene deviznog rizika, Banka je od početka 2020. godine primenila i VaR model (Value-at-Risk) otvorene devizne pozicije koji prati na dnevnom nivou. VaR predstavlja meru najvećeg očekivanog gubitka koji Banka može pretrpeti pod normalnim tržišnim okolnostima tokom određenog vremenskog perioda za definisani nivo poverenja (verovatnoću). Tri osnovna parametra koja se uzimaju u obzir prilikom ocene VaR-a su: vremenski period, verovatnoća (interval poverenja) i valuta.

Parametri ocene VaR-a koje Banka primenjuje su sledeći:

- vremenski period – 1 dan;
- verovatnoća (interval poverenja) – 99%; i
- valuta (sve valute u kojima Banka ima otvorenu deviznu poziciju).

Banka svakodnevno obračunava VaR vrednost otvorene devizne pozicije (uzimajući u obzir neto dugu ili neto kratku poziciju u svakoj valuti), sa jedne strane i ostvareni dobitak / gubitak u odnosu na prethodni dan u zavisnosti od kretanja deviznog kursa. Sa druge strane Banka je uspostavila i sistem internih limita - „VaR limit“.

Interni limit za praćenje VaR-a otvorene devizne pozicije postavljen je u apsolutnom iznosu, gde se prati da maksimalno ocenjeni gubitak po osnovu obračunatog VaR - a otvorene devizne pozicije ne bude veći od definisanog limita.

4.3.2. Rizik od promene kamatnih stopa

Kamatni rizik predstavlja rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige usled promene kamatnih stopa. Kretanje kamatnih stopa direktno utiče na stvaranje, generisanje prihoda od kamata usled neusaglašenosti ukupne kamatonosne aktive i pasive ili fiksirane cene kamatonosnih instrumenata.

Oblici kamatnog rizika su:

- rizik vremenske neusklađenosti dospeća i ponovnog određivanja cena (repricing risk);
- rizik krive prinosa usled promene oblika krive prinosa (yield curve risk);
- bazni rizik kome je banka izložena zbog različitih referentnih kamatnih stopa kod kamatno osetljivih pozicija sa sličnim karakteristikama što se tiče dospeća ili ponovnog određivanja cena (basic risk); i
- rizik opcija kome je banka izložena zbog ugovorenih odredaba kao što je npr. prevremena otplata kod kredita, depoziti sa mogućnošću prevremenog povlačenja itd. (optionality risk).

Proces upravljanja kamatnim rizikom sprovodi se kroz identifikaciju, merenje, ublažavanje, praćenje, kontrolu i izveštavanje o kamatnom riziku.

Identifikovanje, merenje i upravljanje kamatnim rizikom Banka sprovodi na mesečnom nivou po svim značajnim valutama u bankarskoj knjizi.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31 decembar 2024. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.3. Tržišni rizici (Nastavak)

4.3.2. Rizik od promene kamatnih stopa (Nastavak)

Identifikacija kamatnog rizika odnosi se, pre svega, na identifikovanje oblika kamatnog rizika kome je Banka izložena, stepen izloženosti svakom pojedinačnom obliku, kao i na utvrđivanje mogućnosti merenja pojedinačnog oblika kamatnog rizika.

Merenje kamatnog rizika podrazumeva merenje uticaja promene kamatnih stopa na finansijski rezultat i ekonomsku vrednost kapitala Banke. Banka koristi sledeće tehnike za merenje kamatnog rizika: GAP analiza, EVE i NII metodologije, kao i stres testiranje. Stres testiranjem se meri osetljivost ekonomske vrednosti kapitala (standardni šok i 6 scenarija promene kamatnih stopa), kao i promena neto kamatnog prihoda u odnosu na kapital Banke.

Praćenje kamatnog rizika prvenstveno uključuje analizu stanja, promena i trendova izloženosti kamatnom riziku. Banka upravlja kamatnim rizikom koristeći definisane limite i propisane mere zaštite od kamatnog rizika.

Ublažavanje kamatnog rizika podrazumeva održavanje rizika na prihvatljivom nivou za rizični profil Banke.

Banka definiše limite izloženosti prema kamatnom riziku na bazi internog izveštaja o kamatnom GAP-u. Interni limiti za kamatni rizik uključuju limite osetljivosti EVE standardnom kamatnom šoku, osetljivosti EVE u slučaju 6 scenarija, limite promene neto kamatnog prihoda promeni kamatnih stopa kao i limit koeficijenta dispariteta.

U tabeli u nastavku nalazi se pregled navedenih internih limita i uticaja stres testova na dan 31. decembra 2024. i 31. decembra 2023. godine:

	Limiti	31. decembar 2024. godine	31. decembar 2023. godine
Relativni uticaj na kapital (EVE)	15%	(1.34%)	(2.58%)
Osetljivost EVE (6 scenarija)	14%	(3.47%)	(4.14%)
Promena NII	5%	2.10%	1.86%

Izloženost kamatnom riziku se sagledava na osnovu izveštaja o kamatnom GAP-u koji uključuje pregled monetarne aktive i pasive kako je dato u nastavku:

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.3. Tržišni rizici (Nastavak)

4.3.2. Rizik od promene kamatnih stopa (Nastavak)

Tabele u nastavku prikazuju izloženost Banke riziku od promene kamatnih stopa na dan 31. decembra 2024. i 31. decembra 2023. godine:

	U hiljadama dinara 31. decembar 2024.								
	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno kamatonosno	Nekamato- nosno	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	53,415,153	-	-	-	-	-	53,415,153	12,658,901	66,074,054
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	-	-	-	-	-	9,380	9,380
Hartije od vrednosti	4,990,217	-	-	9,494,620	24,563,942	10,574,840	49,623,619	2,434,669	52,058,288
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	68,328,742	3,892,557	4,594,154	141,310	-	5,848,902	82,805,665	2,965,358	85,771,023
Kredit i potraživanja od komitenata	68,212,876	96,412,287	11,083,051	11,316,577	35,848,970	10,397,302	233,271,063	2,797,847	236,068,910
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	-	-	1,162,587	1,162,587
UKUPNO AKTIVA	194,946,988	100,304,844	15,677,205	20,952,507	60,412,912	26,821,044	419,115,500	22,028,742	441,144,242
Obaveze po osnovu derivata	-	-	-	-	-	-	-	45,773	45,773
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	18,711,750	2,594,018	9,360,683	8,992,780	968,883	-	40,628,114	2,702,160	43,330,274
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	150,165,896	56,835,984	27,759,382	69,793,856	31,575,992	437,519	336,568,629	2,807,150	339,375,779
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	-	-	5,970,389	5,970,389
UKUPNO OBAVEZE	168,877,646	59,430,002	37,120,065	78,786,636	32,544,875	437,519	377,196,743	11,525,472	388,722,215
Neto neusklađenost na dan 31. decembra 2024. godine	26,069,342	40,874,842	(21,442,860)	(57,834,129)	27,868,037	26,383,525	41,918,757	10,503,270	52,422,027
Kumulativna neto neusklađenost na dan 31. decembra 2024. godine	26,069,342	66,944,184	45,501,324	(12,332,805)	15,535,232	41,918,757	41,918,757	10,503,270	52,422,027

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.3. Tržišni rizici (Nastavak)

4.3.2. Rizik od promene kamatnih stopa (Nastavak)

								U hiljadama dinara 31. decembar 2023.	
	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno kamatonosno	Nekamato- nosno	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	61,570,627	-	-	-	-	-	61,570,627	12,701,011	74,271,638
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	-	-	-	-	-	114,421	114,421
Hartije od vrednosti	2,187,135	485,795	-	1,150,199	33,086,062	5,885,895	42,795,086	2,026,516	44,821,602
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	60,082,424	422,819	450,373	153,444	-	5,985,944	67,095,004	1,046,371	68,141,375
Kredit i potraživanja od komitenata	61,736,902	91,314,219	8,019,434	19,885,391	39,786,233	5,821,227	226,563,406	824,383	227,387,789
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	-	-	1,080,211	1,080,211
UKUPNO AKTIVA	185,577,088	92,222,833	8,469,807	21,189,034	72,872,295	17,693,066	398,024,123	17,792,913	415,817,036
Obaveze po osnovu derivata	-	-	-	-	-	-	-	21,556	21,556
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	5,118,422	6,466,613	2,386,035	4,173,839	302,929	-	18,447,838	457,677	18,905,515
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	159,407,295	55,580,646	24,762,102	64,274,417	31,113,513	656,571	335,794,544	2,837,422	338,631,966
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	-	-	4,471,680	4,471,680
UKUPNO OBAVEZE	164,525,717	62,047,259	27,148,137	68,448,256	31,416,442	656,571	354,242,382	7,788,335	362,030,717
Neto neusklađenost na dan 31. decembra 2023. godine	21,051,371	30,175,574	(18,678,330)	(47,259,222)	41,455,853	17,036,495	43,781,741	10,004,578	53,786,319
Kumulativna neto neusklađenost na dan 31. decembra 2023. godine	21,051,371	51,226,945	32,548,615	(14,710,607)	26,745,246	43,781,741	43,781,741	10,004,578	53,786,319

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**4.3. Tržišni rizici (Nastavak)****4.3.2. Rizik od promene kamatnih stopa (Nastavak)**

U procesu merenja kamatnog rizika Banka koristi GAP analizu u koju se uključuju sve kamatonosne stavke bilansa i vanbilansa Banke u skladu sa:

- Ponovnim fiksiranjem kamatne stope (u slučaju varijabilnih kamatnih stopa) - sve što dospeva pre pomenutog datuma ponovnog fiksiranja kamatne stope raspoređuje se po vremenskim korpama na osnovu preostalog dospeća. U slučaju administrativnih kamatnih stopa (npr. referentna stopa, eskontna stopa) za koje se ne zna tačan datum ponovnog fiksiranja, raspored u odgovarajuće vremenske korpe se vrši na osnovu analize istorijskih podataka; i
- Preostalim dospećem odnosno stavke (u slučaju fiksni kamatnih stopa) – raspored se vrši u skladu sa anuitetnim planom.

Jedan od segmenata upravljanja kamatnim rizikom podrazumeva i sagledavanje izloženosti kamatnom riziku u stresnim uslovima. Banka mesečno sprovodi stres testove, u cilju identifikovanja i merenja izloženosti kamatnom riziku u vanrednim uslovima, analizirajući moguće uticaje na finansijski rezultat i kapital Banke. Rezultati sprovedenih stres testova sagledavaju se u odnosu na postavljene interne limite za uticaj stres testova na ekonomsku vrednost kapitala i NII. Tokom proteklog perioda u 2024. godini nije bilo prekoračenja limita.

4.3.3. Cenovni rizik

Banka je na dan 31. decembra 2024. godine u Knjizi trgovanja imala vlasničke hartije od vrednosti privrednih društava u ukupnoj tržišnoj vrednosti od 0.73 milijardi dinara. S obzirom da vrednost pozicija iz knjige trgovanja ne prelazi 1.8 milijardi dinara duže od tri radna dana u kalendarskom mesecu, kao i da nije ni u jednom momentu prešla 2.4 milijarde dinara (tačka 310, stav 4 Odluke o adekvatnosti kapitala banke), Banka na dan 31. decembra 2024. godine nije obračunala kapitalni zahtev za opšti i specifični cenovni rizik.

Tokom 2024. godine knjiga trgovanja se kretala u okvirima interno postavljenih limita.

Banka nije obračunavala kapitalni zahtev za opšti i specifični cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti na dan 31. decembra 2024. godine.

Banka nije ugovarala forward transakcije.

4.4. Operativni rizik

Operativni rizik je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja, uključujući i pravni rizik.

Procesom upravljanja operativnim rizicima obuhvaćeni su i rizici koji predstavljaju obradu podataka o ličnosti, kao što je slučajno ili nezakonito uništavanje, gubitak, izmena, neovlašćeno otkrivanje ili pristup podacima o ličnosti koji su preneti, koji se čuvaju ili su na drugi način obrađivani.

Operativni rizici se identifikuju za sve značajne proizvode, eksteralizaciju usluga, procese, sisteme i eksterne faktore. Identifikacija operativnog rizika u Banci odvija se kroz kombinaciju pripremanja mape operativnih rizika, vršenja samoprocena i kontrole rizika, kao i putem prikupljanja podataka o događajima koji se smatraju operativnim rizikom.

Događaje operativnog rizika Banka prati po sledećim linijama poslovanja: finansiranje privrednih subjekata, trgovina i prodaja, brokerski poslovi sa fizičkim licima, bankarski poslovi sa privrednim licima, bankarski poslovi sa fizičkim licima, platni promet, agencijske usluge i upravljanje imovinom.

Identifikovane događaje Banka klasifikuje u unapred određene kategorije događaja po kojima nastaju gubici: interne i eksterne prevare, propuste u odnosima sa zaposlenima i sistem bezbednosti na radnom mestu, propuste u odnosu sa klijentima, proizvodima i poslovnim postupcima, štete na materijalnoj imovini, prekidi u poslovanju i greške u sistemima Banke, propusti u izvršenju transakcija i isporuka i upravljanje procesima u Banci.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2024. godine****4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)****4.4. Operativni rizik (Nastavak)**

Banka meri izloženosti operativnim rizicima kvantitativno i kvalitativno. Merenje uključuje procenu rizika, rane indikatore rizika, scenario analizu i prikupljanje podataka o događajima operativnih rizika.

Banka meri/procenjuje izloženost operativnom riziku uzimajući u obzir mogućnost (učestalost) nastanka tog rizika, kao i njegov potencijalni uticaj na rezultat Banke, s posebnim osvrtnom na događaje za koje se procenjuje da je malo verovatno da će nastati, ali se pretpostavlja ili se zna da ukoliko nastanu mogu izazvati velike materijalne gubitke. Pri merenju, odnosno proceni operativnog rizika Banka naročito procenjuje da li je ovom riziku izložena ili može biti izložena po osnovu uvođenja novih proizvoda, aktivnosti, procesa i sistema, a procenjuje i da li i kako mogu aktivnosti čije je obavljanje (ako je) poverila trećim licima uticati na nivo operativnih rizika.

Kontrola, praćenje, izveštavanje o uočenim i procenjenim izvorima rizika, kao i preduzimanje mera za ublažavanje mogućih negativnih posledica, predstavljaju sastavni deo procesa upravljanja operativnim rizikom.

Upravni odbor Banke usvojio je Plan kontinuiteta poslovanja, kao i Plan oporavka aktivnosti u slučaju katastrofa. Izvršni odbor Banke odgovoran je za njihovo sprovođenje, izmenu, testiranje, obuku i upoznavanje zaposlenih sa njihovom ulogom i odgovornostima u slučaju nastupanja vanrednih situacija.

Radi obezbeđenja kontinuiteta poslovanja Banka je utvrdila ključne poslovne aktivnosti (uključujući i aktivnosti poverene trećim licima), resurse i sisteme potrebne za obavljanje poslovnih procesa, kritično vreme za pojedine poslovne procese, rizike koji mogu dovesti do prekida kontinuiteta poslovanja, a Strategijom oporavka utvrđeni su ključni ciljevi koje Banka treba da ostvari u slučaju prekida poslovanja.

Na dan 31. decembra 2024. i 31. decembra 2023. godine, kapitalni zahtev za operativni rizik iznosi 2.58 milijardi dinara, odnosno 2.56 milijardi dinara, respektivno.

4.5. Rizik ulaganja

Rizici ulaganja Banke obuhvataju rizike njenih ulaganja u druga pravna lica i u osnovna sredstva i investicione nekretnine, pri čemu:

- ulaganja Banke u jedno lice koje nije lice u finansijskom sektoru ne sme preći 10% njenog kapitala (misli se na ulaganja kojim Banka stiče udeo ili akcije lica koje nije lice u finansijskom sektoru); i
- ukupna ulaganja Banke u lica, koja nisu lica u finansijskom sektoru, i u osnovna sredstva i investicione nekretnine Banke, ne smeju preći 60% kapitala Banke, s tim što se ovo ograničenje ne odnosi na sticanje akcija radi njihove dalje prodaje u roku od šest meseci od dana sticanja.

Izloženost Banke riziku ulaganja se u toku 2024. godine kretala u okviru propisanih limita, a na dan 31. decembra 2024. godine iznosila je 11.12% kapitala (31. decembar 2023. godine: 9.27%).

4.6. Rizik izloženosti

Rizik izloženosti Banke prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika ili istoj ili sličnoj vrsti rizika – rizik koncentracije, odnosi se na velike izloženosti Banke, odnosno izloženosti Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica koja iznosi najmanje 10% kapitala Banke koji predstavlja zbir osnovnog i dopunskog kapitala Banke u iznosu do jedne trećine njenog osnovnog kapitala, a u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o upravljanju rizicima banke. Izloženost Banke prema jednom odnosno grupi povezanih lica ne sme preći 25% kapitala Banke, a zbir svih velikih izloženosti ne sme preći 400% kapitala Banke obračunatog na prethodno opisani način.

Kontrolu rizika izloženosti Banka vrši uspostavljenim limitima izloženosti koji joj omogućavaju diversifikaciju kreditnog portfolija, kao i korišćenjem instrumenata materijalne i nematerijalne kreditne zaštite, a u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala banke.

Na dan 31. decembra 2024. godine zbir velikih izloženosti Banke iznosio je 134.93% kapitala (31. decembar 2023. godine: 138.14%).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2024. godine****4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)****4.7. Rizik zemlje**

Rizik zemlje je rizik koji se odnosi na:

- zemlju porekla lica sa kojim Banka ulazi u poslovni odnos; i
- rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od tog/tih lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog/tih lica.

Rizik zemlje obuhvata :

- političko-ekonomski rizik (nemogućnost naplate potraživanja usled ograničenja utvrđenih aktima državnih i drugih organa zemlje porekla dužnika, kao i opštih i sistemskih prilika u toj zemlji); i
- rizik transfera (nemogućnost naplate potraživanja iskazanih u valuti koja nije zvanična valuta zemlje porekla dužnika, i to usled ograničenja plaćanja obaveza prema poveriocima iz drugih zemalja u određenoj valuti koja su utvrđena aktima državnih i drugih organa zemlje porekla dužnika).

Banka rizikom zemlje upravlja uspostavljanjem i praćenjem limita izloženosti. Limiti izloženosti Banke riziku zemlje utvrđuju se pojedinačno po zemlji porekla dužnika, a u proceni i merenju rizika, Banka koristi međunarodno definisane i priznate standarde za procenu rizika zemlje. Banka sprovodi interno usvojenu Politiku za upravljanje rizicima, kao i Proceduru za upravljanje rizikom zemlje da bi zaštitila svoje poslovanje od navedenog rizika.

Praćenje izloženosti Banke riziku zemlje porekla se tokom 2024. godine vršilo u skladu sa Internim aktima Banke.

4.8. Upravljanje kapitalom

Banka je uspostavila sistem upravljanja rizicima u skladu sa obimom i strukturom svojih poslovnih aktivnosti, a cilj upravljanja kapitalom je nesmetano ostvarenje ciljeva poslovne strategije Banke.

Banka svoje strateške ciljeve i vremenski period za njihovo ostvarenje definiše Poslovnom politikom i strategijom sa strateškim planom Banke za trogodišnji period.

Banka sprovodi obračun kapitala i pokazatelj adekvatnosti kapitala u skladu sa Bazel III standardom.

Osnovni ciljevi upravljanja kapitalom su :

- održavanje minimalnog iznosa kapitala u visini dinarske protivvrednosti od 10 miliona evra prema zvaničnom srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan obračuna;
- održavanje minimalnih nivoa regulatorno propisanih pokazatelja adekvatnosti kapitala Banke u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala banke, održavanje poverenja u sigurnost i stabilnost poslovanja;
- ostvarivanje poslovnih i finansijskih planova koji mogu da podrže očekivani rast plasmana, budućih izvora sredstava i njihovog korišćenja; i
- ostvarenje politike dividendi.

Strateški cilj Banke je održavanje pokazatelja adekvatnosti kapitala na nivou iznad propisanog nivoa (4.5% pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala, 6% pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala i 8% pokazatelj adekvatnosti kapitala), a najmanje na nivou koji dodatno omogućava i pokriva zahteva za kombinovanim zaštitnim slojem kapitala u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Banka je na dan 31. decembra 2024. godine obračunala pokazatelje adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala, osnovnog kapitala i ukupnog kapitala u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.9. Pokazatelj adekvatnosti kapitala

	U hiljadama dinara 31.decembar 2024.
Osnovni akcijski kapital	59,880,283
Dopunski kapital	2,619,570
Kapital	62,499,853
Aktiva ponderisana kreditnim rizikom	270,098,605
Rizična aktiva po osnovu izloženosti tržišnim rizicima	-
Rizična aktiva po osnovu izloženosti operativnom riziku	32,221,409
Rizična aktiva po osnovu izloženosti riziku prilagođavanja kreditne izloženosti	86,430
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala (min. 4.5%)	19.80%
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala (min. 6%)	19.80%
Pokazatelj adekvatnosti kapitala (min. 8%)	20.67%
	31. decembar 2023.
Osnovni akcijski kapital	60,008,680
Dopunski kapital	2,619,570
Kapital	62,628,250
Aktiva ponderisana kreditnim rizikom	263,784,736
Rizična aktiva po osnovu izloženosti tržišnim rizicima	-
Rizična aktiva po osnovu izloženosti operativnom riziku	32,021,050
Rizična aktiva po osnovu izloženosti riziku prilagođavanja kreditne izloženosti	48,905
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala (min. 4.5%)	20.28%
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala (min. 6%)	20.28%
Pokazatelj adekvatnosti kapitala (min. 8%)	21.17%

Tokom 2024. godine pokazatelj adekvatnosti kapitala je bio znatno iznad propisanog regulatornog limita od 8% uvećanog za dodatne zaštitne slojeve kapitala, i bio je pod uticajem jačanja kapitalne baze, kroz raspodelu dobiti u regulatorni kapital i dokapitalizaciju, ali i aktivnosti akvizicije zavisnog entiteta.

Visina i struktura kapitala Banke u svakom trenutku mora da obezbedi pokriće minimalnih kapitalnih zahteva kao i interne kapitalne zahteve za rizike kojima je Banka u svom poslovanju izložena, a u svemu u skladu sa Strategijom i Politikom za upravljanje rizicima Banke.

Strategijom i planom upravljanja kapitalom Banka sprovodi proces interne procene adekvatnosti kapitala, odnosno utvrđuje iznos internog kapitala u skladu sa svojim rizičnim portfoliom, obračunavajući pri tome kapitalne zahteve za rizike koje je identifikovala kao materijalno značajne.

Strategijom i planom upravljanja kapitalom Banka obezbeđuje da u svakom trenutku raspolaže takvim nivoom i takvom strukturom internog kapitala koji obezbeđuje ispunjenje zakonskih obaveza Banke, održavanje poverenja akcionara i deponenata Banke u sigurnost i stabilnost njenog poslovanja, ostvarenje poslovnih i finansijskih planova, koji mogu da podrže očekivani rast plasmana Banke, budućih izvora sredstava i njihovog korišćenja, politiku dividendi i sve promene minimalnog iznosa kapitala.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**4.9. Pokazatelj adekvatnosti kapitala (Nastavak)**

Strategija i plan upravljanja kapitalom Banke sadrži:

- organizaciju procesa upravljanja internim kapitalom koja uključuje nadležnosti i odgovornosti organa i odbora Banke: Skupštine Banke, Upravnog odbora, Izvršnog odbora, drugih odbora Banke, kao i nadležnih sektora i službi Banke: Sektora kontrole rizika, Sektora sredstava i upravljanja bilansom, Sektora za kontrolu usklađenosti poslovanja, Službe za planiranje, analizu i kontrolu i Službe unutrašnje revizije;
- procedure planiranja adekvatnog nivoa raspoloživog internog kapitala;
- definisanje kapitala Banke, osnovnog i dopunskog i odbitnih stavki od kapitala;
- proces interne procene adekvatnosti kapitala (sa napomenom da je ovaj Proces detaljno opisan u Metodologiji za procenu internih kapitalnih zahteva);
- izračunavanje kapitalnih zahteva za kreditni rizik (utvrđivanje aktive ponderisane kreditnim rizikom, kapitalnih zahteva za rizik izmirenja/iskoruke i kapitalnih zahteva za rizik druge ugovorne strane);
- izračunavanje kapitalnih zahteva za tržišne rizike i operativne rizike;
- osnovna načela procesa interne procene adekvatnosti kapitala;
- upravljanje raspoloživim internim kapitalom; kao i
- plan poslovanja Banke u slučaju nastanka nepredviđenih događaja koji mogu da utiču na iznos internog kapitala.

5. UPOTREBA PROCENA I PROSUDIVANJA

Priprema finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI računovodstvenim standardima zahteva od rukovodstva da prosuđuje, da pravi procene i pretpostavke koje utiču na primenu računovodstvenih politika i prikazane vrednosti sredstava i obaveza, prihoda i rashoda iskazanih u finansijskim izveštajima. Ostvareni rezultati mogu odstupati od ovih procena. Procene i pretpostavke se kontinuirano preispituju i zasnivaju se na prethodnom (istorijskom) iskustvu i drugim faktorima, uključujući i predviđanja i procene budućih događaja za koje se smatra da su razumna u datim okolnostima. Revidirane računovodstvene procene se priznaju u onom periodu u kojem su procene revidirane, kao i u onim budućim periodima na koje promene procena utiču.

U nastavku su prikazane ključne pretpostavke i ostali izvori procenjivanja neizvesnosti na datum bilansa stanja koje predstavljaju značajan rizik za materijalno značajne korekcije pozicija u finansijskim izveštajima sledećeg perioda.

5.1. Ključni izvori neizvesnosti pri procenjivanju*Rezervisanja za kreditne gubitke*

Obezvređenje sredstava koja se obračunavaju metodom amortizovane vrednosti se procenjuje na način koji je opisan u računovodstvenoj politici u Napomeni 3.9. - Obezvređenje finansijskih instrumenata.

Poseban element druge ugovorne strane u ukupnom rezervisanju za obezvređenja se primenjuje na finansijska sredstva koja su predmet individualne procene obezvređenja, a zasniva se na najboljoj proceni rukovodstva o sadašnjoj vrednosti očekivanih budućih tokova gotovine. Prilikom procene ovih tokova gotovine, rukovodstvo pravi procene o finansijskom stanju druge ugovorne strane i o neto prodajnoj vrednosti prisutnog kolaterala. Svako obezvređeno sredstvo se procenjuje u pogledu kvaliteta i izlazne strategije, gde funkcija kreditnog rizika nezavisno odobrava procenu gotovinskih tokova koji se smatraju nadoknadivim.

Grupno procenjena rezervisanja pokrivaju kreditne gubitke koji su sadržani u portfoliju kredita i potraživanja i hartija od vrednosti koje se drže do dospeća, a koji imaju karakteristike slične kreditnom riziku usled objektivnih dokaza o postojanju obezvređenih stavki, koje još uvek ne mogu da se identifikuju. Prilikom procene potrebe za grupnim rezervisanjem za gubitke, rukovodstvo uzima u obzir faktore kao što su kvalitet kredita, veličina portfolija, koncentracija rizika i ekonomske faktore.

Da bi se procenilo potrebno rezervisanje, prave se pretpostavke kojima se definiše način za modeliranje gubitaka sadržanih u portfoliju i određuju se neophodni ulazni parametri, zasnovani na istorijskom iskustvu i trenutnim privrednim okolnostima. Tačnost rezervisanja zavisi od procene budućih tokova gotovine za pojedinačna rezervisanja za druge ugovorne strane, kao i od pretpostavki i parametara modela koji se koristi prilikom određivanja grupnog rezervisanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2024. godine****5. UPOTREBA PROCENA I PROSUĐIVANJA (Nastavak)****5.1. Ključni izvori neizvesnosti pri procenjivanju (Nastavak)***Utvrđivanje fer vrednosti*

Utvrđivanje fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza za koje ne postoji utvrdiva tržišna cena zahteva korišćenje tehnika procene opisanih u računovodstvenoj politici u Napomeni 3.9. - Vrednovanje po fer vrednosti. Za finansijske instrumente kojima se retko trguje i čija cena nije vrlo transparentna, fer vrednost je manje objektivna i zahteva različite stepene procene, u zavisnosti od likvidnosti, koncentracije, neizvesnosti tržišnih faktora, pretpostavki o formiranju cena i drugih rizika vezanih za konkretne instrumente.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon prekida radnog odnosa, odnosno odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova, utvrđuju se primenom aktuarske procene. Aktuarska procena uključuje procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i fluktuacije zaposlenih.

Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene. Pretpostavke aktuarskog obračuna su obelodanjene u Napomeni 36(b) uz finansijske izveštaje.

5.2. Ključne računovodstvene procene za primenu računovodstvenih politika Banke*Vrednovanje finansijskih instrumenata*

Računovodstvena politika Banke o merenju fer vrednosti je obelodanjena u računovodstvenoj politici u Napomeni 3.9.

Banka meri fer vrednost finansijske imovine koristeći sledeću hijerarhiju kvaliteta ulaznih podataka koji se koriste prilikom vrednovanja:

- Nivo 1: Zvanične tržišne cene (nekorigovane) na aktivnom tržištu za identične instrumente.
- Nivo 2: Tehnike procenjivanja zasnovane na ulaznim podacima koji nisu tržišne cene za identične instrumente ali su informacije dostupne i utvrdive bilo direktno (na primer cene) ili indirektno (na primer izvedene iz cene). Ova kategorija obuhvata instrumente koji se mere putem: zvaničnih tržišnih cena na aktivnom tržištu za instrumente sličnih karakteristika, zvaničnih tržišnih cena za iste ili za instrumente sličnih karakteristika na tržištu koje se smatra manje aktivnim ili drugih tehnika procene gde su svi značajniji podaci direktno ili indirektno dostupni na tržištu.
- Nivo 3: Tehnike procenjivanja koje koriste ulazne podatke koji nisu dostupni i utvrdivi. Ova kategorija obuhvata sve instrumente čija se procena vrši na bazi podataka koji nisu dostupni i utvrdivi i kao takvi imaju značajan efekat na procenu vrednosti instrumenta. Ova kategorija obuhvata instrumente koji se vrednuju na osnovu zvanične cene za instrumente sličnih karakteristika, gde su značajne neutvrđive korekcije ili pretpostavke potrebne da bi odrazile razlike između instrumenata.

Fer vrednost finansijskih sredstava i finansijskih obaveza kojima se trguje na aktivnom tržištu je zasnovana na tržišnim cenama. Za sve ostale finansijske instrumente Banka određuje fer vrednost korišćenjem tehnika procenjivanja.

Tehnike procenjivanja uključuju neto sadašnju vrednost i diskontovane gotovinske tokove, poređenje sa sličnim instrumentima za koje postoje utvrdive tržišne cene, kao i druge metode procene. Pretpostavke i ulazni podaci koji se koriste kod tehnika procenjivanja uključuju nerizične i referentne kamatne stope, kreditne raspone i druge faktore koji se koriste prilikom procene diskontnih stopa, cene obveznica i kapitala, devizne kurseve, kapital i indekse cena kapitala i očekivanu nestabilnost cena i korelacije. Cilj tehnika procenjivanja je da se ustanovi fer vrednost koja odražava cenu finansijskog instrumenta na dan izveštavanja, koja bi bila ustanovljena od učesnika na tržištu u transakciji „van dohvata ruke“.

Banka koristi opšte prihvaćene modele procenjivanja za određivanje fer vrednosti redovnih i uobičajenih finansijskih instrumenata, kao što su kamatni i valutni svopovi za koje se isključivo koriste utvrdivi tržišni parametri koji zahtevaju nizak stepen procenjivanja i pretpostavki od strane rukovodstva. Utvrdivi ulazni parametri modela su uglavnom dostupni na tržištu kotiranih dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti, derivata kojima se trguje i jednostavnih derivata kao što su kamatni svopovi.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2024. godine****5. UPOTREBA PROCENA I PROSUĐIVANJA (Nastavak)****5.2. Ključne računovodstvene procene za primenu računovodstvenih politika Banke (Nastavak)***Vrednovanje finansijskih instrumenata (Nastavak)*

Dostupnost uočljivih tržišnih cena i ulaznih podataka modela smanjuje potrebu za procenama i pretpostavkama rukovodstva i takođe smanjuje neizvesnost koja se povezuje sa određivanjem fer vrednosti. Dostupnost uočljivih tržišnih cena i ulaznih podataka se uglavnom razlikuje, u zavisnosti od proizvoda i tržišta, i sklona je promenama uslovljenim različitim događajima i opštim uslovima na budućim tržištima.

Računovodstvene procene vezane za procenu postojanja kontrole nad pravnim licima

U skladu sa zahtevima MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ i MSFI 12 „Obelodanjivanje o učešćima u drugim entitetima“, Banka procenjuje postojanje kontrole nad entitetom u koji je investirano i razmatra sve činjenice, događaje i okolnosti koje ukazuju na to da je došlo do promena u jednom ili više od tri elementa kontrole. Banka takođe razmatra promene koje utiču na njenu izloženost, ili prava na varijabilne prinose zbog njegove povezanosti sa entitetom u koji je investirano.

Inicijalna procena kontrole od strane Banke se ne menja samo zato što su nastupili drugi uslovi na tržištu (na primer, promena u prinosima entiteta u koji je investirano izazvana tržišnim uslovima), osim ako promene uslova na tržištu imaju za posledicu promene jednog ili više od tri elemenata kontrole ili je došlo do promene u celokupnom odnosu sa entitetom u koji je investirano.

Prema MSFI 10, investitor kontroliše entitet u koji je investirano kada je izložen, ili ima prava na, varijabilnim prinosima po osnovu svog učešća u entitetu u koji je investirao i ima sposobnost da utiče na te prinose po osnovu moći koju ima nad entitetom u koji je investirao. Dakle, investitor kontroliše entitet u koji je investirao ako i samo ako investitor ima sve što sledi:

- (a) moć nad entitetom u koji je investirao;
- (b) izloženost, ili prava na varijabilne prinose po osnovu svog učešća u entitetu u koji je investirao; i
- (c) sposobnost da koristi svoju moć nad entitetom u koji je investirao kako bi uticao na iznos prinosa za investitora.

Imajući u vidu zahteve navedenih standarda, a na osnovu interne procene, Banka je utvrdila da je u toku 2024. i 2023. godine stekla kontrolu nad privrednim društvom u koji je investirala, ali da nema obavezu sastavljanja godišnjih konsolidovanih finansijskih izveštaja jer ispunjava sve zahteve MSFI 10.4. i člana 32. Zakona o računovodstvu, s obzirom da je kao obveznik konsolidacije prepoznato najviše matično lice u zemlji – M&V Investments a.d., Beograd.

Koristan vek trajanja nematerijalne imovine i nekretnina, postrojenja i opreme

Određivanje korisnog veka trajanja nematerijalne imovine i nekretnina, postrojenja i opreme se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora.

Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

Sredstva sa pravom korišćenja i obaveze po osnovu lizinga

MSFI 16 „Lizing“ zahteva određene procene koje se odnose, pre svega, na period trajanja ugovora o zakupu i određivanje inkrementalne stope zaduživanja korišćene za vrednovanje obaveza po osnovu lizinga.

Ponovno vrednovanje obaveze za zakup se vrši po nastanku određenih događaja (promena u trajanju lizinga, promena u budućim plaćanjima zakupa usled promene indeksa ili stope koja se koristi za određivanje tih plaćanja). Zakupac priznaje iznos po osnovu ponovnog vrednovanja obaveze za zakup kao korekciju vrednosti imovine sa pravom korišćenja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

6. FINANSIJSKA SREDSTVA I OBAVEZE – RAČUNOVODSTVENA KLASIFIKACIJA I FER VREDNOST

Tabele koje slede sadrže analizu finansijskih instrumenata vrednovanih po fer vrednosti na kraju izveštajnog perioda, po nivoima u hijerarhiji fer vrednosti po kojima se kategorizuje vrednovanje fer vrednosti:

				U hiljadama dinara 31. decembar 2024. Ukupna aktiva/pasiva po fer vrednosti
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	
Aktiva				
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	9,380	9,380
Hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha	4,098,470	-	-	4,098,470
Hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	47,626,724	-	47,626,724
Ukupno aktiva	4,098,470	47,626,724	9,380	51,734,574
Pasiva				
Obaveze po osnovu derivata	-	-	45,773	45,773
Ukupno pasiva	-	-	45,773	45,773

				U hiljadama dinara 31. decembar 2023. Ukupna aktiva/pasiva po fer vrednosti
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	
Aktiva				
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	114,421	114,421
Hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha	1,925,651	-	-	1,925,651
Hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	42,441,681	-	42,441,681
Ukupno aktiva	1,925,651	42,441,681	114,421	44,481,753
Pasiva				
Obaveze po osnovu derivata	-	-	21,556	21,556
Ukupno pasiva	-	-	21,556	21,556

U Nivo 1 raspoređuju se finansijski instrumenti kojima se trguje na berzi, dok Nivo 2 sadrži hartije od vrednosti čija se fer vrednost procenjuje na osnovu interno razvijenih modela koji se baziraju na informacijama sa aukcija na sekundarnom tržištu hartija od vrednosti. Fer vrednost aktive određena cenom za instrumente sličnih karakteristika se raspoređuje u Nivo 3.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

6. FINANSIJSKA SREDSTVA I OBAVEZE – RAČUNOVODSTVENA KLASIFIKACIJA I FER VREDNOST (Nastavak)

Pregled knjigovodstvene vrednosti i fer vrednosti finansijske aktive i pasive koja se ne vrednuje po fer vrednosti dat je u sledećim tabelama:

U hiljadama dinara 31. decembar 2024.					
	Knjigovod- stvena vrednost	Fer vrednost	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Finansijska aktiva					
Dati krediti i plasmani klijentima	236,068,910	238,643,368	-	-	238,643,368
HOV koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	333,094	334,253	-	-	334,253
Finansijska pasiva					
Depoziti i ostale obaveze prema klijentima	339,375,779	341,583,352	-	-	341,583,352

U hiljadama dinara 31. decembar 2023.					
	Knjigovod- stvena vrednost	Fer vrednost	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Finansijska aktiva					
Dati krediti i plasmani klijentima	227,387,789	232,699,694	-	-	232,699,694
HOV koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	454,270	452,132	-	-	452,132
Finansijska pasiva					
Depoziti i ostale obaveze prema klijentima	338,631,966	341,839,388	-	-	341,839,388

Metodologija i pretpostavke koje su korišćene za obračun fer vrednosti za navedena finansijska sredstva i obaveze koja nisu prikazana po fer vrednosti u finansijskim izveštajima su sledeće:

Sredstva čija je fer vrednost približno jednaka knjigovodstvenoj vrednosti

Kod finansijskih sredstava i obaveza koja su visoko likvidna sa kratkoročnim dospećem (do godinu dana) pretpostavlja se da je knjigovodstvena vrednost približno jednaka fer vrednosti. Ova pretpostavka se takođe koristi i kod depozita po viđenju, štednih depozita bez definisanog roka dospeća i svih finansijskih instrumenata koji imaju promenljivu kamatnu stopu.

Finansijski instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom

Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza sa fiksnom kamatnom stopom, koja se vode po amortizovanoj vrednosti procenjuje se poređenjem tržišnih kamatnih stopa u momentu inicijalnog priznavanja sa tekućim tržišnim kamatnim stopama za finansijske instrumente sličnih karakteristika.

Procenjena fer vrednost finansijskih instrumenata sa fiksnom kamatnom stopom se zasniva na diskontovanim novčanim tokovima korišćenjem preovlađujuće kamatne stope na tržištu novca za finansijske instrumente koji imaju slične karakteristike kreditnog rizika i ročnosti.

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća, krediti i depoziti uključuju i deo portfolija sa fiksnom kamatnom stopom što dovodi do razlike između knjigovodstvene i fer vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

7. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA

Prihodi i rashodi od kamata po klasama finansijskih instrumenata prikazani su kako sledi:

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2024.	2023.
Prihodi od kamata		
Kredit i plasmani komitentima	18,882,266	17,653,745
Kredit i depoziti dati bankama	1,158,707	799,505
Depoziti kod Narodne banke Srbije	347,355	524,396
Hartije od vrednosti:		
- repo transakcije	1,735,941	3,258,413
- dinarske obveznice Republike Srbije	1,662,556	1,658,286
- dinarske korporativne obveznice	-	75,615
- devizne obveznice Republike Srbije	220,914	203,600
Kamata po plasmanima u menice	36,700	41,723
Ukupno	24,044,439	24,215,283
Rashodi od kamata		
Obaveze po kreditima od banaka	(404,275)	(364,541)
Obaveze po kreditima od komitenata	(111,933)	(123,390)
Obaveze po depozitima od komitenata	(7,584,381)	(8,233,276)
Obaveze po depozitima od banaka	(731,227)	(470,414)
Po osnovu hartija od vrednosti	(459,640)	(432,807)
Po osnovu lizing obaveza (Napomena 37.1)	(22,666)	(14,650)
Ostali rashodi kamata	(162)	(558)
Ukupno	(9,314,284)	(9,639,636)
Neto prihodi od kamata	14,730,155	14,575,647

8. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2024.	2023.
Prihodi od naknada i provizija		
Naknade po platnim karticama	1,597,604	1,492,557
Naknade za usluge platnog prometa	1,588,092	1,644,682
Naknade po garancijama	824,847	663,943
Realizovane kursne razlike	863,364	593,508
Ostale naknade i provizije	335,970	314,640
Ukupno	5,209,877	4,709,330
Rashodi od naknada i provizija		
Naknade po platnim karticama	(1,312,459)	(987,690)
Naknade za usluge platnog prometa	(194,123)	(213,208)
Realizovane kursne razlike	(191,903)	(71,362)
Ostale naknade i provizije	(42,835)	(27,035)
Ukupno	(1,741,320)	(1,299,295)
Neto prihodi od naknada i provizija	3,468,557	3,410,035

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

9. NETO DOBITAK PO OSNOVU PROMENE FER VREDNOSTI FINANSIJSKIH INSTRUMENATA

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2024.	2023.
Promena fer vrednosti HOV namenjenih trgovanju	16,596	292,971
Promena fer vrednosti investicionih jedinica	110,595	54,968
Promena fer vrednosti derivata	131,571	105,066
Neto dobitak	258,762	453,005

10. NETO DOBITAK PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENATA KOJI SE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2024.	2023.
Gubitak po osnovu prodaje HOV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(222)	(2,791)
Dobitak po osnovu prodaje HOV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	38,401	10,484
Neto dobitak	38,179	7,693

11. NETO RASHOD OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2024.	2023.
Prihodi od kursnih razlika		
Prihodi od kursnih razlika	1,945,633	3,706,098
Prihodi od efekata ugovorene valutne klauzule	283,602	237,129
Ukupno prihodi	2,229,235	3,943,227
Rashodi od kursnih razlika		
Rashodi od kursnih razlika	(2,031,108)	(3,654,152)
Rashodi od efekata ugovorene valutne klauzule	(443,290)	(430,602)
Ukupno rashodi	(2,474,398)	(4,084,754)
Neto rashod od kursnih razlika	(245,163)	(141,527)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

12. NETO RASHOD PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

(a) Knjiženja (na teret)/u korist bilansa uspeha

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2024.	2023.
Rashodi indirektnih otpisa finansijskih sredstava po amortizovanoj vrednosti:		
Gotovina i sredstva kod centralne banke (Napomena 20)	(14,393)	(38,034)
HOV koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti (Napomena 23)	(3,844)	(6,186)
Kredit i potraživanja od banaka (Napomena 24)	(173,944)	(515,409)
Kredit i potraživanja od komitenata (Napomena 25)	(13,555,124)	(13,822,818)
Ostala sredstva (Napomena 33)	(92,504)	(149,565)
	(13,839,809)	(14,532,012)
Rashodi rezervisanja za vanbilansne pozicije (Napomena 36(c))	(258,656)	(450,191)
Rashodi umanjenja vrednosti finansijskih sredstava po fer vrednosti kroz ostali rezultat (Napomena 38(ii))	(13,894)	(38,163)
Rashodi po osnovu otpisa nenaplativih potraživanja:		
Kredit i potraživanja od komitenata	(3,725)	(1,354)
Ostala sredstva	(10,916)	(26,878)
	(14,641)	(28,232)
Gubici po osnovu modifikacije finansijskih instrumenata	(334,199)	(667,966)
Ukupno rashodi	(14,461,199)	(15,716,564)
Prihodi indirektnih otpisa bilansnih pozicija:		
Gotovina i sredstva kod centralne banke (Napomena 20)	16,172	57,045
HOV koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti (Napomena 23)	5,207	14,271
Kredit i potraživanja od banaka (Napomena 24)	264,459	376,063
Kredit i potraživanja od komitenata (Napomena 25)	11,144,712	10,646,891
Ostala sredstva (Napomena 33)	105,336	110,060
	11,535,886	11,204,330
Prihodi od ukidanja rezervisanja po vanbilansnim pozicijama (Napomena 36(c))	216,815	587,680
Prihodi od ukidanja umanjenja vrednosti finansijskih sredstava po fer vrednosti kroz ostali rezultat (Napomena 38(ii))	10,536	145,388
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja:		
Kredit i potraživanja od komitenata	2,135,220	1,452,135
Ostala sredstva	11,893	16,945
	2,147,113	1,469,080
Dobici po osnovu modifikacije finansijskih instrumenata	-	31,047
Ukupno prihodi	13,910,350	13,437,525
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	(550,849)	(2,279,039)

Banka je 31. decembra 2024. godine evidentirala efekat beznačajne modifikacije u ukupnom iznosu od 334,199 hiljada dinara, kao posledicu sprovođenja Odluke Narodne banke Srbije o privremenom ograničenju kamatnih stopa kod ugovora o kreditu zaključenih sa korisnikom – fizičkim licem („Službeni glasnik RS“, br. 102/2024).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

12. NETO RASHOD PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA
KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA (Nastavak)

(b) Kretanje na računima ispravki vrednosti i rezervisanjima za vanbilansne stavke u toku godine

U hiljadama dinara

	Gotovina i sredstva kod centralne banke (Napomena 20)	HOV po amortizo- vanoj vrednosti (Napomena 23.3.)	Plasmani bankama (Napomena 24)	Plasmani komitentima (Napomena 25)	Ostala sredstva (Napomena 33)	Vanbilansna aktiva (Napomena 36(c))	Ukupno
Stanje na dan							
1. januara 2023. godine	28,810	121,625	216,177	5,082,690	141,056	284,074	5,874,432
Povećanje ispravke vrednosti	38,034	6,186	515,409	13,822,818	149,565	450,191	14,982,203
Smanjenje ispravke vrednosti	(57,045)	(14,271)	(376,063)	(10,646,891)	(110,060)	(587,680)	(11,792,010)
Ispravka vrednosti kamate na obezvređene kredite	-	-	-	106,613	-	-	106,613
Otpisi i prestanak priznavanja	-	(66,447)	-	(36,103)	(12,773)	-	(115,323)
Prenos u vanbilansnu evidenciju	-	-	(6,818)	(666,026)	-	-	(672,844)
Kursne razlike	(9)	-	(7,805)	(2,421)	(387)	(237)	(10,859)
Ostalo	-	173	-	46,903	(46,998)	-	78
Stanje na dan							
31. decembra 2023. godine	9,790	47,266	340,900	7,707,583	120,403	146,348	8,372,290
Stanje na dan							
1. januara 2024. godine	9,790	47,266	340,900	7,707,583	120,403	146,348	8,372,290
Povećanje ispravke vrednosti	14,393	3,844	173,944	13,555,124	92,504	258,656	14,098,465
Smanjenje ispravke vrednosti	(16,172)	(5,207)	(264,459)	(11,144,712)	(105,336)	(216,815)	(11,752,701)
Ispravka vrednosti kamate na obezvređene kredite	-	-	-	444,174	-	-	444,174
Otpisi i prestanak priznavanja	-	-	-	(114,828)	(5,196)	-	(120,024)
Prenos u vanbilansnu evidenciju	-	-	-	(2,157,229)	-	-	(2,157,229)
Kursne razlike	(6)	-	(8,905)	685	(234)	(135)	(8,595)
Ostalo	-	-	-	(3)	(14,417)	-	(14,420)
Stanje na dan							
31. decembra 2024. godine	8,005	45,903	241,480	8,290,794	87,724	188,054	8,861,960

13. NETO DOBITAK PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA
KOJI SE VREDNUJU PO AMORTIZOVANOJ VREDNOSTI

U hiljadama dinara
Za godinu koja se završava
31. decembra

	2024.	2023.
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata - prodaja kredita	112,168	121,124
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata – ostali efekti	-	2,107
Neto dobitak	112,168	123,231

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

14. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2024.	2023.
Prihodi od zakupa poslovnog prostora	63,383	47,988
Prihodi po osnovu refundiranih troškova	539,834	393,946
Prihodi od dividendi	1,738,976	74,800
Ostali poslovni prihodi	55,014	7,617
Ukupno	2,397,207	524,351

Prihodi od zakupa poslovnog prostora u iznosu od 63,383 hiljade dinara u 2024. godini (2023. godina: 47,988 hiljada dinara) se u celini odnose na prihode ostvarene po osnovu izdavanja investicionih nekretnina trećim licima (Napomena 30).

Prihodi po osnovu refundiranih troškova u iznosu od 539,834 hiljade dinara u 2024. godini (2023. godina: 393,946 hiljada dinara) se najvećim delom odnose na refundiranje troškova iz poslovanja u iznosu od 404,597 hiljada dinara (2023. godina: 297,779 hiljada dinara).

U 2024. godini prihodi od dividendi u iznosu od 1,738,976 hiljada dinara se odnose na ostvarenu dividendu od Eurobank Direktne a.d., Beograd u iznosu od 1,726,790 hiljada dinara i isplaćena sredstva iz deobne mase Agrobanke a.d., Beograd u stečaju u iznosu od 12,186 hiljada dinara. U 2023. godini prihodi od dividendi su se odnosili na ostvarenu dividendu od Nove Ljubljanske Banke d.d., Ljubljana, Slovenija u iznosu od 73,537 hiljada dinara i Intesa Sanpaolo SPA u iznosu od 1,263 hiljade dinara.

15. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2024.	2023.
Troškovi zarada	2,087,643	1,462,265
Troškovi naknada zarada	285,968	222,421
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada	1,337,100	974,559
Ostali lični rashodi i naknade za privremene poslove	59,853	38,842
Rashodi rezervisanja za naknade zaposlenima (Napomena 36(b))	583,415	3,708
Ukupno	4,353,979	2,701,795

Povećanje rashoda rezervisanja za naknade zaposlenima u 2024. godini se odnosi na rezervisanja za bonuse zaposlenih angažovanih na projektu integracije - pripajanja Eurobank Direktne a.d., Beograd Banci, kao i na bonuse po učinku za 2024. godinu.

16. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2024.	2023.
Nematerijalna ulaganja (Napomena 27)	268,751	333,662
Građevinski objekti (Napomena 28)	6,927	532
Oprema i ostala sredstva (Napomena 28)	283,614	224,769
Sredstva sa pravom korišćenja (Napomena 29)	363,064	421,887
Ukupno	922,356	980,850

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

17. OSTALI PRIHODI

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2024.	2023.
Prihodi od ukidanja rezervisanja za sudske sporove (Napomena 36(a))	41,231	216,556
Dobici od prodaje osnovnih sredstava i sitnog inventara	132,625	54,490
Prihodi od smanjenja obaveza	131,387	124,419
Prihodi od naplaćenih otkupljenih potraživanja	347,377	610,502
Ostali prihodi	90,273	91,915
Prihodi od promene vrednosti nekretnina	794	131,033
Ukupno	743,687	1,228,915

Dobici od prodaje osnovnih sredstava i sitnog inventara ostvareni u 2024. godini u ukupnom iznosu od 132,625 hiljada dinara se odnose na dobitke od prodaje investicionih nekretnina u iznosu od 23,232 hiljade dinara (Napomena 30), dobitke od prodaje opreme u iznosu od 90,664 hiljade dinara, kao i dobitke od prodaje materijalnih vrednosti u iznosu od 18,729 hiljada dinara (Napomena 33(b)).

Dobici od prodaje osnovnih sredstava i sitnog inventara ostvareni u 2023. godini u ukupnom iznosu od 54,490 hiljada dinara najvećim delom su se odnosili na dobitke od prodaje investicionih nekretnina u iznosu od 34,297 hiljada dinara, dobitke od prodaje opreme u iznosu od 13,363 hiljade dinara i građevinskih objekata u iznosu od 3,377 hiljada dinara, kao i dobitke od prodaje materijalnih vrednosti u iznosu od 3,453 hiljade dinara.

18. OSTALI RASHODI

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2024.	2023.
Troškovi materijala	232,032	152,607
Troškovi zakupnine i ostali troškovi iznajmljenog prostora	184,474	191,258
Troškovi PTT i telekomunikacionih usluga	713,129	825,458
Troškovi ostalih usluga	54,778	45,796
Troškovi održavanja imovine	584,351	673,453
Troškovi reklame i propagande	208,428	102,827
Donacije i sponzorstva	135,349	76,696
Troškovi reprezentacije	42,391	52,048
Troškovi revizije i ekspertize	671,144	400,295
Troškovi premija osiguranja	982,468	943,374
Troškovi članarina	5,763	6,114
Troškovi advokata, procenitelja, veštaka	281,278	236,334
Sudske i druge takse i sudski troškovi	47,775	52,906
Troškovi brokera i centralnog registra	12,714	44,364
Troškovi čuvanja imovine	135,658	91,885
Ostali nematerijalni troškovi	525,343	329,074
Troškovi poreza i doprinosa	85,037	105,909
Troškovi koji se refakturišu	21,358	29,684
Rashodi rezervisanja za sudske sporove (Napomena 36(a))	162,295	275,795
Rashodi rezervisanja za restruktuiranje (Napomena 36(d))	278,825	-
Gubici od prodaje materijalne imovine	33,893	333
Ostali rashodi	319,217	321,695
Rashodi od promene vrednosti nekretnina	44,916	256,077
Ukupno	5,762,616	5,213,982

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2024. godine****18. OSTALI RASHODI (Nastavak)**

Rashodi rezervisanja za restruktuiranje u iznosu od 278,825 hiljada dinara se odnose na formirana rezervisanja u skladu sa MRS 37 i Planom optimizacije broja zaposlenih u okviru procesa integracije sa Eurobank Direktnom a.d., Beograd (Napomena 36(d)).

Rashodi od promene vrednosti nekretnina u 2024. godini u iznosu od 44,916 hiljada dinara (2023. godina: 256,077 hiljada dinara) se odnose na knjiženje negativnih efekata procena vrednosti investicionih nekretnina u iznosu od 21,767 hiljada dinara (2023. godina: 193,209 hiljada dinara) (Napomena 30) i obezvređenja materijalnih vrednosti stečenih naplatom potraživanja u iznosu od 23,149 hiljada dinara (2023. godina: negativni efekti procena iznosili su 62,868 hiljada dinara, a pozitivni efekti 5,902 hiljade dinara, odnosno neto obezvređenje od 56,966 hiljada dinara) (Napomena 33(b)).

19. POREZ NA DOBITAK**19.1. Komponente poreza na dobitak**

	U hiljadama dinara	
	2024.	2023.
Porez na dobitak	711,934	639,439
Dobitak/(gubitak) po osnovu odloženih poreza (Napomena 32.2)	(30,571)	194,614
Ukupno poreski rashod	681,363	834,053

19.2. Usaglašavanje poreza na dobitak i dobitka pre oporezivanja

	U hiljadama dinara	
	2024.	2023.
Dobitak pre oporezivanja	9,913,752	9,005,684
Porez obračunat po statutarnoj stopi poreza na dobitak (15%)	1,487,063	1,350,853
Poreski efekti usklađivanja prihoda/rashoda	(304,826)	(12,901)
Poreski efekti neto kapitalnih gubitaka/dobitaka	(1,828)	(2,160)
Poreski efekti prihoda od kamata po dužničkim HOV čiji je izdavalac Republika Srbija	(468,475)	(696,353)
Efekat ostalih privremenih razlika	(30,571)	194,614
Ukupno poreski rashod iskazan u bilansu uspeha	681,363	834,053
Efektivna poreska stopa	6.87%	9.26%

Obračunata obaveza za porez na dobitak po poreskom bilansu za 2024. godinu iznosi 711,934 hiljade dinara i ista je u celosti zatvorena iz uplaćenih akontacija. S obzirom da je iznos obračunate obaveze za porez na dobitak manji od iznosa plaćenih akontacija, Banka je na dan 31. decembra 2024. godine iskazala tekuća poreska sredstva u iznosu od 3,023,477 hiljada dinara (Napomena 31).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

20. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
U dinarima:		
Žiro račun	26,401,631	37,348,299
Gotovina u blagajni	8,987,430	7,502,646
Ostala novčana sredstva	40	40
Aktivna vremenska razgraničenja po osnovu sredstava kod centralne banke	9,030	9,044
	35,398,131	44,860,029
U stranoj valuti:		
Gotovina u blagajni	4,634,302	5,199,111
Devizna obavezna rezerva kod Narodne banke Srbije	26,049,626	24,222,288
	30,683,928	29,421,399
Ukupno	66,082,059	74,281,428
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(8,005)	(9,790)
Stanje na dan	66,074,054	74,271,638
Korekcije gotovine za izveštaj o tokovima gotovine		
Devizni računi kod stranih banaka (Napomena 24)	5,513,110	5,854,935
AVR po osnovu sredstava kod centralne banke	(9,030)	(9,044)
Devizna obavezna rezerva kod Narodne banke Srbije	(26,049,626)	(24,222,288)
	(20,545,546)	(18,376,397)
Gotovina u izveštaju o tokovima gotovine	45,536,513	55,905,031

Promene na računima ispravke vrednosti u toku godine prikazane su kako sledi:

	U hiljadama dinara	
	2024.	2023.
Stanje na dan 1. januara	(9,790)	(28,810)
Ispravke u toku godine (Napomena 12)	(14,393)	(38,034)
Prihodi od ukidanja ispravke vrednosti (Napomena 12)	16,172	57,045
Kursne razlike	6	9
Stanje na dan 31. decembra	(8,005)	(9,790)

Banka u izveštaju o tokovima gotovine iskazuje: gotovinu na žiro računu kod NBS, gotovinu u dinarima i stranoj valuti u blagajnama, sredstva na deviznim računima kod stranih banaka i sredstva na računu kod Centralnog registra hartija od vrednosti.

Dinarsku obaveznu rezervu banke izdvajaju na svoj žiro račun kod Narodne banke Srbije. Obavezna dinarska rezerva predstavlja minimalnu rezervu u dinarima izdvojenu u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije („Službeni glasnik RS“, br. 76/2018 i 77/2023).

Banka je dužna da obračunava i izdvaja dinarsku obaveznu rezervu na iznos prosečnog dnevnog knjigovodstvenog stanja dinarskih obaveza u toku prethodnog kalendarskog meseca po stopi od 7% na obaveze sa ugovorenim ročnošću do dve godine, odnosno do 730 dana i 2% na obaveze sa ugovorenim ročnošću preko dve godine, odnosno preko 730 dana (2023. godina: 7% i 2%).

Dodatno dinarsku obaveznu rezervu čini i 46%, odnosno 38% dinarske protivvrednosti obračunate devizne obavezne rezerve (2023. godina: 46% i 38%).

Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene dinarske obavezne rezerve u visini obračunate dinarske obavezne rezerve.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2024. godine****20. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (Nastavak)**

Obračunata dinarska obavezna rezerva čiji nivo se morao održavati na stanju žiro računa u periodu od 18. decembra 2024. godine do 17. januara 2025. godine iznosila je 30,865,240 hiljada dinara (od 18. decembra 2023. godine do 17. januara 2024. godine iznosila je 29,895,756 hiljada dinara) i bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije.

U skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije, Banka obračunava i izdvaja deviznu obaveznu rezervu na iznos prosečnog dnevnog knjigovodstvenog stanja deviznih obaveza u prethodnom kalendarskom mesecu po stopi od 23% na obaveze sa ugovorenim rokom do dve godine, odnosno do 730 dana, 16% na obaveze sa ugovorenim rokom preko dve godine, odnosno preko 730 dana (2023. godina: 23% i 16%) i po stopi od 100% na iznos prosečnog dnevnog knjigovodstvenog stanja dinarskih obaveza indeksiranih deviznom klauzulom (2023. godina: po stopi od 100%).

Deviznu obaveznu rezervu banke izdvajaju na devizne račune Narodne banke Srbije. Od ukupno obračunate devizne obavezne rezerve 54% (na obaveze do dve godine, odnosno do 730 dana), odnosno 62% (na obaveze preko dve godine, odnosno preko 730 dana) se izdvaja u devizama, a preostalih 46%, odnosno 38% u dinarima na žiro računu.

Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene devizne obavezne rezerve u visini obračunate devizne obavezne rezerve. Obračunata devizna obavezna rezerva za period od 18. decembra 2024. godine do 17. januara 2025. godine iznosila je EUR 226,232 hiljade (od 18. decembra 2023. godine do 17. januara 2024. godine: EUR 206,712 hiljada), i bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije.

21. ZALOŽENA FINANSIJSKA SREDSTVA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Vlasnički instrumenti – akcije Eurobank Direktna a.d., Beograd	6,806,777	20,420,056
Stanje na dan	6,806,777	20,420,056

Zaloga nad akcijama Eurobank Direktne a.d., Beograd uspostavljena je po osnovu Ugovora o zalozi na akcijama koji je Banka zaključila sa Eurobank S.A. Atina, Grčka dana 2. novembra 2023. godine. Zaloga je uspostavljena kao obezbeđenje za obaveze koje Eurobank Direktna a.d., Beograd ima po Ugovoru o kreditu za likvidnost prema Eurobank S.A. Atina, Grčka. Otplata kredita srazmerno smanjuje broj založenih akcija. Po osnovu otplate kredita u 2024. godini iznos založenih akcija je smanjen za 13,613,279 hiljada dinara.

22. POTRAŽIVANJA I OBAVEZE PO OSNOVU DERIVATA**22.1. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU DERIVATA**

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Potraživanja po osnovu derivata - valutni swap	9,380	114,421
Stanje na dan	9,380	114,421

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

22. POTRAŽIVANJA I OBAVEZE PO OSNOVU DERIVATA (Nastavak)

22.2. OBAVEZE PO OSNOVU DERIVATA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Obaveze po osnovu derivata - valutni swap	45,773	21,556
Stanje na dan	45,773	21,556

Finansijska potraživanja i obaveze po osnovu derivata namenjenih trgovanju se u celini odnose na efekat koji je nastao po osnovu fer vrednosti instrumenata čija je nominalna vrednost prikazana u okviru vanbilansnih pozicija (Napomena 39.2).

23. HARTIJE OD VREDNOSTI

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
HOV koje se priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	4,098,470	1,925,651
HOV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	47,626,724	42,441,681
HOV koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	333,094	454,270
Stanje na dan	52,058,288	44,821,602

23.1. Hartije od vrednosti koje se priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
U dinarima:		
HOV namenjene trgovanju - akcije	733,725	724,636
HOV koje se inicijalno priznaju po fer vrednosti	2,281,619	1,201,015
	3,015,344	1,925,651
U stranoj valuti:		
HOV koje se inicijalno priznaju po fer vrednosti	1,083,126	-
	1,083,126	-
Stanje na dan	4,098,470	1,925,651

Ulaganja Banke u hartije od vrednosti namenjene trgovanju u dinarima, koja na dan 31. decembra 2024. godine iznose 733,725 hiljada dinara, u celini se odnose na kupljene akcije privrednog društva Fintel energija a.d., Beograd. Ulaganja Banke u hartije od vrednosti namenjene trgovanju u dinarima u iznosu od 724,636 hiljada dinara na dan 31. decembra 2023. godine odnosila su se na kupljene akcije Fintel energija a.d., Beograd.

Ulaganja Banke u hartije od vrednosti koje se inicijalno priznaju po fer vrednosti - investicione jedinice u dinarima u iznosu 2,281,619 hiljada dinara na dan 31. decembra 2024. godine (31. decembar 2023. godine: 1,201,015 hiljada dinara) odnose se na investicione jedinice Raiffeisen Cash u iznosu od 460,715 hiljada dinara (31. decembar 2023. godine: 442,425 hiljada dinara), Kombank Novčani Fond u iznosu od 457,118 hiljada dinara (31. decembar 2023. godine: 435,976 hiljada dinara) i Intesa Invest Cash u iznosu od 1,363,786 hiljada dinara (31. decembar 2023. godine: 322,614 hiljada dinara).

Ulaganja Banke u hartije od vrednosti koje se inicijalno priznaju po fer vrednosti - investicione jedinice u stranoj valuti na dan 31. decembra 2024. godine iznose 1,083,126 hiljada dinara i u celini se odnose na investicione jedinice Intesa Invest EUR Cash.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

23. HARTIJE OD VREDNOSTI (Nastavak)

23.2. Hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
U dinarima:		
Državne obveznice Republike Srbije	41,309,956	35,604,617
	41,309,956	35,604,617
U stranoj valuti:		
Državne obveznice Republike Srbije	6,316,768	6,837,064
	6,316,768	6,837,064
Stanje na dan	47,626,724	42,441,681

Banka je na dan 31. decembra 2024. godine imala plasmane u dinarske državne obveznice Republike Srbije sa fiksnom kamatnom stopom. Državne obveznice sa fiksnom kamatnom stopom su sa rokovima dospeća od 24 do 144 meseci i sa rasponom prinosa na dan sticanja od 2.07% do 5.85% godišnje (31. decembar 2023. godine: sa rokovima dospeća od 24 do 144 meseci i sa rasponom prinosa od 2.07% do 6.30% godišnje).

Plasmani u državne obveznice Republike Srbije u stranoj valuti na dan 31. decembra 2024. godine i 2023. godine su sa rokovima dospeća od 60 meseci do 180 meseci i sa rasponom prinosa od 1.6% do 5.44% godišnje na dan 31. decembra 2024. godine (31. decembar 2023. godine: raspon prinosa od 1.6% do 5.44% godišnje).

23.3. Hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Menice drugih preduzeća		
- u dinarima	378,997	501,536
	378,997	501,536
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(45,903)	(47,266)
Stanje na dan	333,094	454,270

Promene na računima ispravke vrednosti HOV u toku godine prikazane su kako sledi:

	U hiljadama dinara	
	2024.	2023.
Stanje na dan 1. januara	(47,266)	(121,625)
Ispravke u toku godine (Napomena 12)	(3,844)	(6,186)
Prihodi od ukidanja ispravke vrednosti (Napomena 12)	5,207	14,271
Prodaja, kursne razlike, ostalo	-	66,274
Stanje na dan 31. decembra	(45,903)	(47,266)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

24. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Kredit u dinarima:		
Kredit po repo transakcijama	49,000,000	50,729,410
Kredit po transakcionim računima	19,490	29,792
Kredit za likvidnost i obrtna sredstva	9,480,956	645,873
Investicioni krediti	596	2,245
Ostali krediti	-	347,948
Ostali plasmani	693,669	4,801
Potraživanja za kamatu i naknadu	7,282	44,998
Razgraničeni prihodi od naknada koje su deo efektivne kamatne stope	(3,510)	(5,366)
	59,198,483	51,799,701
Kredit u stranoj valuti:		
Devizni računi kod stranih banaka - nostro	5,513,110	5,854,935
Kredit po repo transakcijama	1,296,584	1,451,871
Kredit za plaćanje uvoza roba i usluga	-	-
Overnight depoziti	12,871,639	2,226,300
Ostali krediti u stranoj valuti	5,850,745	5,858,685
Ostali namenski depoziti	296,161	254,692
Ostali plasmani	973,632	1,017,372
Potraživanja za kamatu i naknadu	12,149	18,719
	26,814,020	16,682,574
Bruto krediti i potraživanja	86,012,503	68,482,275
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(241,480)	(340,900)
Stanje na dan	85,771,023	68,141,375

Promene na računima ispravke vrednosti kredita i potraživanja u toku godine prikazane su kako sledi:

	U hiljadama dinara	
	2024.	2023.
Stanje na dan 1. januara	(340,900)	(216,177)
Ispravke u toku godine (Napomena 12)	(173,944)	(515,409)
Prihodi od ukidanja ispravke vrednosti (Napomena 12)	264,459	376,063
Otpis, kursne razlike i ostale promene	8,905	7,805
Prenos u vanbilansnu evidenciju	-	6,818
Stanje na dan 31. decembra	(241,480)	(340,900)

U toku 2024. godine Banka je plasirala sredstva u dinarske repo transakcije sa Narodnom bankom Srbije po kamatnim stopama u rasponu od 4.50% do 5.59% na godišnjem nivou. U repo poslove sa drugim bankama u toku 2024. godine Banka je plasirala sredstva sa kamatnom stopom od 4.49% do 5.56% na godišnjem nivou.

Sredstva u repo transakcije sa drugim klijentima i u stranoj valuti u toku 2024. godine plasirana su sa kamatnom stopom od 3.5% i 4.5% na godišnjem nivou.

Banka je tokom 2024. godine plasirala dinarska sredstva sa kamatnim stopama od 4.25% do 5.26% godišnje, EUR sa kamatnim stopama od 2.59% do 3.86% godišnje (2023. godina: RSD sredstva od 4.25% do 5.26% godišnje i EUR od 1.50% do 3.95% godišnje).

Ostali plasmani u stranoj valuti na dan 31. decembra 2024. godine u iznosu od 973,632 hiljade dinara (31. decembar 2023. godine: 1,017,372 hiljade dinara) se najvećim delom, u iznosu od 973,632 hiljade dinara (31. decembar 2023. godine: 983,495 hiljada dinara), odnose na stanje obračunskog settlement računa za Mastercard i Visa International.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

25. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Kreditni pravni licima:		
Kreditni po transakcionim računima	1,485,550	1,350,511
Kreditni za obrtna sredstva	49,182,451	45,023,390
Investicioni krediti	113,153,664	106,306,750
Dati depoziti	162	162
Kreditni u stranoj valuti	13,570,374	19,351,045
Plasmani po garancijama i avalima	8,327	45,467
Potraživanja po osnovu faktoringa	7,713,428	6,822,123
Ostali krediti i plasmani	291,318	4,798,808
Potraživanja za kamatu i naknadu	631,567	1,188,769
Razgraničeni prihodi od naknada koje su deo efektivne kamatne stope	(495,067)	(744,458)
	185,541,774	184,142,567
Kreditni stanovništvu:		
Kreditni po transakcionim računima	440,148	515,674
Potrošački krediti	4,071	6,576
Stambeni krediti	22,555,534	18,398,296
Gotovinski krediti	33,110,001	28,924,943
Ostali krediti i plasmani	2,224,286	2,427,644
Potraživanja za kamatu i naknadu	580,105	755,222
Razgraničeni prihodi od naknada koje su deo efektivne kamatne stope	(96,215)	(75,550)
	58,817,930	50,952,805
Bruto krediti i potraživanja	244,359,704	235,095,372
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	<i>(8,290,794)</i>	<i>(7,707,583)</i>
Stanje na dan	236,068,910	227,387,789

Promene na računima ispravke vrednosti kredita i potraživanja od komitenata u toku godine prikazane su kako sledi:

	U hiljadama dinara	
	2024.	2023.
Stanje na dan 1. januara	(7,707,583)	(5,082,690)
Ispravke u toku godine (Napomena 12)	(13,555,124)	(13,822,818)
Prihodi od ukidanja ispravki (Napomena 12)	11,144,712	10,646,891
Ispravka vrednosti kamate na obezvređene kredite	(444,174)	(106,613)
Otpis, kursne razlike	114,143	38,524
Prenos u vanbilansnu evidenciju	2,157,229	666,026
Ostalo	3	(46,903)
Stanje na dan 31. decembra	(8,290,794)	(7,707,583)

Kratkoročni krediti u dinarima odobravani su pravnim licima i preduzetnicima na period do 12 meseci uz pretežnu nominalnu kamatnu stopu u rasponu od 4% do 25% na godišnjem nivou. Kratkoročni krediti indeksirani u stranoj valuti odobravani su pravnim licima sa kamatnom stopom u rasponu od 4% do 6M Euribor + 8.25% na godišnjem nivou.

Dugoročni krediti odobravani su pravnim licima u dinarima po kamatnoj stopi u rasponu od 4% do 25% na godišnjem nivou. Dugoročni krediti u dinarima (indeksirani u stranoj valuti) odobravani su pravnim licima i preduzetnicima, po kamatnoj stopi u rasponu od 4% do 11.5% na godišnjem nivou.

Preduzetnicima se odobravaju plasmani po uslovima koji se primenjuju za pravna lica iz segmenta malih i srednjih preduzeća.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

25. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (Nastavak)

Kratkoročni plasmani u dinarima, odobravani su fizičkim licima uz fiksne nominalne kamratne stope od 6.1% godišnje. Kratkoročni plasmani u dinarima nosiocima registrovanih poljoprivrednih gazdinstava, odobravani su uz nominalnu kamratnu stopu u rasponu od 4.10% do 30% na godišnjem nivou.

Dugoročni plasmani u dinarima odobravani su fizičkim licima uz fiksne nominalne kamratne stope od 6.1% godišnje, odnosno po varijabilnoj kamratnoj stopi od 3M Belibor + 5.28% godišnje. Dugoročni dinarski plasmani indeksirani u stranoj valuti (EUR) odobravani su po varijabilnoj nominalnoj kamratnoj stopi od 6M Euribor + 2.75% na godišnjem nivou, odnosno po fiksnoj nominalnoj kamratnoj stopi od 4.10% godišnje.

Kratkoročni plasmani indeksirani u stranoj valuti registrovanim poljoprivrednim gazdinstvima čiji su nosioci fizička lica, odobravani su po nominalnoj kamratnoj stopi u rasponu od 4.10% do 30% na godišnjem nivou.

Dugoročni plasmani u dinarima registrovanim poljoprivrednim gazdinstvima čiji su nosioci fizička lica odobravani su po nominalnoj fiksnoj kamratnoj stopi od 4.1% na godišnjem nivou.

Dugoročni plasmani u dinarima indeksirani u stranoj valuti, odobravani su nosiocima registrovanih poljoprivrednih gazdinstava po nominalnoj fiksnoj kamratnoj stopi u rasponu od 4.1% do 6M Euribor + 6.45% na godišnjem nivou.

Kod plasmana na bazi namenski oročenog depozita, kamratne stope su formirane uz odgovarajuće kamratne marže u odnosu na kamratne stope na namenski oročeni depozit.

26. INVESTICIJE U PRIDRUŽENA DRUŠTVA I ZAJEDNIČKE PODUHVALE I ZAVISNA DRUŠTVA

26.1. Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate

	31. decembar 2024.	U hiljadama dinara 31. decembar 2023.
Investicije u zajedničke poduhvate	-	150,064
Stanje na dan	-	150,064

Banka je na dan 31. decembra 2023. godine imala investicije u zajedničke poduhvate koje su se u celini odnosile na udeo u privrednom društvu „Super Kartica“ d.o.o., Beograd. Krajem 2024. godine, Banka je prodala svoj udeo u kapitalu „Super Kartica“ d.o.o., Beograd.

26.2. Investicije u zavisna društva

	31. decembar 2024.	U hiljadama dinara 31. decembar 2023.
Učešća u kapitalu:		
- Eurobank Direktne a.d., Beograd	33,053,174	33,053,174
- AIK Leasing d.o.o., Beograd	536,120	-
<i>Minus: Založene akcije</i>	<i>(6,806,777)</i>	<i>(20,420,056)</i>
Stanje na dan	26,782,517	12,633,118

Banka je 2. marta 2023. godine potpisala kupoprodajni sporazum o preuzimanju 100% akcija Eurobank Direktne a.d., Beograd. Dana 2. novembra 2023. godine nakon dobijanja saglasnosti Narodne banke Srbije i drugih nadležnih regulatornih tela, Banka je zvanično postala jedini vlasnik Eurobank Direktne a.d., Beograd u Srbiji. Banka je na deo akcija uspostavila zalogu u korist Eurobank S.A. Atina, Grčka (Napomena 21).

U skladu sa strategijom daljeg rasta i razvoja, Banka je uspešnim zaključenjem kupoprodajne transakcije dana 29. februara 2024. godine postala jedini vlasnik NDM Leasing d.o.o., Beograd, koji je promenio ime u AIK Leasing d.o.o., Beograd.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

27. NEMATERIJALNA IMOVINA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Nabavna vrednost		
Patenti, licence i softver	3,521,137	3,011,782
Nematerijalna ulaganja u pripremi	1,526	150
Ostala nematerijalna prava	163,898	163,898
	3,686,561	3,175,830
 <i>Minus: akumulirana ispravka vrednosti</i>	 (3,026,991)	 (2,758,240)
 Sadašnja vrednost na dan	 659,570	 417,590

Promene na nematerijalnoj imovini u 2023. i 2024. godini prikazane su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara			
	Patenti, licence i softver	Nematerijalna ulaganja u pripremi	Ostala nematerijalna prava	Ukupno
NABAVNA VREDNOST				
1. januar 2023. godine	2,854,204	-	163,898	3,018,102
Nabavke u toku godine	157,578	150	-	157,728
Stanje na dan				
31. decembra 2023. godine	3,011,782	150	163,898	3,175,830
Nabavke u toku godine	494,644	16,237	-	510,881
Otuđenja i rashodovanja	-	(150)	-	(150)
Aktivacija sa pripreme	14,711	(14,711)	-	-
Stanje na dan				
31. decembra 2024. godine	3,521,137	1,526	163,898	3,686,561
 AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI				
1. januar 2023. godine	2,286,945	-	163,898	2,450,843
Amortizacija (Napomena 16)	333,662	-	-	333,662
Ostalo	(26,265)	-	-	(26,265)
Stanje na dan				
31. decembra 2023. godine	2,594,342	-	163,898	2,758,240
Amortizacija (Napomena 16)	268,751	-	-	268,751
Stanje na dan				
31. decembra 2024. godine	2,863,093	-	163,898	3,026,991
 Sadašnja vrednost na dan:				
- 31. decembra 2024. godine	658,044	1,526	-	659,570
 - 31. decembra 2023. godine	417,440	150	-	417,590

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

28. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Nabavna vrednost		
Građevinski objekti	3,306,794	121,150
Oprema	3,162,724	2,797,813
Osnovna sredstva u pripremi	110,600	2,300,164
Ulaganja u tuđe objekte	904,164	632,831
Sredstva sa pravom korišćenja (Napomena 29)	1,824,661	1,582,333
	9,308,943	7,434,291
<i>Minus: akumulirana ispravka vrednosti</i>	<i>(3,458,036)</i>	<i>(3,522,549)</i>
Sadašnja vrednost na dan	5,850,907	3,911,742

Promene na nekretninama i opremi u 2023. i 2024. godini prikazane su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara					
	Građevinski objekti	Oprema i ostala sredstva	Osnovna sredstva u pripremi	Ulaganja u tuđe objekte	Sredstva sa pravom korišćenja	Ukupno
NABAVNA VREDNOST						
1. januar 2023. godine	126,028	2,795,926	1,115,675	601,074	1,667,382	6,306,085
Nabavke u toku godine	8,735	249,311	1,184,489	34,342	598,011	2,074,888
Otuđenja i rashodovanja	(13,613)	(247,424)	-	(2,585)	(683,060)	(946,682)
Stanje na dan						
31. decembra 2023. godine	121,150	2,797,813	2,300,164	632,831	1,582,333	7,434,291
Nabavke u toku godine	532,428	608,182	481,298	331,769	764,816	2,718,493
Otuđenja i rashodovanja	(14,970)	(243,271)	(2,676)	(60,436)	(522,488)	(843,841)
Aktivacija sa pripreme	2,668,186	-	(2,668,186)	-	-	-
Stanje na dan						
31. decembra 2024. godine	3,306,794	3,162,724	110,600	904,164	1,824,661	9,308,943
AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI						
1. januar 2023. godine	13,006	2,161,645	-	505,438	801,685	3,481,774
Amortizacija (Napomena 16)	532	176,392	-	48,377	421,887	647,188
Otuđenja i rashodovanja	(2,923)	(244,482)	-	(1,575)	(356,827)	(605,807)
Ostalo	-	(143)	-	-	(463)	(606)
Stanje na dan						
31. decembra 2023. godine	10,615	2,093,412	-	552,240	866,282	3,522,549
Amortizacija (Napomena 16)	6,927	235,440	-	48,174	363,064	653,605
Otuđenja i rashodovanja	-	(199,741)	-	(57,691)	(460,686)	(718,118)
Stanje na dan						
31. decembra 2024. godine	17,542	2,129,111	-	542,723	768,660	3,458,036
Sadašnja vrednost na dan:						
- 31. decembra 2024. godine	3,289,252	1,033,613	110,600	361,441	1,056,001	5,850,907
- 31. decembra 2023. godine	110,535	704,401	2,300,164	80,591	716,051	3,911,742

Banka nema građevinske objekte pod hipotekom radi obezbeđenja otplate kredita.

Saglasno zahtevima MRS 36 „Umanjenje vrednosti imovine“, na dan 31. decembra 2024. godine izvršena je procena građevinskih objekata od strane ovlašćenog procenitelja, po osnovu koje Banka nije imala obezvređenje.

Na dan 31. decembra 2024. godine Banka za tri nepokretnosti klasifikovane kao građevinski objekti, sadašnje vrednosti od 101,239 hiljada dinara, nema izvode iz listova nepokretnosti. Rukovodstvo Banke preduzima neophodne mere radi pribavljanja vlasničkih listova.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

29. SREDSTVA SA PRAVOM KORIŠĆENJA

29.1. Struktura sredstava sa pravom korišćenja

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Poslovni prostor	982,328	612,028
Parking mesta i automobili	26,354	-
Poslovni prostor bankomati	47,319	104,023
Sadašnja vrednost na dan	1,056,001	716,051

29.2. Promene na sredstvima sa pravom korišćenja u 2023. i 2024. godini

	U hiljadama dinara			
	Poslovni prostor	Parking mesta i automobili	Poslovni prostor bankomati	Ukupno
BRUTO KNJIGOVODSTVENA VREDNOST				
1. januar 2023. godine	1,436,885	38,464	192,033	1,667,382
Nova sredstva u toku godine	511,121	-	86,890	598,011
Ugovori koji više nisu aktivni	(550,935)	(38,464)	(93,661)	(683,060)
Stanje na dan 31. decembra 2023. godine	1,397,071	-	185,262	1,582,333
Nova sredstva u toku godine	731,110	27,445	6,261	764,816
Ugovori koji više nisu aktivni	(486,657)	-	(35,831)	(522,488)
Stanje na dan 31. decembar 2024. godine	1,641,524	27,445	155,692	1,824,661
AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI				
1. januar 2023. godine	730,654	32,875	38,156	801,685
Amortizacija (Napomena 16)	326,066	-	95,821	421,887
Ugovori koji više nisu aktivni	(271,214)	(32,875)	(52,738)	(356,827)
Ostalo	(463)	-	-	(463)
Stanje na dan 31. decembra 2023. godine	785,043	-	81,239	866,282
Amortizacija (Napomena 16)	323,692	1,091	38,281	363,064
Ugovori koji više nisu aktivni	(449,539)	-	(11,147)	(460,686)
Stanje na dan 31. decembar 2024. godine	659,196	1,091	108,373	768,660
Sadašnja vrednost na dan:				
- 31. decembra 2024. godine	982,328	26,354	47,319	1,056,001
- 31. decembra 2023. godine	612,028	-	104,023	716,051

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

30. INVESTICIONE NEKRETNINE

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Investicione nekretnine	1,093,373	1,733,280
Stanje na dan	1,093,373	1,733,280

Promene na investicionim nekretninama u 2023. i 2024. godini prikazane su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara
Stanje na dan	
1. januara 2023. godine	2,179,371
Prodaja u toku godine	(378,013)
Promena vrednosti imovine	(68,078)
Stanje na dan	
31. decembra 2023. godine	1,733,280
Prodaja u toku godine	(618,934)
Promena vrednosti imovine	(20,973)
Stanje na dan	
31. decembra 2024. godine	1,093,373

U toku 2024. godine Banka je prodala sedam objekata klasifikovanih kao investicione nekretnine, ukupne sadašnje vrednosti u iznosu od 618,934 hiljade dinara i po tom osnovu ostvarila ukupan dobitak od prodaje u iznosu od 23,232 hiljade dinara (Napomena 17) i ukupan gubitak od prodaje u iznosu od 13,018 hiljada dinara.

Ukupna sadašnja vrednost prodatih investicionih nekretnina u iznosu od 618,934 hiljade dinara najvećim delom se odnosi na sledeće investicione nekretnine:

- Poslovni kompleks u Nišu, ulica Bulevar 12. februar 161 (Impex-promet), sadašnje vrednosti 410,108 hiljada dinara;
- Građevinsko zemljište u Pećincima (Šimanovci) površine 48,413m² sadašnje vrednosti od 147,491 hiljadu dinara; i
- Poslovni kompleks u Čupriji, ulica Cara Lazara 91, sadašnje vrednosti od 48,041 hiljadu dinara.

Prihodi koje je Banka ostvarila po osnovu izdavanja investicionih nekretnina u zakup u toku 2024. godine iznose 63,383 hiljade dinara (Napomena 14).

U skladu sa MSFI 13, Banka utvrđuje fer vrednost investicionih nekretnina angažovanjem eksternih, ovlašćenih procenitelja. Procene fer vrednosti od strane eksternih, ovlašćenih procenitelja se rade jednom godišnje za svaku investicionu nekretninu posebno. Za utvrđivanje fer vrednosti nezavisni procenitelji razmatraju sve 3 metode dopuštene standardom: metod uporedivih tržišnih transakcija, metod kapitalizacije prinosa ili metod zamene troškova, a konačno korišćena metoda zavisi od toga koja najviše odgovara proceni svake nekretnine ponaosob. Dodatno, procenjena fer vrednost bi se uvećala/(smanjila) ako bi cene nekretnina na lokalnom tržištu porasle/(pale). Imajući u vidu da utvrđene fer vrednosti investicionih nekretnina za 2024. godinu predstavljaju kombinaciju navedenih metoda, sa aspekta hijerarhije fer vrednosti one se svrstavaju u Nivo 2.

Na osnovu procena vrednosti ovlašćenog procenitelja, Banka je u 2024. godini izvršila obezvređenje investicionih nekretnina u ukupnom neto iznosu od 20,973 hiljade dinara. Od toga, pozitivni efekti procena iznose 794 hiljade dinara (Napomena 17), a negativni efekti procena iznose 21,767 hiljada dinara (Napomena 18).

Na dan 31. decembra 2024. godine, Banka za četiri objekta koji su klasifikovani kao investicione nekretnine sadašnje vrednosti od 19,190 hiljada dinara nema izvode iz listova nepokretnosti. Rukovodstvo Banke preduzima neophodne mere radi pribavljanja vlasničkih listova.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

31. TEKUĆA PORESKA SREDSTVA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Tekuća poreska sredstva	3,023,477	2,220,054
Stanje na dan	3,023,477	2,220,054

Obračunata obaveza za porez na dobitak po poreskom bilansu za 2024. godinu iznosi 711,934 hiljade dinara i ista je u celosti zatvorena iz uplaćenih akontacija (Napomena 19.2).

32. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA, NETO

32.1. Stanja na računima odloženih poreskih sredstava i obaveza

	U hiljadama dinara		
	2024.		
	Poreska sredstva	Poreske obaveze	Neto poreski efekat – odložena sredstva
Građevinski objekti i oprema	-	(69,812)	(69,812)
Obezvređenje imovine	389,702	-	389,702
Rezervisanja za sudske sporove	71,263	-	71,263
Rezervisanja za troškove restrukturiranja	41,824	-	41,824
HOV po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	(55,073)	(55,073)
Aktuarski gubici	1,974	-	1,974
Stanje na dan 31. decembra 2024. godine	504,763	(124,885)	379,878

	U hiljadama dinara		
	2023.		
	Poreska sredstva	Poreske obaveze	Neto poreski efekat – odložena sredstva
Građevinski objekti i oprema	-	(69,848)	(69,848)
Obezvređenje imovine	472,254	-	472,254
HOV po fer vrednosti kroz ostali rezultat	156,287	-	156,287
Aktuarski gubici	811	-	811
Stanje na dan 31. decembra 2023. godine	629,352	(69,848)	559,504

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

32. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA, NETO (Nastavak)

32.2. Promene na računima neto odloženih poreskih sredstava u 2024. i u 2023. godini

	U hiljadama dinara			
	Stanje na dan 1. januara	Iskazano u okviru bilansa uspeha	Iskazano u okviru kapitala	Ukupno
2024. godina				
Građevinski objekti i oprema	(69,848)	36	-	(69,812)
Obezvredjenje imovine	472,254	(82,552)	-	389,702
Rezervisanja za sudske sporove	-	71,263	-	71,263
Rezervisanja za troškove restruktuiranja	-	41,824	-	41,824
Nerealizovani dobici/(gubici) po osnovu HOV po fer vrednosti kroz ostali rezultat (Napomena 38(ii))	156,287	-	(211,360)	(55,073)
Aktuarski gubici (Napomena 38(iii))	811	-	1,163	1,974
Stanje na dan 31. decembra 2024. godine	559,504	30,571	(210,197)	379,878
2023. godina				
Građevinski objekti i oprema	126,333	(196,181)	-	(69,848)
Obezvredjenje imovine	470,687	1,567	-	472,254
Nerealizovani dobici/(gubici) po osnovu HOV po fer vrednosti kroz ostali rezultat (Napomena 38(ii))	438,588	-	(282,301)	156,287
Aktuarski gubici (Napomena 38(iii))	(46)	-	857	811
Stanje na dan 31. decembra 2023. godine	1,035,562	(194,614)	(281,444)	559,504

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

33. OSTALA SREDSTVA

	31. decembar 2024.	U hiljadama dinara 31. decembar 2023.
Ostala potraživanja u dinarima:		
Potraživanja za naknadu po osnovu ostalih sredstava	68,930	73,294
Potraživanja po osnovu avansa datih za obrtna sredstva	147,220	124,037
Potraživanja po osnovu avansa datih za trajna ulaganja	82,920	533,734
Ostala potraživanja iz poslovanja	292,235	201,777
Potraživanja u obračunu	526,881	151,901
	1,118,186	1,084,743
Ostala potraživanja u stranoj valuti:		
Potraživanja za naknadu po osnovu ostalih sredstava	360	7,188
Potraživanja po osnovu avansa datih za obrtna sredstva	27,061	26,922
Ostala potraživanja iz poslovanja u stranoj valuti	104,654	56,925
	132,075	91,035
Ostale investicije:		
Učešća u kapitalu (a)	2,030,764	35,399
	2,030,764	35,399
Aktivna vremenska razgraničenja:		
Razgraničeni rashodi kamata	5,551	12,880
Razgraničeni ostali troškovi	51,124	77,279
	56,675	90,159
Zalihe:		
Ostale zalihe	981	980
Materijalne vrednosti stečene naplatom potraživanja (b)	437,589	727,549
	438,570	728,529
Bruto ostala potraživanja	3,776,270	2,029,865
Minus: Ispravka vrednosti		
Ostala potraživanja u dinarima	(77,700)	(83,524)
Ostala potraživanja u stranoj valuti	(9,974)	(12,043)
Učešća u kapitalu	-	(24,243)
Aktivna vremenska razgraničenja	(50)	(593)
	(87,724)	(120,403)
Stanje na dan	3,688,546	1,909,462

Promene na računima ispravke vrednosti ostalih sredstava u toku godine prikazane su kako sledi:

	2024.	U hiljadama dinara 2023.
Stanje na dan 1. januara	(120,403)	(141,056)
Ispravke u toku godine (Napomena 12)	(92,504)	(149,565)
Prihodi od ukidanja ispravke vrednosti (Napomena 12)	105,336	110,060
Otpis, kursne razlike	5,430	13,160
Ostalo	14,417*	46,998
Stanje na dan 31. decembra	(87,724)	(120,403)

* Ukidanje ispravke po osnovu obezvređenja učešća i evidentiranje na osnovnoj grupi konta

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

33. OSTALA SREDSTVA (Nastavak)

(a) Na dan 31. decembra 2024. i 2023. godine, Banka ima učešća u kapitalu sledećih pravnih lica:

	31. decembar 2024.	U hiljadama dinara 31. decembar 2023.
Učešća u kapitalu do 10%:		
Addiko Bank AG, Beč	2,022,240	-
Univerzal banka a.d., Beograd - u stečaju	14,381	14,381
PB Agrobanka a.d., Beograd - u stečaju	-	9,825
Ikarbus a.d., Beograd	3,819	3,819
Yu trade Železnik d.o.o., Beograd - u stečaju	3,171	3,171
AMS osiguranje a.d.o., Beograd	2,030	1,610
Politika a.d., Beograd	1,085	965
Ostala učešća	1,626	1,628
Obezbvredjenje	(17,588)	-
	2,030,764	35,399
 <i>Minus: Ispravka vrednosti učešća</i>	 -	 (24,243)
Stanje na dan	2,030,764	11,156

Banka je 8. novembra 2024. godine stekla akcije Addiko Bank AG, Beč u ukupnom iznosu od 17,545 hiljada EUR, odnosno 4.5% učešća u kapitalu ove banke.

Početkom 2024. godine, prenosom novčanih sredstava iz viška deobne (stečajne) mase, učešće u kapitalu Agrobanke a.d., Beograd - u stečaju je naplaćeno u celosti, dok je razlika iznad iznosa učešća priznata kao prihod od dividende (Napomena 14).

Obezbvredjenje u iznosu od 17,588 hiljada dinara na dan 31. decembra 2024. godine se najvećim delom odnosi na obezbvredjenje učešća u kapitalu Univerzal banke a.d., Beograd - u stečaju u iznosu od 14,381 hiljadu dinara i Yu trade Železnik d.o.o., Beograd - u stečaju u iznosu od 3,171 hiljadu dinara.

(b) Materijalne vrednosti stečene naplatom potraživanja čine:

	31. decembar 2024.	U hiljadama dinara 31. decembar 2023.
Građevinski objekti	430,172	720,132
Oprema	7,417	7,417
Stanje na dan	437,589	727,549

Promene na materijalnim vrednostima stečenim naplatom potraživanja prikazane su kako sledi:

	2024.	U hiljadama dinara 2023.
Stanje na dan 1. januara	727,549	780,780
Stečena imovina u toku godine	5,191	12,414
Prodaja	(272,002)	(8,679)
Obezbvredjenje (Napomena 18)	(23,149)	(56,966)
Stanje na dan 31. decembra	437,589	727,549

Na osnovu izveštaja nezavisnog procenitelja u 2024. godini, materijalne vrednosti stečene naplatom potraživanja obezbvredene su na teret bilansa uspeha tekućeg izveštajnog perioda u iznosu od 23,149 hiljada dinara.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

33. OSTALA SREDSTVA (Nastavak)

(b) Materijalne vrednosti stečene naplatom potraživanja (Nastavak)

U toku 2024. godine Banka je prodala petnaest materijalnih vrednosti stečenih naplatom potraživanja ukupne sadašnje vrednosti u iznosu od 272,002 hiljade dinara, od kojih se najveći deo odnosi na:

- Poslovni kompleks u Indiji, ulica Cara Dušana, sadašnje vrednosti od 95,848 hiljada dinara;
- Njivu šeste klase u Šimanovcima, opština Pečinci, površine 3ha10a10m, sadašnje vrednosti od 56,241 hiljadu dinara; i
- Objekat tekstilne industrije u Apatinu, ulica Juke Kolaka 30, sadašnje vrednosti od 50,853 hiljade dinara.

Prodajom navedenih materijalnih vrednosti Banka je u 2024. godini ostvarila dobitak u iznosu od 18,729 hiljada dinara (Napomena 17), dok je gubitak iznosio 18,201 hiljadu dinara.

U toku 2024. godine Banka je stekla četiri materijalne vrednosti od kojih je najveća porodična stambena zgrada u Loznici, na adresi Vojvode Stepe 50, površine 54m², sadašnje vrednosti od 4,473 hiljade dinara. Rukovodstvo Banke preduzima sve neophodne mere radi prodaje stečenih sredstava.

Na dan 31. decembra 2024. godine, Banka za dva objekata koji su klasifikovani kao materijalne vrednosti stečene naplatom potraživanja neotpisane vrednosti u iznosu od 18,702 hiljade dinara nema izvode iz listova nepokretnosti. Rukovodstvo Banke preduzima neophodne mere radi pribavljanja vlasničkih listova.

34. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANSI

	31. decembar 2024.	U hiljadama dinara 31. decembar 2023.
Transakcioni depoziti	2,676,608	3,023,127
Opozivi depoziti	426,159	247,315
Namenski depoziti	981,147	76,270
Ostali depoziti	21,319,541	9,226,881
Depoziti i krediti koji dospevaju u roku od jednog dana	2,340,298	-
Primljeni krediti	15,211,937	5,858,685
Ostale finansijske obaveze	19,109	308,156
Obaveze po osnovu kamata, razgraničenih kamata i naknada	355,475	165,081
Stanje na dan	43,330,274	18,905,515

U toku 2024. godine Banka je plaćala kamatu na primljena sredstava od banaka koja dospevaju u roku od jednog dana, u domaćoj valuti, u rasponu od 4.5% do 5.25% na godišnjem nivou (2023. godina: 3.90% do 5.25% na godišnjem nivou). Banka je tokom 2024. godine na pozajmljena dinarska sredstva na rokove duže od jednog dana plaćala kamatu od 4.50% na godišnjem nivou (2023. godina: 5.50% godišnje). Na pozajmljena sredstva u EUR je ugovorena kamatna stopa u rasponu od 2.15% do 3.60% godišnje.

Banka na dan 31. decembra 2024. godine ima primljene kredite od sledećih finansijskih institucija:

- Međunarodne finansijske korporacije (IFC) u ukupnom iznosu od 4,680,596 hiljada dinara, koji dospeva do 2028. godine.
- Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u ukupnom iznosu od 5,850,745 hiljada dinara, koji dospeva do 2029. godine.
- Evropskog fonda za jugoistočnu Evropu (EFSE) u ukupnom iznosu od 3,510,447 hiljada dinara, koji dospeva do 2028. godine.
- Fond za zeleni rast (GGF) u ukupnom iznosu od 1,170,149 hiljada dinara, koji dospeva do 2029. godine.

Tokom 2024. godine na primljena dinarska sredstva finansijskih institucija Banka je plaćala kamatu od 3.70% do 6.55% godišnje za ročnosti do 1 godine (2023. godina: 5.95% do 7.30% godišnje). Na sredstva finansijskih institucija u stranoj valuti (EUR), tokom 2024. godine Banka je plaćala kamatu od 2.60% do 4.75% godišnje za ročnost do 1 godine (2023. godina: 2.50% do 4.75% godišnje).

Banka je na dan 31. decembra 2024. godine usaglašena sa ugovorenim kovenantama za kredite primljene od Međunarodne finansijske korporacije (IFC) i Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

35. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Pravna lica		
Transakcioni depoziti	64,522,022	69,077,111
Opozivi depoziti	3,118,311	3,507,285
Depoziti po osnovu datih kredita	12,290,315	15,160,905
Namenski depoziti	4,699,533	1,663,851
Ostali depoziti	74,552,791	73,100,986
Depoziti i krediti koji dospevaju u roku od jednog dana (<i>overnight</i>)	2,023,825	3,526,594
Primljeni krediti	1,123,308	1,438,275
Ostale finansijske obaveze	339,714	172,945
Obaveze po osnovu kamata, razgraničenih kamata i naknada	480,653	963,898
	163,150,472	168,611,850
Stanovništvo		
Transakcioni depoziti	45,849,449	40,553,999
Štedni depoziti	125,762,304	124,783,541
Depoziti po osnovu datih kredita	1,746,795	2,132,902
Namenski depoziti	125,955	145,146
Ostali depoziti	815,402	719,509
Ostale finansijske obaveze	100,440	86,393
Obaveze po osnovu kamata, razgraničenih kamata i naknada	1,824,962	1,598,626
	176,225,307	170,020,116
Stanje na dan	339,375,779	338,631,966

Na transakcione dinarske depozite privrede i javnog sektora Banka je plaćala kamatnu stopu koja je iznosila između REF – 3.25% i REF – 4.30% na godišnjem nivou. Na transakcione devizne depozite privrede i javnog sektora Banka je plaćala kamatnu stopu na EUR od 0% do 1% godišnje, a na USD od 0% do 0.7% na godišnjem nivou.

Dinarski depoziti privrede i javnog sektora oročavani su po kamatnoj stopi koja se kretala na godišnjem nivou od REF – 2.60% do REF + 0.35%. Rok na koji su depoziti oročavani bio je od 1 dana do preko godinu dana. Devizni depoziti privrede i javnog sektora u valuti EUR oročavani su po kamatnoj stopi koja se kretala na godišnjem nivou od 2.10% do 4.30%. Rok na koji su depoziti oročavani bio je od 1 dana do preko godinu dana.

Banka je na dan 31. decembra 2024. godine imala primljena sredstva od Evropske investicione banke (EIB) i Fonda revolving kredita u iznosu od 1,123 miliona dinara. Primljeni krediti od Evropske investicione banke preko Vlade Republike Srbije odnose se na APEX kredite zaključene sa Narodnom bankom Srbije, koji dospevaju 2031. godine, dok krediti od strane Fonda revolving kredita dospevaju do 2026. godine.

Transakcioni depoziti stanovništva u dinarima i stranoj valuti su nekamatonosni. Nominalna kamatna stopa na štednju po viđenju stanovništva iznosila je 0.01% godišnje.

Nominalna kamatna stopa na standardnu oročenu štednju u valuti EUR do godinu dana kretala se u rasponu od 0.50% do 3.50% godišnje, u rasponu od 0.05% do 0.10% godišnje za CHF valutu i u rasponu od 0.55% do 1.20% godišnje za USD valutu. Nominalna kamatna stopa na standardnu oročenu štednju u valuti EUR preko godinu dana (na rokove preko 12 meseci, a do 36 meseci) kretala se u rasponu od 2.75% do 3.25% godišnje, dok se na standardnu oročenu štednju u valuti USD preko godinu dana (na rokove preko 12 meseci, a do 36 meseci) kretala u rasponu od 1.05% do 1.30% godišnje.

Nominalna kamatna stopa na standardnu oročenu štednju u dinarima do godinu dana kretala se u rasponu od 2.25% do 5.00% na godišnjem nivou. Nominalna kamatna stopa na standardnu oročenu štednju u dinarima preko godinu dana (na rokove preko 12 meseci, a do 36 meseci) iznosila je od 4.50% do 4.70% na godišnjem nivou.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

35. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA (Nastavak)

Promene u obavezama po osnovu *aktivnosti finansiranja*, odnosno u primljenim kreditima od banaka i drugih finansijskih organizacija (Napomena 34) i drugih komitenata u *izveštaju o tokovima gotovine*, prikazane su u narednoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	2024.	2023.
Stanje na dan 1. januara	7,296,960	6,491,942
Prilivi po osnovu uzetih kredita	30,181,444	5,868,880
Izmirenje obaveza po osnovu kredita	(21,135,175)	(5,051,017)
Neto efekat kursnih razlika	(7,984)	(12,845)
Stanje na dan 31. decembra	16,335,245	7,296,960

36. REZERVISANJA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Rezervisanja za sudske sporove (a)	475,085	604,246
Rezervisanja za primanja zaposlenih (b)	523,220	82,959
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivni (c)	188,054	146,348
Ostala rezervisanja (d)	278,825	-
Stanje na dan	1,465,184	833,553

(a) Promene na rezervisanjima za sudske sporove u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	2024.	2023.
Stanje na dan 1. januara	604,246	852,303
Nova rezervisanja (Napomena 18)	162,295	275,795
Ukidanje rezervisanja (Napomena 17)	(41,231)	(216,556)
Iskorišćena rezervisanja	(250,225)	(307,296)
Stanje na dan 31. decembra	475,085	604,246

(b) Promene na rezervisanjima za primanja zaposlenih (otpremnine, jubilarne nagrade i ostale naknade) u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	2024.	2023.
Stanje na dan 1. januara	82,959	173,826
Nova rezervisanja (Napomena 15)	583,415	3,708
Aktuarski gubici (Napomena 38(iii))	7,754	5,718
Iskorišćena rezervisanja	(150,908)	(100,293)
Stanje na dan 31. decembra	523,220	82,959

Glavne aktuarske pretpostavke upotrebljene u obračunu rezervisanja za otpremnine:

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Diskontna stopa	7.0%	7.0%
Stopa rasta zarade	6.0%	7.5%
Fluktuacija zaposlenih	10%	11%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

36. REZERVISANJA (Nastavak)

(c) Promene na rezervisanjima za gubitke po vanbilansnoj aktivni u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	2024.	2023.
Stanje na dan 1. januara	146,348	284,074
Nova rezervisanja (Napomena 12)	258,656	450,191
Ukidanje rezervisanja (Napomena 12)	(216,815)	(587,680)
Kursne razlike	(135)	(237)
Stanje na dan 31. decembra	188,054	146,348

(d) Promene na ostalim rezervisanjima u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	2024.	2023.
Stanje na dan 1. januara	-	-
Nova rezervisanja (Napomena 18)	278,825	-
Stanje na dan 31. decembra	278,825	-

Ostala rezervisanja za restruktuiranje u iznosu od 278,825 hiljada dinara formirana su u skladu sa MRS 37 i Planom optimizacije broja zaposlenih u okviru procesa integracije sa Eurobank Direktnom a.d., Beograd.

37. OSTALE OBAVEZE

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Ostale obaveze:		
Obaveze prema dobavljačima	325,412	176,829
Obaveze po osnovu primljenih avansa	19,522	21,411
Obaveze po osnovu lizinga (Napomena 37.1)	1,075,648	725,182
Obaveze po osnovu aktiviranih garancija i avala	258	244
Obaveze iz dobitka	58,771	122,237
Obaveze po primljenim sredstvima po poslovima u ime i za račun komitenata	14,182	13,938
Ostale obaveze iz poslovnih odnosa	1,225,013	1,218,734
Obaveze u obračunu	1,553,123	835,378
Prolazni i privremeni računi	7,062	7,224
Obaveze prema zaposlenima	2,201	62
Ostale obaveze u stranoj valuti	712,774	567,533
	4,993,966	3,688,772
Obaveze za poreze:		
Obaveze za porez na dodatu vrednost	115,991	51,138
Obaveze za druge poreze i doprinose	11,711	12,443
	127,702	63,581
Pasivna vremenska razgraničenja:		
Razgraničene obaveze za ostale obračunate rashode	472,300	383,828
Unapred naplaćeni prihodi	56,987	178,308
Razgraničeni ostali prihodi	319,434	157,191
	848,721	719,327
Stanje na dan	5,970,389	4,471,680

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

37. OSTALE OBAVEZE (Nastavak)

37.1. Obaveze po osnovu lizinga

Ročna struktura obaveza po osnovu lizinga prikazana je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Dospeće:		
- do 1 godine	321,950	255,062
- do 2 godine	251,605	169,981
- do 3 godine	198,872	118,616
- do 4 godine	179,042	73,549
- do 5 godine	116,794	56,014
- preko 5 godina	7,385	51,960
Ukupno	1,075,648	725,182

Ročna struktura *nediskontovanih* – očekivanih novčanih odliva za obaveze po osnovu lizinga (uključujući odlive po osnovu kamata) prikazana je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Dospeće:		
- do 1 godine	339,675	344,739
- do 2 godine	306,509	195,039
- do 3 godine	245,489	141,090
- do 4 godine	214,356	68,344
- do 5 godine	126,600	39,198
- preko 5 godina	12,089	19,558
Ukupno	1,244,718	807,968

Struktura ukupnih plaćanja, odnosno odliva po osnovu lizinga koji su prikazani u izveštaju o tokovima gotovine u 2024. i 2023. godini data je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	2024.	2023.
Fiksna plaćanja	217,492	388,191
Varijabilna plaćanja	152,348	21,886
Ukupno	369,840	410,077

Varijabilna plaćanja koja se uključuju u vrednost lizing obaveza su plaćanja koja zavise od indeksa. Od ukupnih odliva u iznosu od 369,840 hiljada dinara u 2024. godini (2023. godina: 410,077 hiljada dinara), na plaćanja glavnice se odnosi 347,174 hiljade dinara (2023. godina: 395,427 hiljada dinara), što je prikazano u okviru tokova gotovine iz aktivnosti finansiranja, dok se na plaćanje kamate odnosi 22,666 hiljada dinara (2023. godina: 14,650 hiljada dinara), što je prikazano u okviru tokova gotovine iz poslovnih aktivnosti u izveštaju o tokovima gotovine.

Struktura rashoda po osnovu zakupa u 2024. i 2023. godini prikazana je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	2024.	2023.
Rashodi kamata po osnovu lizing obaveza (Napomena 7)	(22,666)	(14,650)
Troškovi amortizacije sredstava sa pravom korišćenja (Napomena 16)	(363,064)	(421,887)
Troškovi zakupnina (Napomena 18)	(184,474)	(191,258)
Ukupno	(570,204)	(627,795)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

38. KAPITAL

Struktura kapitala

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Akcijski kapital:		
Obične akcije	19,349,169	19,349,169
Prioritetne akcije	2,442,512	2,442,512
	21,791,681	21,791,681
Emisiona premija	14,196,293	14,196,293
	35,987,974	35,987,974
Rezerve:		
Rezerve iz dobitka i ostale rezerve	13,953,877	13,953,877
Gubici po osnovu promene vrednosti vlasničkih instrumenata	(32,842)	(4,797)
Dobici/(gubici) po osnovu promene vrednosti dužničkih instrumenata	344,925	(880,829)
Aktuarski gubici po osnovu planova definisanih primanja	(11,189)	(4,598)
	14,254,771	13,063,653
Dobitak	47,842,093	46,781,335
Stanje na dan	98,084,838	95,832,962

(i) Akcijski kapital

Struktura akcionara

Struktura akcionara Banke na dan 31. decembra 2024. i 2023. godine sa učešćem preko 1% prikazana je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara			
	31. decembar 2024.		31. decembar 2023.	
	Ukupan akcijski kapital	% učešća	Upravljački kapital	% učešća
M&V Investments a.d., Beograd	21,538,713	98.84	19,349,169	100.00
BDD M&V Investments – 80200ZMVI0008	252,968	1.16	-	-
Ukupno	21,791,681	100.00	19,349,169	100.00
	31. decembar 2023.		31. decembar 2023.	
	Ukupan akcijski kapital	% učešća	Upravljački kapital	% učešća
M&V Investments a.d., Beograd	21,313,092	97.80	19,349,169	100.00
BDD M&V Investments – 80200ZMVI0008	252,968	1.16	-	-
BDD M&V Investments - 80200ZMVI0011	225,621	1.04	-	-
Ukupno	21,791,681	100.00	19,349,169	100.00

Ukupan broj upisanih i uplaćenih akcija Banke na dan 31. decembra 2024. godine iznosi 10,424,447 akcija, od čega: 9,256,027 običnih akcija i 1,168,420 prioritetnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 2,090.44 dinara (31. decembar 2023. godine: 9,256,027 običnih akcija i 1,168,420 prioritetnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 2,090.44 dinara).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

38. KAPITAL (Nastavak)

(i) Akcijski kapital (Nastavak)

Dana 17. oktobra 2024. godine došlo je do promene u strukturi kapitala Banke. M&V Investments a.d., Beograd je postao vlasnik akcija sa zbirnog računa (80200ZMVI0011), čime je svoje učešće u ukupnim akcijama Banke povećao sa 97.80% na 98.84%.

Na osnovu Odluke Skupštine Banke broj 05-LXXIII/2024, od 15. marta 2024. godine, o raspoređivanju ostvarene dobiti Banke po finansijskom izveštaju za 2023. godinu, dobitak u ukupnom iznosu od 8,171,631,320.14 dinara opredeljena je za isplatu dividendi akcionarima Banke. Isplata dividendi izvršena je u skladu sa odredbama Odluke Skupštine Banke broj 06- LXXII/2024 od 15. marta 2024. godine, nakon dobijanja prethodnog odobrenja Narodne banke Srbije.

(ii) Revalorizacija rezerve - nerealizovani dobici/(gubici) po osnovu hartija od vrednosti

Revalorizacija rezerve po osnovu vlasničkih i dužničkih instrumenata, odnosno hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat na dan 31. decembra 2024. i 2023. godine predstavljaju zbir sledećih komponenti:

	U hiljadama dinara	
	2024.	2023.
Stanje na dan 1. januara	(885,626)	(2,485,327)
Neto pozitivni efekti promene fer vrednosti:		
- po osnovu vrednovanja	1,405,711	1,989,227
- po osnovu umanjenja obezvređenja/(obezvređenja) (Napomena 12(a))	3,358	(107,225)
Efekat kreiranja odloženih poreskih sredstava koji se odnosi na ostali rezultat perioda (Napomena 32.2)	(211,360)	(282,301)
Stanje na dan 31. decembra	312,083	(885,626)

(iii) Aktuarski gubici

Aktuarski gubici na dan 31. decembra 2024. i 2023. godine u celosti se odnose na aktuarske gubitke po osnovu rezervisanja za otpremnine za odlazak u penziju.

	U hiljadama dinara	
	2024.	2023.
Stanje na dan 1. januara	(4,598)	263
Aktuarski gubici (Napomena 36(b))	(7,754)	(5,718)
Efekat odloženih poreza koji se odnosi na ostali rezultat perioda (Napomena 32.2)	1,163	857
Stanje na dan 31. decembra	(11,189)	(4,598)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2024. godine****39. POTENCIJALNE OBAVEZE I VANBILANSNE POZICIJE****39.1. Sudski sporovi**

Protiv Banke se na dan 31. decembra 2024. godine vodi 5,321 (31. decembar 2023. godine: 8,016) sudski postupak sa novčanim potraživanjem tužioca prema Banci. Ukupna vrednost ovih sporova, a koji za slučaj da Banka izgubi spor mogu imati novčani odliv (na ime naknade štete, duga i sl.) iznosi 9,685,270 hiljada dinara (31. decembar 2023. godine: 9,758,568 hiljada dinara).

Od navedenog iznosa tužbi sa novčanim potraživanjem tužioca prema Banci na dan 31. decembra 2024. godine, tužbe sa pozitivnim procenjenim ishodom od strane advokata čine 95.50%.

Za sudske postupke sa novčanim potraživanjem tužioca prema Banci koji imaju negativno procenjen ishod od strane advokata, na dan 31. decembra 2024. godine Banka je saglasno zahtevima MRS 37 i internoj metodologiji izvršila rezervisanje u iznosu od 475,085 hiljada dinara (31. decembar 2023. godine: 604,246 hiljada dinara) (Napomena 36(a)).

Sadašnji nivo rezervisanja je procenjen kao adekvatan od strane rukovodstva Banke, ali će Banka sa dužnom pažnjom pratiti situaciju na tržištu i ishode sudskih sporova i shodno najboljoj proceni formirati adekvatna rezervisanja i u budućim izveštajnim periodima, a kako bi se izbegao neočekivan efekat na rezultat Banke.

Banka vodi veći broj sudskih sporova protiv trećih lica, uglavnom radi naplate svojih potraživanja.

39.2. Vanbilansne pozicije

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Plasmani po poslovima u ime i za račun trećih lica (a)	1,722,250	1,653,306
Date garancije i druga jemstva (b)	64,401,920	77,418,387
Imovina za obezbeđenje obaveza (c)	6,806,777	20,420,056
Derivati namenjeni trgovanju po ugovorenoj vrednosti (d)	22,068,227	18,995,809
Hartije od vrednosti primljene u zalog (e)	164,689,271	164,621,848
Druge vanbilansne pozicije (f)	1,322,988,080	1,157,097,952
Stanje na dan	1,582,676,525	1,440,207,358

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

39. POTENCIJALNE OBAVEZE I VANBILANSNE POZICIJE (Nastavak)

39.2. Vanbilansne pozicije (Nastavak)

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
(a) Poslovi u ime i za račun trećih lica		
Plasmani po poslovima u ime i za račun trećih lica u dinarima:		
- kratkoročni	5,235	5,524
- dugoročni	1,717,015	1,647,782
	1,722,250	1,653,306
(b) Preuzete potencijalne obaveze		
Plative garancije:		
- u dinarima	7,774,774	8,434,386
- u stranoj valuti	983,622	1,088,620
Činidbene garancije:		
- u dinarima	43,463,007	49,570,111
- u stranoj valuti	2,782,568	3,497,822
	55,003,971	62,590,939
Nepovučeni akreditivi	27,147	124,230
Nepovučene kreditne linije	3,182,588	4,308,790
	3,209,735	4,433,020
Preuzete neopozive obaveze po sopstvenim garancijama i spotu:		
- u dinarima	2,713,666	4,805,366
- u stranoj valuti	3,474,548	5,589,062
	6,188,214	10,394,428
Ukupno date garancije i druga jemstva	64,401,920	77,418,387
(c) Imovina za obezbeđenje obaveza		
Finansijska imovina za obezbeđenje obaveza	6,806,777	20,420,056
	6,806,777	20,420,056
(d) Derivati		
Valutni Swap i Forward	22,068,227	18,995,809
	22,068,227	18,995,809
(e) Primitljena jemstva za obaveze		
Primitljene HOV za obezbeđenje plasmana	164,689,271	164,621,848
	164,689,271	164,621,848
(f) Druge vanbilansne pozicije		
Primitljena materijalna sredstva, garancije i druga jemstva za obezbeđenje plasmana	1,221,065,942	1,051,380,506
Neiskorišćene opozive kreditne linije	60,977,205	54,481,300
Depo poslovi	566	373
Loro garancije	7,605,457	11,930,736
Evidencionna kamata	2,678	3,340
Potraživanja prenetu u vanbilansnu evidenciju	25,835,567	25,692,683
Ostalo	7,500,665	13,609,014
	1,322,988,080	1,157,097,952
Stanje na dan	1,582,676,525	1,440,207,358

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

39. POTENCIJALNE OBAVEZE I VANBILANSNE POZICIJE (Nastavak)

39.2. Vanbilansne pozicije (Nastavak)

Pregled kreditno rizičnih vanbilansnih stavki Banke koje se klasifikuju na dan 31. decembra 2024. i 2023. godine dat je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Garancije	55,003,971	62,590,939
Preuzete neopozive obaveze	3,209,735	4,433,020
Preuzete neopozive obaveze po sopstvenim garancijama i spotu	468,193	3,163,715
Preuzete opozive obaveze	60,977,205	54,481,300
Stanje na dan	119,659,104	124,668,974

40. ODNOSI SA POVEZANIM LICIMA

(a) Poslovni odnosi sa članovima Uprave

Poslovni odnosi sa članovima Uprave Banke bazirani su na uobičajenim tržišnim uslovima.

	U hiljadama dinara	
	2024.	2023.
<u>Naknade članovima Uprave</u>		
Članovi Izvršnog odbora	(227,343)	(90,798)
Članovi Upravnog odbora	(48,228)	(33,412)
Ukupno naknade članovima Uprave	(275,571)	(124,210)

	U hiljadama dinara			
	Stanje na dan 31. decembra 2024.	Stanje na dan 31. decembra 2023.	Prihodi/ (rashodi) 2024.	Prihodi/ (rashodi) 2023.
<u>Ostali odnosi sa članovima Uprave</u>				
Kartice, gotovinski i potrošački kredit	95,518	113,082	6,571	7,794
Depoziti	(262,895)	(136,454)	(2,224)	(1,792)
Ostala potraživanja	171	118	(1,374)	(1,058)
Ukupni ostali odnosi sa članovima Uprave	(167,206)	(23,254)	2,973	4,944

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

40. ODNOSI SA POVEZANIM LICIMA (Nastavak)

(b) Poslovni odnosi sa licima povezanim sa Bankom

U svom svakodnevnom poslovanju, Banka ostvaruje poslovne transakcije sa akcionarima i drugim licima povezanim sa Bankom, pod uobičajenim tržišnim uslovima.

Sledeća tabela prikazuje poslovne odnose (stanje potraživanja, obaveza i vanbilansnih pozicija) sa povezanim licima zaključno sa datumom bilansiranja:

	U hiljadama dinara			
	Bilansna bruto izloženost	Vanbilansna izloženost	Ukupno	Obaveze
Zaposleni	98,700	14,644	113,344	1,164,588
Ostala fizička lica	28,832	29,419	58,251	638,807
Pravna lica *	47,816,422	2,452,155	50,268,577	13,099,929
Stanje na dan 31. decembra 2024. godine	47,943,954	2,496,218	50,440,172	14,903,324
Zaposleni	125,327	14,734	140,061	262,061
Ostala fizička lica	48,067	21,998	70,065	380,879
Pravna lica *	41,260,326	314,096	41,574,422	7,964,162
Stanje na dan 31. decembra 2023. godine	41,433,720	350,828	41,784,548	8,607,102

* U narednim tabelama dat je prikaz transakcija sa povezanim pravnim licima.

Naziv pravnog lica	31. decembar 2024. godine				U hiljadama dinara 01.01.-31.12.2024.	
	Bilansna izloženost	Vanbilansna izloženost	Ukupno	Obaveze	Prihodi	Rashodi
Eurobank Direktna a.d., Beograd	33,053,174	-	33,053,174	(2,340,868)	1,738,973	(58,706)
Gorenjska banka d.d., Kranj	6,456,450	56	6,456,506	-	501,769	(32,786)
AIK Leasing d.o.o., Beograd	4,275,917	940,800	5,216,717	(501,102)	57,233	(30,888)
Victory Gardens d.o.o., Beograd	2,383,020	1,227,593	3,610,613	(824,640)	87,290	(5,015)
Preston holding d.o.o., Novi Sad	1,561,686	93,612	1,655,298	(771)	36,985	(12,772)
Agri Europe Cyprus Limited, Kipar	83,301	-	83,301	(127,915)	431,962	(214,625)
MK Group d.o.o., Beograd	975	5,048	6,023	(1,846,869)	1,038	(14,307)
M&V Investments a.d., Beograd	953	-	953	(400,210)	9,791	(19,448)
Zadužbina Miodraga Kostića	509	33,629	34,138	(49,710)	5,198	(2,951)
MK Holding d.o.o., Beograd	270	730	1,000	(7,850)	1,484	(54,757)
PKF d.o.o., Beograd	94	706	800	(97,559)	316	(1,336)
Ostalo	73	149,981	150,054	(6,902,435)	223,353	(176,024)
Ukupno	47,816,422	2,452,155	50,268,577	(13,099,929)	3,095,392	(623,615)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

40. ODNOSI SA POVEZANIM LICIMA (Nastavak)

(b) Poslovni odnosi sa licima povezanim sa Bankom (Nastavak)

Naziv pravnog lica	Bilansna izloženost	Vanbilansna izloženost	31. decembar 2023. godine		U hiljadama dinara 01.01.-31.12.2023.	
			Ukupno	Obaveze	Prihodi	Rashodi
Eurobank Direktna a.d., Beograd	33,053,174	-	33,053,174	-	6,705	(18,807)
Gorenjska banka d.d., Kranj	6,390,679	57	6,390,736	-	448,223	(100,418)
Čista voda projekt d.o.o. za usluge, Savudrija	1,318,035	-	1,318,035	(5,721)	241,839	(37,208)
Preston holding d.o.o., Novi Sad	464,129	116,588	580,717	(14,563)	25,230	(3,532)
Agri Europe Cyprus Limited, Kipar	25,775	-	25,775	(511,946)	313,416	(158,042)
MK Group d.o.o., Beograd	-	50,000	50,000	(130,453)	1,664	(1,548)
Sunoko d.o.o., Novi Sad	-	-	-	(205,713)	10,051	(133,160)
M&V Investments a.d., Beograd	-	-	-	(680,643)	589	(53,880)
Pik-Bečej a.d., Bečej	35	416	451	(500,711)	1,132	(19,073)
MK Holding d.o.o., Beograd	166	834	1,000	(4,179,258)	308	(38,673)
Carnex d.o.o., Vrbas	-	-	-	(559,012)	2,816	(19,265)
MK Mountain Resort d.o.o., Kopaonik	-	-	-	(231,170)	2,353	(18,803)
Agrounija Indija d.o.o.	-	60,593	60,593	(176,559)	14,509	(16,391)
Ostalo	8,333	85,608	93,941	(768,413)	25,716	(206,937)
Ukupno	41,260,326	314,096	41,574,422	(7,964,162)	1,094,551	(825,737)

41. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Odredbama člana 18. Zakona o računovodstvu propisana je obaveza usaglašavanja međusobnih potraživanja i obaveza sa komitentima. Usaglašavanje se vrši najmanje jednom godišnje, pre sastavljanja finansijskih izveštaja.

U skladu sa internom regulativom Banke, 1. decembar tekuće godine određen je kao datum za usaglašavanja potraživanja i obaveza sa komitentima.

Od ukupnog iznosa potraživanja za usaglašavanje, neusaglašena potraživanja ukupno iznose 520,320 hiljada dinara, odnosno 0.14%.

Od ukupnog iznosa obaveza za usaglašavanje, neusaglašene obaveze iznose 101,164 hiljade dinara, odnosno 0.26%.

42. UTICAJ GLOBALNE MAKROEKONOMSKE NESTABILNOSTI NA POSLOVANJE BANKE

Početkom marta 2022. godine došlo je do povećane nestabilnosti na svetskim finansijskim i robnim tržištima usled eskalacije konflikta u Ukrajini, koji i dalje traje i koji je praćen uvođenjem sankcija određenim ruskim kompanijama i pojedincima. Pored toga, u oktobru 2023. godine, počeo je sukob na Bliskom istoku između Izraela i Palestine.

Ovi događaji doveli su do višestrukih problema koji utiču na stabilnost globalne ekonomije, rastuće stope inflacije, energetske nestabilnost i nesigurnost u globalnom bankarskom sektoru, koji mogu imati značajne finansijske efekte na mnoge entitete. To uključuje entitete sa fizičkim operacijama u pogođenim područjima i sektorima, kao i indirektno interesne strane (npr. dobavljači i kupci, investitori i zajmodavci).

Banka ima nematerijalnu direktnu izloženost prema Rusiji i Ukrajini, kao i zemljama Bliskog istoka, i po tom osnovu nije bilo negativnih efekata u 2024. i 2023. godini i u narednom periodu ne očekuje značajni uticaj po osnovu direktne izloženosti prema ovim zemljama.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

42. UTICAJ GLOBALNE MAKROEKONOMSKE NESTABILNOSTI NA POSLOVANJE BANKE
(Nastavak)

Uprkos ograničenoj direktnoj izloženosti, usled nastavka sukoba i dalje makroekonomske nestabilnosti, može se očekivati dodatni negativan uticaj na globalnu ekonomiju, posebno na cene energenata, promene deviznih kurseva, kamatne stope, berzanske aktivnosti, poremećaje lanaca snabdevanja i pojačane inflatorne pritiske, koji mogu indirektno uticati na poslovanje Banke.

Rukovodstvo Banke pažljivo prati i procenjuje potencijalni uticaj globalne makroekonomske nestabilnosti i preduzima sve neophodne mere kako bi se obezbedila stabilnost poslovanja Banke, međutim, buduće efekte nije moguće predvideti sa razumnom sigurnošću.

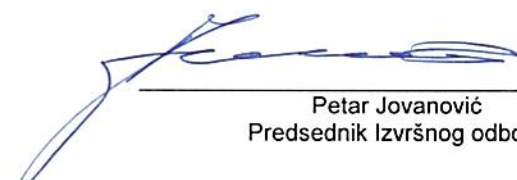
43. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA

Nije bilo značajnih događaja nakon datuma izveštajnog perioda koji bi zahtevali obelodanjivanje u napomenama uz priložene finansijske izveštaje Banke za 2024. godinu.

44. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični srednji devizni kursevi Narodne banke Srbije utvrđeni na međubankarskom deviznom tržištu, korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2024. i 2023. godine u funkcionalnu valutu, za pojedine glavne strane valute su:

	31. decembar 2024.	U dinarima 31. decembar 2023.
EUR	117.0149	117.1737
USD	112.4386	105.8671
CHF	124.5237	125.5343

Petar Jovanović
Predsednik Izvršnog odbora

Andrija Vuković
Član Izvršnog odbora

Godišnji izveštaj
o poslovanju Banke

2024.

SADRŽAJ

1.1	UVODNA REČ PREDSEDNIKA IZVRŠNOG ODBORA
1.2	O AIK BANCİ
1.3	MAKROEKONOMSKO OKRUŽENJE I BANKARSKI SEKTOR
1.4	FINANSIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA AIK BANKE
1.5	POSLOVANJE SA STANOVNIŠTVOM, MIKRO PRAVNIM LICIMA I RAD MREŽE FILIJALA
1.6	POSLOVANJE SA PRIVREDOM
1.7	UPRAVLJANJE RIZICIMA
1.8	UPRAVLJANJE BANKOM I ORGANIZACIONA STRUKTURA
1.9	ZNAČAJNI DOGAĐAJI PO ZAVRŠETKU POSLOVNE GODINE
1.10	PRISTUP ODRŽIVOSTI, DOPRINOS ZAJEDNICI, UTICAJ NA ŽIVOTNU SREDINU
1.11	PLANOVI ZA BUDUĆNOST

1.1

Uvodna reč predsednika Izvršnog odbora

Poštovani,

„Banke ne kreiraju novac, već prilike za budućnost“, rekao je britanski ekonomista Mervin King. AIK Banka je u 2024. godini dokazala istinitost ove izjave – postigli smo značajne poslovne rezultate, istovremeno ostajući snažan oslonac svojim klijentima, partnerima i zajednici.

Pored odličnih finansijskih pokazatelja, protekla godina je testirala otpornost bankarskog sektora usled globalnih ekonomskih neizvesnosti i geopolitičkih izazova. AIK Banka je pokazala ne samo da može da predvidi tržišna kretanja, već i da na njih pravovremeno i efikasno odgovori. Ovo je bila godina značajnih investicija u rast, inovacije i unapređenje korisničkog iskustva. Napravili smo važne korake na tom putu i postali prepoznati kao tržišni igrač koji pravi razliku. Ova transformacija, uz poverenje i kontinuitet koje AIK Banka gradi godinama, osnažuju nas da nastavimo da ispunjavamo svoju misiju - da budemo drugačiji i da budemo prvi izbor svih korisnika, bilo kada i bilo gde.

U 2024. godini, nastavili smo sa realizacijom naše strategije, fokusirajući se na potrebe klijenata. Pružali smo im kontinuiranu finansijsku i savetodavnu podršku, i tako smo učvrstili svoju poziciju pouzdanog partnera kako građanima, tako i privredi. Posebno ističemo proširenje saradnje sa međunarodnim finansijskim institucijama na projektima obezbeđivanja kreditnih linija za MSP sektor – ključni stub domaće privrede. Ove inicijative ne samo da omogućavaju malim i srednjim preduzećima lakši pristup finansiranju, već i podstiču investicije u održiv razvoj.

Jedan od najvažnijih zadataka u protekloj godini bila je temeljna priprema za integraciju Eurobank Direktne u AIK Banku. Ovaj proces nije samo operativno pripajanje – to je prilika da dodatno ojačamo tržišnu poziciju, unapredimo usluge i postavimo temelje za budući rast. Cilj nam je da stvorimo instituciju koja postavlja nove standarde u industriji i klijentima pruža vrhunsko bankarsko korisničko iskustvo.

AIK Banka nastavlja sa svojom digitalnom agendom, investirajući u modernizaciju i inovacije. Implementirali smo niz unapređenja kako bismo klijentima omogućili

jednostavniji, brži i komforniji pristup bankarskim uslugama – bilo kroz digitalne kanale, bilo u okviru naše mreže ekspozitura. Ove investicije reflektuju našu posvećenost tehnološkom napretku i održavanju konkurentske prednosti.

U tako dinamičnim okolnostima, zadržavanje klijentske baze na nivou iz 2023. veliki je uspeh. Još veći uspeh predstavlja činjenica da smo ostvarili rast kreditne aktivnosti među stanovništvom od 19% što je značajno iznad tržišnog proseka od 11%. Dodatno, konsolidovani rezultati AIK Banke i Eurobank Direktne nas stavljaju na **3. poziciju na tržištu Srbije** po aktivni i neto plasmanima komitenata. Ovi pokazatelji potvrđuju našu snažnu tržišnu poziciju i potencijal za dalji rast.

Pored poslovnih uspeha, ostali smo posvećeni društveno odgovornom poslovanju. Ulagali smo u obrazovanje, podržavali studentske domove, vrtiće, kao i SOS Dečija sela. Kroz ove inicijative, AIK Banka nastavlja da doprinosi razvoju društva i izgradnji održive budućnosti.

Interno, fokusirali smo se na jačanje organizacione strukture i efikasnost operacija. Pojednostavili smo procese, unapredili infrastrukturu i nastavili da gradimo kulturu izvrsnosti i odgovornosti. Uz ojačavanje menadžerskog tima i privlačenje vrhunskih stručnjaka, danas imamo organizacioni model koji može da podrži ambicioznu strategiju rasta.

U 2024. godini, postavili smo snažnu osnovu za budućnost. U 2025. godini, iskoristićemo prilike koje smo stvorili i nastaviti svoju transformaciju ka banci koja postavlja nove standarde u bankarstvu u Srbiji.

S poštovanjem,
Petar Jovanović
Predsednik Izvršnog odbora

1.2

O AIK Banci

Već skoro 50 godina gradimo savremenu, odgovornu i inovativnu banku. Kroz svoje univerzalno poslovanje, pružamo kompletnu uslugu stanovništvu i privredi, uspešno gradeći partnerstva i podržavajući svoje klijente u kreiranju njihove budućnosti. Preko 1.300 zaposlenih u našem sistemu vredno radi na ostvarenju naše poslovne strategije, sa ciljem da budemo banka prvog izbora našim klijentima, bilo kada i bilo gde.

AIK Banka a.d. Beograd (u daljem tekstu „AIK Banka“ ili „Banka“), kao jedan od svojih osnovnih strateških ciljeva, ima jačanje pozicije kako na domaćem, tako i na regionalnom tržištu. Pored akvizicije 100% udela u Jubanci (prethodno Alpha banci) 2017. godine, preuzimanjem 100% vlasništva Gorenjske banke, AIK Banka je postala prva banka iz Srbije koja je iskoračila na tržište Evropske unije. U decembru 2022. godine usledila je akvizicija Sberbank Srbija a.d. Beograd, a u novembru 2023. godine AIK Banka postala je vlasnik i Eurobank Direktne a.d. Beograd, Srbija.

U skladu sa strategijom daljeg rasta i razvoja Banka je uspešnim zaključenjem kupoprodajne transakcije dana 29. februara 2024. godine postala jedini vlasnik NDM Leasing d.o.o., Beograd, koji je promenio ime u AIK Leasing d.o.o., Beograd. Ova akvizicija obezbediće proširenje ponude proizvoda i usluga za postojeće klijente AIK Banke i Eurobank Direktne, kroz istovremeno jačanje pozicije na tržištu finansijskih usluga. AIK Leasing d.o.o. Beograd je važan kanal za privlačenje novih klijenata, kako pravnih tako i fizičkih lica.

Banka je izuzetno aktivna na polju razvoja digitalnih servisa, posebno u pogledu pružanja usluga kako stanovništvu, tako i malim i srednjim preduzećima. Elektronsko i mobilno bankarstvo omogućavaju našim klijentima dostupnost usluga i servisa 24/7. Banka se pritom nije odrekla ni direktnog rada sa klijentima u filijalama, kao i tradicionalnih bankarskih proizvoda i usluga. Pored toga, Banka nastavlja da bude okrenuta privredi kojoj je neophodna finansijska podrška za dalji rast i razvoj. Zahvaljujući odličnom razumevanju svega što se dešava na domaćem tako i na međunarodnom tržištu, kao i personalizovanom pristupu

koji neguje u radu sa klijentima, AIK Banka je tu da domaćim preduzećima i kompanijama osigura brže i efikasnije obavljanje svih transakcija, jednostavniji pristup i nastup na tržištima, sigurnost u trgovini i ujedno efikasnije poslovanje.

Potvrda uspešnosti poslovanja ogleda se u činjenici da je AIK Banka zahvaljujući dugogodišnjem kvalitetu svojih usluga i podršci domaćim preduzećima u njihovim trgovinskim aktivnostima, proglašena za „Najbolju banku“ u Srbiji za 2024. godinu u finansiranju trgovine. U pitanju je priznanje za prvo mesto u kategoriji „Best Domestic Bank“ u okviru „Euromoney's 2024 Trade Finance Survey“.

Sama važnost i specifičnost spomenute nagrade ogleda se u tome što klijenti i korisnici usluga samostalno predlažu i glasaju za kompanije i banke čije usluge koriste.

Ovim priznanjem potvrđena je višegodišnja posvećenost AIK Banke u pružanju sveobuhvatne podrške malim, srednjim i velikim preduzećima u Srbiji, kao i stalna težnja u uvođenju inovativnih bankarskih rešenja. Takođe, ono je dodatna potvrda uspešne poslovne strategije Banke, kao najveće banke u domaćem vlasništvu, i njene čvrste rešenosti da svojim klijentima i partnerima osigura stalnu podršku, unapredi plasman i omogući njihov dalji razvoj i jačanje konkurentskih prednosti.

AIK Banka predstavlja snažan oslonac razvoju lokalne zajednice koji se ogleda u kontinuiranim ulaganjima i inovacijama, poštovanju najviših stepena profesionalnosti i poslovne etičnosti, pokazujući svest i angažovanost u različitim društveno odgovornim aktivnostima u oblasti sporta, kulture i obrazovanja.

1.3

Makroekonomsko okruženje i bankarski sektor

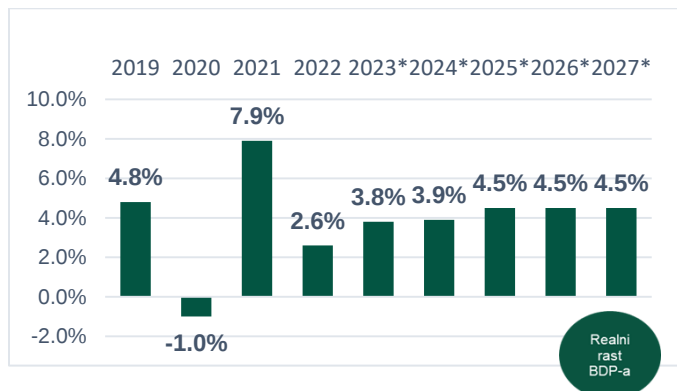
Privredna aktivnost u Srbiji pokazala je dovoljnu otpornost i pored izazovnog globalnog i regionalnog okruženja. Domaća tražnja, stabilizacija inflacije, investicije u ključne infrastrukturne sektore omogućile su ostvarenje kumulativnog rasta BDP-a za period od 2020. do 2024. godine u iznosu od 18,3%, što je bio ciljani opseg Narodne banke Srbije. Tržište rada je stabilno, a inflacija je na opadajućoj putanji.

Prema makroekonomskim srednjoročnim projekcijama Republike Srbije kumulativna stopa rasta za period od 2025. do 2027. godine trebala bi da iznosi 13,7%. Rast će biti potpomognut domaćom tražnjom, kao i rastom zaposlenosti i zarada, dok će investicioni rast biti podstaknut realizacijom projekata energetike, transporta i komunalne infrastrukture.

Realni rast BDP-a u prvom kvartalu 2024. godine u iznosio je 4,7%. U drugom kvartalu 2024. godine realni rast BDP iznosio je 4,2%, dok je realni rast BDP-a u trećem kvartalu 2024. iznosio 3,1%. Prvenstveno, procenjuje se da je rast BDP-a u 2024. godini bio vođen rastom aktivnosti u uslužnim sektorima, kao i u prerađivačkoj industriji, građevinarstvu i rudarstvu, dok je usled suše negativan doprinos potekao od poljoprivrede i energetike. BDP je u 2024. godini veći za 0,1 p.p u odnosu na isti period prošle godine.

Prema preliminarnoj proceni RZS, realni rast BDP u 2024. je iznosio 3,9%, što je za 0,1 p.p. više u odnosu na projekciju Narodne banke Srbije. U 2025. i 2026. se očekuje ubrzanje rasta BDP-a u rasponu od 4,0 – 5,0%, u skladu sa novim investicionim ciklusom povezanim sa projektom „Skok u budućnost – Srbija Ekspo 2027“.

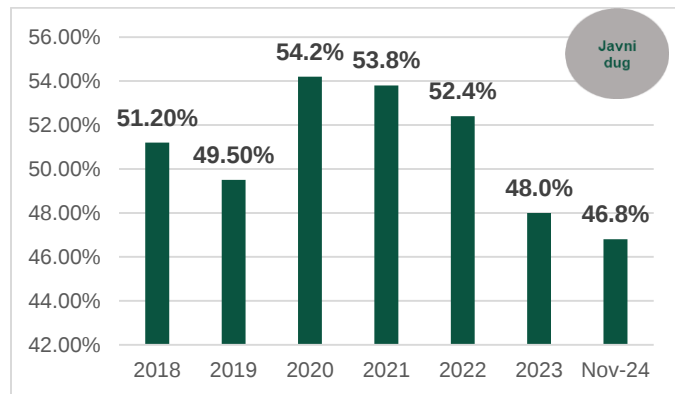
U srednjem roku zadržaće se snažan, održiv i diversifikovan rast.

Izvor podataka: NBS, RZS

U 2024. godini ostvaren je deficit republičkog budžeta u iznosu od 212 mlrd dinara. Učešće javnog duga sektora države u bruto domaćem proizvodu na kraju 2024. iznosio je 47,4%. Javni dug ostaje na silaznoj putanji i u okvirima mastriških kriterijuma, što se predviđa i u narednim godinama.

Predviđa se da će se nivo javnog duga u narednim godinama, tačnije do kraja 2027. godine postepeno smanjivati do nivoa od 46,5%. (Prema procenama Revidirane fiskalne strategije za 2025. sa projekcijama za 2026. i 2027. godinu).

Izvor podataka: NBS, RZS

U toku prvih jedanaest meseci 2024. godine pokazana je otpornost izvoza, veći uvoz je vođen uvozom opreme i većim raspoloživim dohotkom. Očekuje se da će nove investicije kao i oporavak eksterne tražnje obezbediti rast izvoza u srednjem roku, na način da će se investicioni ciklus pozitivno reflektovati na uvoz repromaterijala i opreme.

Posmatrano za isti period robni izvoz je povećan za 1,8%, i bio je vođen sličnim rastom izvoza prerađivačke industrije (2,9%), kao i poljoprivrede (32,1%), dok je u suprotnom smeru delovalo smanjenje izvoza električne energije (pad od 50,4%), delom zbog visoke baze, a delom zbog smanjenog hidro potencijala.

Geografski posmatrano, dominantno učešće izvoza potiče iz Nemačke i iznosi oko 15%. Najveći deo izvoza u ovom periodu plasiran je na tržište EU, zatim na tržište CEFTA i zemalja evroazijske unije, dok je najveće učešće zauzimala Nemačka 14,8%, Bosna i Hercegovina 6,6%, Kina 6,2% i Italija 5,9%.

Uvoz robe je u jedanaest meseci 2024. povećan za 5,7% i bio je vođen rastom uvoza opreme, intermedijarnih proizvoda i potrošne robe, dok je kod energenata zabeležen pad uvoza. Kod uvoza najviše su se istakle turističke usluge ostvarujući rast od čak 17,9%.

Zemlje koje najviše učestvuju u uvozu, u periodu januar – septembar 2024. godine, odnosno njihovo učešće iznosi: Nemačka 13,3%, Kina 13,2% i Italija 7,1%.

U jedanaest meseci 2024. priliv SDI iznosio je 4,6 mlrd evra, što predstavlja rast od 7,9% u odnosu na isti period prethodne godine, dok je neto priliv iznosio 4,1 mlrd evra (za isti period prethodne godine iznosio 3,9 mlrd evra). SDI su geografski diversifikovane, uz najveće učešće priliva iz EU, koja je glavni spoljnotrgovinski i finansijski partner.

Bitno je istaći da je prema preliminarnim procenama Narodne banke Srbije priliv SDI u Srbiju u 2024. godini zabeležio novi rekordni iznos od preko čak 5 mlrd evra.

Podaci Ankete o radnoj snazi za III kvartal 2024. pokazuju pozitivne trendove na tržištu rada, na način da je stopa nezaposlenosti u III kvartalu 2024 smanjena i iznosila je 8,1%. Dalje, stopa zaposlenosti je povećana za 1,4 p.p., čime se našla na rekordnom nivou od 51,9% usled rasta formalne zaposlenosti, koja je takođe dostigla najviši nivo. Ovoliki rast stope zaposlenosti je potpomognut rekordnom i stopom participacije (15-64) od 73,1% i stopom aktivnosti od 56,4. Prognozira se da će i u narednim godinama koje predstoje rast zaposlenosti doprinositi proizvodnom potencijalu po osnovu rasta stope participacije i smanjenja nezaposlenosti kako je bilo i u 2024. godine.

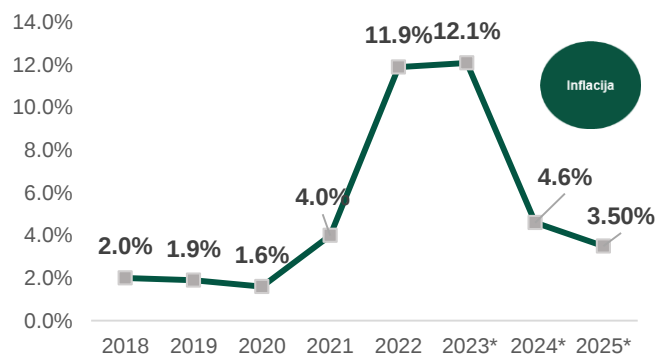
Ukupna formalna zaposlenost je u periodu januar – novembar 2024. iznosila 2,368 mln lica i viša je za 0,3% (oko 8 hiljada lica). Sporiji rast formalne zaposlenosti od rasta ekonomske aktivnosti rezultirao je rastom produktivnosti.

Zaposlenost u privatnom sektoru je povećana za 0,3% i nalazi se na nivou od oko 1,754 mln lica.

Nominalni rast neto zarade za prvih deset meseci 2024. godine iznosio je 14.4%, a realni 9.3%

Prosečna nominalna neto zarada je tokom deset meseci 2024. iznosila 96.862 dinara, dok je prosečna zarada u privatnom sektoru iznosila 95.497 dinara, a zarada u javnom sektoru 100.247 dinara.

Nominalni rast prosečnih zarada najviše se osetio kod sledećih delatnosti: obrazovanja, usluga smeštaja i hrane i u prerađivačkoj industriji.

Izvor podataka: NBS, RZS

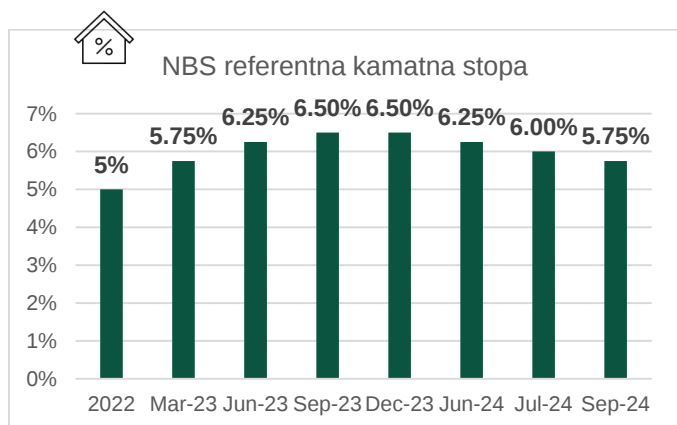
Prosečna inflacija u 2024. godini iznosila je 4,6%.

Od jula 2024. godine se inflacija kreće oko gornje granice ciljanog odstupanja. Izostanku značajnijeg usporavanja ukupne inflacije u II kvartalu 2024. su doprineli negativni efekti suše, koji su se najviše odrazili na rast cena povrća i perzistentnost bazne inflacije. Pre izbijanja krize inflacija se kretala u proseku oko 2%. Najveće smanjenje inflacije osetilo se još u II 2023 godine i u I 2024. godine, pri čemu je od aprila 2023. godine inflacija konstantno u padu. Kretanje inflacije silaznom putanjom vođeno je smanjenjem doprinosa svih komponenti indeksa potrošačkih cena.

Projekcije su da inflacija postepeno usporava i da se krajem 2025. godine približi centralnoj vrednosti cilja. Usporavanju inflacije i njenom približavanju centralnoj vrednosti cilja krajem 2025. doprineće i dalje restriktivni monetarni uslovi, na koje utiču i smanjena inflaciona očekivanja, kao i niža uvozna inflacija. Pored toga, na opadajuću putanju inflacije odraziće se i projektovano usporavanje rasta realnih zarada. Sami rizici projekcije pre svega potiču od faktora iz međunarodnog okruženja, a pre svega od geopolitičkih tenzija, protekcionističkih mera i izgleda globalnog privrednog rasta, kao i njihovog uticaja na svetske cene energenata i primarnih proizvoda. Narodna banka Srbije rizike projekcije inflacije ocenjuje kao simetrične.

Narodna banka Srbije je u 2024. godini tri puta menjala referentnu kamatnu stopu, počevši od juna 2024. godine, a sve u skladu sa kretanjem inflacije. Referentna kamatna stopa Narodne banke Srbije kretala se u rasponu od 6.25% do 5.75% u 2024. godini.

Referentna kamatna stopa nije menjana od septembra imajući u vidu da je i pored povratka inflacije u granice cilja i nastavka njenog kretanja u okviru ovih granica, neophodno nastaviti sa sprovođenjem oprezne monetarne politike usled neizvesnosti u međunarodnom okruženju, pre svega usled izraženih geopolitičkih tenzija i fragmentacije svetskog tržišta, što može uticati i na svetske cene energenata i drugih primarnih proizvoda.

Izvor podataka: NBS, RZS

Narodna banka Srbije je u 2024. godini intervenisala i u delu kamatnih stopa na način da je donela odluku o privremenom ograničenju kamatnih stopa kod ugovora o kreditu zaključenih sa korisnikom – fizičkim licem. Ovakvim postupkom Narodna banka Srbije je obezbedila primenu ograničenja kamatnih stopa koja su predviđena predlogom zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga. Odluka je privremena i važiće do usvajanja predloga zakona o zaštiti korisnika, odnosno najkasnije do kraja naredne 2025. godine. Istom odlukom predviđeno je da se kod postojećih i novih kredita sa promenljivom kamatnom stopom ne može primeniti kamatna stopa veća od 5%, kao i da kod novih kredita s fiksnom kamatnom stopom ta stopa ne može biti veća od 5%. Pored ograničenja kamatnih stopa kod stambenih kredita, propisano je i ograničenje kamatnih stopa za gotovinske i potrošačke kredite tako da nominalna kamatna stopa kod tih kredita odobrenih u dinarima ne može biti veća od 14,75%, a efektivna stopa koja uključuje sve troškove ne može biti veća od 15,75%. Ovo govori u prilog činjenici da Narodna banka Srbije jeste i ostaje posvećena zaštiti interesa korisnika finansijskih usluga.

Agencija Standard & Poor's povećala je u oktobru 2024. kreditni rejting Srbije na nivo investicionog ranga (BBB-). Takođe, agencije Fitch i Moody's su u avgustu 2024. potvrdile kreditni rejting Srbije, na nivou BB+, odnosno Ba2, uz povećanje izgleda na pozitivne.

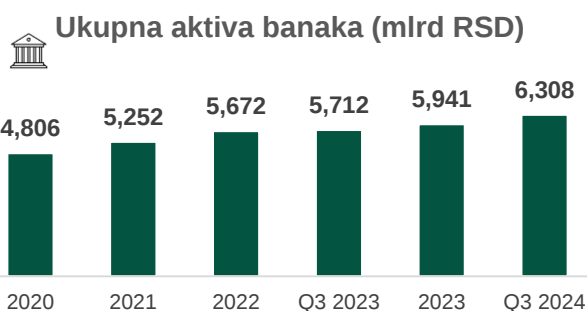
Kao ključni faktori za dobijanje investicionog rejtinga ističu se visok realni rast BDP-a u odnosu na pretpandemijski nivo, udvostručene devizne rezerve, značajno smanjenje učešća javnog duga u BDP-u, kao i odgovorno vođenje monetarne i fiskalne politike.

Uprkos višedimenzionalnoj krizi, Srbija je pokazala otpornost, o čemu svedoči rast BDP-a, koji je zaključno sa 2024. godinom bio veći za preko 18% u odnosu na pretpandemijski nivo, rekordni prilivi SDI, nastavak rasta zaposlenosti i zarada u privatnom sektoru, kao i najviši nivo deviznih rezervi do sada.

Bankarski sektor

U novembru mesecu 2024. godine u bankarskom sektoru Srbije poslovalo je 20 banaka, među kojima banke u stranom vlasništvu ostvaruju udeo od 77.6%. Deset najvećih banaka čine više od 90% bilansne aktive bankarskog sektora, što govori u prilog visokog stepena zasićenosti ove industrije. U budućnosti se može očekivati da ovaj procenat bude još veći s obzirom da je proces konsolidacije u bankarskom sektoru još uvek u toku.

Ukupna bilansa aktiva bankarskog sektora porasla je za 10.4% u odnosu na isti period prethodne godine i u trećem kvartalu 2024. godine iznosila je RSD 6,308 mlrd.

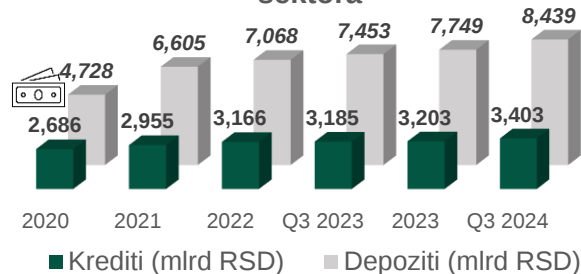
Izvor podataka: NBS

Poslovanje bankarskog sektora tokom 2024. godine obeležio je visok nivo profitabilnosti. U odnosu na prvih devet meseci 2023. godine u istom periodu 2024. godine ostvaren je veći profit pre oporezivanja za 31.7%, iznoseći RSD 143,0 mlrd. Prosečan ROE u septembru 2024. godine iznosio je 22.3%, ostvarujući značajan rast u odnosu na prethodnu godinu kada je ROE iznosio 180.0%.

Najznačajnije učešće u povećanju neto rezultata imali su neto prihodi od kamata koji su porasli za 15.8% u posmatranom periodu (septembar 2024/septembar 2023). Neto prihodi od naknada u istom periodu porasli su za 14.7%, dok su s druge strane operativni troškovi zabeležili rast od 9.8%.

U bankarskom sektoru Srbije prisutna je stabilnost depozita stanovništva i privrede u strukturi finansiranja, sa učešćem od 44% i 33% u ukupnim obavezama na kraju novembra 2024. godine, respektivno.

Kredit i depoziti nemonetarnog sektora

Izvor podataka: NBS

Ukupni domaći krediti su u novembru zabeležili međugodišnji rast na 8.0%, zahvaljujući ublaženim kreditnim standardima i nižim troškovima finansiranja.

Rast kredita stanovništva na međugodišnjem nivou u novembru iznosio je 10.1%. Krediti privredi zabeležili su rast od 5.3% u istom posmatranom periodu, vođeni rastom dinarskih kredita. U ukupnim kreditima klijentima najznačajnije učešće su ostvarili: potrošački krediti 20.6%, gotovinski krediti 13.6%, krediti za likvidnost i obrtna sredstva 7.9%, stambeni krediti 7.6% i investicioni krediti 5.4%.

Odnos kredita i depozita klijenata, koji je na kraju novembra 2024. godine iznosio 74.8%, govori o stabilnoj strukturi finansiranja i uopšte likvidnosti bankarskog sektora. Likvidna sredstva činila su 44.6% ukupne aktive bankarskog sektora na kraju novembra 2024. godine.

I pored visoke evroizacije kreditnog portfolija, prisutna je valutna usklađenost imovine i obaveza imajući u vidu da neto otvorena devizna pozicija čini svega 1.9% regulatornog kapitala na kraju novembra 2024. godine.

Banke poseduju značajne rezerve kapitala, što im omogućava da se uspešno nose s kreditnim rizikom, čak i u slučaju pretpostavljenog najpesimističnijeg scenarija u stres testovima. U novembru mesecu prosečna adekvatnost kapitala bankarskog sektora iznosila je 21.9%, dok je NPL iznosio 2.7%.

1.4

Finansijski pokazatelji poslovanja AIK Banke

Na dan 31. decembra 2024. godine AIK Banka zauzima sedmo mesto prema visini neto aktive. Sa bilansnom sumom od RSD 488,3 mlrd ostvaruje tržišno učešće veće od 7%.

Posmatrano zajedno sa Eurobank Direktna a.d., Beograd (ERBD), AIK Banka po bilansnoj aktivi zauzima treće mesto, odnosno više od 11% tržišnog učešća.

Ukupna bilansna suma na kraju 2024. godine iznosi RSD 488 mlrd, što predstavlja rast od RSD 30 mlrd (6.4%) u poređenju sa krajem 2023. godine.

Najznačajnije pojedinačno povećanje ostvareno je na poziciji krediti i potraživanja od banaka i finansijskih institucija.

U milionima RSD

Opis pozicije aktive	31.12.2024.	31.12.2023.	Apsolutno i u %	
Gotovina i sredstva kod centralne banke	66,074	74,272	-8,198	-11.0%
Finansijska sredstva	52,068	44,936	7,132	15.87%
Kredit i potraživanja od banaka i finansijskih institucija	85,771	68,141	17,630	25.9%
Kredit i potraživanja od klijenata	236,069	227,388	8,681	3.8%
Učešća u zavisnim i pridruženim društvima	33,589	33,203	386	1.16%
Nematerijalna imovina	660	418	242	57.9%
Nekretnine, postrojenja i oprema	5,851	3,912	1,939	49.6%
Investicione nekretnine	1,093	1,733	-640	-36.9%
Ostala aktiva	7,097	4,694	2,403	51.2%
Ukupna aktiva	488,272	458,697	29,575	6.4%

Smanjenje investicionih nekretnina za 36.9% je rezultat uspešno realizovanih prodaja sedam nekretnina u vlasništvu Banke, ukupne sadašnje vrednosti od RSD 619 mln. Preostali iznos smanjenja investicionih nekretnina odnosi se na promenu vrednosti imovine.

Sa 31. decembrom 2024. godine hartije od vrednosti beleže povećanje u iznosu od RSD 7,2 mlrd. Ulaganja Banke u hartije od vrednosti koje se inicijalno priznaju po fer vrednosti - investicione jedinice u dinarima odnosi se na Intesa Invest Cash RSD 1,0 mlrd i investicione jedinice u stranoj valuti Intesa Invest EUR Cash RSD 1,1 mlrd.

AIK Banka na dan 31. decembra 2024. godine beleži rast portfolija dinarskih obveznica izdatih od strane Ministarstva finansija Republike Srbije u iznosu od RSD 5,7 mlrd.

Povećanje od RSD 17,6 mlrd u apsolutnom iznosu, odnosno 25.9%, zabeleženo je na poziciji kredita i potraživanja od banaka i finansijskih institucija. Najveći doprinos povećanju ove pozicije imali su overnight depoziti u stranoj valuti koji su u odnosu na kraj prošle godine porasli RSD 10,7 mlrd, kao i dinarski krediti za

likvidnost i obrtna sredstva koji beleže rast od RSD 8,8 mlrd u odnosu na isti period prošle godine.

Učešća u zavisnim i pridruženim društvima beleže povećanje od RSD 386 mln (1.16%), što je najvećim delom posledica transakcije kupovine AIK Leasing d.o.o., Beograd u iznosu od RSD 536 mln.

Založena finansijska sredstva se odnose na zalogu na akcijama Eurobank Direktne a.d. Beograd koja je uspostavljena kao obezbeđenje za obaveze koje Eurobank Direktna ima prema Eurobank S.A. Atina, Grčka. Po osnovu otplate kredita u 2024. godini iznos založenih akcija je smanjen za RSD 13,6 mlrd.

Pozicija nekretnine, postrojenja i oprema uvećana je za RSD 1,9 mlrd, odnosno 49.6%. Ovo povećanje u najvećoj meri se odnosi na ulaganja u zgradu B23 gde u novom, modernom i inovativnom prostoru radi veći broj zaposlenih AIK Banke, kao i na ulaganja u modernizaciju filijala (redizajn u okviru postojeće poslovne mreže).

Nivo bruto plasmana komitenata je sa 31. decembrom 2024. godine dostigao nivo od RSD 244 mlrd, odnosno RSD 236 mlrd neto kredita uključujući RSD 8,3 mlrd ispravki vrednosti. Time je ostvaren rast neto kreditnog portfolija od 3,8% u odnosu na kraj 2023. godine.

Prema visini neto plasmana na kraju trećeg kvartala 2024. godine, Banka realizuje tržišno učešće od 7.0%.

U segmentnoj strukturi, tokom 2024. godine najveći rast neto kredita beleži sektor stanovništva sa RSD 8,4 mlrd, zatim sektor privrednih društava sa RSD 2,7 mlrd, kao i javni sektor sa RSD 1,9 mlrd. Sektori javnih preduzeća i javnih lica zabeležili su pad u odnosu na kraj prethodne godine.

Od ukupnih bruto kredita komitenata, 84% čine krediti Nivoa 1, 13% Nivoa 2 i 3% Nivoa 3.

Pasiva

U strukturi pasive, najveće povećanje od RSD 24 mlrd u apsolutnom iznosu (odnosno 129,2%), zabeleženo je na poziciji depoziti i obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama.

NPL pokazatelj na 31. decembra 2024. godine iznosi 2.5%.

Depoziti komitenata na dan 30. septembra 2024. godine iznose RSD 317,2 mlrd, po kom osnovu Banka zauzima 7. tržišnu poziciju sa učešćem na srpskom bankarskom tržištu od 6.9%

U milionima RSD

»»»

Opis pozicije pasive	31.12.2024.	31.12.2023.	Apsolutno i u %	
Depoziti i obaveze prema bankama i dr. finansijskim organizacijama	43,376	18,927	24,449	129.2%
Depoziti i obaveze prema komitentima	339,376	338,632	744	0.2%
Rezervisanja	1,465	833	632	75.8%
Ostale obaveze	5,970	4,472	1,498	33.5%
Kapital	98,085	95,833	2,252	2.3%
Ukupna pasiva	488,272	458,697	29,575	6.4%

Prateći kretanja sektorske strukture depozita, najznačajnija povećanja u odnosu na kraj prethodne godine prisutna su kod javnih preduzeća sa RSD 7,6 mlrd. Rast depozita ostvaren je i u sektoru stanovništva od 2%, dok je u sektoru privrednih društava zabeležen pad od 6%.

Učešće Banke po osnovu volumena kapitala na srpskom bankarskom tržištu i na kraju trećeg kvartala 2024. godine ostaje visoko. Prema ukupnom nivou kapitala, na kraju trećeg tromesečja 2024. godine, Banka je dostigla tržišno učešće od 10.9% i zauzima petu poziciju.

Tokom 2024. godine, kapital je bio pod značajnim uticajem dobiti iz ranijeg perioda, kao i po osnovu promene vrednosti dužničkih instrumenata.

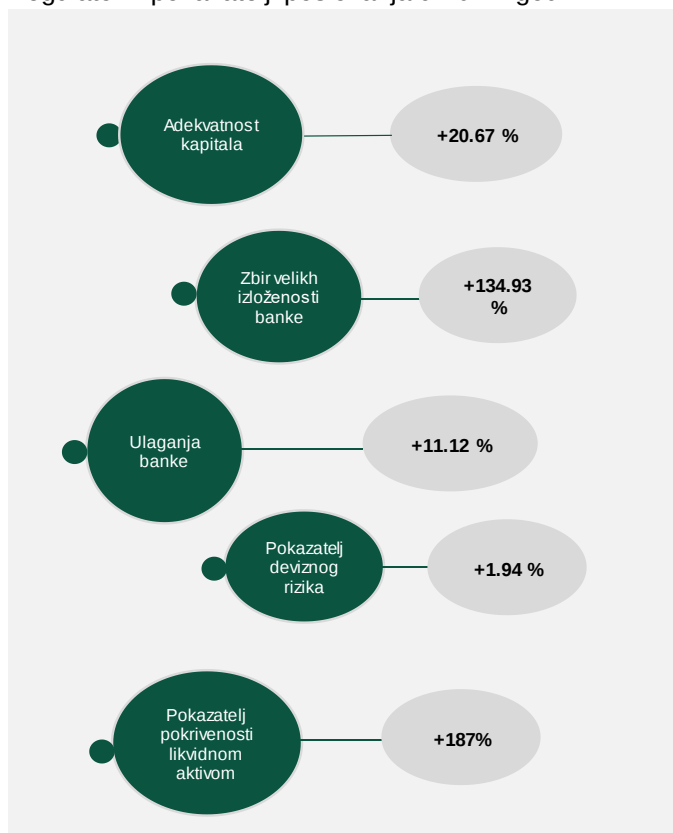
U hiljadama RSD

Opis pozicije	31.12.2024.	31.12.2023.
OSNOVNI KAPITAL	59,880,283	60,008,680
Osnovni akcijski kapital	59,880,283	60,008,680
Dodatni osnovni kapital	-	-
DOPUNSKI KAPITAL	2,619,570	2,619,570
KAPITAL (000 RSD)	62,499,853	62,628,250

Odluka Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala propisuje obavezu Banke da svoje poslovanje obavlja tako da njena aktiva ponderisana rizikom bude pokrivena kapitalom u iznosu od najmanje 8%, odnosno uvećanim nivoom od strane Narodne banke Srbije po osnovu supervizorske procene.

Cilj upravljanja kapitalom Banke je da u svakom trenutku raspoláže takvim nivoom i takvom strukturom raspoloživog internog kapitala koji obezbeđuje ispunjenje zakonskih obaveza Banke, održanje poverenja akcionara i deponenata Banke, u sigurnost i stabilnost njenog poslovanja, ostvarenje poslovnih i finansijskih planova koji mogu da podrže očekivani rast plasmana Banke, budućih izvora sredstava i njihovog korišćenja, kao i ostvarenje politike dividendi.

Regulatorni pokazatelji poslovanja u 2024. godini

U hiljadama RSD

Opis pozicije	31.12.2024	31.12.2023.
Nominalna vrednost akcija	21,791,681	21,791,681
Emisiona premija	14,196,293	14,196,293
Rezerve	14,254,771	13,063,653
Dobitak tekuće godine	9,232,389	8,171,631
Dobitak ranijeg perioda	38,609,704	38,609,704
UKUPAN KAPITAL	98,084,838	95,832,962

Strateški cilj Banke je održavanje pokazatelja adekvatnosti kapitala na ciljanom nivou koji predstavlja sveobuhvatni zahtev za kapitalom u skladu sa Rešenjem Narodne banke Srbije o sprovedenom procesu supervizijske procene uvećan za 1 p.p.

Tokom 2024. godine pokazatelj adekvatnosti kapitala je bio znatno iznad propisanog regulatornog limita od 8% uvećanog za dodatne zaštitne slojeve kapitala, i bio je pod uticajem jačanja kapitalne baze, kroz raspodelu dobiti u regulatorni kapital i dokapitalizaciju, ali i aktivnosti akvizicije zavisnog entiteta.

Minimalan nivo pokazatelja adekvatnosti kapitala iznosi 16.33%, odnosno 10.43% uvećan za kombinovani zaštitni sloj kapitala u skladu sa Rešenjem Narodne banke Srbije o sprovedenom procesu supervizijske procene. Banka je na dan 31. decembra 2024. godine izračunala pokazatelj adekvatnosti kapitala u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Shodno navedenoj Odluci, Banka izračunava kapitalne zahteve za sledeće vrste rizika

- kreditni rizik – primenom standardizovanog pristupa;
- rizik prilagođavanja kreditne izloženosti (CVA rizik) – primenom standardizovanog pristupa; i
- operativni rizik – primenom pristupa osnovnog indikatora (BIA).

Sa stanjem na dan 31. decembra 2024. godine, Banka nije imala obavezu za izdvajanje kapitalnog zahteva za tržišne rizike, imajući u vidu visinu otvorene devizne pozicije i vrednost knjige trgovanja.

U 2024. godini nije bilo otkupa sopstvenih akcija.

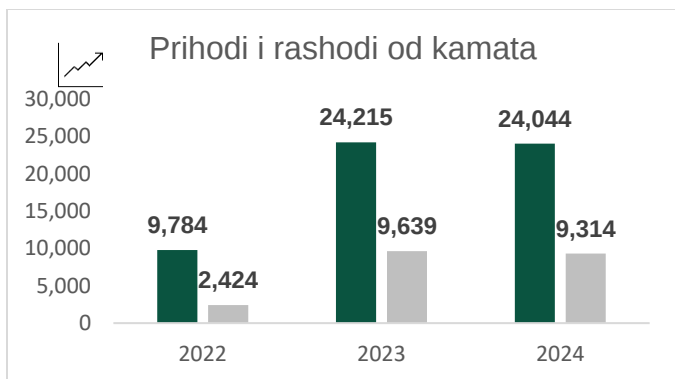
Bilans uspeha

U 2024. godini Banka je ostvarila visok nivo profitabilnosti sa RSD 9,9 mlrd dobitka pre poreza.

U milionima RSD

Opis pozicije bilansa uspeha	31.12.2024.	31.12.2023.	Apsolutno i u %	
Prihodi od kamata	24,044	24,215	-171	-0.7%
Rashodi od kamata	-9,314	-9,639	325	-3.4%
Neto prihodi od kamata	14,730	14,576	154	1.1%
Prihodi od naknada	5,210	4,709	501	10.6%
Rashodi od naknada	-1,741	-1,299	-442	34.0%
Neto prihodi od naknada	3,469	3,410	59	1.7%
Neto poslovni prihodi	2,561	967	1,594	164.9%
Ukupni operativni prihodi	20,760	18,953	1,807	9.5%
Operativni troškovi	-11,039	-8,897	-2,142	24.1%
Ostali prihodi	744	1,229	-485	-39.5%
Operativni rezultat	10,465	11,285	-820	-7.3%
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i rezervisanja	-551	-2,279	1,728	-75.8%
Rezultat pre poreza	9,914	9,006	908	10.1%

Neto prihodi od kamata beleže blagi rast u 2024. godini u odnosu na prethodnu godinu i dostigli su ukupan iznos od RSD 14.7 mlrd.

U strukturi prihoda od kamata najveće učešće imaju prihodi od kamata po osnovu kredita i plasmana datih komitentima od 78.5%. Zatim slede prihodi od kamata ostvareni po osnovu repo transakcija sa 7.2% i prihodi od kamata po osnovu dinarskih obveznica Republike Srbije sa 6.9%.

U strukturi rashoda od kamata najveće učešće imaju rashodi od kamata depozita komitenata od 81.4%, dok rashodi kamata po osnovu depozita banaka i rashodi kamata po osnovu hartija od vrednosti učestvuju sa 7.9% i 4.9%, respektivno.

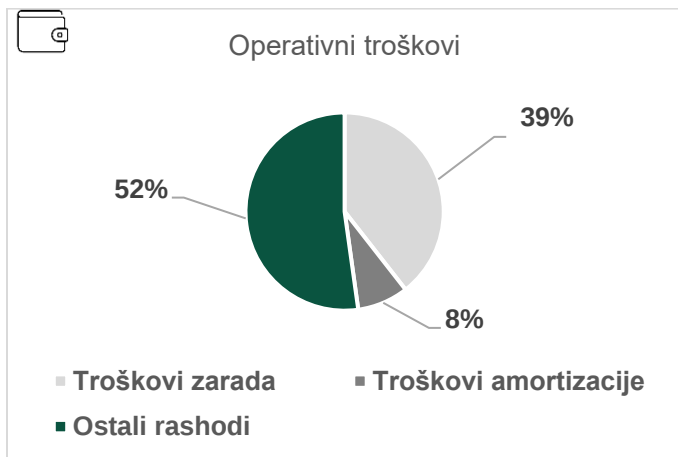
Neto prihodi od naknada su u 2024. godini na približno istom nivou kao i prethodne godine i iznose RSD 3.5 mlrd.

Dominantno učešće u prihodima od naknada i provizija zauzimaju naknade po platnim karticama sa 30,7 %, dok zatim slede prihodi od naknada za usluge platnog prometa sa 30,5%.

Najveći apsolutan rast prihoda od naknada ostvaren je od realizovanih kursnih razlika - RSD 270 mln, dok naknade od garancija beleže porast od RSD 161 mln (sa 15.8% učešća).

Ukupni operativni troškovi u 2024. godini iznose RSD 11.0 mlrd, što predstavlja povećanje od RSD 2.1 mlrd u odnosu na prethodnu godinu.

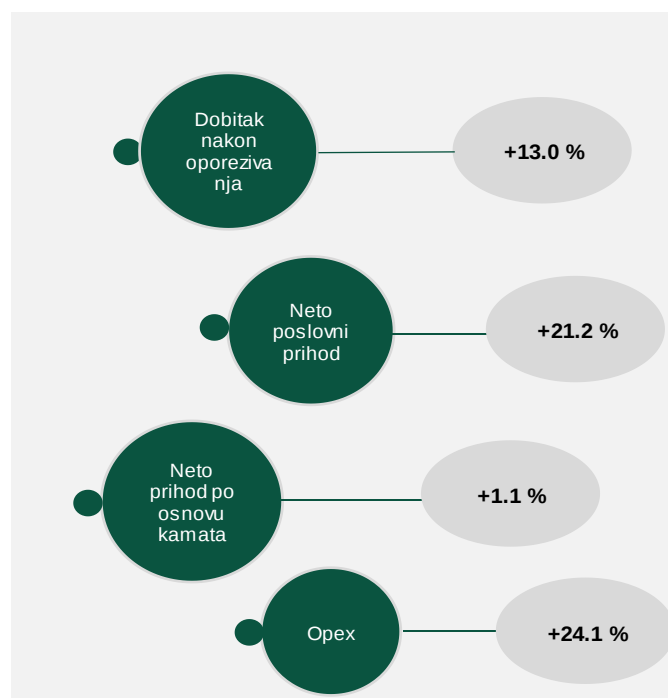
Troškovi beleže porast u odnosu na prethodnu godinu usled nastavka procesa integracije sa Eurobank Direktnom a.d., Beograd i usklađivanja cena dobavljača sa stopom inflacije.

Neto efekat rezervisanja sa nivoom od RSD 0.5 mlrd beleži negativan efekat na bilans uspeha u 2024. godini,

obuhvatajući kako efekte dodatne ispravke vrednosti, tako i pozitivne efekte naplate potraživanja.

Pokazatelji poslovanja u prethodnoj godini 2024.

1.5

Poslovanje sa stanovništvom, mikro pravnim licima i rad mreže filijala

AIK Banka je 2024. godinu otpočela sa jasnim razvojnim planovima gde je glavni fokus bila predstojeća integracija sa Eurobank Direktnom i obezbeđivanje da naša ponuda i nivo usluga nakon operativnog spajanja budu na još višem nivou. Paralelno sa primarnim fokusom na integracione aktivnosti, ostvaren je značajan zaokret u strateškom i prodajnom pozicioniranju AIK Banke što je rezultiralo sledećim pokazateljima:

- rast tržišnog udela za nove nestambene kredite u iznosu od 1%;
- rast tržišnog udela za nove stambene kredite u iznosu od 3%;
- rast portfolija PI kredita za 19% što je značajno iznad tržišnog rasta od 11%;
- u SBB segmentu ostvaren je rast obima kredita od 19%, čime je uspostavljen trend rasta navedenog segmenta; i
- povećanje broja aktivnih korisnika mobilne aplikacije za 13%.

Tokom 2024. godine izvršena su sledeća unapređenja:

Kod kreditnog procesa je optimizovan set zahtevane dokumentacije, kao i broj procesnih koraka potrebnih za realizaciju gotovinskih kredita za klijente fizička lica. Unapređenje procesa, praćeno ciljanim marketinškim kampanjama i posvećenim radom poslovne mreže, uz targetirane CRM kampanje, dovelo je do prethodno navedenih rezultata.

U SBB segmentu evidentno je unapređenje ponude koje je doprinelo rastu nivoa korisničkog iskustva. Optimizacija procesa i pratećih alata bile su osnova za generisanje ostvarenih prodajnih rezultata. U ovom segmentu je značajno unapređen acquiring, odnosno prihvatanje plaćanja na prodajnom mestu trgovaca, čime se Banka pozicionira kao partner koji zadovoljava potrebe svojih klijenata i otvara mogućnost za unakrsnu prodaju dodatnih proizvoda, uz istovremeno generisanje prihoda od prihvata.

Na digitalnim kanalima, kao važnom delu strategije razvoja Banke, rađena su dalja sigurnosna unapređenja kako bi se postigao još viši stepen korisničke zaštite: trajanje sesije, implementacija „brand shield“ rešenja za sprečavanje zloupotreba domena i imena Banke na

internetu, uvođenje biometrije kao dodatnog faktora autentifikacije, implementacija naprednog sigurnosnog alata Ipification, itd. Tokom 2024. godine, AIK Banka je svojim korisnicima omogućila da koriste i digitalne novčanike kroz lansiranje Google Wallet novčanika i Google Pay opcije (mart 2024.), odnosno Apple Pay novčanika (maj 2024.) čime je dostignut tržišni standard u ovom segmentu. Na kraju, optimizovan je proces digitalnog kreditiranja, time što je postojećim klijentima koji primaju zaradu u AIK Banci omogućeno da dobiju gotovinski kredit unutar mBanking aplikacije za manje od 5 minuta.

Kao novi kanal prodaje uspostavljena je saradnja sa web portalima i agencijama za promet nekretnina koja je imala značajno učešće u ostvarenim prodajnim rezultatima. Navedeni prodajni kanal biće okosnica daljeg razvoja alternativnih kanala prodaje, koji Banci pored povećanja kreditnog portfolija treba da obezbedi rast baze klijenata.

Implementiran je SFE koncept, a sve radi uvođenja usaglašenog pristupa prodaji kroz podizanje nivoa kompetenci i prodajnih performansi zaposlenih u filijalama. Cilj koncepta je unapređenje kvaliteta usluge i servisa, povećanje efikasnosti i kreiranje boljeg korisničkog iskustva klijenata Banke.

Započet je proces transformacije i optimizacije blagajničkog poslovanja uvođenjem skraćenog radnog vremena za obavljanje gotovinskih blagajničkih transakcija, u odnosu na radno vreme filijala. Dodatno, uveden je i koncept cashless filijala koji podrazumeva da se sve gotovinske transakcije obavljaju na „pametnim“ uređajima. Navedeni koncept je u skladu sa opredeljenjem ka digitalizaciji, kao jednom od primarnih ciljeva, i povećanju prodajnih performansi.

Napravljeni su dodatni koraci u digitalizaciji rada filijala i to kroz nabavku dodatnih 20 Smart sef uređaja sa ciljem da se rad sa gotovinom dodatno optimizuje.

Nastavljene su aktivnosti u domenu modernizacije filijala. Osim novog i modernog pristupa u dizajnu prostora, još efikasnija organizacije radnog procesa uz navedena tehnološka unapređenja jasno u fokus stavljaju brzi servis, kao i savetničku i prodajnu ulogu ka klijentima.

Jasna strategija daljeg razvoja i usmerenost ka pružanju usluga visokog kvaliteta klijentima sa kojima sarađuje potvrđena je kroz bazu od više od 260.000 aktivnih korisnika.

U toku 2024. godine redizajnirano je ukupno 15 filijala u okviru poslovne mreže. U procesu transformacije filijala, Banka nastoji da odgovori na potrebe i očekivanja svojih klijenata, uz poboljšanje efikasnost, zadržavanje personalizovanog modela usluživanja klijenata i optimizacije operativnih troškova poslovanja.

Otvorene su tri nove organizacione jedinice, na premijum lokacijama (Filijala Dedinje, Filijala Kalemegdan i Digital Spot Palata nauke) koje korisničko iskustvo podižu na još viši nivo kome ćemo težiti kroz čitavu prodajnu mrežu.

Banka poseduje široku mrežu filijala sa preko 60 poslovnica (raspoređenih u 5 regiona: Beograd 1, Beograd 2, Vojvodina, Istok i Zapad) u više od 35 gradova.

U cilju postizanja optimalne geografske pozicioniranosti i povećanja profitabilnosti mreže, Banka je sproveda podelu regiona Beograd na dva zasebna regiona. Podela Regiona Beograd, kao regiona sa najvećim brojem filijala i najvećim potencijalom za razvoj, ima za cilj da omogući veći prostor za maksimizaciju potencijala tržišta. Takođe, pridruživanje filijala Obrenovac, Lazarevac, Pančevo i Vršac u nadležnost Regiona Beograd, iste smešta u lokacijsku celinu koja gravitira ka Beogradu i daje veće mogućnosti za akvizicione aktivnosti

Banka pruža svoje usluge i kroz tri-Digital spota, koji su istureni deo filijale, opremljeni samouslužnim mašina za gotovinske transakcije i uz obezbeđeno prisustvo Savetnika za bezgotovinske proizvode i servis klijenata. Prodajna mesta nalaze se u DS TC Galerija, DC TC West i Palati nauke.

1.6

Poslovanje sa privredom

Sektor za poslove sa privredom i javnim sektorom tokom 2024. godine bio je orijentisan na dalje jačanje svoje pozicije na tržištu pružajući podršku i najbolju uslugu svim klijentima kako u javnom tako i u privatnom sektoru.

Tržišno učešće kredita privrede na dan 31. decembra 2024. godine iznosilo je 9.26%, dok je tržišno učešće depozita iznosilo 7.54%. Nešto veće tržišno učešće u depozitima ostvarili su depoziti javnog sektora sa 13.6%, dok je u ukupnim kreditima bankarskog sektora ovaj segment učestvovao sa 9%.

Kreditni AIK Banke dizajnirani su da podrže sve specifičnosti poslovanja korporativnih klijenata. Paleta kredita sadrži standardne kreditne proizvode, ali i kredite koje klijenti zajedno sa bankarskim savetnikom mogu prilagoditi svom poslovanju.

Investicioni krediti, kojima pružamo podršku razvoju poslovanja naših klijenata, na kraju poslovne 2024. godine ostvarili su tržišno učešće od 15.2% dok su krediti za obrtna sredstva ostvarila učešće na tržištu od 6.1%.

Posebno značajan partnerski odnos sa klijentima ostvarujemo kroz plasiranje kredita za projektno finansiranje. Svakom projektu se pristupa individualno i predlažu najbolja rešenja. Krediti se odobravaju za finansiranje projekata za izgradnju rezidencijalnih, poslovnih objekata ili objekata komercijalne ili neke druge namene projekata obnovljivih izvora energije.

Mala i srednja preduzeća predstavljaju okosnicu srpske privrede, obezbeđuju više od dve trećine radnih mesta u zemlji i sa gotovo 56% učestvuju u nacionalnom bruto društvenom proizvodu. Imajući u vidu važnost ovog sektora, AIK Banka već tradicionalno pruža veliku podršku njegovom razvoju, ali i stalnom stvaranju boljih uslova za njegov dalji razvoj i jačanje.

Pored sopstvenih izvora finansiranja Banka je klijentima stavila na raspolaganje kreditne linije podržane od strane međunarodnih finansijskih institucija kao što su IFC, EBRD, EFSE i GGF.

Malim i srednjim preduzećima u Srbiji, posebno onim koja ulažu u zelene projekte, omogućen je povećan pristup finansijskim sredstvima zahvaljujući liniji od 50 miliona evra koju je Međunarodna finansijska korporacija (IFC) odobrila AIK Banci. Cilj saradnje je da se poveća dostupnost kredita malim i srednjim preduzećima i razviju nove opcije za finansiranje projekata u oblasti klimatskih promena u Srbiji.

AIK Banka je uspostavila partnerstvo i sa Evropskim fondom za jugoistočnu Evropu (EFSE) kako bi pružila podršku finansiranju mikro, malih i srednjih preduzeća u Srbiji, sa posebnom pažnjom usmerenom na ruralna područja. Kreditnom linijom od 30 miliona evra se mikro, malim i srednjim preduzećima daje mogućnost da ulažu u razvoj, stvaraju nova radna mesta i daju doprinos ekonomskom razvoju na lokalnom nivou.

Partnerstvo AIK Bankom sa Green for Growth Fond ostvareno je kako bi se proširio portfolio u oblasti zelenog finansiranja obezbeđujući sredstva u iznosu od 40 miliona evra za finansiranje biznisa koji žele da ulažu u održivo poslovanje i projekte iz oblasti obnovljivih izvora energije kako bi se ispunili sve veći zahtevi za energijom sa ciljem dekarbonizacije privrede.

Ponosni smo na činjenicu da kroz ova strateška partnerstva AIK Banka osnažuje lokalne biznise da uzmu aktivnu ulogu u izgradnji zelene ekonomije.

Za sve klijente koji se bave uvozom, izvozom, projektovanjem, izgradnjom, prodajom, a potrebna im je podrška kojom se garantuje da će klijent svoje obaveze izvršiti, Banka izdaje sve vrste plativih i činidbenih garancija u zemlji i inostranstvu, otvara nostro i prima loro akreditivne i obavlja inkaso poslove.

Proces kreditiranja privrede unapređen je u segmentu identifikovanja i upravljanja tzv. ESG rizicima, gde je glavni fokus na rizicima povezanim sa klimatskim promenama i drugim aspektima, koji mogu da negativno utiču na životnu sredinu.

Banka prihvata odobrenje isplata faktura pre roka dospeća koje su izdala preduzeća sa odgovarajućim nivoom kreditne sposobnosti kao i eskont menica koje su izdate u korist klijenata sa budućim datumom dospeća. To je vid kratkoročnog kreditiranja koji klijentima omogućava da na brz i efikasan način, pre datuma dospeća koji je naznačen na fakturi, obezbede potrebna likvidna sredstva za svoje tekuće poslovanje.

AIK Banka poseduje jednu od najvećih prihvatnih mreža POS terminala u Srbiji, sa mogućnošću prihvatanja Mastercard, DinaCard, VISA platnih kartica, ali i opcijom realizacije NBS IPS Instant plaćanja na POS terminalima. Prenos novčanih sredstava garantovan je u roku od jednog radnog dana, na platni račun trgovca nakon realizovane transakcije.

AIK Banka u okviru svojih usluga nudi i eCommerce servis, rešenje za naše klijente koji na jednostavan način žele da omoguće plaćanje robe i usluga platnim karticama Mastercard i Visa svojim kupcima.

1.7

Upravljanje rizicima

Sistem upravljanja rizicima

Proces upravljanja rizicima podrazumeva kontinuirano identifikovanje, merenje, odnosno procenjivanje, preduzimanje mera za ublažavanje rizika, praćenje i kontrolu rizika, kao i uspostavljanje sistema limita izloženosti rizicima i interno i eksterno izveštavanje o rizicima u skladu sa internim aktima Banke i propisima i odlukama regulatora. **Adekvatan sistem upravljanja rizicima predstavlja jedan od ključnih elemenata u obezbeđivanju stabilnosti poslovanja Banke.**

Praćenje i kontrola rizika su prvenstveno zasnovani na uspostavljanju procedura i sistema limita, koji odražavaju poslovnu strategiju i tržišno okruženje Banke, kao i nivo rizika koji je Banka spremna da prihvati. Banka permanentno prati i meri kapacitet prihvatljivog nivoa izloženosti rizicima uzimajući u obzir ukupnu izloženost svim tipovima rizika.

Banka kontinuirano prati sve izmene u zakonskoj i podzakonskoj regulativi i međunarodnim standardima i preduzima mere za blagovremeno usklađivanje svog poslovanja sa novim propisima.

Sistem upravljanja rizicima definisan je sledećim aktima Banke:

- Strategijom upravljanja rizicima;
- Strategijom i planom upravljanja kapitalom;
- Apetitom za rizike;
- Politikom upravljanja rizicima;
- Procedurama za upravljanje pojedinačnim rizicima;
- Metodologijama kojima Banka detaljnije definiše metode i pristupe koji se koriste u sistemu upravljanja pojedinačnim rizicima; i
- Ostalim aktima Banke.

Strategija za upravljanje rizicima definiše principe upravljanja rizicima u cilju obezbeđenja adekvatne procene svih rizika kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju i odgovarajućeg kapitala potrebnog da podrži realizaciju strateških ciljeva Banke, u skladu sa Poslovnom politikom i strategijom Banke.

Strategijom upravljanja rizicima definisani su:

- Svi rizici kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju;
- Dugoročni ciljevi u upravljanju rizicima, utvrđeni Poslovnom politikom i strategijom Banke, kao i sklonost i toleranciju ka rizicima određenu u skladu sa tim ciljevima;
- Osnovna načela preuzimanja i upravljanja rizicima;
- Osnovna načela procesa interne procene adekvatnosti kapitala;
- Obaveza redovnog izveštavanja organa Banke i Narodne banke Srbije o upravljanju rizicima; i
- Kriterijumi za utvrđivanje loše aktive Banke, osnovna načela upravljanja tom aktivom, kao i najviši prihvatljivi nivo loše aktive Banke.

Apetitom za rizike definiše se sveobuhvatni okvir upravljanja rizicima kao i maksimalni nivo izloženosti rizicima koji je prihvatljiv za Banku. Appetit za rizike definiše set interno definisanih limita i targeta za sve materijalno značajne rizike.

Politikom za upravljanje rizicima Banka utvrđuje: osnovne principe upravljanja rizicima, a naročito definiše organizaciju upravljanja rizicima, osnove za procenu rizičnog profila Banke, odnosno za identifikovanje, merenje, ublažavanje i praćenje pojedinačnih rizika, sistem unutrašnjih kontrola, uspostavljanje sistema limita za pojedine rizike, kao i postupanje u slučaju prekoračenja definisanih limita, način i metodologiju za sprovođenje procesa interne procene adekvatnosti kapitala, okvir i učestalosti sprovođenja stres testova, postupanje u slučajevima nepovoljnih rezultata stres testova, kao i obavezu redovnog internog i eksternog izveštavanja o upravljanju rizicima.

Procedurama za upravljanje rizicima Banka detaljnije definiše proces identifikovanja, merenja, odnosno procene rizika, kao i postupak ublažavanja, praćenja i kontrole rizika, izveštavanja o rizicima kojima je Banka izložena, kao i nadležnosti i odgovornosti organizacionih delova Banke u sistemu upravljanja rizicima.

Dodatno, Banka posebnom procedurom definiše aktivnosti, pravila postupanja zaposlenih, ovlašćenja i odgovornosti u vezi sa:

- upravljanjem plasmanima u kašnjenju iz segmenta privrede, javnog i finansijskog sektora, segmenta stanovništva i segmenta malih klijenata; i
- problematičnim plasmanima koje Banka ima prema klijentima pravnim licima u domenu restrukturiranja njihovih plasmana, odnosno prema svim problematičnim klijentima (pravnim i fizičkim licima) u domenu prinudne naplate.

Pojedinačnim metodologijama Banka je detaljnije propisala metode i pristupe koji se koriste za merenje izloženosti pojedinačnim rizicima.

U cilju adekvatnog upravljanja rizicima, Banka je uspostavila odgovarajuću organizacionu strukturu koja odgovara obimu, vrsti i složenosti poslova koje ona obavlja i uspostavila je odvojenost funkcija preuzimanja rizika (*front office*) od funkcija upravljanja rizicima (*middle office*) i aktivnosti podrške (*back office*) u cilju sprečavanja sukoba interesa. Ovakva organizaciona struktura omogućava ostvarivanje utvrđenih ciljeva i principa upravljanja rizicima u praksi.

Banka je uspostavila sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima koji je u potpunosti integrisan u sve poslovne aktivnosti Banke i koji obezbeđuje da rizični profil Banke bude u skladu sa definisanom sklonošću Banke ka rizicima.

U procesu upravljanja rizicima učestvuju:

Skupština Banke - usvaja Poslovnu politiku i Strategiju Banke kojima se definišu poslovni ciljevi Banke za period od tri godine, usvaja finansijske izveštaje Banke i odlučuje o upotrebi i raspoređivanju ostvarene dobiti, odnosno pokriću gubitaka.

Dodatno, Skupština odlučuje o povećanju kapitala, odnosno o ulaganjima kapitala u druga lica u finansijskom sektoru ili druga pravna lica, kao i o visini ulaganja u osnovna sredstva i investicione nekretnine.

Upravni odbor je nadležan i odgovoran za uspostavljanje jedinstvenog sistema upravljanja rizicima i nadzor nad tim sistemom, usvajanje Strategije i Politike za upravljanje rizicima, Strategije i plana upravljanja kapitalom i Metodologije za procenu internih kapitalnih zahteva, uspostavljanje sistema unutrašnjih kontrola, usvajanje Kriznog plana likvidnosti i Plana oporavka Banke. Dodatno, Upravni odbor vrši nadzor nad radom Izvršnog odbora.

Odbor za praćenje poslovanja Banke je nadležan i odgovoran za usvajanje predloga Strategije i Politike Banke u vezi sa upravljanjem rizicima i sprovođenjem sistema internih kontrola koje se Upravnom odboru podnose na razmatranje i usvajanje. Takođe, Odbor za praćenje poslovanja je nadležan za analizu i nadzor primene i adekvatno sprovođenje usvojenih Strategija i Politike za upravljanje rizicima i Politike sistema unutrašnjih kontrola. Najmanje jednom mesečno izveštava Upravni odbor o svojim aktivnostima i utvrđenim nepravilnostima i predlaže način na koji će se one otkloniti.

Izvršni odbor je nadležan i odgovoran za sprovođenje Poslovne politike i Strategije Banke sa strateškim planom za trogodišnji period, Strategije i Politike za upravljanje rizicima, Strategije i plana upravljanja kapitalom, Politike sistema unutrašnjih kontrola, za usvajanje i analizu efikasnosti primene procedura za upravljanje pojedinačnim rizicima, kojima se bliže definiše proces identifikovanja, merenja (procene), ublažavanja, praćenja i kontrole rizika, kao i izveštavanja o rizicima kojima je Banka izložena. Izvršni odbor Banke redovno izveštava Upravni odbor o efikasnosti primene usvojene Politike i procedura za upravljanje rizicima.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom prati izloženost Banke rizicima koji proizilaze iz strukture njenih bilansnih obaveza i potraživanja i vanbilansnih stavki i predlaže mere za upravljanje tržišnim rizicima, kamatnim rizikom i rizikom likvidnosti.

Komiteta za rizike je odgovoran za praćenje izloženosti Banke kreditnom riziku, riziku likvidnosti, kamatnom riziku, tržišnim rizicima, operativnom riziku, riziku zemlje, riziku ulaganja i ostalim rizicima i Izvršnom odboru Banke predlaže mere za upravljanje tim rizicima.

Komiteta za praćenje klijenata je odgovoran za praćenje kvaliteta plasmana na nivou pojedinačnih klijenata i uočavanje povećanog kreditnog rizika, odnosno za praćenje potraživanja od klijenata u docnji i klijenata kod kojih je moguće uvećanje kreditnog rizika. Komitet za praćenje klijenata se sastaje najmanje jednom mesečno, po potrebi i češće.

Kreditni odbori Banke odlučuju o kreditnim zahtevima/plasmanima u okvirima utvrđenim aktima Banke, analiziraju izloženost Banke kreditnom (uključujući kreditno-devizni rizik, rizik koncentracije i rizik zemlje), kamatnom i tržišnom riziku. Upravni odbor Banke donosi Odluku o formiranju kreditnih odbora Banke i imenovanju članova sledećih kreditnih odbora:

- Kreditni odbor za privredu i javni sektor; i
- Kreditni odbor za stanovništvo i MSP.

Službe upravljanja kreditnim rizikom (Služba upravljanja kreditnim rizikom u privredi, javnom i finansijskom sektoru i Služba upravljanja kreditnim rizikom – stanovništvo i SBB) vrše identifikovanje, merenje, tj. procenu i upravljanje kreditnim rizikom neproblematičnih klijenata koji pripadaju segmentu privrede, javnog i finansijskog sektora, odnosno segmentu stanovništva i malih i srednjih preduzeća. Zadatak službi je da pripreme predlog i daju stručno mišljenje i svoj „glas“ na konkretan kreditni predlog.

Služba monitoringa vrši tekuću kontrolu i monitoring potraživanja od neproblematičnih klijenata u segmentu privrede, javnog sektora, finansijskih institucija, stanovništva i malih klijenata, kao i kontrolu i monitoring: kolaterala i uslova posle isplate kredita, važnosti polisa osiguranja, važnosti procena vrednosti hipotekovanih nekretnina, valjanosti podataka vezanih za sredstva obezbeđenja potraživanja Banke unetih u informacioni sistem i drugo.

Sektor kontrole rizika predlaže za usvajanje Strategiju, Politiku, procedure i metodologije za upravljanje rizicima. Sektor je odgovoran za implementaciju i održavanje metodologija i procedura vezanih za rizike, sa aspekta obezbeđenja nezavisnog procesa kontrole rizika.

Ovaj Sektor, takođe, obezbeđuje kompletno obuhvatanje rizika u sistemu merenja i izveštavanja o rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju. Sektor kontrole rizika se sastoji iz dve službe: Služba kontrole kreditnog rizika i Služba kontrole rizika likvidnosti, tržišnih i operativnih rizika.

Sektor naplate problematičnih plasmana - u cilju implementacije strategije za rešavanje problema loše aktive Banke, koja je sastavni deo strategije za upravljanje rizicima, Banka je u okviru svoje organizacione strukture uspostavila ovaj Sektor kao posebnu organizacionu jedinicu za upravljanje lošom aktivom i isti je funkcionalno i organizaciono odvojen od organizacionih jedinica u čijem je delokrugu preuzimanje rizika.

Osnovna funkcija ovog Sektora je upravljanje naplatom problematičnih plasmana klijenata – pravnih i fizičkih lica, preduzetnika i registrovanih poljoprivrednih gazdinstava i upravljanje ranom naplatom plasmana u kašnjenju klijenata fizičkih lica.

Sektor finansija za osnovnu funkciju ima vođenje poslovnih knjiga, sastavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja i izveštavanje Narodne banke Srbije i drugih eksternih korisnika. Takođe, pruža odgovarajuću podršku svim učesnicima u procesu planiranja, odnosno

u pripremi Finansijskog plana Banke, a koji predstavlja osnovu za planiranje raspoloživog internog kapitala.

Sektor sredstava i upravljanja bilansom je odgovoran za upravljanje sredstvima i likvidnošću, kao i za upravljanje aktivom i pasivom Banke. Takođe, učestvuje u upravljanju rizikom likvidnosti, kamatnom pozicijom i deviznom pozicijom Banke. Poslovanje ovog Sektora je organizovano kroz dve službe: Služba trgovanja, prodaje i odnosa sa finansijskim institucijama i Služba upravljanja bilansom i likvidnošću.

Sektor za operacije koji kroz svoje operativno poslovanje vrši funkciju podrške, kroz upravljanje operativnim poslovima Banke u oblastima poslovne podrške, platnog prometa, kreditne i depozitne administracije.

Služba unutrašnje revizije je odgovorna za kontinuiran nadzor sprovođenja politika i procedura za upravljanje rizicima kao i za redovnu procenu adekvatnosti, pouzdanosti i efikasnosti sistema unutrašnjih kontrola i funkcije kontrole usklađenosti poslovanja Banke. Služba unutrašnje revizije izveštava Upravni odbor Banke i Odbor za praćenje poslovanja Banke o svojim nalazima i predlozima.

Sektor kontrole usklađenosti poslovanja odgovoran je za identifikaciju i praćenje rizika usklađenosti poslovanja Banke, kao i za upravljanje tim rizikom koji posebno obuhvata rizik od pranja novca i finansiranja terorizma, rizik od sankcija regulatornog tela i finansijskih gubitaka, kao i reputacioni rizik.

Osnovna funkcija Sektora kontrole usklađenosti poslovanja je sprovođenje kontinuirane, odgovarajuće i efikasne kontrole usklađenosti poslovanja Banke na način kojim se omogućava ukazivanje na postojeće i potencijalne rizike usklađenosti i na upravljanje tim rizicima radi ostvarivanja najviših standarda u poslovanju Banke.

Rizik likvidnosti

U svom poslovanju Banka posebnu pažnju posvećuje održavanju likvidnosti, smatrajući da je odgovarajuća likvidnost jedan od osnovnih preduslova finansijske stabilnosti i razvoja. Iskustvo bankarskog sektora u Republici Srbiji, a i u okruženju, pokazuje da u uslovima ugrožene likvidnosti dolazi do pada poverenja klijenata, povećanja reputacionog rizika, povlačenja depozita, a time i do ugrožavanja profitabilnosti.

Rizik likvidnosti predstavlja mogućnost nastanka negativnih uticaja na finansijski rezultat i kapital Banke, usled nemogućnosti Banke da izmiruje dospele obaveze, a u slučaju nedovoljnih rezervi likvidnosti i nemogućnosti pokrića neočekivanih odliva i ostalih obaveza.

Banka u svom poslovanju poštuje osnovne principe upravljanja likvidnošću, ostvarujući dovoljan nivo sredstava za pokriće obaveza nastalih u kratkom roku, odnosno poštuje princip solventnosti, formiranje optimalne strukture sopstvenih i pozajmljenih izvora sredstava i formiranjem dovoljnog nivoa rezervi likvidnosti.

Banka održava stabilnu likvidnu poziciju i dovoljan i adekvatan nivo rezervi likvidnosti. Rezerve likvidnosti su najvećim delom u obliku gotovine i visoko likvidnih dužničkih državnih hartija od vrednosti, koje se mogu u relativno kratkom roku unovčiti.

Banka svojom imovinom i obavezama upravlja tako da obezbeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze, kao i da klijenti Banke raspolaze svojim sredstvima u skladu sa ugovorenim rokovima.

Banka adekvatno upravlja rizikom likvidnosti izvora finansiranja, s obzirom na diversifikaciju depozitne baze. Istovremeno, Banka raspolaze dovoljnim nivoom likvidnih sredstava, gde je tržišni rizik likvidnosti u očekivanim okvirima.

Banka kontinuirano prati nivo rizika likvidnosti na dnevnom nivou na bazi dnevnog pokazatelja likvidnosti, užeg pokazatelja likvidnosti, pokazatelja pokrića likvidnom aktivnom i internih indikatora likvidnosti. Dodatno, Banka u procesu merenja rizika likvidnosti i sagledavanja ročne neusklađenosti koristi GAP analizu koja podrazumeva grupisanje bilansnih i vanbilansnih pozicija po vremenskim segmentima prema ugovorenom datumu dospeća, odnosno očekivanom vremenu za generisanje novčanog toka.

Banka definiše i interne limite koji se odnose na kumulativne GAP-ove po vremenskim korpama u redovnim uslovima i uslovima stresa. Na mesečnom nivou se sprovode stres testovi i kontroliše usklađenost sa definisanim internim limitima za GAP likvidnosti u uslovima stresa.

Banka usklađuje svoje poslovanje sa regulatorno propisanim pokazateljem likvidnosti, užim pokazateljem likvidnosti, kao i pokazateljem pokrića likvidnom aktivom.

Opseg	Pokazatelj likvidnosti	Uži pokazatelj likvidnosti	Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom
Na dan 31.12.2024.	3.13	1.98	187%
Prosek godine	3.11	2.16	171%
Maksimum	3.71	3.31	197%
Minimum	2.39	1.35	144%

Tabela 25 - Kretanje pokazatelja likvidnosti u 2024. godini

Tokom 2024. godine, Banka je održavala regulatorne pokazatelje likvidnosti na višem nivou iznad regulatorno i internog definisanih minimuma. Banka održava značajne nivoe likvidnosti imajući u vidu predstojeću integraciju sa Eurobank Direktnom a.d. Beograd početkom 2025. godine.

Tržišni rizici

Banka vrši identifikaciju izloženosti deviznom riziku pomoću otvorenih pozicija u pojedinoj valuti i ukupno za sve valute u kojima posluje. Procenu izloženosti deviznom riziku Banka vrši primenom regulatornih (pokazatelj deviznog rizika) i interno definisanih metoda.

Pokazatelj deviznog rizika je u toku cele godine bio značajno ispod regulatornog maksimuma od 20% kapitala i na dan 31. decembra 2024. godine iznosio je 1.94%.

Cenovnom riziku Banka je izložena po osnovu pozicija u knjizi trgovanja u koju čine vlasničke hartije od vrednosti. Na dan 31. decembra 2024. godine Banka je u Knjizi trgovanja imala akcije privrednih društava u ukupnoj tržišnoj vrednosti od RSD 0.73 milijarde. Osnovna načela upravljanja cenovnim rizikom podrazumevaju održavanje nivoa rizika u skladu sa interno definisanim limitima na nivou Knjige trgovanja, dnevno praćenje promena na tržištu koje mogu uticati na povećanje izloženosti rizicima Knjige trgovanja i utvrđivanje mera za ublažavanje ovog rizika.

Cilj aktivnog upravljanja je smanjenje cenovnog rizika do prihvatljivog nivoa koji je moguće kontrolisati i koji Banci obezbeđuje maksimizaciju dobiti uz minimiziranje rizika.

Kamatni rizik

Kamatni rizik predstavlja rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige usled promene kamatnih stopa. Kretanje kamatnih stopa direktno utiče na stvaranje, generisanje prihoda od kamata usled neusaglašenosti ukupne kamatonosne aktive i pasive ili fiksirane cene kamatonosnih instrumenata.

Oblici kamatnog rizika su:

- rizik vremenske neusklađenosti dospeća i ponovnog određivanja cena (repricing risk);
- rizik krive prinosa usled promene oblika krive prinosa (yield curve risk);
- bazni rizik kome je banka izložena zbog različitih referentnih kamatnih stopa kod kamatno osetljivih pozicija sa sličnim karakteristikama što se tiče dospeća ili ponovnog određivanja cena (basic risk); i
- rizik opcija kome je banka izložena zbog ugovorenih odredaba kao što je npr. prevremena otplata kod kredita, depoziti sa mogućnošću prevremenog povlačenja itd. (optionality risk).

Tokom, 2024. godine, Banka je održavala nivo izloženosti kamatnom riziku u okviru definisanih limita. Nakon perioda rasta kamatnih stopa u prethodnom periodu, tokom 2024. godine dolazi do opšteg trenda smanjenja tržišnih kamatnih stopa čiji se nastavak očekuje i tokom sledeće godine.

Navedeno, kao i uvođenje novog regulatornog okvira kojim se ograničavaju maksimalne kamatne stope za određene segmente će imati uticaj na pad kamatnih prihoda i nivo izloženosti kamatnom riziku.

Operativni rizici

Operativni rizik je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja, uključujući i pravni rizik.

Izloženost Banke operativnom riziku tokom 2024. godine je bila na prihvatljivom nivou, a najznačajni izvor ovog rizika su gubici po osnovu sudskih troškova iako njihov trend se smanjuje.

Problematicni krediti

U cilju blagovremenog identifikovanja mogućih problema Banka je i tokom 2024. godine nastavila sa intenzivnim aktivnostima sprečavanja upliva problematičnih plasmana (NPL) i sprovođenjem strategija naplate i rešavanja problematičnih plasmana u cilju njihovog smanjenja.

Banka je tokom 2024. godine unapredila procese i sisteme za ranu identifikaciju povećanja kreditnog rizika klijenata, kao i procese i sisteme za naplatu potraživanja od fizičkih lica.

Adekvatno upravljanje plasmanima sa povišenim kreditnim rizikom (nivo 2) i NPL plasmanima je od velike važnosti za održavanje prihvatljivog nivoa kreditnog rizika, budući da učešće ovih plasmana u ukupnom portfoliju predstavlja jedan od osnovnih indikatora pogoršanja kvaliteta kreditnog portfolija Banke.

Unapređenje monitoringa potraživanja i unapređenje procesa naplate kako od pojedinačnih klijenta, tako i na nivou celokupnog portfolija je rezultiralo smanjenjem nivoa problematičnih kredita na nivoe definisane apetitom za rizike.

Pokazatelj problematičnih kredita (NPL pokazatelj) je na kraju 2024. godine značajno ispod interno definisanog limita od 5%.

Poređenje iznosa izdvojenih ispravki vrednosti i rezervi za potraživanja u statusu NPL (prema metodologiji Narodne banke Srbije) ukazuje da je stopa pokrića bruto NPL-a Banke ispravkama vrednosti ukupnih kredita (u skladu sa MSFI) iznad 100%.

Najveći udeo u ukupnom iznosu NPL-a ima sektor velikih pravnih lica (38%), dok sektor stanovništva učestvuje sa 28%, što odgovara strukturi kreditnog portfolija Banke.

1.8

Upravljanje Bankom i organizaciona struktura

U korporativnom upravljanju Banka se pridržava i poštuje zakone i relevantne podzakonske propise, kao i AEC Grupnu politiku o internom upravljanju. Banka usvaja Politiku korporativnog upravljanja sa ciljem da uspostavi i potvrdi visoke standarde na svim područjima rada, kao i sredstva unapređenja i efikasnost sistema korporativnog upravljanja koji omogućava održivi razvoj Banke baziran na društveno odgovornom poslovanju i uvećanju vrednosti za akcionare, zaposlene, klijente i okruženje u skladu sa dobrim poslovnim običajima.

Principi korporativnog upravljanja koje Banka primenjuje u svom poslovanju su transparentnost poslovanja, čuvanje ugleda Banke, odgovornost, profesionalizam, sigurnost, efikasnost i dostupnost informacija u skladu sa zakonom.

U skladu sa Zakonom o bankama organi upravljanja Banke su: Skupština, Upravni odbor i Izvršni odbor.

Skupštinu Banke Akcionari Banke mogu neposredno učestvovati u radu Skupštine Banke ili preko punomoćnika. Sednice Skupštine mogu biti redovne i vanredne. Redovne sednice Skupštine akcionara se održavaju najmanje jednom godišnje, a najkasnije u roku od četiri meseca od završetka poslovne godine. Nadležnosti Skupštine propisane su Zakonom i Statutom, a način rada i odlučivanja regulisani su Poslovníkom o radu Skupštine.

Upravni odbor Banke čini sedam članova uključujući i predsednika, dok **Izvršni odbor** čini pet članova. Za članove Upravnog odbora Banke moraju biti birana lica koja imaju dobru poslovnu reputaciju i odgovarajuće kvalifikacije koje propisuje Narodna banka Srbije. Najmanje tri člana Upravnog odbora Banke moraju imati odgovarajuće iskustvo iz oblasti finansija. Najmanje jedan član Upravnog odbora Banke mora aktivno znati srpski jezik i imati prebivalište na teritoriji Republike Srbije. Predsednika i ostale članove Upravnog odbora Banke imenuje Skupština Banke na period od četiri godine, s tim da isti obavljaju dužnost predsednika i članova Upravnog odbora do stupanja na dužnost novoizabranog člana/članova Upravnog odbora, po prethodno

pribavljenoj saglasnosti Narodne banke Srbije, i posle isteka četvorogodišnjeg mandata, a najduže tri meseca.

Upravni odbor utvrđuje unutrašnju organizaciju, odnosno organizacionu strukturu Banke koja obezbeđuje podelu ovlašćenja, dužnosti i odgovornosti zaposlenih, članova organa upravljanja i drugih lica na rukovodećem položaju u Banci, na način kojim se sprečava sukob interesa i obezbeđuje transparentan i dokumentovan proces donošenja i sprovođenja odluka.

Članovi Izvršnog odbora odgovorni su da poslovanje bude u skladu sa Zakonom o bankama, propisima i aktima Narodne banke Srbije, kao i aktima Banke, u skladu sa dužnostima i odgovornostima Izvršnog odbora utvrđenim Zakonom o bankama, propisima donetim na osnovu Zakona o bankama, Statutom i aktima Banke.

U Banci postoje procedure za imenovanje, odnosno reimenovanje članova Upravnog i Izvršnog odbora koje su usklađene sa Zakonom o bankama i Odlukom i Uputstvom Narodne banke Srbije koji regulišu ovu materiju.

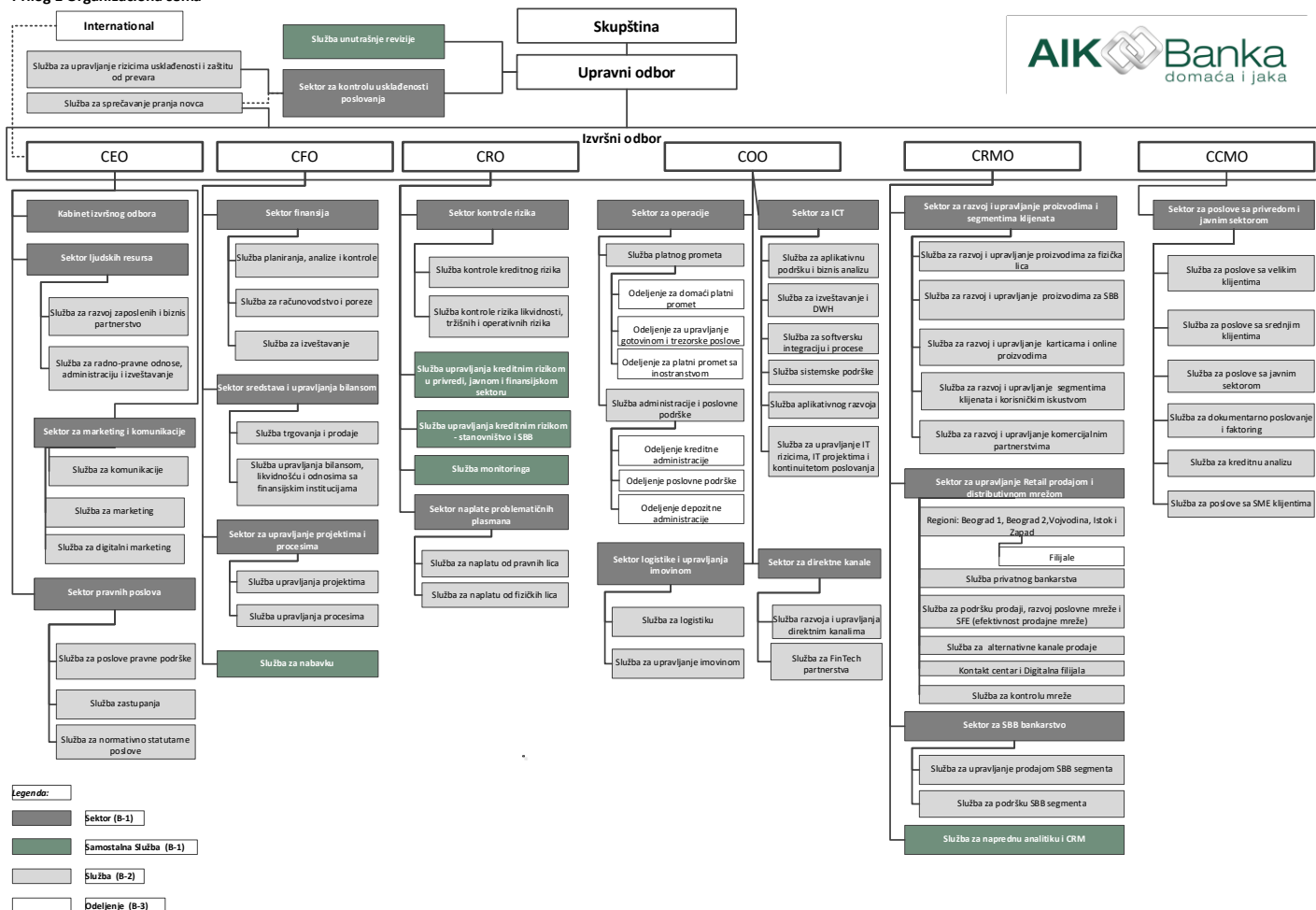
Odbor za praćenje poslovanja Banke čine najmanje tri člana, od kojih je jedan predsednik Odbora za praćenje poslovanja, a ostali su članovi Odbora za praćenje poslovanja. Najmanje dva člana Odbora za praćenje poslovanja čine članovi Upravnog odbora Banke koji imaju odgovarajuće iskustvo iz oblasti finansija, a najmanje jedan član mora biti lice nezavisno od Banke. Odbor za praćenje poslovanja Banke pomaže Upravnom odboru Banke u nadzoru nad radom Izvršnog odbora Banke i zaposlenih u Banci.

Detalji o članovima Upravnog i Izvršnog odbora Banke, kao i o članovima Odbora za praćenje poslovanja Banke javno su dostupni na sajtu Banke: *AIK Banka | O nama*.

Organizacija Banke i zaposleni

Organizacioni model Banke omogućava efikasno upravljanje i sprovođenje sistema unutrašnjih kontrola, u skladu sa zahtevima dinamičnog i modernog poslovanja, prema standardima bankarskog sektora.

Prilog 1 Organizaciona šema

Slika 1 – Organizaciona šema Banke na dan 31. decembra 2024. godine

Zaposleni

Najveći kapital AIK Banke predstavljaju njeni zaposleni. Politika upravljanja ljudskim resursima bila je usmerena ne samo na razvoj postojećih kadrova, već i na razvoj poslovnih procesa, sa velikim akcentom na buduću integraciju sa Eurobank Direktnom. Ovaj pristup omogućio je da paralelno sa poslovnim širenjem i modernizacijom, radimo i sa našim zaposlenima kako bismo ih podržali u izazovima i osigurali da integracija očekivana u 2025. godini bude uspešna.

U fokus smo stavili razvoj veština i potencijala naših zaposlenih, kao i njihov profesionalni rast, kako bismo zajedno ostvarili ciljeve i izgradili stabilnu i efikasnu organizaciju. Zajedno želimo da postanemo banka koja je prepoznata na tržištu ne samo po dobrim poslovnim rezultatima, već i po odličnim i posvećenim zaposlenima, koji svojim znanjem i vrednostima doprinose svakodnevnom napretku.

AIK akademija, naši programi live treninga, omogućili su specijalizovane obuke za zaposlene u različitim delovima organizacije. Takođe, realizovali smo 27 online obuka putem e-learninga, pružajući fleksibilnost u učenju. Tokom 2024. godine održano je 36.759 sati treninga i prosečno je svaki naš zaposleni proveo 31 sati edukujući se.

Razvoj poslovnih aktivnosti, u kombinaciji sa integracijom sa Eurobank Direktnom, omogućio je širenje naše organizacije i unapređenje operativnih procesa. Ovaj korak je bio ključan za povećanje broja zaposlenih u 2024. godini, kako bi naši procesi i sama organizacija spremno dočekali rast koji sledi u narednoj godini.

Udeo zaposlenih sa visokim obrazovanjem nastavio je da raste, a broj zaposlenih sa višim i visokim obrazovanjem dostigao je 57,6% ukupnog broja radne snage na kraju 2024. godine. Zaposleni sa VI stepenom stručne spreme čine 21,4%, dok zaposleni sa IV stepenom čine 21,0% ukupnog broja. Što se tiče starosne strukture, najveći broj zaposlenih pripada kategoriji od 41 do 50 godina (43%), dok zaposleni u dobi između 31 i 40 godina čine 27% radne snage. Zaposleni ispod 30 godina čine 16% a zaposleni preko 51 godine čine 14% ukupnog broja zaposlenih.

AIK Banka i MK Group posvećuju posebnu pažnju podršci porodicama svojih zaposlenih. Tokom 2024. godine, AIK Banka je izdvojila 2,5 miliona dinara za podršku zaposlenima koji su se ostvarili kao roditelji. Ovaj iznos je dodeljen kroz novčane subvencije za 39 novorođene bebe, u okviru programa „Podrška porodici“. Ove subvencije su svečano uručene zaposlenima u Srbiji, Sloveniji i Hrvatskoj, čime je još jednom potvrđena posvećenost Banke brizi za svoje zaposlene i njihov balans između privatnog i poslovnog života.

U saradnji sa Grupom uveden je interni portal za lakši pristup informacijama. Negujemo stalnu i otvorenu komunikaciju sa zaposlenima putem online aplikacije Heart Count i godišnjih engagement anketa. Takođe, kroz već tradicionalni CEO taks, zaposleni blagovremeno dobijaju sve ključne informacije direktno od CEO-a Banke putem živog uključanja.

Pored edukacije, organizovali smo interne događaje kao što su Sportski dan i Novogodišnja proslava, koji podstiču timsku saradnju, internu košarku i fudbal, kao i podršku našim maratoncima. Takođe, za decu zaposlenih održana su druženja sa roditeljima na poslu i dodeljeni paketići, dok su sve nove mame u AIK Banci bile gosti radionice posvećene njihovim novim ulogama.

Ove aktivnosti potvrđuju našu posvećenost profesionalnom i ličnom razvoju zaposlenih, stvarajući radnu atmosferu koja podstiče inovativnost i saradnju.

1.9

Značajni događaji po završetku poslovne godine

Nije bilo značajnih događaja i dodatnih informacija nakon datuma izveštajnog perioda koji bi zahtevali obelodanjivanje u napomenama uz finansijske izveštaje i Godišnjem izveštaju o poslovanju Banke za 2024. godinu.

1.10

Pristup održivosti, doprinos zajednici, uticaj na životnu sredinu

Banka postavlja celokupno svoje poslovanje na posvećenosti klijentima.

Pored ključne postavke poslovanja i odnosa prema zaposlenima, klijentima i rezultatima, u fokusu je i društvena odgovornost, izvrsnost i posvećenost svim interesnim grupama.

Na ovaj način Banka postavlja temelje svog održivog poslovanja, jer u svakom proizvodu/usluzi, poslu i u svakoj aktivnosti polazi od primese javnog interesa i društvene odgovornosti **u smislu da nijedan proizvod/usluga i posao nije validan i vredan ako nije u opštem interesu**, gde su sve strane u ugovoru zadovoljne, a šira zajednica ima koristi od toga. Ovo smatramo za najveći doprinos pojedincu i društvu kao celini.

Nefinansijskim izveštavanjem i društveno odgovornim poslovanjem Banka podržava i podstiče razvoj različitih segmenata društva i to kroz širok spektar aktivnosti čiji je primarni zadatak da se zaštiti priroda i okruženje, bilo da su usmerene prema dobrobiti svojih vlasnika, zaposlenih i klijenata, ili šire gledano, prema društvenoj zajednici u kojoj živi i radi, putem podrške brojnim humanitarnim i obrazovnim, ali i kulturnim, zdravstvenim i sportskim institucijama širom regiona u kojem posluje - ubrajajući mnoge zemlje u okruženju. Banka pritom uvek uzima u obzir specifične regionalne karakteristike i lokalne potrebe u društvu.

Stavljanjem održivosti u red bitnih i visokopostavljenih prioriteta AIK Banka je ušla u proces strateške inicijative, koja počinje podizanjem svesti, inicijative i implementacije elemenata održivosti u svom novom poslovnom modelu, a što dodatno postižemo i kroz učešća u radu ekspertskih grupa na tržištu.

Cilj pomenutih strateških smernica je razviti svest i kulturu na nivou cele organizacije koji treba da u budućnosti održe prirodne, društvene, poslovne i finansijske performanse Banke uzimajući u obzir spoljne i unutrašnje SGE rizike i mogućnosti daljeg nesmetanog poslovanja, te aktivno doprinesu smanjenju bilo kojeg sistemskog rizika na nivou finansijske stabilnosti zemlje (regiona) u kojoj Banka posluje.

U implementaciji elemenata održivosti, Banka je posebno fokusirana na lokalne zajednice i realni sektor. Banka je svesna uticaja svog poslovanja na društvenu zajednicu i odgovara na društvene potrebe i očekivanja na uravnotežen, relevantan i transparentan način.

Četiri stuba na kojima AIK Banka projektuje održivost svog poslovnog sistema imaju svoje polazište u prirodnoj, društvenoj, poslovnoj i finansijskoj učinkovitosti Banke:

- Održivost prirode (I)
- Održivost društva (II)
- Održivost poslovanja (III)
- Održivost finansija (IV)

Banka se pridružila velikoj regionalnoj inicijativi Programa Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP) posvećenog promociji zaštite životne sredine, društvene odgovornosti i savesnog korporativnog upravljanja. Ovaj pristup je iz godine u godinu sve važniji i to kako u poslovanju malih i srednjih preduzeća, tako i u svim poslovnim i kreditnim aktivnostima domaćih banaka. Dodatno, Banka je i članica ESG Fondacije Zapadnog Balkana.

Najznačajniji fokus Banke:

(I) Doprinos održivosti prirode kroz definisanje ciljeva i prilagođavanje proizvoda, odnosa sa klijentima ali i zaposlenih i akcionara. Zato se Banka okreće sve više zelenom finansiranju i zelenim inicijativama – odobravanju kredita svim relevantnim korisnicima koji su na liniji misije očuvanja prirode i smanjenja emisije štetnih gasova.

Klimatske promene je nemoguće izbeći, ali je ponašanje i prilagođavanje moguće kontrolisati. Izmene u poslovanju, kao i blagovremeno razmišljanje o potencijalnoj šteti kroz osiguranje imovine, mogu da ublaže posledice prirodnih promena.

Implementiran je strateški okvir upravljanja ESG rizicima kao osnov principa poslovanja u narednom periodu. Dodatno, set metodologija i procedura kojim se inkorporira ESG komponenta je implementiran u redovne procese poslovanja Banke tokom 2024. godine.

Najznačajnije ESG aktivnosti tokom 2024. godine:

- Dalje unapređenje ESG okvira Banke, i definisanje kratkoročnih, srednjoročnih i dugoročnih ciljeva;
- Orijentacija na zelene projekte – finansiranje više različitih projekata iz oblasti obnovljivih izvora energije;
- Izmena kreditne politike i kreditnog procesa i uvođenje sagledavanja klijenta kroz upitnik i proces detaljne analize (due dilligence) tranzicionog i fizičkog rizika. Na ovaj način omogućava se minimiziranje eventualnih rizika, uz pravovremeno sagledavanje neophodnih zajedničkih aktivnosti radi postizanja boljeg održivog razvoja. Navedeno se reflektuje i na interni rejting klijenta i politiku cena, čime se na adekvatan način respektuje nivo ESG rizika na sveobuhvatnu finansijsku poziciju klijenta;
- Saradnja sa ino kreditorima (EBRD, IFC, GGF, EFSE) u cilju podrške projektima održivog razvoja i posledično unapređenje ESG standarda Banke u skladu sa najboljim svetskim praksama. Banka je implementirala set različitih alata i standarda preporučenih od strane ino kreditora u svoj kreditni proces ali i u sveobuhvatno ESG upravljanje obuhvatajući i klimatsku i socijalnu komponentu. Poseban cilj ino kreditora je uključivanje Banke u osnaživanje i podizanje svesti i znanja klijenata;
- Osnaživanje korporativnog upravljanja kroz uspostavljanje ESG Komiteta, kao podrške Izvršnom odboru, čiji je cilj praćenje realizacije definisanih ciljeva i definisanje aktivnosti na putu održivog

poslovanja, kao i integrisanje postojećih ESG rizika u jedinstveni okvir upravljanja rizicima;

- Merenje karbonskog otiska Banke (scope I i II) u skladu sa GHG protokolom i uspostavljanje redovnog procesa praćenja istog. U vezi sa navedenim Banka je preduzela set aktivnosti u cilju smanjenja emisije Banke kroz većinski obnovljive izvore energije. Banka je, takođe, započela i obračun scope III finansiranih emisija svojih klijenata po PFAC metodologiji, kako bi u narednim godinama bolje merila i imala merljivije ciljeve napretka na putu održivosti, odnosno ostvarenja svog tranzicionog plana;
- Podizanje svesti zaposlenih kroz veliki broj eksternih i internih edukacija koje su obuhvatale zaposlene iz različitih organizacionih delova Banke, sve tri linije odbrane;
- Učešće Banke u radnim grupama na bankarskom tržištu, čiji ciljevi su unapređenje ESG okvira na teritoriji Republike Srbije i osnaživanje svih tržišnih učesnika na putu održivog razvoja.

Navedeno je praćeno i izmenom kataloga proizvoda u okviru koga poseban fokus imaju zeleni krediti. Podizanje svesti realnog sektora o implementiranju „net zero“ koncepta poslovanja na način koji je u saglasnosti sa zahtevima kupaca, interesima vlasnika kompanija, zaposlenih i ostalih stejkholdera.

Banka je, takođe, u procesu kreiranja svog tranzicionog plana, te radi na razvoju Strategije dekarbonizacije koji će biti jedan od tri najvažnija cilja ispunjenja strateškog razvoja Banke. Na dalje, kako bi bolje razumela svoj „net zero“ put Banka obračunava ispunjenje svojih kratkoročno postavljenih indikatora poslovanja, kao i obračun karbonskog otiska.

Poseban fokus u budućnosti će biti na malim i srednjim preduzećima koja svoje poslovanje usklađuju sa ESG kriterijumima. Banke i potencijalni investitori njih vide kao „preduzeća budućnosti“. To su preduzeća koja svoju strategiju zasnivaju na smanjenju količine ugrađenog materijala u proizvode, minimizaciji potrošnje energije i sirovina u proizvodnji, projektovanju proizvoda sa dužim vekom trajanja i pogodnim za popravku ili reciklažu.

(II) AIK Banka kao jedan od svojih stubova održivosti prepoznaje korporativnu društvenu odgovornost (CSR) kao deo svojih etičkih odgovornosti u delu podrške deci i porodici, mladima, školstvu, obrazovanju i nauci, zdravlju i brizi za ljude, zaštiti kulturnog nasleđa, sportu i podizanju fizičke kulture.

Kompanija MK Group i Banka su ove godine donirale vrtićima širom Srbije.

Sredstva za renoviranje i opremanje u vidu donaciju u 2024. godini dobio je i Studentski dom „Slobodan Penezić“.

Donacija Studentskom centru „Beograd” realizovala se uz podršku Ministarstva prosvete, koje je strateškim smernicama i uvidima u studentski standard pomoglo u izboru odgovarajućeg investicionog projekta, kako bi donirani novac bio iskorišćen u najboljem interesu studenata.

SOS Dečija sela Srbija su jedna od najvećih humanitarnih organizacija u našoj zemlji, čija je misija da svako dete odrasta u domu punom ljubavi.

Zahvaljujući donacijama za unapređenje uslova u ovim ustanovama, deca sada borave u lepšem i kreativnijem okruženju.

Bankomati AIK Banke su prvi bankomati u Srbiji na kojima svi klijenti Banke, uz već uobičajene uplate i isplate novca, uvid u stanje i druge servise, sada mogu da uz samo par klikova uplate svoju donaciju humanitarnoj organizaciji SOS Dečija sela Srbija.

(III) Naš cilj je da podižemo granice održivog poslovanja pridržavajući se relevantnih propisa EU i Finansijske inicijative Programa UN za životnu sredinu, nastojeći da što više načela uključimo u sopstvene poslovne ciljeve. Nastojimo da naše poslovanje bude javno i da u svakoj transakciji i obligaciji naši klijenti budu transparentno upoznati uz pravo zaštite korisnika finansijskih usluga.

Cilj nam je da se odgovorno ponašamo prema državi i zakonskim obavezama – plaćajući svoje obaveze na vreme. Cilj nam je i da naši klijenti i potrošači jačanjem finansijske kulture i informisanosti ne ulaze u nedozvoljene radnje pranja novca i finansiranja terorizma.

(IV) Održivost finansija podrazumeva i aktivno upravljanje svim vrstama rizika (na mikro i makro nivou) sa ciljem odgovornog ponašanja u odnosu na regulatore i supervizore, s jedne strane, i klijente i društvenu zajednicu, sa druge strane, nastojeći da u vreme krize i stresa Banka deluje prociklično – omogućavajući realnom sektoru da na održiv način dođe do finansijskih sredstava.

1.11

Planovi za budućnost

VIZIJA

Stvaramo nezaboravno i vrhunsko iskustvo za klijente, zaposlene i zajednicu

MISIJA

Biti drugačiji i klijentov prvi izbor bilo kada i bilo gde

VREDNOSTI

Na putu ostvarenja vizije, misije kao i strateških ciljeva važno je negovati vrednosti kao što su:

KLIJENTI

Kao univerzalna banka nastojimo da kroz personalizaciju i efikasno upravljanje podacima budemo maksimalno posvećeni i odgovorni prema klijentu, kako bismo u svakom trenutku mogli da mu ponudimo personalizovana rešenja i odgovorimo na najbolji mogući način na njegove specifične zahteve i potrebe. Na ovaj način gradimo dugoročan partnerski odnos i to na obostrano zadovoljstvo

PROIZVODI I USLUGE

Digitalizacija i inovacije predstavljaju jednu vrstu poslovnog zaveta da bi se podneo pritisak konkurencije i da bi se odgovorilo na zahteve novih generacija koje prate tehnološki razvoj četvrte industrijske revolucije. Menjajući sebe menjamo i svet u kojem živimo. Svesno prihvatamo sve nove izazove i ulazimo u novi eko sistem. Gledamo da na ovom polju budemo lideri, a ne samo pratioci.

ZAPOSLENI, REGULATOR, ZAJEDNICA

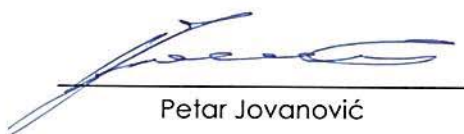
Podizanje znanja, veština i zadovoljstva zaposlenih je prioritet na svim upravljačkim nivoima.

Aktivna saradnja sa regulatorom uz postavljanje regulatornih zahteva u okviru poslovanja.

ESG: posvećeni održivom poslovanju.

Aktivna integracija sa zajednicom, izgradnja lokalnog identiteta

Beograd, 25. februar 2025. godine

Petar Jovanović

Predsednik Izvršnog odbora

Andrija Vuković

Član Izvršnog odbora